

Flacăra 3

Magazin ilustrat fondat în 1911

84 pagini • 12.800 lei • anul 2000

**ROMÂNII
SE POT
VINDECA
DE
CANCER**

● **ANCHETĂ**
Urania

● **REPORTAJ**
Teodor Negoită,
primul român la
Polul Nord

ANDREEA MARIN

ÎN INTIMITATE

Când totul este monoton...

Încercați și altceva!

*Your Partner for Networking
and Digital Communications*

**Blue Ridge International
Computers S.R.L.**

SERVICII PLOTARE

ALB/NEGRU, COLOR, FULL-COLOR

600 DPI

Șos. Ștefan cel Mare, nr.50, București Tel.:210.68.28/210.68.29 Fax:211.69.68
e-mail:atronic@bluridge.eunet.ro

INTRAROM

COMPANIA Cu o suprafață de 3000 mp și peste 2000 mp pentru birouri, având cele mai moderne dotări, INTRAROM se poate compara cu orice altă companie din Europa și din lume. INTRAROM dispune și de cele mai noi și mai performante linii de producție în tehnologie S.M.D. din România. Facilitățile de fabricație cu un înalt grad de automatizare acoperă întreg spectrul de activități legate de producția de serie, cum ar fi: echiparea plăcilor de cablaj imprimat, lipire, testare, îndurată, montare etc.

ACTIVITĂȚI Obiectul de activitate al INTRAROM îl constituie producția de echipamente pentru telecomunicații. Pe lângă aceasta, societatea asigură activități de instalare și service, integrare de sisteme informatice, precum și dezvoltarea de software de aplicații în diverse domenii. INTRAROM asigură service post-livrare pentru toate produsele oferite clienților. Prin aceasta se asigură funcționarea continuă a produselor instalate, la condițiile specifice și corectarea completă și eficientă a tuturor disfuncționalităților din operare, creând o relație de parteneriat cu clienții, care are în vedere evaluarea necesităților și dezbateră problemelor acestora.

CALITATE Un factor important care determină activitatea INTRAROM este preocuparea pentru CALITATEA produselor și serviciilor oferite. În acest sens, INTRAROM a introdus conceptul calității totale, în conformitate cu standardele internaționale ISO 9000, care presupune testarea continuă nu numai a materialelor și a procedurilor de fabricație, ci a tuturor activităților și proceselor, la toate nivelurile companiei. Certificarea ISO 9002 a fost obținută în luna iulie a anului 1997, în urma auditului făcut de prestigioasa firmă BUREAU VERITAS QUALITY INTERNATIONAL.

PERSONAL Instruirea și specializarea sunt factori foarte importanți în selectarea personalului companiei. 60% din angajați au studii superioare și sunt familiarizați cu utilizarea calculatoarelor pentru a putea folosi sistemul informatic al firmei. Pentru menținerea la nivelul tehnologic impus de dinamica domeniilor de activitate ale companiei se aplică personalului angajat un program continuu de școlarizare în țară și în străinătate.

SOFTWARE O direcție prioritară a dezvoltării companiei o constituie dezvoltarea de software de aplicații și realizarea de proiecte informatice „la cheie”, care asigură integrarea celor mai noi tehnologii hardware și software. Se are în vedere cooperarea cu INTRACOM pentru realizarea unor proiecte informatice al căror beneficiar este Uniunea Europeană.

Strada Fabrica de Glucoză nr.17, sector 2, București, 72322
Tel. (+) 401 210 05 20, 210 05 21, 210 05 23, Fax (+) 401 210 05 22

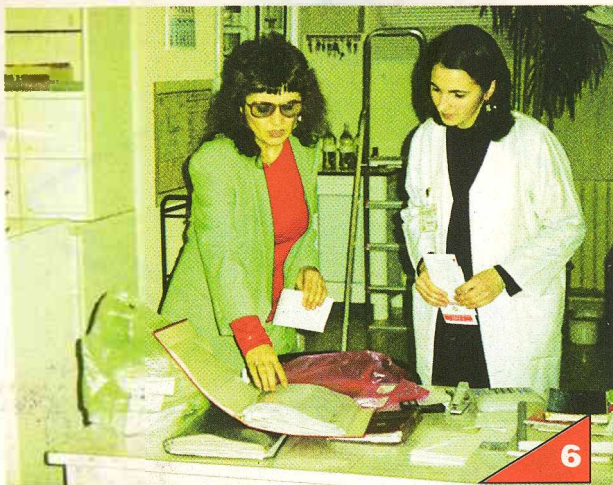
VIITORUL TĂU COMUNICĂ PRIN NOI

CLIENTI Performanțele și calitatea produselor și serviciilor oferite de compania noastră au făcut din INTRAROM un partener de încredere pentru clienți importanți cum ar fi regiile autonome ROMTELECOM, LOTERIA NAȚIONALĂ, SNCFR sau RENEL. În acest sens, în 1997 a fost livrat către ROMTELECOM un număr de 9000 de telefoane publice cu cartelă cu cip, produse integral în România, INTRAROM devenind astfel principalul furnizor pentru aceste tipuri de echipament. De asemenea, INTRAROM participă ca partener al firmelor ALCATEL-NORVEGIA și IDT ALSTON din S.U.A., la implementarea proiectului finanțat de BERD, de contorizare automată a convorbirilor telefonice (CALL COLLECTION), al cărui beneficiar este ROMTELECOM.

EXPORT Partenerul principal al INTRAROM în activitatea de export este grupul INTRACOM din Grecia, volumul vânzărilor de echipamente și servicii către acesta depășind 5.325.000 USD. De asemenea, în cursul anului 1997 a început colaborarea cu firma IDT ALSTON din S.U.A., concretizată prin producția locală a interfețelor de centrală necesare în cadrul proiectului CALL COLLECTION, menționat anterior, livrările către ROMTELECOM fiind în curs. Legat de aceasta, MIKE MOORE, președintele IDT ALSTON, a declarat: „Acordul cu INTRAROM este o parte importantă a strategiei noastre globale de marketing. Pentru distribuirea produselor noastre avem nevoie de parteneri locali puternici și capabili, și credem că INTRAROM, cu o dotare de înalt nivel tehnic și o pregătire a personalului la standarde occidentale, este cea mai potrivită companie românească pentru activitățile de producție pe care le avem în vedere. Sperăm să ne extindem parteneriatul atât în România cât și pe alte piețe”.

6

28

50

55

DOSAR

Românii se pot vindeca de cancer

SPECTACOL POLITIC

Ba da, ba nu, Babiuc

CRONICĂ MĂRUNTĂ

FLACĂRA la „Salonul de Carte și Presă București”
Din ciclul „Regii noștri”: monarhul Dieter Stanzeleit

EXTERNE

Războiul Europei contra „Haiderizării”

REPORTAJ

Peștera Urșilor este cea mai frumoasă peșteră din Europa
Cu Teodor Negoită prin Deșertul alb

ANCHETĂ

Campania revistei Flacăra a contat enorm în salvarea Coloanei fără Sfârși
Urania

INTERVIU

George Arion în dialog cu dl. Constantin Ticu Dumitrescu

CULTURA FĂRĂ FRONTIERE

Timizi sau duri?

Din nou despre Cicciolina

O artă puțin cunoscută: dublarea vocilor

MAȘINA DE SCRIS

ARHIPELAGUL LITERELOR

Radu Stanca, ultimul trubadur

MUZICĂ

În Venezuela, țara de dincolo de ape

TEATRU

Greva pentru subvenție

FILM

American Beauty

Între viață și moarte

TOP

PLASTICĂ

FAN

PROFIL

Mihai Călin

VIAȚĂ MONDENĂ

O zi cu... Andreea Marin

VIP – anchetă

INEDIT

A fi sau a nu fi dresor

TOP SECRET

Conform FBI: Mafia rusă s-a infiltrat masiv în S.U.A. și Israel

SPORT

„Generația de aur” nu și-a spus ultimul cuvânt

Danke, Lothar!

Să ne cunoaștem adversarele: GERMANIA

AMINTIRI

HOROSCOPI

DIVERTISMENT

Treptat-treptat se stinge încă un scandal dintre multele pe care le-a cunoscut România post-decembristă: cel provocat de președintele unui mare partid de opoziție care se teme să nu fie ținta unor atentate mișelești cu viruși, otrăvuri, arme de foc, bombe.

VIRUSUL ILIESCU

Planul diabolic de eliminare a unui candidat cu șanse mari de a reveni în funcția supremă a fost făcut cunoscut opiniei publice de însuși cel amenințat, cu un calm și cu un curaj de care putea da dovadă numai un bărbat familiarizat cu gloanțele teroriștilor inexistenți din Revoluția română (poreclită de rău-voitori „lovitură de stat”). Gogorița lansată cu mult schepsis a provocat unora, înzestrați cu simțul umorului, un imens hohot de râs – dovadă și carnavalul zglobiu organizat în fața sediului central al partidului respectiv de tinerii care s-au oferit să-l apere, cu prețul vieții lor, pe liderul opoziției. Alții – mai puțin înzestrați cu simțul umorului și cu alte simțuri – au crezut într-un pericol real și și-au manifestat indignarea față de uneltirile vrăjmașe, cerând o ripostă hotărâtă, energetică, o înfierare de răsunet. Câțiva – ce-i drept, mai puțini – au rămas pe gânduri văzând ușurința cu care albul devine negru și invers, în interpretarea de virtuozi a fostului locatar de la Cotroceni, un adevărat maestru în arta prestidigităției. Cum poate el să fie o potențială victimă – s-au întrebat aceștia – când victimele reale sunt cele care trag ponoasele provocate de „ultimul pe listă”? Cum să poată fi acesta inoculat cu viruși răi, primejdioși, fără conștiință, când el însuși, metaforic vorbind, este un virus care macină, șubrezește sănătatea ființei naționale de la sfârșitul lui decembrie '89 încoace?

Evident, ca orice virus respectabil este invizibil și de o rezistență exasperantă, oricâte leacuri ai folosi. Atacă pe neașteptate, indivizi sau grupuri și chiar – culmea! – persoane pe care le-ai fi socotit imune. În mai 1990, în celebra Duminică a Orbului, peste 80% din populația României era

infestată. Cu timpul, procentul a scăzut, acțiunea lui malignă s-a mai estompat, a cunoscut un declin, o vestejire, pentru ca din nou, după o vreme, să se revigoreze deșănțat, pe mari arii geografice și în categoriile sociale cele mai diverse. În toți acești ani prezența sa înfloritoare, exuberantă și victorioasă a favorizat transformarea tranziției într-un calvar din ce în ce mai greu de suportat de către români. Datorită lui averea națiunii a încăput pe mâna câtorva familii, din pricina lui corupția a atins cote mai mult decât uluitoare, de aceea legile sunt deseori strâmbe, iar alteori aplicate pe sprânceană, din cauza lui nu se face reformă, în schimb am avut mineriade, am trăit oroarea învrăjbirilor interetnice, iar hoția, criminalitatea au ajuns să-i facă pe oameni să tremure de frică atunci când ies din casă. Culmea e că și pe unii reprezentanți ai puterii înscăunate după 1996 i-a cuprins acest virus – uneori chiar la vârf! –, altfel nu se explică nerespectarea dezonorantă a promisiunilor electorale, bălmăjelile de la guvernare, lupta continuă pentru putere (delicios numită „ciolan”), sărăcirea tot mai accentuată a cetățenilor și, mai ales, existența lor într-o imensă și gogonată minciună. Fiindcă el nu are înfățișarea unui exterminator atroce, a cărui vedere să te înfioare, astfel încât să știi că nu trebuie să-i stai în cale sau e nevoie să-i dai la cap. Dimpotrivă, e insinuant, viclean, abil, simpatice, cuceritor, de-a dreptul blajin. Știe cu precizie când să lovească și când să se repleze în adăposturi inviolabile. I se mai spune și „Bunicuța”, botezat astfel ca și tornadele și taifunurile cu nume mângâietoare, în speranța deșartă că manifestările lor vor fi mai puțin violente și distructive. Este – din câte zic specialiști reputați – singurul virus din lume care zâmbește.

Sergiu Brion

ROMÂNII SE POT V

În anul 2000, la sfârșitul unui mileniu în care omenirea a cunoscut probabil cel mai rapid ritm de dezvoltare pe toate planurile din istorie, cancerul a rămas un mister terifiant. Boală diagnosticată încă din Antichitate (s-au descoperit tumori maligne în mumii egiptene și pre-columbiene cu o vechime cuprinsă între 5.000 și 2.400 de ani), cancerul a ajuns să fie, în pragul celui de-al treilea mileniu, a doua cauză a mortalității în multe țări dintre cele mai dezvoltate.

În România, când îi spui unui om că are cancer, îi dai atât lui, cât mai ales familiei și cunoscuților săi senzația că l-ai condamnat la moarte. De regulă, apropiatii bol-

navului încep să se poarte cu mănuși, iar obsesia care atârână cel mai greu pe umerii tuturor este: „Cât, doctore? Cât mai are de trăit?”. Despre rata mare a mortalității datorate tumorilor canceroase știe toată lumea. De asemenea, știm cu toții că suferinzi de această boală se tratează la clinicile oncologice specializate sau la o serie de vindecători neautorizați, ce vin cu soluții miraculoase, care de care mai fanteziste. (În cele mai multe cazuri, un timp, cele două tratamente sunt urmate de către bolnavi în paralel.) Începând din acest număr, revista noastră deschide un dosar pe tema CANCERULUI. Se pornește de la ideea investigării unor

bolnavi de cancer care au reușit să-și depășească boala, fie tratându-se la oncologie, fie apelând la un alt gen de tratament, fie făcând o îmbinare între cele două metode. Evident că de maxim interes ni se par a fi acele soluții-miracol, în care pacienții trimesc acasă pentru a se pregăti de moarte, trăiesc de ani buni fără chinuri și dureri. Atât acest dosar cât și următoarele articole nu își propun să facă un proces de presă între medicina alopată și alte căi de combatere a bolii. Plecăm chiar de la premisa că medicina clasică este singura modalitate demonstrată științific de a trata eficient cancerul. Totuși, până acum, există numai trei metode recu-

O pictoriță din Buzău driblează moartea în mod miraculos

● Inconștiența și sufletul criminal al unui medic militar mă condamnaseră la moarte ● Specialiștii din București se uitau la mine ca la o minune ● Ministerul Apărării i-a luat apărarea „doctorului criminal”

Până-n 1994 Aurica Pușcașu era o femeie normală. La vârsta de 42 de ani, adunase deja peste două decenii de muncă în cadrul întreprinderii R.A.M. Buzău, unde activase ca pictor. În luna mai a acelui an, doamna Pușcașu avea nevoie de două intervenții stomatologice. Deoarece era prietenă de familie cu un cuplu de tehnicieni dentari (soții Tunaru) de la Dispensarul Policlinic Militar Buzău, a ales unitatea sanitară respectivă. Printre cei mai titrați doctori stomatologi locali se afla medicul militar Gheorghe Măciucă. Acesta a acceptat-o de pacient și s-a

pus pe lucru. Totul a decurs bine până-n momentul în care stomatologul i-a descoperit Auricăi Pușcașu o umflătură cât o boabă de piper în dreptul caninului din dreapta, partea de sus. Timp de aproape un an de zile, femeia a trecut prin chinuri și dureri inimaginabile. Cu moralul la pământ, sfidată pur și simplu de cel în mâinile căruia își lăsase sănătatea, doamna Pușcașu a văzut în câteva rânduri moartea cu ochii. Ea s-a izbit de mizeria și putregaiul fizic sau moral existent prin spitalele patriei. Și-a cheltuit toată averea pe la doctori, asistente ori pe la alte cadre medicale. Dar, în cele din urmă, destinul și-a întors fața către ea.

Când orgoliul e mai puternic decât omenia

„În momentul în care doctorul Măciucă mi-a descoperit umflătura de la canin, eu i-am spus că așa o am de la naștere și că nu mă deranjează cu nimic, își amintește Aurica Pușcașu. Mi s-a făcut o radiografie. Gheorghe Măciucă mi-a spus că e acolo ceva neclar, dar să nu-mi fac nici un fel de

grijă că rezolvă el problema. Chiar dacă la dintele acela nu avusesem niciodată probleme, medicul mi l-a scobit și aproape că l-a distrus. După câteva săptămâni, am avut senzația că în acea zonă a gingiei îmi umblă, așa, ca niște nervișori. I-am adus doctorului la cunoștință aceste senzații, lucru care i-a produs ilaritate. M-a liniștit, spunându-mi că astfel de stări sunt normale. Cu timpul, mica umflătură a început să crească și senzațiile se transformaseră într-o „activitate” pe care o conștientizam acolo „non stop”. Mergeam aproape zilnic la Dispensar; parcă eram salariata stomatologiei. Mă plângeam tot timpul tehnicianului dentar Tunaru deoarece eram bună prietenă cu acesta. El vedea cât sufăr, dar îmi spunea că sunt sub supravegherea unui medic renumit și că mă sfătuiește să merg pe mâna lui până la capăt. Nu vă mai spun că-n tot acest timp căram mereu sacoșe cu cadouri, precum și importante sume de bani. Gândindu-mă că am investit foarte mulți bani în el și că tehnicienii săi dentari credeau în el, am hotărât să continuu. L-am rugat să-mi dea o trimitere pentru a consulta un specialist de la București. El râdea tot timpul, era liniștit și m-a întrebat: «Ce specialiști, doamnă? Ce București? Sunteți sub atenta mea supraveghere. Nu vă faceți nici un fel de problemă!» În noiembrie a început noua lucrare, dar, spre stupefacția mea, a refuzat să-mi facă, din nou, radiografia. A încercat inițial să-mi desprindă vechile

Fosta pictoriță nu se dezlipește niciodată de ceaiurile FAVISAN

INDECA DE CANCER

Text: CIPRIAN ENEA ■

Foto: CIPRIAN ENEA și FLORIN IONIȚĂ ■

noscute de tratament (chirurgia, radioterapia și chimioterapia) pe plan mondial care nu garantează, nici una dintre ele, reușita în proporție de sută la sută. Dar, în același timp, suntem deschiși oricăror altor posibilități de a învinge „boala secolului”. Condiția este însă ca în sprijinul afirmațiilor făcute să existe dovezi concludente. În speță, rezultatele trebuie să fie probate cu acte medicale, ce se pot susține cu ușurință. Suntem conștienți de faptul că, încercând să vedem dacă există o alternativă (poate chiar mai performantă) a medicinei „de spital”, ne vom izbi de tot felul de escroci. Știm că sute de mii de români au dat bani grei pe

ceaiuri, pe apă vie, pe argilă, pe corijatul auriu etc., lucruri care-n ultimă instanță au dovedit că sunt pe cât de costisitoare, pe atât de ineficiente. Tocmai de aceea dorim să căutăm în arhive, să stăm de vorbă cu oamenii, să investigăm „vindecătorii”, să avem tot timpul opinia unor medici de prestigiu și să vă prezentăm dumneavoastră, publicului larg, declarații, fapte, documente, întâmplări. Flacăra nu va face un nimb de glorie nimănui și nu va terfeli popularitatea și prestigiul nici unui naturist, tehnico-radiant, yoghin etc. Revista noastră va RELATA pur și simplu, cu cât mai puțină subiectivitate. Sperăm ca astfel sîta să cearnă de la

sine, iar articolele noastre să mai aducă un strop de lumină în lumea tenebroasă a cancerului. Pentru cei care au intrat în contact cu doctorii sau vindecătorii de orice natură și care vor să-și exprime mulțumirea sau, dimpotrivă, nemulțumirea față de aceștia, pentru cei care au trecut prin momente grele și au învins cancerul precum și pentru cei care au eșuat în lupta cu boala sau pentru cei care ne pot oferi informații și relatări interesante despre cancer, cutia noastră poștală le stă permanent la dispoziție. Nu uitați că experiența dumneavoastră poate salva viața unui om sau îl poate pune la adăpost de o serie de escrocherii sinistre.

coronițe lovindu-le cu un instrument special. Nu am cuvinte să vă exprim modul în care fiecare lovitură îmi zdruncina creierii. Dar această tentativă n-a dat rezultate. Atunci mi-a făcut anestezie și mi-a tăiat lucrarea cu freza. De durere devenisem un fel de zombi. La trei zile a început să-mi pilească dinții. Eram atât de umflată încât în momentul în care m-am dus la tehnicienii de vizavi, Tunaru mai avea un pic și sărea să-l bată pe doctorul Măciucă. Spiritele s-au mai liniștit și, peste câteva zile, mi-a luat amprente dentare. Asistenta mă ținea lipită de scaun și stomatologul îmi întindea obraji cu nepăsare și brutalitate, forțând aparatul să intre în gură. Peste câteva săptămâni am fost anunțată că dinții mei artificiali sunt gata. Pe 8 decembrie mi-a pus noua dantură, insistând să o cimenteze a doua zi. Pe 9 decembrie m-am prezentat la cabinetul său și am leșinat de durere. Niciodată n-am cunoscut o durere mai mare. Mi-a dat niște pastile să-mi revin și, abia atunci, mi-a făcut două radiografii. Una mare și una mică. Pe mine m-au trimis în cabinet și el s-a dus împreună cu un alt doctor, să discute în baza radiografiilor. Asistenta devenise foarte impacientată. Îmi aduc aminte că, la un moment dat, a scăpat ceva din mână. Când Măciucă s-a întors în birou s-a uitat la mine cu un soi de neliniște și mi-a spus: «Doamnă, este foarte grav! În Buzău nu vă mai poate face nimeni nimic. Încercați la București, dar nu știu dacă mai aveți vreo șansă». Am izbucnit atunci către el și i-am replicat: «Vă dați seama că ceea ce ați făcut dumneavoastră e o crimă!». Am luat biletul de trimitere de la doctorul Măciucă, dacă se poate numi doctor, și m-am dus acasă, hotărâtă să ajung la București. Cu o zi înainte îmi luase 150.000 lei, banii pentru lucrarea făcută!!! Menționez că-n acea perioadă salariul meu lunar era de aproximativ 80.000 lei!«

Ce criminal a putut să vă facă așa ceva?

„Când am aflat că am cancer, nu mi-a venit să cred. Mă așteptasem să fie ceva grav, dar nu chiar atât de periculos. Am luat legătură cu fratele meu din București și acesta m-a dus pe 12 decembrie la Spitalul de Stomatologie B.M.F. București, din Calea Plevnei numărul 19 (acolo se află și Facultatea de Stomatologie). Am intrat în clinică, m-am așezat pe un scaun și s-a apropiat de mine un profesor. M-a pus să casc gura și peste câteva clipe a sărit ca ars: «Cine sunteți, doamnă? De unde sunteți? De ce ați venit abia acum?» Eu i-am răspuns că acum mi-a dat stomatologul, la care-mi lucrasem dantura, bilet de trimitere. Profesorul și-a mai chemat câțiva colegi și au început să se minuneze cu toții. Dar adevăratul șoc l-am avut în momentul în care, umblând puțin la dinți, mi-au căzut lucrările cimentate: «Cum, v-a luat măsuri, v-a făcut injecție anestezică în tumoare și v-a pus proteza pe tumoare? Așa ceva este o premieră în medicina mondială. Cine-i criminalul ăsta? Nu merită să mai practice medicina, pentru că astfel poate nenoroci alți oameni!» Ba chiar spunându-le povestea mea, unii doctori au tras concluzia că el conștientizase faptul că-mi provocase can-

cerul și că vroia să mă omoare ca să scape de mine! Nici nu mai știam ce să fac. M-am internat și timp de aproape o săptămână făcea lumea coadă să mă vadă. Profesori, studenți, asistenți. Un grup de oameni pleca, altul venea. Unii studenți puneau diagnostice, altora li se explica un lucru sau altul. Dar, de operat, nu avea nimeni curaj să mă opereze. Nici un doctor nu-și asuma răspunderea. În cele din urmă, am reușit să-l înduplec să facă acest lucru pe profesorul Burlibașa, recunoscut ca fiind cel mai mare specialist în domeniu. Doctorul Burlibașa m-a prevenit că el nu garantează reușita operației. Eu mi-am asumat riscurile, pregătindu-mă de înmormântare. Îmi cumpărasem de toate. Pe 19.XII.1994 am fost operată cu dalta și ciocanul, făcându-mi-se rezecția maxilarului. O dată cu bucata de os, mi-au fost extirpați și 5 dinți. În locul lor mi-a fost introdusă o proteză. După operație, starea mea se înrăutățea vizibil. Așteptam cu

70.222/1995

ANEXA Nr. 12

Județul Buzău Localitatea Buzău Unitatea sanitară Spital Stomatologic

BULET DE TRIMITERE

Spital Colțea-Rodărie

Numele Pușcașu Prenumele Aurica

Sexul M/F în vîrstă de 43 ani, cu domiciliul în

Județul Buzău Localitatea Buzău

str. Miron nr. 5

Diagnosticul prezumtiv Tumoră malignă

Modul de prezentare Tumoră malignă maxilară

Investigații paraclinice

Tratament

Rezumatul foilor de observație (Episod, indicații)

Documente medicale care atestă gravitatea bolii Aurică Pușcașu

sufletul la gură rezultatul biopsiei (la operație, fuseseră luate mostre din tumoră). Biopsia a dat un verdict groaznic pentru mine: «ameloblastom cu zone dense celulare cu nitoze atipice și cu caracter invaziv». De la spital am fost trimisă acasă, spunându-mi-se că doctorii nu mai au ce să-mi facă și că nu este vina lor că lucrurile stau astfel. Totuși, în urma unor intervenții de natură financiară, am fost reinternată în spitalul de pe Calea Plevnei.“

Mizeria din spitalele patriei

„Timp de două luni, de pe 31.I. și până pe 31.III.1995, am stat în spital. Eu eram internată în Spitalul Stomatologic și cobalto-

Aurica Pușcașu studiindu-și radiografiile care-i arătau că are gura plină de tumori

terapia o făceam tocmai la Colțea. În total, am făcut 36 de sedințe. Vă dați seama cum e să fii operată și să te plimbi prin București, iarna, dintr-un spital în altul? Veneau prietenii sau rudele să mă ajute, să mă ia cu taxiul sau cu câte o mașină. Ieșeam din spital atât de înfometată, încât nu puteam nici să mă mai mișc. Așteptam la coadă, să-mi vină rândul, uneori ore întregi. Tot timpul dădeam mici atenții și bani la toată lumea. La radioterapie, când împingeam doar câte un pachet de Kent nici nu se uitau la mine. Când dădeam câte un whisky, ieșea din capul ușii și se uita doctorul după mine. Mă vedea așa, dintr-o mare de oameni și mă striga: «Să vină doamna din spate, pentru că are nu știu ce problemă gravă și nu poate să aștepte!» Când nu, mă uita Dumnezeu acolo. Nu-i păsa nimănui de nimic. Am cheltuit sume exorbitante pentru a sta în spital și a-mi face tratamentele. Când nu dădeai bani, erai un nimeni. Te lăseau să mori în holul de așteptare și îl luau pe altul, care «cotizase». Într-un timp ajunsese să strige la mine și femeia de serviciu, din cauză că nu-mi ridicasem papucii când spăla ea pe jos. Odată

am încercat, operată și anemiată de radiații, să fac acest lucru. Am căzut efectiv pe jos. Nu vă mai spun că de atâtea radiații aveam fața arsă. Mi se lipise pielea de la pomeți de os (carne nu mai aveam). Îmi căzuse părul. Nu mai aveam vlagă deloc și speranța mea de viață se dusesse iar aproape de zero“.

Alternativa

„Analizele îmi ieșeau din ce în ce mai prost. Formațiunea tumorală îmi cuprindea aproape toată gura, iar oasele îmi erau topite și deformate. Nu mă gândeam decât la moarte, iar seara visam doar sicrie și gropi de mormânt. Pe 1 iulie m-am pensionat.

Atunci mi-am dat seama că penelul îmi fusese smuls din mână de freza ucigașă a doctorului Măciucă. Timp de o lună, câțiva colegi de serviciu m-au convins să iau un medicament american pe bază de plante, produs de firma Herbalife. M-am simțit oarecum mai bine, dar nici nu aveam bani să continui tratamentul și nici nu mă prea încredeam în el. La câteva luni, mai precis în octombrie, prietenii m-au convins să urmez tratamentul Virginiei Faur, biochimista de la FAVISAN. Pe 14 octombrie am început tratamentul. Eu nu puteam respira deloc pe nara dreaptă și nasul îmi era ca un gogoșar. La 10 zile după ce am început să fac acest tratament, mi s-a degajat nara dreaptă. Am început să mă simt din ce în ce mai bine. La 8 luni de zile, mi-au dispărut senzațiile dureroase.

După un timp au reînceput durerile insuportabile. Eliminam pe nas și pe gură puroi. Tot prin intermediul fratelui meu m-am dus la un profesor de la Facultatea de Stomatologie din cadrul Universității Ecologice. Acesta s-a uitat la mine și mi-a spus că am puroi la toți dinții (mai aveam doar 7) și că trebuie să-i opereze și să-i scoată. Eu aveam deja pielea dezlipită de pe gingii și nu credeam că de data asta mai scap. M-am pregătit din nou pentru înmormântare. Grație acestui om minunat însă, operația a fost un succes. Mi-a scos de-acolo pungi întregi de puroi. Mi-a curățat locul și mi-a pus apoi proteza. Actualmente mai am un singur dinte al meu. În toată această perioadă am continuat să țin cu sfințenie tratamentul Virginiei Faur.“

Ministerul Apărării ia apărarea doctorului Măciucă

„Am cheltuit foarte mulți bani prin spitale. Cel care m-a ajutat a fost fratele meu. La doi ani după începerea tratamentului, fata care-mi aducea medicamentele îmi cunoștea situația. Ea a înștiințat-o pe doamna Faur de cazul meu și de atunci primesc ceaiurile cu

regularitate, în mod gratuit. În câteva rânduri am încercat să-l contactez pe doctorul Măciucă, cel pe care-l consider direct responsabil de boala mea. Am sunat-o până și pe mama lui, dar fără succes. M-am plâns chiar și superiorilor lui de la Spitalul Militar din București. Fără nici un rezultat însă. Am făcut și un memoriu de 12 pagini adresat ministrului Apărării. Acolo i-am spus toată durerea mea și, în final, am menționat că nu doresc despăgubiri materiale sau morale ci că vreau numai să-mi recuperez banii cheltuiți prin spitale (inclusiv cei pe care i-am dat lui). A venit la mine cineva de la minister, m-a ascultat, n-a zis nimic, a plecat și-n cele din urmă din partea ministerului am primit răspunsul ăsta: „Femeia mi-a întins o foaie, pe care erau scrise următoarele:

La scrisoarea dumneavoastră adresată Ministerului Apărării Naționale, șeful secției chirurgie maxilo-facială și reconstructivă din Spitalul Militar Central a analizat aspectele referitoare la tratamentul efectuat de maiorul dr. Măciucă Gheorghe, ajungând la următoarele concluzii:

– Din studiul amănunțit al documentelor medicale, al examinării cazului și al discuției purtate atât cu dumneavoastră, cât și cu prof.dr. Burlibașa Corneliu de la Spitalul Clinic de Stomatologie București, a rezultat că nu există legătură de causalitate între afecțiunea pentru care s-a intervenit chirurgical la data de 19.12.1994 și tratamentele stomatologice efectuate de maiorul dr. Măciucă Gheorghe. Formațiunea tumorală pentru care ați fost operată are o evoluție intraosoasă, nedecelabilă clinic mult timp și nu este influențată de tratamente stomatologice.

– Controlul medical, efectuat de prof.dr. Burlibașa Corneliu în luna mai 1995 precizează evoluția favorabilă a afecțiunii.

În cadrul consultului clinic efectuat la data de 24.04.1997, se constată aceeași evoluție bună a afecțiunii și se apreciază că nu se justifică solicitarea achitării unor daune de către maiorul dr. Măciucă Gheorghe.

ȘEFUL DIRECȚIEI MEDICALE
General de brigadă medic
dr. PETRU CHERTIC

În momentul de față Aurica Pușcașu trăiește dintr-o pensie de 550.000 lei. Cu fratele ei s-a certat, deoarece nu a putut să-i restituie toți banii pe care acesta i-a cheltuit cu ea prin spitalele din București. Boala stă permanent la pândă și-i arată colții la cele mai mici slăbiciuni ale femeii (supărări, abateri alimentare etc.). Atunci când are o sticlă de ulei sau o cutie de detergent, doamna Pușcașu susține că e sărbătoare în casa dumneaei. Dar necazurile încep să se adune. În dreptul restanței sale la întreținere figurează peste 3.000.000 lei, drept pentru care de ceva timp este dată în judecată și amenințată cu expulzarea din apartament. În plus, apa caldă sau rece și gazele se află tot mai mult sub semnul întrebării. Pentru cei care îi pot întinde o mână de ajutor, Aurica Pușcașu poate fi contactată prin intermediul revistei noastre.

Liliana Rus împreună cu fiul său

Liliana Rus ne prezintă radiografiile care i-au diagnosticat nodulul mamar

plus mă dureau teribil de tare capul. Crizele începeau după-amiază și continuau toată noaptea. Mâna din dreptul sângelui afectat mă dureau uneori atât de tare încât nu mai puteam nici să scriu. La început mi-a fost foarte frică și de reacția familiei, a prietenilor, a colegilor de serviciu. Ce vor spune ei când vor afla că am cancer? Mai mult, îmi închipuiam mereu că sunt închisă într-un sicriu și vedeam numai moarte în fața mea. În tot acest timp o familie de prieteni de la Constanța mă suna pentru a afla cum evoluează boala. Ei îmi făceau un fel de monitorizare de la distanță. Știam că bărbatul din cuplul respectiv avusese piatră la rinichi și o eliminase cu ajutorul ceaiurilor Virginiei Faur. Ei tot încercau să mă convingă, „prin învăluire”, că ar fi bine să folosesc ceaiurile. Eu însă îmi palpam nodulul și vedeam că acesta se înmoaie. Simțeam că fac importante progrese cu ceea ce mi-au prescris medicii. Văzând că lucrurile merg bine, doctorii au hotărât să mă opereze, după care urma să fac chimioterapie și tratament

cu cobalt. Eu aveam rețineri în a suferi o intervenție chirurgicală. La insistența familiei din Constanța, m-am dus la mare. Știam care sunt contraindicațiile și, din acest motiv, nu mă expuneam la soare deloc. Aveam cu mine două sacoșe cu medicamente. Prietenii mei m-au convins să merg, în sfârșit, la un distribuitor Favisan care venea de două ori pe săptămână la Constanța. Acesta își închiriasse două camere într-o casă. Într-una din ele primea oamenii și-n cealaltă își ținea ceaiurile. Atmosfera de-acolo m-a fascinat. Era foarte multă lume și toți așteptau să le vină rândul. Fiecare vorbea despre cât de bine se simțise în urma tratamentului. Mi-a venit și mie rândul să ajung la distribuitorul cu pricina. Mi-a cerut foile cu diagnosticul și, uitându-se pe ele, mi-a dat tratamentul aferent. Mi-a vorbit apoi despre ce înseamnă modul de viață propus de Virginia Faur, despre cum trebuie să-mi schimb traiul zilnic, despre cât de importantă este o alimentație corespunzătoare. În final, am luat medicamentele și prospectele și am plecat.

După trei zile m-am hotărât să renunț la tratamentele pe care le făcusem până atunci și să urmez rețeta Virginiei Faur. După primele căni de ceai am simțit, pentru prima dată, că pot să dorm, fără să mă mai chinuie stomacul. Îmi luam ceaiurile cu sfințenie și la serviciu. Pe biroul de lucru se aflau întotdeauna și căniile mele cu ceai, frumos acoperite. După câteva luni bune, nodulul nu se mai simțea deloc la pipăit, iar sănătatea mea era mult mai bună. Dar mie niciodată nu-mi plăcuse contabilitatea. Eu sunt o fire mai romantică, dornică să călătorească, să afle lucruri noi tot timpul. După 20 de ani de contabilitate și iar contabilitate aproape că-mi uram serviciul. Cam la un an și jumătate de la începutul bolii am avut câteva necazuri și supărări legate inclusiv de serviciu. Atunci am resimțit din nou dureri la mână și starea mea de sănătate devenise precară. M-am pensionat, mi-am reorganizat viața și, datorită sprijinului primit din partea soțului și a băiatului meu, lucrurile s-au pus pe roate“.

FAVISAN nu este medicină și nu se opune acesteia

- Corpul nu se poate vindeca separat de suflet și spirit
- 6.000 de oameni trec anual pe la cabinetul Virginiei Faur

Mărturiile celor trei femei bolnave de cancer ne-au îndrumat investigațiile către FAVISAN-ul Virginiei Faur, din Lugoj.

Intrând în buncărul plantelor medicinale de pe strada C.D. Loga nr. 36, am găsit o atmosferă total diferită de apartamentele obscure ale „vindecătorilor universali” postrevoluționari. O clădire de bun gust adăpostea la parter cabinetul de consultații, sala de așteptare, toaletele etc. Totul, de la pardoseală la pereți, era de un alb imaculat. În sala de așteptare se aflau zeci de copii ale unor brevete de inventator, sloganuri ale medicinei naturiste, caricaturi cu tematică naturistă și invitații de la tot felul de manifestări „externe” adresate Virginiei Faur. Tot în aceeași clădire se află locuința biochimistei, precum și laboratoarele FAVISAN.

Acestea din urmă însumează 2.000 m.p. Aici sunt fabricate peste 140 de produse, sub atenția supraveghere a 45 de angajați. O pondere importantă a firmei o constituie cele peste 50 de ceaiuri. Mica fabricuță a Virginiei este dotată cu o aparatură modernă, din care nu lipsește nici măcar instalația de aer condiționat. În altă ordine de idei, obsesia doamnei Faur pentru o alimentație corectă merge atât de departe încât folosește la masă tacâmuri de argint deoarece „orice organism are nevoie de astfel de ioni”. Pentru a-l introduce pe cititor în filosofia celor de la Lugoj, i-am solicitat Virginiei Faur un interviu.

Rep.: Ce este FAVISAN?

V.F.: – FAVISAN este simbolul echilibrului și al sănătății. Noi ne adresăm, întâi de toate, omului sănătos, confirmând înțelepciunea

proverbului: „Un gram de prevenire face cât un kilogram de cură“. Firește, întindem o mână de ajutor și omului aflat în suferință, dacă nu e prea târziu și are zile de la Dumnezeu. Dar pentru ca tratamentul să-și facă efectul, omul trebuie să se adapteze cerințelor unui nou mod de viață. Este o terapie naturală blândă, fără efecte secundare și fără reacții adverse. Este o nouă filozofie de viață, bazată pe alimentație echilibrată și gândire pozitivă, fără resentimente și ură. FAVISAN este o terapie psihologică, este o tabletă de viață în spiritul Bibliei și al lui Dumnezeu. Nu este, în schimb, medicină și nici nu se opune acesteia.

– *Credeți că oamenii se îmbolnăvesc atât de grav din cauza hranei?*

– Da, pentru că abuzul se plătește cu felii de sănătate. Azi, puțin; mâine, mai mult; peste un an apar simptomele bolii și te întrebi: „Cum?“, „De ce?“

Prea mult zahăr, prea multă carne, prea multe grăsimi, prea multă sare înseamnă prea multe calorii. Iar, ca un capac la cazanul în clocot, te așezi de prea multe ori la masă, în decursul unei zile.

– *Este acesta un îndemn la regim alimentar prin înfometare?*

– Nicidecum. Este o povață spre a înțelege că ucigașul nr. 1 al sănătății se află în farfuria ta. Speranțele sunt legate de educația alimentară, adaptând dieta nevoilor organismului și cerințelor unei vieți sănătoase. Prin prelucrare industrială (rafinare, conservare, aromatizare, colorare etc.) alimentele își pierd din valoarea nutritivă și din fibre. Dacă ești dispus să-ți schimbi modul de viață – în ideea de a fi sănătos – renunță la carne, zahăr, oțet, lapte, alimente fripte, prăjite și conservate. Acesta este un principiu al bunului simț și al echilibrului.

– *Se pot oamenii vindeca doar ținând regim alimentar?*

– Este necesar, dar nu suficient. Programul nostru pentru o viață sănătoasă aduce în atenție igiena sufletească și spirituală, ca un factor de primă însemnătate în asigurarea

imunității organismului. Atitudinea pozitivă, optimistă, detașarea de cenușiul vieții și accederea spre lumină, iată cum puteți să vă apărați de boala trufiei și de tot soiul de răutăți, care, inevitabil, fac rău și corpului fizic. Cuvintele înțelepte ale Sfintei Scripturi ne-o confirmă: „O inimă veselă face bine ca un medicament.“

– *Ce face, de fapt, alimentația echilibrată, așa cum ați descris-o?*

– Trezește, deșteaptă, deschide și dezvoltă intuiția, ca judecată globală, elevată, situată dincolo de rațiune.

Dieta prevăzută în programul nostru pentru o viață sănătoasă nu este nici tristă, nici restrictivă. E nevoie să-ți acorzi timp pentru a înțelege că nu e bine să mănânci la întâmplare. Este ca și cum ai trăi fără să te preocupe rostul tău și sensul vieții.

Costul pâinii integrale, al legumelor și al fructelor sub formă de salate și sucuri este relativ scăzut în comparație cu cel al specialităților din carne sau al dulciurilor înalt rafinate. Să considerați ceaiul a treia masă a zilei, să consumați 2–3 litri de lichide în fiecare zi, să introduceți, în obiceiurile alimentare curente, argilă, ca important supliment nutritiv. Valoarea acestor alimente constă în faptul că vă fortifică organismul, vă mențin departe de boală.

Virginia Faur se laudă cu patru doctorate

În 1972 Virginia Faur a absolvit Facultatea de Chimie Industrială din Timișoara, apoi a lucrat în cercetare, la Întreprinderea „Textila“ Lugoj. Aici a soluționat o seamă de probleme tehnice privind producția, cum ar fi: coloranți, lacuri, vopsele, produse din ceară pentru care a întocmit documentația necesară și a obținut în jur de 15 brevete de invenții. Pasiunea sa de-o viață a fost îndreptată spre plante, ca sursă primară pentru nutrienții de care oamenii au nevoie spre a-și păstra și recăștiga sănătatea. Prima izbândă a înregistrat-o cu unguentul antireumatic, pentru care o firmă italiană s-a interesat să cumpere brevetul. În timp, a brevetat multe alte preparate naturale – în jur de 80 la număr – obținute exclusiv din plante medici-

De vorbă cu asistenta sa

nale. De-a lungul timpului a pus la punct o întreagă tehnologie de obținere a sucurilor și a siropurilor din plante, legume și fructe, care să reziste, timp îndelungat, fără să se altereze. În anul 1988, O.S.I.M. i-a comunicat faptul că numele ei figura în topul internațional al inventatorilor. Româncea era devansată de două japoneze. Doamna Faur avea, pe atunci, 106 invenții, majoritatea fiind medicamente. După deschiderea prilejuită de evenimentele din decembrie 1989, a început să dea viață multor idei și proiecte. În decurs de 5 ani, a pus în stare de funcționare un laborator de cercetare-microproducție.

În anul 1991, la Congresul Mondial de Farmacologie și Științe, desfășurat la Washington, au participat peste 2.000 de oameni. 12 dintre aceștia au fost solicitați să rămână la Universitatea de Stat Washington D.C. spre a se alătura unei echipe de cercetători care studiau SIDA. Deși s-a numărat printre cei 12, Virginia Faur a refuzat acest lucru. Dar, cu prilejul aceluiași congres, i s-au echivalat trei titluri de doctor în științe (plante medicinale, holistică și medicină naturală).

În paralel, Virginia Faur a obținut și titlul de doctor în fitoterapie și fitoprotecție alimentară la Universitatea de Științe Agricole a Banatului – Timișoara și a scris patru cărți cu tematică de sănătate.

În decembrie 1996 a obținut premiul III la Concursul Internațional „Femeia care a contribuit la dezvoltarea economică a propriei națiuni“. Competiția a reunit peste 150 de concurenți din 64 de țări.

La începutul anului 2000, Institutul Biografic American a găsit de cuviință să consemneze biografia Virginiei Faur în paginile celei de-a 7-a ediții a prestigiosului „Who's Who of Professional & Business Women“ și să susțină candidatura sa pentru „Femeia anului 1999“.

Virginia Faur, verificând cu ajutorul unui obiect ce indică polaritatea alimentelor, compatibilitatea organismului său cu salata de varză

Amânarea prezentării la medic sau aplicarea tratamentelor iluzorii micșorează

Șansele de supraviețuire ale bolnavilor de cancer

Alexandru Blidaru s-a născut în 1957, în București. În 1982 a absolvit Facultatea de Medicină Generală, specializându-se apoi în Chirurgie Generală. Actualmente este medic primar chirurg la Institutul Oncologic București și șef de lucrări la UMF Carol Davila, Catedra de oncologie condusă de profesor I. Bălănescu.

– Ce este cancerul?

– Cancerul e o boală caracterizată prin apariția unor tumori. Când spun cancer, mă refer la acea boală a tumorilor solide, pentru că mai există un tip de cancer, reprezentat de bolile maligne ale sângelui (cum ar fi leucemia). Tumorile sunt datorate dezvoltării unei populații celulare în mod anarhic, anormal. Ele au niște caracteristici diferite de celulele normale. Se dezvoltă și se înmulțesc foarte repede și scapă de sub sistemul de control al organismului, care nu mai poate opri această evoluție. Această populație celulară se caracterizează atât prin calitatea de invazie locală a organului în care se dezvoltă, dar și prin crearea unor tumori la distanță, așa-numitele metastaze. Acestea cresc împreună cu tumoarea primară și ajung să omoare gazda în care s-a dezvoltat.

– De când se știe de existența acestei boli?

– Această boală distinctă a fost observată încă din antichitate. Ea a fost identificată ca o entitate separată de către Hipocrate și Galen. Aspectul ei clinic și caracteristicile de evoluție i-au dat acest nume – de cancer, de crab, care strânge. Primele tratamente cât de cât eficiente au fost cele chirurgicale. Chirurgia modernă debutează la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, când s-au pus la punct tehnicile chirurgicale și mai ales anestezia.

– Ce provoacă boala?

– Știm multe, dar nu știm exact ce se întâmplă de fapt. Există mai multe teorii privind cancerogeneza: teoria mutației genetice, teoria diferențierilor aberante, teoria virală și teoria selecției celulare. În prezent, există părerea potrivit căreia carcinogeneza este un proces multistadial de lungă durată. Carcinogeneza parcurge următoarele etape importante: alterarea materialului genetic, dezvoltarea celulelor maligne și progresia.

Factorii etiologici sunt: 1. fie factori exo-

geni: din medii înconjurător (radiații ionizante, radiații ultraviolete, traumatisme, corpi străini); tutun, alcool, noxe; agenți biologici (unele virusuri); 2. fie endogeni: teren genetic, deficiențe imune, tulburări endocrine.

– Care sunt tipurile cele mai frecvente de cancer?

– În România, cele mai frecvente, atât ca incidență, cât și ca mortalitate sunt următoarele: pentru sexul

feminin – pe primul loc și la o distanță foarte mare de celelalte tipuri se află cancerul mamar. Cancerul reprezintă o problemă importantă de sănătate în România și peste tot în țările dezvoltate. După afecțiunile cardio-vasculare, a doua cauză de deces în țara noastră o reprezintă cancerul. Incidența acestei boli e de 36 la 100.000 de locuitori, iar mortalitatea este de 24 la 100.000. Cancerul mamar e responsabil de mai mult de 1/3 din decesele prin cancer la sexul feminin. În plus, în țara noastră mortalitatea prin cancer mamar e în creștere. Urmează apoi cancerul colului uterin, cancerul gastric, cancerul bronho-pulmonar și cel ovarian. Pentru sexul masculin, cele mai afectate organe sunt, în ordine: plămânii, stomacul, prostata, vezica urinară, ficatul și căile biliare. De altfel, atât la femei, cât și la bărbați, cancerul poate afecta oricare dintre organe.

Cum putem depista cancerul la timp

– Ce grupă de vârstă, sex și profesie ar fi cea mai expusă?

– Mortalitatea prin cancer este în general similară la ambele sexe. Ca grupă de vârstă depinde foarte mult de localizare. Dacă neoplasmul de prostată, de exemplu, apare spre decada a 6-a, a 7-a de viață, afecțiunile plămânului le întâlnim din ce în ce mai devreme, spre 40, 50 de ani și sunt legate de obiceiul fumatului. La femei, dacă pentru cancerul mamar, în general, după 40–50 de ani el devine mai frecvent (deși în ultimul timp sunt cazuri la vârstă mult mai tânără), la colul uterin vârsta de apariție e mai mică. Mortalitatea prin cancerul colului uterin e foarte mare în România. Facem o notă absolut discordantă în Europa, deoarece suntem pe unul din primele locuri. Nu că ar fi incidența foarte mare ci, în primul rând, pentru că această boală în „lumea civilizată” e cumva soluționată prin diagnosticul precoce. De exemplu, în România, din trei cazuri nou diagnosticate de col uterin, în general două sunt în stadiul II și unul e în stadiul III. În America, din trei cazuri noi, două sunt în stadiul 0 și unul e în stadiul I. Supraviețuirea, în funcție de stadiu, e diferită. Cu cât

stadiul e mai avansat, cu atât supraviețuirea e mai proastă. Pentru cancerul colului uterin există o metodă extraordinară de eficiență de depistare timpurie a bolii, ba chiar dinainte să apară cu adevărat, când e leziune premalignă. Metoda este citologia exfoliativă cervico-vaginală. Ea poartă numele de testul Babeș – Papanicolaou și este o investigație citologică necesară oricărei femei care și-a început viața sexuală. Testul se face o dată pe an și descoperă niște modificări ce preced apariția cancerului. Se realizează peste tot în lume, dar nu și în România. Institutul de Oncologie începe un program de depistare precoce – screening (ca și cel mamografic) care poate determina scăderea importantă a mortalității prin cancer. Aici intervine rolul mass-media în a explica importanța unui program de depistare precoce a bolilor neoplazice și de a convinge populația să participe într-un număr cât mai mare.

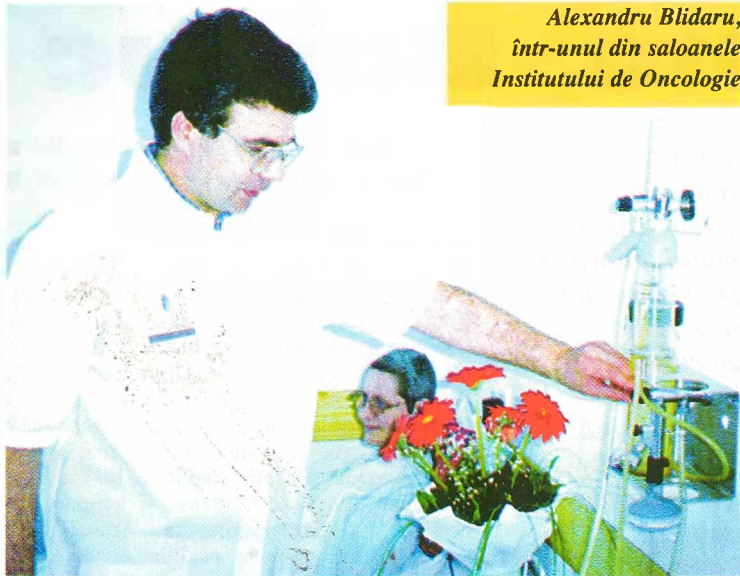
– Printr-o analiză a sângelui se poate depista cancerul?

– Nu. Nici cancerul mamar, nici cel al colului uterin. Există niște analize de determinare a unor antigeni specifici, dar ei nu sunt atât de sensibili pentru a putea pune diagnosticul când boala e puțin avansată. Ei sunt utili în practica medicală în a urmări rezultatele după tratament. De asemenea, reprezintă un test important pentru diagnosticul precoce al cancerului de prostată. Pentru această boală trebuie făcut un screening care înseamnă un tușeu rectal și o determinare de PSA (antigen specific prostatic) care se face la bărbații de peste 50 de ani. Un rol foarte important îl are educația publicului larg.

– Care sunt, de fapt, stadiile cancerului?

– Stadializarea cea mai des folosită a bolii canceroase e stadializarea TNM (T – tumoră, N – nodul ganglion, M – metastază). Acești trei parametri se cuantifică fiecare: tumoră, adenopatia și metastaza și în funcție de aceste trei elemente se stabilește stadiul. În stadiul zero, boala e o formă de cancer, dar incipientă și localizată, cu șanse de vindecare în proporție de aproape 100% numai prin tratament local. Urmează apoi patru stadii. Stadiile I și II sunt puțin avansate local, nu sunt avansate regional și nici la distanță. Boala e localizată la nivelul organului și e curabilă, uneori cu prețul unor operații mai mari și cu asociere de radioterapie sau chimioterapie, tratamente ceva mai agresive, dar cu care se ajunge la supraviețuiri între 70–90%. Stadiul II e intermediar, dar boala e cumva localizată. Șansele de supraviețuire depind în mare măsură de tipul bolii (cancerul pulmonar are șanse de supraviețuire mai mici, în timp ce cu un cancer de prostată se poate supraviețui între 10–20 de ani, iar în cazul cancerului la sân supraviețuirea este de 5–10 ani). Stadiul III e deja o boală avansată local sau loco-regional, greu curabilă, la care tratamentul e dificil, agresiv, mutilant, cu o morbiditate asociată mare (sechele importante) și la care supraviețuirea scade spre 50%, bol-

Alexandru Blidaru,
într-unul din saloanele
Institutului de Oncologie

navul putând trăi în jur de 5 ani. Trebuie menționat că aceste cifre diferă foarte mult în funcție de localizarea bolii neoplazice și de tratament. Stadiul IV înseamnă prezența metastazelor la distanță, iar supraviețuirea e în general redusă. E anormal să estimezi însă cât timp mai are de trăit o persoană anume. Nu poți să știi dacă persoana bolnavă va trăi încă o zi sau încă mulți ani. În anumite situații, dacă metastaza e operabilă, dacă răspunde bine la tratament, supraviețuirea poate fi uneori îndelungată. Statistic vorbind, în general, când au fost diagnosticate metastaze, supraviețuirea e redusă și rezultatele terapeutice sunt mici.

– Cât la sută dintre oameni răspund bine unei medicații sau operații în metastaze?

– Legat de metastază, lucrurile s-au schimbat din ce în ce mai mult. Există posibilitatea, în anumite situații, de operație, deci de extirpare a metastazelor (din plămâni, ficat, creier, din suprarenale) cu rezultate bune în general. Nu se poate da o perioadă de supraviețuire. Pentru metastazele hepatice, de exemplu, se poate prelungi viața cu multe luni, uneori ani de zile. Depinde de cât de gravă e situația, de numărul metastazelor. Au apărut tratamente foarte eficiente pentru me-

tastaze, cum ar fi tratamentul hormonal pentru cancerul de prostată metastazat, care aduce o prelungire de câțiva ani de viață. Utile sunt radioterapia pentru metastazele osoase și noile generații de citostatice la care răspunsul terapeutic poate să fie complet, asistându-se la dispariția metastazei. Sigur, acest răspuns complet nu apare în toate cazurile, dar există șanse de prelungire a vieții chiar în situații extrem de avansate.

Cancerul se vindecă sigur și definitiv doar în stadiul 0

– Se poate spune despre o astfel de boală că se vindecă definitiv, într-un stadiu sau altul?

– În stadiul zero se vindecă sigur. În stadiile I, II, III exista la început ideea că această boală e vindecată dacă trec 10 ani. Sunt însă destule studii care au arătat că și după 20 de ani riscul de reapariție a bolii e mai mare decât la populația generală. Bolnavul care a avut un cancer trebuie urmărit tot restul vieții pentru că are un risc mai mare de reapariție a bolii. Una dintre teorii spune că există niște celule „adormite” care ies din ciclul celular și care rămân undeva, într-o stare de somn, în care nu se multiplică. Dar, la un moment dat, din cauza unor stimuli sau datorită unei cauze pe care n-o cunoaștem, aceste celule reintră în ciclul celular și încep să se înmulțească, după multă vreme.

Dacă tratezi o persoană de 60 de ani de cancer mamar și dacă femeia trăiește dincolo de 70 și ceva de ani, poate nu ai vindecat-o definitiv, dar ai făcut-o să trăiască

având boala atâta timp cât ar fi trăit orice altă femeie. Boala asta are o conotație psihologică, afectivă, importantă, dar această dimensiune nu trebuie hiperbolizată. Nu trebuie să ne înspăimânte mai tare decât stau lucrurile în realitate.

Cred că în momentul de față cel mai bun tratament al cancerului este acesta pe care-l facem noi, oncologii, pentru că e demonstrat că în cea mai mare parte din cazuri dă rezultatele cele mai bune.

– Nu dați nici o șansă „vindecătorilor” naturiști sau de altă speță?

– Sunt convins că pe lumea asta sunt și vor fi descoperite metode mult mai bune decât cele pe care le avem. Există și situații excepționale, vindecări spontane sau evoluții naturale particulare ale unui cancer ce se dezvoltă lent. Din păcate, însă, ce vedem zilnic noi, medicii, sunt stadii avansate de boală, pentru că bolnavii respectivi n-au venit la medic și au făcut tratamente naturiste, energetice, sau mai știu eu ce. Când noi vedem zilnic femei care vin în stadiul III din cauză că ani de zile au făcut tratamente cu ceaiuri, care-i concluzia? Din păcate, ziarele sunt pline numai cu astfel de cazuri. Dacă terapiile cu albine, cu urină, cu plante, cu argilă, cu tehnică radiantă, cu apă bidistilată sunt bune, de ce se moare pe capete în urma acestor tratamente? Eu nu interzic însă pacienților mei să facă, dacă vor, în paralel, tratamente naturiste. Numai că le atrag atenția ca acestea să nu fie foarte costisitoare, cu risc de apariție a unor complicații, și dacă, bineînțeles, nu le pun viața în pericol. În fond, dacă omul se simte bine așa, trebuie să ținem cont și de efectul placebo, de autosugestie. Mesajul cel mai important ar fi ca populația să înțeleagă să participe la programele de depistare a bolii canceroase. Astfel boala, diagnosticată devreme, poate fi tratată mult mai ușor și cu șanse de vindecare mult mai mari. Pentru orice simptom apărut, prezentarea cât mai devreme la medic este lucrul cel mai bun pe care-l puteți face. Amânarea unui consult de specialitate sau aplicarea unor așa-zise „tratamente” empirice, iluzorii, nu fac decât să permită bolii să avanseze.

Depistat la timp, cancerul mamar poate fi vindecat complet

● Informații despre modul în care femeile pot beneficia în mod gratuit de programul screening, pentru depistarea timpurie a cancerului mamar

Diagnosticul precoce al cancerului mamar se poate face prin două căi:

Cea mai simplă ar fi educarea populației de a veni la primul semn, pentru că intervalul scurs între apariția primelor simptome ale bolii și până la prezentarea la medic e de multe luni de zile, uneori de mulți ani, timp în care boala evoluează. În general, cancerul mamar, în stările puțin avansate, nu e însoțit de durere. Apare o tumoare mamară care nu e dureră, ceea ce liniștește bolnavul respectiv și o face să amâne cât mai mult prezentarea la medic. O altă cale de reducere a mortalității prin diagnosticul precoce este aceea de a căuta boala înainte de manifestarea simptomelor. Acest

lucru există în țările civilizate și are ca efect reducerea cu 30% a mortalității. În acest sens a început și în România inițierea unui program de screening (cernere). Pentru cancerul glandei mamare acest lucru se face prin mamografie. Toate femeile de peste 40-45 de ani trebuie să facă o mamografie, la început la doi ani, apoi la un an. Așa, boala poate fi foarte devreme diagnosticată, când nu are nici un semn. Mamografia e o metodă de diagnostic a afecțiunilor mamare bazate pe radiografia sânelor. Pot fi puse astfel în evidență niște leziuni foarte mici, de câțiva milimetri, care nu sunt toate maligne. Unele sunt chiar benigne, dar cu un potențial de a se transforma malign.

Aceste leziuni localizate se tratează lesne. Avantajul este că boala e descoperită repede, tratamentul chirurgical e mult mai mic, nu trebuie făcută extirparea sânelor, ci se realizează doar așa-numitul tratament conservator, în care sânul se conservă, iar rezultatele terapeutice sunt foarte bune.

Institutul Oncologic începe un program de screening prin care fiecare femeie de peste 40 de ani se poate prezenta pentru a efectua o mamografie și un examen oncologic cervico-vaginal care nu costă nimic. Centrul pilot de la Fundeni se dorește a fi axul central în ceea ce privește coordonarea unui program de screening național, care ar trebui să verifice întreaga populație a țării.

Ba da, ba nu, Babiuc

Negocierile României cu Uniunea Europeană, aflate la start, sunt floare la ureche față de negocierile României cu România. Intrați în febra anului electoral, a cărui miză, în mod vizibil, este mult mai mare decât cea a integrării europene, politicienii români, cuprinși parcă de streche, au declanșat stupidul, ridicolul și iresponsabilul joc de-a „Ba da, ba nu, Babiuc”. Stupid – pentru că nicaieri în lume înlocuirea unui ministru, indiferent din ce motive și în ce condiții, nu presupune o asemenea fierbere a întregii clase politice. Ridicol – pentru că a împrăștiat pe ecranele televizoarelor și pe prima pagină a ziarelor, o dată în plus, infantilismul majorității liderilor politici. Iresponsabil – pentru că a reușit să atragă în această încăierare de familie două instituții fundamentale ale statului, cu deosebită greutate pe plan extern: MAE și MAPN.

Text: TUDOR CĂLIN ZAROJANU ■

Foto: FLORIN IONIȚĂ și M. FELIX ■

Nebunia generală

Istoricul celui mai recent scandal din coaliția de guvernământ (unul dintr-o lungă listă; practic, guvernarea post-1996 a fost o juxtapunere de lupte intestinale) arată, pe scurt, astfel: într-o bună zi apare zvonul că Victor Babiuc va părăsi și-așa greu încercatul PD; ziaristii sar pe ministrul Apărării, întrebându-l dacă da sau dacă nu, la care el răspunde zâmbind că, dacă va fi vreodată cazul, ei or să afle primii; lucrul ăsta se și întâmplase deja, căci, în aceeași zi, Babiuc chiar pleacă din PD și anunță că își ține la dispoziția cui trebuie și demisia din fruntea MAPN (chestia cu demisia „la dispoziție” seamănă al naibii de bine cu poziția din septembrie 1991 a chiar fostului său șef Petre Roman); brusc, toată lumea intră în agitație: PD zice că postul îi revine, conform algoritmului, deci trebuie pus un alt om în fruntea Armatei, PNL zice că Babiuc îi e simpatic, Băsescu zice că PNL și Cotrocenii (!) să cam termine cu chestiile astea, PNL zice că-și ia jucăriile și pleacă dacă Băsescu nu-și cere scuze, coaliția se întâlnește la ceas de noapte și decide că Băsescu o să-și ceară scuze, lucru cu care sunt de acord toți, cu mica excepție a lui Băsescu, care, totuși, până la urmă, plictisit, în direct și la o oră de vârf retractează tot

Victor Babiuc – cel mai discutat și mai mediatizat om din România anului 2000

ce-a zis, PNL zice că retractat e una, da' scuze e alta, între timp Babiuc rămâne ministru, Isărescu anunță că nu se bagă (deși Roman îi sugerează să-și asume răspunderea), Constantinescu anunță că nu se bagă și nici nu așteaptă scuzele cuiva, Diaconescu anunță și el că nu se mai bagă, PD zice că PNL a încălcat acordul din '96 (!!!), drept care democrații vor fi sfătuiți să nu mai voteze decât Bugetul și legile implicate în acquis-ul comunitar, după care revine și propune un protocol – Frunzăverde la Armată, PD votează orice propune coaliția –, dar când aude că PNL condiționează numirea lui Frunzăverde de faza cu votul se supără și zice că ce facem noi aici, troc?!

În acest moment, este anulată vizita în România a ministrului Apărării din Olanda. Babiuc susține că acest lucru s-a întâmplat ca urmare a unui demers al MAE, întâmplător condus de Petre Roman. MAPN se supără și dă la iveală că tot MAE i-ar fi șuntat lui Babiuc o vizită în India. Cum armata indiană și cea olandeză sunt parteneri tradiționali și strategici ai armatei române, concluzia este că MAE sabotează integrarea României în NATO sau cam așa ceva. Ulterior MAE precizează că nu a fost implicat în amânarea vizitei ministrului olandez, iar Babiuc lasă să se înțeleagă că a fost greșit informat.

Qui s'aime se taquine

Evident, lucrurile nu puteau rămâne aici. Ceea ce pentru lumea civilizată ar fi fost deja prea mult, pentru ai-noștri-ca-brazii era doar încălzirea. Aparent fără vreo legătură, Stoica se plânge că partenerii de coaliție nu se prea înghesuie să-l ajute cu reforma Justiției. În replică, Roman zice că nici un picior de penelst nu i-a comunicat că există propunerea ca Guvernul să-și asume răspunderea pentru legea privind accelerarea reformei în Justiție, care reformă – de altfel – el, unul,

RETRO

BEATRICE MOTAȘ ■

15.02. Avocații au declarat grevă generală ● Dorin Marian a fost numit șef al Administrației Președinției României ● Corneliu Vadim Tudor a pierdut procesul cu ministrul Justiției, Valeriu Stoica ● Inundații în Brăila ● Cinci profesori sibieni se află în greva foamei ● Cianura înaintază pe Dunăre.

16.02. Victor Babiuc și-a dat demisia din PD ● Premierul Isărescu încearcă să asigure 4% din PIB pentru învățământ ● Se reduc efectele IGP ● Accident feroviar la Titu.

17.02. Ambasada României la Budapesta a fost atacată cu conserve de pește ● În învățământ, greva continuă ● Cotidianul „Adevărul” și firma Compaq i-au oferit lui Francisc Vaștag „Premiul de excelență” ● La Drobeta Turnu-Severin a fost întreruptă alimentarea cu apă din Dunăre ● Parlamentul nu a validat Colegiul pentru studierea Arhivelor Securității ● Cu ocazia unui incendiu, în Ferentari, țigani au jefuit o mașină a salvării și au încercat să demonteze tulumbele pompierilor.

18.02. 75 de infractori au fost puși în libertate, deoarece nu li s-a putut acorda asistență juridică ● S-au deschis lucrările Convenției

Naționale a PD.

19–20.02. Petre Roman a fost reales președinte al PD ● 48 de tamponări, trei morți, un rănit grav pe D.N. 1 ● S-a reluat alimentarea cu apă a municipiului Drobeta Turnu-Severin ● În Olt și Teleorman s-a interzis adăpatul vitelor din Dunăre și pescuitul ● La Birmingham, Gabriela Szabo a câștigat cursa de 3.000 de metri.

21.02. A 23-a zi de grevă a cadrelor didactice ● Printr-o ordonanță de urgență, Guvernul a hotărât majorarea salariilor din învățământ ● Victor Babiuc nu vrea să demisioneze din postul de ministru al Apărării ● Slovenia impune vize românilor ● Au fost închise ecluzele dunărene către Dobrogea ● PDSR a încheiat un acord cu CNSLR – Frăția ● În București, poliția a prins doi traficanți care transportau 10.000 de pastile Ecstasy.

22.02. Cianura a ajuns pe Brațul Borcea ● Parchetul de pe lângă Tribunalul Maramureș a dispus începerea urmăririi penale în cazul poluării cu cianură ● Criza Babiuc a luat amploare: Traian Băsescu s-a lansat într-o declarație acuzatoare la adresa lui Emil Constantinescu ● AVAB vrea să vândă PRIMA TV.

23.02. S-a declanșat greva finanțierilor și a vameșilor ● Marin Luțu, primarul sectorului 4, a fost arestat ● Parchetul a redeschis ancheta în afacerea „Sun Oil” împotriva PD-iștilor Berceanu și Stăiculescu

nu prea vede ce-ar fi de accelerat la ea, de vreme ce nici nu prea există. În replică la replică, Stoica zice că Justiția s-a reformat pe

Crin Antonescu a aruncat o piatră și...

rupte și s-ar mai reforma încă dacă n-ar fi alde Roman, care a semnat confirmarea de primire a propunerii cu pricina.

Între timp, simpaticul ministru liberal al Tineretului și Sportului, Crin Antonescu – care, de când este el în viața publică, nu spusese ceva care să contrarieze ori să provoace scandaluri – se trezește spunând că PNL ia în calcul orice alianțe post-electorale, inclusiv, de ce nu, cu PDSR.

Pedeseriștii holbează urechile, șoptesc „Încurcă-i, drace!” și, prin gura vicepreședintelui Mircea Pașcu, declară – cu o sobrietate în spatele căreia se ascunde uriașul efort de-a nu se tăvăli pe jos de răs – „îl așteptăm și pe Petre Roman”! Păi, s-ar putea să nu aibă mult de așteptat, dar numai dacă nu vin peneliștii.

Cum vine de se-ntâmplă, în miezul acestor tulburări cade spectaculoasa evadare de la Colibași a șase deținuți periculoși, bun prilej pentru vicepreședintele PD, Bogdan Niculescu-Duvăz, să declare ritos că „o evadare în

masă ar trebui să ducă la demisii ministeriale”. De remarcat atât subtilitatea – „demisii ministeriale” e o formulare extrem de delicată, care ar putea viza, la o adică, ministrul Turismului, nu?, căci evadații călătoresc prin țară –, cât și buna proprietate a termenilor – șase oameni au constituit întotdeauna o „masă”, fie ea o masă de bucătărie sau de operație.

Când toți se bat, Iliescu câștigă

Odată aceste lucruri fiind lămurite, pre-campania preelectorală și-a urmat voioasă cursul firesc. În firescul scenei politice românești se înscriu fapte precum:

– PRM lansează un apel pentru o campanie electorală civilizată (!!!); drept dovadă a intențiilor sale civilizate, îl numește director de campanie pe Gheorghe Funar;

– președintele României relansează serialul „Emil și detectivii”, plângându-se public că a fost învins de forțele securistice din opoziție; nu cu mult timp în urmă, se plânga că românii sunt plângăcioși;

– același președinte al României anunță că actualii lideri de opinie se împart în șantașiști, corupți și incompetenți;

– pentru a nu rămâne mai prejos în domeniul declarațiilor penibile, Iliescu susține că ciracii Cotrocenilor vor să-l viruseze, să-l împuște sau să-l arunce în aer (în funcție de cât de rezistent s-ar dovedi, probabil, Rasputinul României);

– Mihai Cuptor atacă în forță Alianța pentru România, după modelul Babiuc versus PD, mai exact după sistemul „lupta din interior care duce în exterior”;

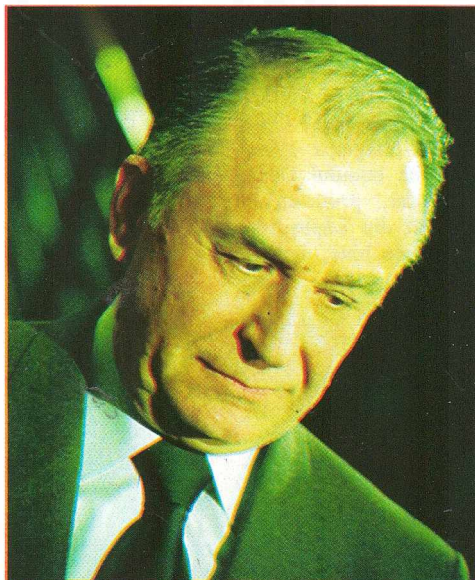
– charismaticul Alexandru „Sașa” Sassu este numit vicepreședinte al PD responsabil cu imaginea partidului (probabil ca recompensă pentru scorul înregistrat în bătălia pentru Primăria Capitalei);

– Florin Călinescu (alături de alți ziariști) îi sfătuiește pe pedeseriști cum să se comporte în campania electorală;

– Nucleul de Autoritate (sic!) al Partidului Dreapta Românească se opune transformării în Partidul Popular Republican, pus la dispoziția ex-premierului Vasile, contestând la tribunal această decizie (drept care eșuează tentativa evadaților din PNȚCD de a ocoli formalitățile și complicațiile cărora le căzuse victimă precedentul grup de evadați, condus de precedentul premier);

– urmare logică a tuturor acestor manevre, în sondajul CURS vizând preferințele electoratului bucureștean conduc George Pădure (PNL) – 29% și Sorin Oprescu (PDSR) – 27%; de remarcat că suma acestor procente asigură câștigarea alegerilor, în cazul în care Crin Antonescu n-a vorbit chiar degeaba...

Să recapitulăm: de când se află la guvernare, PNȚCD a pierdut singurii doi membri pe care i-a considerat buni de prim-miniștri, fiecare dintre aceștia părăsind partidul împreună cu câte un important grup de susținători; în același timp, PD și-a permis luxul de a renunța la un membru de bază – Adrian Severin – care a luat cu el mai mulți colegi, inclusiv pe Octavian Știreanu, conducătorul singurului ziar de partid care mai exista în peisajul presei centrale românești; PNL, care a reușit, după aproape un deceniu

Virusat sau nu, Ion Iliescu se îndreaptă spre Cotroceni

de lupte, să unifice mai toate forțele liberale (cu excepția lui Viorel Cataramă – care o fi avut ceva obligații mai vechi față de Virgil Măgureanu – și a lui Nicolae Cervenii – care nu se pune), pare să se afle pe o poziție de forță, singura lui problemă fiind aceea că nu are decât o singură voce – Valeriu Stoica;

● Ion Păduraru este noul șef al Departamentului de control al Guvernului ● Ministrul Justiției din Ungaria a declarat că va cere punerea sub sechestru a societății „Aurul” Baia Mare ● Victor Babiuc i-a adresat o scrisoare deschisă lui Petre Roman ● S-au scumpit pașapoartele, carnetele și taloanele auto.

24.02. Marin Luțu a fost suspendat din funcția de primar ● Zece pădurari din Bacău au câștigat la LOTO 5,5 miliarde de lei ● La Teiuș – Alba, patru oameni au fost sfârtecați de tren ● În orașul Vulcan, un tată de familie împovărat de datorii și-a dat foc ● Avalanșă de demisii la PNȚCD Sibiu ● George Pruteanu s-a înscris în PDSR ● Ulm Spineanu amenință cu greva parlamentară ● Prefectul de Cluj, Vasile Sălcudean, a fost eliberat din funcție ● Continuă criza politică; PNL pretinde scuze din partea PD.

25.02. Generalii Stănculescu și Chițac au fost condamnați la 15 ani închisoare ● Dirijorul Marin Constantin a împlinit 75 de ani ● PDSR și PUR au încheiat o alianță denumită Polul Democrat Social din România ● Traian Băsescu a retractat la Antena 1 declarațiile contra președinției și a PNL; PNL consideră că nu e de-ajuns ● Emil Constantinescu a afirmat că se simte terorizat de securitatea lui Ceaușescu ● Ion Diaconescu a mărturisit că există un complot

împotriva sa și împotriva PNȚCD ● Radio Contact a sărbătorit 10 ani de existență.

26–27.02. PD l-a nominalizat pe Sorin Frunzăverde la apărare ● În urma unei hotărâri judecătorești, tipografia ziarului „Cotidianul” a fost închisă ● Bilanț tragic: 20 de morți, 45 de răniți în accidente de circulație, în numai 48 de ore ● Ca urmare a măririi salariale, vor fi disponibilizați 23.000 de angajați din învățământ ● Cianura a ajuns în Delta Dunării ● Marele artist plastic Ion Irimescu a primit ordinul „Steaua României” ● Uzinele Dacia – Renault și-au întrerupt temporar activitatea ● La Iași s-a organizat o manifestație pentru ocrotirea câinilor fără stăpân.

28.02. La Brașov mai multe mii de sindicalști din industria de apărare au organizat un miting de protest ● Un miner disponibilizat din Gorj a murit în greva foamei ● La vama Nădlac au fost confiscate 10,5 kg de bijuterii din aur ● La Scroviștea a avut loc o bătăie ca-n filme între o ceată de rromi-hoți de benzină și polițiști ● Guvernul a aprobat bugetul pentru anul 2000 ● Vor fi disponibilizați 60.000 de bugetari ● PDSR a dat publicității o anonimă privind lichidarea fizică a lui Ion Iliescu ● A fost redeschisă ecluza de la Cernavodă.

29.02. S-a inaugurat tronsonul 4 de metrou, între Gara de Nord și

PSDR, mă rog, s-a retras Alexandru Athanasiu din fotoliul ministerial ca să reorganizeze partidul, vă dați seama că ia ceva timp...; de partea cealaltă, C.V. Tudor are o singură grijă, să vină odată PSDR la guvernare, să-l scape de procese, iar PUNR abia ce și-a refăcut un modest grup parlamentar în Senat; cât despre formațiunile neparlamentare, singurele care se agită cât de cât sunt UFD și PNR – cine a mai auzit ceva despre PSM sau PS, de pildă?

Unde nu există aripi, dezertori, scandaluri interne? Care e partidul care și-a proiectat o campanie electorală americană și a pus-o deja în funcțiune? Unde nu mișcă nimeni în front? Cine conduce detașat în sondaje? Răspunsul, vai, îl cunoașteți?

Nu ne rămâne decât palida consolare că, alegerile generale fiind programate abia la toamnă, nu există riscul ca împlinirea unui deceniu de la 13-15 iunie 1990 să fie sărbătorită printr-o reconstituire...

Miracole și obișnuințe

Da' imaginea? Ce se-nțămplă cu imaginea? Cu imaginea stăm bine, dar asta numai datorită bunului Dumnezeu.

Astfel, printr-un miracol, scandalul cianurilor din Lăpuș-Someș-Tisa-Dunăre s-a terminat cu bine, după ce s-a constatat că peștii

Andrei Marga a relansat sloganul „Demisionezi și câștigi”

morți în Ungaria (peste patru tone!) și-au dat obștescul sfârșit pe criterii etnice (de vreme ce în România n-a decedat nici măcar un caras) și/sau de dimensiuni (căci au pierit doar pești cât vițelul, nu și plevușcă). Un raport final al experților internaționali urmează să fie dat publicității la ora când scriu aceste rânduri, dar e greu de crezut că va fi vorba de altceva decât de o dojană aspră, cât timp efectele, din fericire, au fost minore.

Printr-un alt miracol, reprezentanții Uniunii Europene nu ne-au întors spatele atunci când au constatat că în România se desfășura cel mai mare protest din istorie (peste 300.000 de oameni s-au aflat în grevă vreme de aproape o lună), iar ministrul era demisionar exact în domeniul cu care urmau să înceapă negocierile – Educația!

E drept, investitorii tot nu se înghesuie să vină, iar FMI nu ne face semne prea vesele, dar cu astea ne-am obișnuit demult.

Restul lumii

Viața nu se rezumă însă – din păcate și din fericire – la fojgăiala scenei politice. În timp ce politicienii se bat pe scuze și babiuci, majoritatea românilor se zbat în probleme mult mai grave. Finanștii refuză să înțeleagă de ce Guvernul n-are timp sau chef să dezbată un amărât de Statut, ceea ce ar pune capăt protestelor din acest domeniu. Profesorii și-au smuls drepturile (o parte din ele) doar după un protest fără precedent, iar acum personalul nedidactic a descoperit că a fost, parțial, scos din calcule. Scoși din calculele bugetare au fost și asistenții medicali, de parcă un cabinet ar putea funcționa doar cu doctori. Înaintea acestora au protestat avocații și notarii, întrucât s-au trezit că serviciile lor sunt, mai nou, purtătoare de TVA, iar ulterior au ieșit la luptă sindicaliștii din industria de apărare – ca să nu mai vorbim de cercetători, de pildă, care pichetează din când în când

diverse instituții, plângându-se că domeniul lor de activitate este pe cale de dispariție.

Până și artiștii din domeniul muzicii ușoare au ajuns să protesteze, acuzând mânărilor de la selecția pentru „Eurovision 2000”!

Cu greu s-ar putea identifica o categorie profesională care să nu aibă de reclamat, în acest moment, o problemă foarte serioasă. Excepție fac doar parlamentarii – dacă asta o fi vreo meserie –, poate fotbalistii, precum și oamenii de afaceri – dar numai cei puțini foarte bine înțepeniți, căci ceilalți abia mai rezistă luptei cu birocrația, mita, incompetența și impozitele.

Cât despre premierul Mugur Isărescu, el se află în aceeași poziție privilegiată, fără riscuri, pe care a ocupat-o cândva Theodor Stolojan: un tehnician apartinac. Chemat să pregătească alegerile și, dacă se poate, între timp să rezolve câteva probleme organizatorice. Dacă reușește – bravo lui, dacă nu – nimeni nu poate avea pretenția să faci, în câteva luni, ce n-a făcut o armată de politicieni ani de-a rândul. După care, indiferent de rezultat, nu vād de ce n-ar avea deschisă

Singura bucurie a românilor: din când în când mai vine, totuși, primăvara

calea, și el, spre un post de funcționar la Banca Mondială sau la alt organism internațional care apreciază oamenii de calitate.

Altfel, sigur, a venit primăvara...

1 Mai ● La Lupeni, alți disponibilizați și-au dat foc ● Cetățeanul german Dieter Stanzeleit pretinde că este fiul regelui Mihai ● Câteva mii de sindicaliști din industria de apărare au demonstrat prin București și au bombardat cu ouă Palatul Cotroceni ● Premiul de Excelență în Cultura Română, în valoare de 50.000 de dolari, a fost atribuit lui Alexandru Paleologu.

1.03. În apartamentul lui Marin Luțu s-au găsit 100 de ceasuri din aur ● La Lupeni, patru greviști ai foamei și-au dat foc ● Câțiva tineri țărăniști s-au oferit să-l „deviruseze” pe Ion Iliescu.

2.03. Un miner din Valea Jiului a venit să-și dea foc în fața Palatului Victoria ● În București sunt, potrivit statisticilor, circa 5.000 de consumatori de droguri tari ● Domnișoara Pogany, celebra lucrare a lui Brâncuși, a revenit proprietarilor de drept.

3.03. Președintele Portugaliei, Jorge Sampaio, a sosit la București ● Portarul Bogdan Lobonț pleacă la Ajax pentru 4 milioane de dolari ● Ion Cristoiu a devenit noul director al cotidianului „Azi”.

4-5.03. Un nou caz de pedofilie în Iași ● Șase condamnați periculoși au evadat din Penitenciarul Colibași ● Noul pod peste Dunăre a fost botezat „Apollo Dua” ● Cargoul românesc Lugoj s-a scufundat lângă Rotterdam.

6.03. Au fost prinși doi dintre evadații de la Colibași ● Dolarul

american a depășit pragul de 19.000 lei ● În comuna buzoiană Cătina, trei romi au furat o sondă ● Pe Aeroportul Otopeni, vameșii au confiscat 12 kg de cocaină.

7.03. Venitul net lunar al administratorului de la „Tutunul Românesc” este de 124 de milioane lei.

8.03. În județul Cluj, patru mineri au murit asfixiați în abataj ● A fost validat Colegiul Consiliului Național privind Studiarea Arhivelor fostei Securități ● De Ziua Femeii, la Sala Palatului a avut loc un spectacol-dezmăț pus la cale de „Guru” Gregorian Bivolaru și yoghinii lui.

9.03. Au fost capturați și ultimii patru evadați de la Colibași ● În zona Vrancea s-a produs un cutremur de 5,1 grade pe scara Richter ● Victor Babiuș și-a depus demisia ● Petre Roman a declarat că la 17 martie PD va decide dacă se retrage de la guvernare.

10.03. Accident ecologic la Baia Borșa ● Marian Ilie, al doilea frate „Geamăn”, s-a predat autorităților ● Avocații și notarii au fost scutiți de TVA ● Teodor Meleșcanu și-a sărbătorit cea de a 59-a aniversare.

11-12.03. Inundații în nordul și vestul țării ● În toaleta cinematografului Patria din București a fost arestat un pedofil ● Mugur Isărescu amenință cu demisia.

FLACĂRA la „Salonul de Carte și Presă București”

În perioada 8-12 martie, Muzeul Național de Istorie a României a fost gazda ediției a V-a jubiliară a „Salonului de Carte și Presă București”, organizat, ca întotdeauna, de firma Amplus International LTD, societate privată cu capital integral românesc, întemeiată în 1991 și specializată în organizarea de târguri și expoziții, congrese, mese rotunde etc. Acest salon a devenit un eveniment de referință în peisajul cultural al Capitalei, lărgindu-și, de la ediție la ediție, registrul tematic și logistic. La deschiderea oficială a „târgului de primăvară”, cum mai este numit salonul, George Pruteanu a ținut să-și exprime regretul cu privire la vânzarea editurii Minerva, specializată în tipărirea celor

mai laborioase și îngrijite colecții de opere complete ale clasicilor, pe un preț mai mic decât cel al unui „apartament din Ferentari”. Trist, dar adevărat! Cartea este însă o speranță, iar această manifestare găzduită an de an de Muzeul Național de Istorie a României a căpătat amploare atât în perimetrul cultural, cât și în cel comercial, pentru că, dincolo de toate, fiecare editură prezintă a dorit să-și desfășoare produsele. Ca noutate, am remarcat manifestările conexate structurate pe tematici, fiecare zi a târgului lăudându-se cu o identitate proprie. Astfel, 8 martie a fost ziua literaturii feministe, urmată de câteva noutăți în domeniul saloanelor de carte, cum ar fi literatura de anticariat (reprezentată cu succes de Dumitru Grumăzescu, cel mai mare colecționar de exponate legate de Mihai Eminescu – aproximativ 7.000) și literatură religioasă, susținută de o masă rotundă patronată de editura Anastasia. Vineri, 10 martie, iubitorii poeziei lui Eminescu au avut parte de o zi dedicată marelui poet național și au putut participa, dincolo de mesele rotunde, la recitaluri de muzică și poezie.

Au participat, alături de edituri prestigioase, și trusturi renumite de presă, printre care amintim S.C. „Publicațiile Flacăra” S.A., Ringier Group, Romanian Publishing Group, Omega Press, etc. (C.M.)

D.D. Stancu – profesorul octogenar

De curând ne-au sosit la redacție mai multe volume semnate D.D. Stancu, un eminent profesor de muzică, pedagog minunat,

dirijor și autor al unor cunoscute compoziții pentru copii – dintre care **Povestea unui ciobănaș** a încântat multe generații. Profesorul octogenar continuă, și la anii săi, să ne uimească prin vitalitate, hărnicie, prin dragostea față de muzica pe care a slujit-o cu un devotament fără margini. Să-i urăm „La mulți ani!” și să-și vadă împlinite toate proiectele.

Câștigătorii concursurilor din revista **Flacăra** nr. 2 sunt:

- Concurs Nemira - ANA MUNTEANU – Str. București nr. 8, Bl. L18, Sc. A, Ap. 40, Cod 8700, Constanța 2
- Concurs „O istorie...” CRĂCIUN SÂRBEANU – Str. Aleea Costinești Nr. 8, Bl. 6, Sc. D, Et. 3, Ap. 48, Sector 5, Cod 76428, București
- Concurs Albatros - IULIANA MUSTĂȚĂ – Str. Vlad Țepeș, Bl. 58, Sc. A, Ap. 7, Cod 0200, Târgoviște, Jud. Dâmbovița

CONCURS

Premiu:
O ISTORIE A SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI CONTEMPORANE ÎN INTERVIURI (2 vol.) și alte 4 cărți de GEORGE ARION

Întrebare: Care este protagonistul rubricii „Interviu” din acest număr?

☐ REMUS OPRÎȘ
☐ CONSTANTIN TICU DUMITRESCU
☐ PETRE ROMAN

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este **15 aprilie 2000, data poștei**

Concurs sponsorizat de Fundația „PREMIILE FLACĂRA-ROMÂNIA”

CONCURS

Premiu:
8 cărți

Întrebare: Care este titularul rubricii INEDIT din revista „Flacăra”?

☐ ANA BARTON
☐ CARLA MIHĂILĂ
☐ LILIANA PETRUȘ

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București, Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este **15 aprilie 2000, data poștei**

Concurs sponsorizat de EDITURA ALBATROS

CONVOCARE

În temeiul art. 17 pct. 3 din Statutul S.C. Publicațiile Flacăra S.A., se convoacă de către Consiliul de administrație al societății adunarea generală ordinară a acționarilor pentru ziua de 10 aprilie 2000, ora 10⁰⁰, la sediul social al S.C. Publicațiile Flacăra S.A. din București, Piața Presei nr. 1, sector 1.

Adunarea generală ordinară convocată va avea următoarea ordine de zi:

- Prezentarea și aprobarea bilanțului contabil pentru anul 1999 și a contului de profit și pierderi.
- Prezentarea raportului Consiliului de administrație și a raportului comisiei de cenzori.
- Descărcarea administratorilor de gestiunea aferentă anului 1999.
- Prezentarea și aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pentru anul 2000.
- Alte probleme diverse legate de desfășurarea activității societății și de dezvoltarea acesteia.

Acționarii și cenzorii societății vor fi prezenți la sediul societății la data stabilită, respectiv 10 aprilie 2000, ora 10⁰⁰.

În măsura în care, în urma primei convocări, adunarea generală ordinară nu va fi legal constituită, o a doua adunare generală ordinară va fi convocată pentru data de 14 aprilie 2000, ora 10⁰⁰, la sediul social al S.C. Publicațiile Flacăra S.A., având aceeași ordine de zi.

Consiliul de administrație

Din ciclul „Regii noștri”: monarhul Dieter Stanzeleit

Text: TOMA ROMAN jr. ■

Foto: FLORIN IONIȚĂ și arhiva personală ■

Încurcături genealogice

În actul de naștere al domnului Stanzeleit se specifică faptul că acesta ar fi copilul doamnei Irmgard Stanzeleit, de profesie țărăncă și că aceasta l-ar fi născut în Prusia Orientală. Domnul Stanzeleit își contrazice certificatul de naștere și pretinde că este fiul Nerissei Irène Bowes Lyon. Când ajunge la capitolul Nerissa, domnul Stanzeleit începe să pretindă că datorită presupusei mame este nici mai mult, nici mai puțin decât nepotul celui de-al XIV-lea Earl de Strathmore și Kinghorne, nepotul reginei Elisabeta a Marii Britanii, rudă bună cu familia baronilor Clinton, vărul familiilor Hepburn – Stuart – Forbes – Trefusis, cumătru cu kaiserul Wilhelm al II-lea al Germaniei, un fel de cuscru-verișor-prinț al regatului Tarei din Irlanda de Nord. Colac peste toată această pupăză genealogică, fiindcă domnului Stanzeleit îi trebuia și un titlu de rege a aruncat măgăreata în capul monarhului nostru, Mihai I de România.

Cu vreo două luni în urmă și-a făcut apariția în viața publică un personaj ciudat și neamț, numit Dieter Stanzeleit. El pretinde că ar fi nici mai mult nici mai puțin decât un fel de văr al tuturor familiilor nobiliare importante din Europa și, mai ales, fiul regelui Mihai I de România.

O tragedie cu iz de telenovelă

Domnul Stanzeleit pretinde că Nerissa Bowes Lyon s-a căsătorit cu Mihai de România în secret, pe 7 septembrie 1939. Cum a cunoscut-o Mihai pe Nerissa, și cum a ajuns englezoaica la București, domnul Stanzeleit nu prea știe. În orice caz, bănuiește că s-ar fi cunoscut prin încrengătura de viceregi, conți, amirali și miniștri care circulă liberi prin presupusul arbore genealogic al presupusei mame. Mai zice că Nerissa și Mihai I, luați cu acte, mai întâi l-au făcut pe el la sfârșitul anului 1939, apoi cântau duos, la patru mâini, la pian. Asta se întâmpla atunci când Nerissa nu se transforma într-un fel de Mata-Hari și media contacte secrete între aliați și români și organiza comploturi antifasciste. Conform spuselor domnului Dieter, regele Mihai „juca în

CONCURS

Premiu:

2 invitații pentru **4**
persoane la Circul Globus

Întrebare: Ce animale apar
în spectacolul
de la Circul Globus?

- ☐ Capre arăbești
☐ Urși
☐ Cimpanzei

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București,
Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este

15 aprilie 2000, data poștei

Concurs sponsorizat de Circul Globus

CONCURS

Premiu:

**Cărți în valoare de
350.000 lei**

Întrebare: Care este titularul
rubricii „Mașina de scris” din
revista „Flacăra”?

- ☐ HORIA PĂTRAȘCU
☐ ALEX. ȘTEFĂNESCU
☐ REMUS ANDREI ION

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București,
Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este

15 aprilie 2000, data poștei

Concurs sponsorizat de EDITURA ALLFA

secret“ fotbal cu dânsul și îl striga Micky. Această poveste de dragoste, sport în secret și spionaj s-a curmat pe 25 septembrie 1944, când timpul s-a relativizat. În aceeași zi, mai întâi un comando german i-a răpit pe Dieter alias Micky și pe Nerissa, i-a dus mai întâi la Berlin, unde au fost interogați de către șeful SD, Ernst Kaltenbrunner, și de către Heinrich Himmler. De la Berlin au fost aduși în Prusia Orientală de unde i-a preluat direct Hitler. Hitler a fost mai întâi un băiat bun și prietenos, apoi s-a supărat, așa că Nerissa a fost împușcată și decapitată cu un cuțit lung. Toate astea s-ar fi petrecut sub ochii micului Dieter, care, la

rândul lui, a fost brutalizat de SS. Un SS mai de treabă l-a făcut scăpat și l-a dat în îngrijirea doamnei Irmgard Stanzeleit, care l-a crescut și l-a făcut violonist. În 1997, când n-a mai vrut să practice această meserie, a venit la București și și-a deschis o firmă de consulting.

Dovada?

În urma întregii poliloghii, domnul Stanzeleit a hotărât că are de revendicat două castele în Scoția, proprietăți funciare în Anglia, diverse imobile la Londra și Paris, și, fiindcă dă bine la CV, titlul de rege al României. Drept dovezi în sprijinul afirmațiilor sale, prezintă niște acte fără numere de înregistrare și fără semnături și ștampile care, pasămite, ar proveni de la Serviciul Secret de Informații Român sau servicii secrete occidentale, declarațiile unor femei de serviciu de la Castelul regal de la Săvârșin, care pretind că în 1944 au văzut un copil cu o tricicletă, și poze în care el, tânăr, seamănă cu regele Mihai. Atât certificatul de căsătorie, cât și alte documente, cum ar fi dovezi despre implicarea unei englezoaice în actul de la 23 august 1944, lipsesc cu desăvârșire. Domnul Stanzeleit este și feticitul posesor al unui plan pentru renașterea economică a României. Fiind an electoral, ne întrebăm cui folosește tot cirul acestui domn.

Radio Contact de 10 ani

10 motive pentru nota 10:

1 Radio Contact este cel mai longeviv radio privat din România.

2 Radio Contact este primul post de radio din România care a aplicat softul de programare a muzicii (FORMAT) și cel de programare a reclamelor (MEDIAL). **Formatul** reprezintă o rețetă clară de programare a pieselor muzicale într-o repetabilitate controlată.

3 Radio Contact este cea mai puternică rețea privată de radio din România, cu cel mai numeros public potențial.

4 Radio Contact este prima rețea națională de radio privată care a folosit transmisia programelor prin satelit.

5 Radio Contact este cea mai mare investiție privată radio din România.

6 Radio Contact este primul post de radio care a folosit tehnologia digitală de stocare a pieselor muzicale, din 1995.

7 Radio Contact a oferit spre folosință gratuită armatei române primul și singurul post de radio românesc din Bosnia-Herzegovina, la Zenica: Radio Contact Zero, aceasta fiind și prima emisie cu emițător propriu, a unui radio românesc în afara frontierelor țării.

8 Radio Contact Chișinău este primul post de radio românesc din Republica Moldova (1998).

9 Radio Contact este cel mai mare post de radio privat din România (ca desfășurare de forțe: sedii și număr de angajați și colaboratori).

10 Radio Contact București este singurul post de radio privat care are în dotare 4 studiouri.

... acum... de 10 ori mai bine!

DACĂ TOT TREBUIE SĂ TE SUPUI LEGII (O.U.G. 28/1999), MĂCAR ALEGE CE-I MAI BUN !

Aviz nr. 0005/16.11.1999
0006/16.11.1999
0007/16.11.1999

CASE DE MARCAT FISCALE

SOLUTII INTEGRATE DE GESTIUNE

Bd. Dimitrie Pompei nr. 8
sector 2
București
Tel: 01 242 09 75, 230 25 81
01 230 25 82, 230 25 83
Fax: 01 242 09 80
E-mail: eutron@art.ro

EUTRON INVEST ROMANIA

Str. Gh. Manu nr. 3
sector 1
București
Tel: 01 310 34 47, 310 34 48
093 20 20 11
Fax: 01 310 34 49
E-mail: eutron@art.ro

Războiul Europei contra „Haiderizării”

Austriecii în stradă pentru a bara calea lui Haider

Fapt fără precedent în istoria de 43 de ani a Uniunii Europene, o țară membră a acesteia, Austria, este obiectul unei politici de izolare din partea guvernelor celor 14 parteneri ale ei din UE. Acestea au înghețat contactele politice bilaterale cu Austria din cauza intrării în coaliția guvernamentală de la Viena a unei formațiuni politice de extremă dreaptă – Partidul Libertății (FPÖ) – cel al cărui lider, Jörg Haider, a produs adevărate scandaluri prin afirmații cu iz xenofob și antisemit sau prin aprecieri insultătoare la adresa unor personalități politice occidentale.

Cine ar fi prezis, în vara trecută, de pildă, că în atât de frumoasa, liniștită, curată, așezată și cultivată Viena va avea loc o manifestație de protest cu 250.000–300.000 de participanți care se vor încălzi violent cu poliția, făcând zeci de răniți, ar fi fost considerat, de bună seamă, drept un ciudat, dacă nu chiar nebun. Totuși, exact așa ceva s-a întâmplat recent în capitala Austriei.

Evenimentul care a avut loc între timp este într-adevăr grav, s-a consumat în două faze și poartă un nume: Jörg Haider. Mai întâi, în octombrie 1999, Partidul Libertății, de extremă dreaptă, condus de Haider, a reușit un rezultat îngrijorător de bun la alegerile parlamentare. Cu 27% din voturi, Haider a reușit să devanseze cu un procent Partidul

Popular, una din cele două mari formațiuni politice care au guvernat Austria în perioada postbelică – întâi alternativ, dar de aproape 30 de ani în cabinete de „mare coaliție”. Pierzând continuu alegători în cei 13 ani de participare la guvernele de mare coaliție conduse de marele său rival, Partidul Socialist, Partidul Popular a declarat categoric, în campania electorală, că nu va mai participa la asemenea cabinete. Liderul P.P., Wolfgang Schüssel, spera probabil că astfel va câștiga alegerile și va deveni cancelar. Dar n-a fost să fie. Dimpotrivă. P.P. nu numai că nu a putut să urce pe primul loc, dar s-a văzut căzând pe locul trei, fiind devansat nu numai de socialiști, ci și, culmea!, de partidul lui Haider.

Text: BAZIL ȘTEFAN ■
Foto: ROMPRES ■

Situația apărută după alegeri a dus rapid la o criză politică aproape fără altă ieșire decât acceptarea intrării partidului lui Haider la guvernare. Fostul cancelar socialist Viktor Klima a încercat toate variantele posibile, cu excepția coaliției cu Haider, eșuând în toate: la „marea coaliție” nu se putea reveni din cauza refuzului categoric al P.P. de a o reînnoi.

O colaborare a P.S. cu „Verzii” ar fi fost posibilă, politicește vorbind, dar cele două partide nu ar fi dispus de o majoritate parlamentară. Klima a încercat și varianta guvernului minoritar cu sprijin parlamentar „din afară”, dar nu l-a putut obține. S-a văzut astfel obligat să-i înapoieze președintelui Klestil mandatul de formator. Klestil era acum într-o situație infernală, pentru că, în mod normal, ar fi trebuit să-l însărcineze cu formarea guvernului pe însuși Jörg Haider, în calitate de șef al celui de-al doilea partid al țării. Noroc că Haider a fost suficient de „înțeleghător”, neînsistând asupra acestui drept altfel perfect legitimat democratic.

Sarcina i-a revenit deci lui Wolfgang Schüssel, care nu a stat prea mult pe gânduri

*Semnând împreună cu Schüssel
angajamentul de respectare a valorilor europene*

și a început rapid negocierile cu Partidul Libertății al lui Haider. Un acord de guvernare s-a realizat apoi relativ rapid, deoarece Haider a fost din nou „generos”, renunțând personal nu numai la postul de vicecancelar, ce i-ar fi revenit de drept, ci la orice post ministerial la Viena și mulțumindu-se să rămână simplu guvernator al landului Carintia, funcție în care ajunsese, cu câțiva ani în urmă, tot prin succese în alegeri, deci pe cale democratică. Zadarnic: adversarii săi n-au încetat să-l acuze că rămâne „cancelarul din umbră”. Îndatoritor, Haider a făcut alte și alte concesii, remarcabile pentru cine îl cunoaște mai bine. A acceptat, de pildă, să semneze, împreună cu Wolfgang Schüssel, la constituirea coaliției, un document redactat de președintele Klestil și prin care se obligă să respecte valorile europene. Apoi, în cursul mai multor conferințe de presă, interviuri și apariții publice a declarat că regretă afirmațiile scandaloase făcute în trecut și se dezice de ele (în decursul anilor. Haider lăudase, de pildă, politica lui Hitler în materie de creare de locuri de muncă, precum și profesionalismul trupelor SS și spusese că „lagărele de exterminare au fost lagăre de pedeapsă”). Cenușa pe care și-a pus-o în cap a fost în zadar, însă, pentru că de la Bruxelles nu a parvenit nici un semnal de venire în întâmpinare. Dimpotrivă, s-a accentuat mereu că sancțiunile rămân în vigoare. Atunci Haider s-a pierdut din nou cu firea, proferând insulte (la adresa lui Jacques Chirac, de exemplu) sau amenințând voalat cu recurgerea de către țara sa la dreptul de veto în cadrul Uniunii Europene și, astfel, la blocarea deciziilor acesteia. Evident, din nou a trebuit să-și retragă spusele. În cele din urmă, sătul de acest război al vorbelor, de atacuri și apărări, de justificări și retractări, și-a anunțat și demisia de la conducerea Partidului Libertății, pe care a lăsat-o adjunctei sale, Susanne Riess-Passer, poreclită „cobra regală” – mâna lui dreaptă. Gestul a fost dramatic, deși în mod sigur el nu a abandonat ideea de a ajunge, într-o bună zi, cancelar federal. Nici acest ultim gest nu avea să îmbuneze Comisia Europeană, care a anunțat că menține

sancțiunile la adresa Austriei, întrucât „nu Haider este problema, ci prezența partidului său la guvernare”.

Această frază conține, în sfârșit, adevărul gol-goluț. Războiul Europei se poartă nu cu omul și politicianul Haider. Chiar dacă-și dă uneori rău în petec, Haider nu este Hitler, așa cum nici Austria de azi, stabilă, prosperă și democratică, nu este Germania din anii marii crize economice, cu milioanele ei de șomeri fără ajutor de șomaj, ci doar cu o supă caldă pe zi la colțul străzii, drept unic mijloc de subsistență, sfâșiată de conflicte sociale infernale și cu partide de centru din ce în ce mai insignifiante ca forță în comparație cu cele de la extreme – naștii și comuniștii.

Războiul Europei vizează, așadar, FPÖ. Și fiind vorba de un partid de extremă dreaptă, războiul UE este legitim. Uniunea Europeană s-a născut din hotărârea nestrămutată a fondatorilor ei de a nu mai permite niciodată o tragedie ca aceea pe care ideologia urii, xenofobia și antisemitismul o abătuseră asupra popoarelor europene în primul și apoi, din nou, în cel de-al doilea război mondial. Uniunea Europeană se construiește la centrul spectrului politic, extremele eșichierului politic nefiind agreate la guvernare (faptul că afirmația este valabilă la modul absolut

pentru ciuma brună și, din păcate, doar parțial pentru ciuma roșie, este, să sperăm, trecător și corijabil). Nu toți cei ce și-au dat votul partidului lui Haider sunt neo-naști. În nici un caz mai mult de o treime. Majoritatea voturilor acordate lui Haider sunt „voturi de protest” – împotriva dominației vieții politice austriece de către aceleași două partide și a sistemului lor de împărțire proporțională a tuturor posturilor de conducere din administrația publică precum și, într-o măsură crescândă, împotriva pericolului de „înstrăinare”, pierdere a locului de muncă și a unui standard înalt de viață prin imigrația crescândă de care omul de rând se teme că o va aduce după sine aderarea la UE a țărilor mai sărace din Europa Centrală și de Est.

Rămâne însă faptul de netăgăduit că FPÖ este incontestabil primul partid de extremă dreaptă care ajunge la guvernare, și încă într-o proporție paritară, într-o țară a UE. Statele membre ale Uniunii ar fi închis poate ochii și nu ar fi dat semne vădite de nemulțumire dacă FPÖ ar fi fost singurul partid de extremă dreaptă de pe cuprinsul său. Lucrurile nu stau însă deloc așa. Surate ale FPÖ există în Belgia și Danemarca, în Germania, Franța etc. Unele dintre ele sunt nu numai radicale și xenofobe, ci și separatiste, iar gândul că ele ar putea ajunge într-o bună zi la putere produce pur și simplu fiori în anumite cancelarii europene. De unde și decizia de a înlătura cu orice preț spectrul „Haiderizării”.

*... Retractând public declarațiile
scandaloase făcute în trecut*

CARDMAGAZINE

Revista utilizatorilor de carduri

**PRIMA publicație din
România, dedicată
prezentării cardurilor**

Se distribuie GRATUIT

ATTIKA ADVERTISING

Bd. Chișinău nr. 20, București

tel./fax: 255.01.75, 255.67.03

e-mail: attika@voxline.ro

Peștera Urșilor este cea mai frumoasă peșteră din Europa

Text: CIPRIAN ȚENEA

Foto: INSTITUTUL DE SPEOLOGIE „EMIL RACOVITĂ”, filiala Cluj-Napoca

E bine de știut că românii nu ocupă locuri fruntașe în Europa doar la aurolaci, corupție sau proastă creștere. Un exemplu în acest sens este Peștera Urșilor, cotate drept cea mai frumoasă peșteră europeană.

„O lacrimă pentru o stalactită“

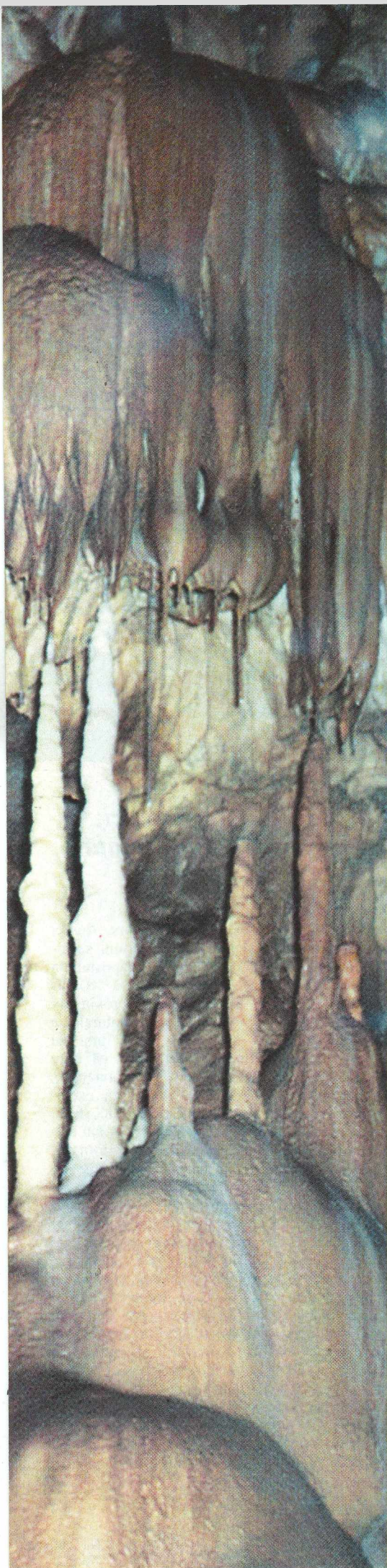
Situată în satul Chișcău, la doar câteva zeci de kilometri de Beiuș, Peștera Urșilor a împrumutat mult din măreția, splendoarea și tragismul Ardealului. Povestea ei începe-n toamna lui 1975, atunci când minerul Curta Traian a intrat pentru prima oară în măruntaiele stâncilor cu pricina. Deschizătura a fost produsă, în mod accidental, de o explozie provocată în timpul lucrărilor la cariera de marmură de la Chișcău. Autoritățile au fost anunțate în timp record. Miliția, armata precum și o mulțime de specialiști au monitorizat imediat peștera. Lucrările de amenajare au durat cinci ani. Maniera în care se formase peștera a permis specialiștilor să amenajeze obiectivul turistic fără prea multe modificări. Au fost mutate doar câteva stalagmite. Cum s-ar spune, toate lucrurile au mers strună. Dar, pentru ca să se întâmple acest lucru, a fost nevoie ca o altă superbă peșteră din apropiere să fie distrusă de mineri. Cu două luni înainte de a se descoperi peștera de la Chișcău, la doar 7 kilometri de Peștera Urșilor alți mineri au descoperit Peștera Fagului. Locul avea pereții decorati cu o superbă dantelărie de cristale de aragonit. Din nefericire, explozia a produs o deschidere în plan orizontal și nu una în plan vertical, ca la Peștera Urșilor. Minerii

au pătruns cu lejeritate în Peștera Fagului defilând ca pe Calea Victoriei. Au pus mâna pe târnăcop, dălți, răngi și alte instrumente specifice cu ajutorul cărora au devastat splendidul ornament din Peștera Fagului. Cristalele au fost comercializate în târgul din Beiuș sau depuse în magazinele lucrătorilor minieri. Când au sosit autoritățile la fața locului, din Peștera Fagului rămăsese doar o cavernă, cu pereții sfărtecați. Un reporter din presa vremii a scris atunci un articol în „Scânteia”, intitulat „O lacrimă pentru o stalactită”. Valurile făcute „la vârf” de acest articol au dus la declanșarea unei puternice campanii de reprimare asupra celor implicați în devastarea Peșterii Fagului (mineri, organe de conducere locale și județene, secretar județean de partid etc.). Astfel că, atunci când peste doar două luni a fost descoperită Peștera Urșilor, efectele acestei campanii și-au făcut simțite roadele.

Se văd gropile de gestație ale ursului de peșteră

Procesul de formare a peșterii a început în pleistocen (cu până la două milioane de ani în urmă). Apa a pătruns în masa de calcar și a săpat o grotă imensă. Cu cel puțin 150.000 de ani în urmă râul subteran a

părăsit galeria, găsindu-și un alt curs. Atunci au început să apară primele formațiuni specifice acestei grote. Aici își avea adăpostul un grup numeros de urși de peșteră (Ursus Spelaeus), specie dispărută de aproximativ 15.000-20.000 ani. O catastrofă naturală a blocat ieșirea din peșteră și mulți urși au rămas înăuntru. Ghizii peșterii susțin că între ei s-a dat o luptă surdă pentru supraviețuire, ajungându-se la canibalism. Astfel că exemplarele puternice le-au mâncat pe cele slabe. Se presupune că, în final, cel mai dotat animal al coloniei a murit singur și înfometat. Cercetările au scos la iveală o mulțime de oseminte ale ursului de peșteră. Astfel s-a putut estima că, în momentul blocării ieșirii din peșteră, aici se aflau câteva sute de exemplare. Cu adevărat impresionant este scheletul găsit într-o conexiune anatomică perfectă. El este unic în România. În Europa mai sunt doar cinci sau șase descoperiri similare. Nivelul de sus al peșterii este amenajat pentru turiști, în timp ce subsolul este rezervat în exclusivitate cercetării științifice. În partea de jos a peșterii se păstrează în perfectă stare urmele labelor de urși pe pereți și chiar gropile de gestație. Mai mult, lângă cuiburile de gestație se văd bulgării pe care ursul îi forma „rașchetând” solul și aruncând „bulzul” printre picioarele din spate.

Cea mai mare densitate de stalactite din Europa

Deoarece a fost perfect închisă zeci de mii de ani, echilibrul peșterii n-a fost perturbat nici măcar de o banală adiere de vânt. Astfel că muzeul și totodată necropola de la Chișcău este și o impresionantă capsulă cu documente despre clima, istoria și geografia antică a acestor locuri. Temperatura (aproximativ 12°C) și umiditatea sunt constante de peste 10.000 de ani. Intrarea în peșteră se face printr-un pavilion prevăzut cu uși duble (pentru preservarea microclimatului peșterii), la altitudinea de 482 metri, iar ieșirea, printr-o fascinantă *Galerie a Lumânărilor*. Peștera este structurată pe două niveluri: unul superior, cu o lungime totală de 847 de metri, amenajat pentru incursiunea turistică, și unul inferior, de 700 metri, neamenajat, fiind declarat rezervație științifică. Etajul superior se compune din trei mari galerii: *Galeria Urșilor*, bogată în formațiuni scheletice ale ursului de peșteră, *Galeria Racoviță* și *Galeria Lumânărilor*. *Mastodontul*, *Racheta cosmică*, *Lacul cu nuferi*, *Ursul din tavan*,

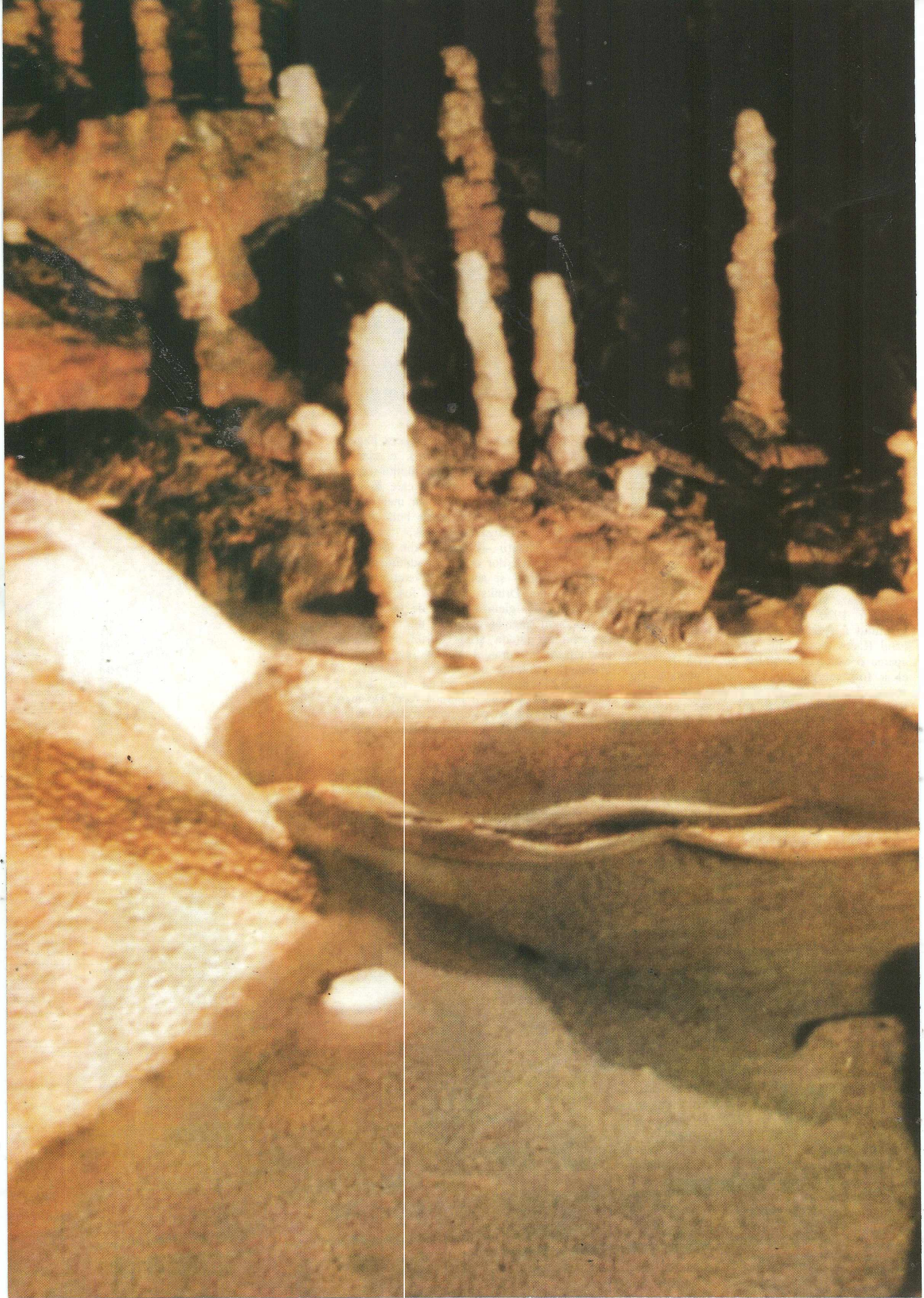
Palatele fermecate, *Căsuța piticilor*, *Sfatul bătrânilor*, *Vrăjitoarea*, *Altarul de biserică* sunt doar câteva dintre denumirile simbolice pe care mintea umană le-a imaginat, pornind de la asemănările izbitoare cu obiectele din realitate. Ochiurile limpezi de apă străjuite de centuri de calcar, denumite gururi, dublează spectacolul impresionant al formațiunilor calcaroase, ca într-un joc al oglinzilor.

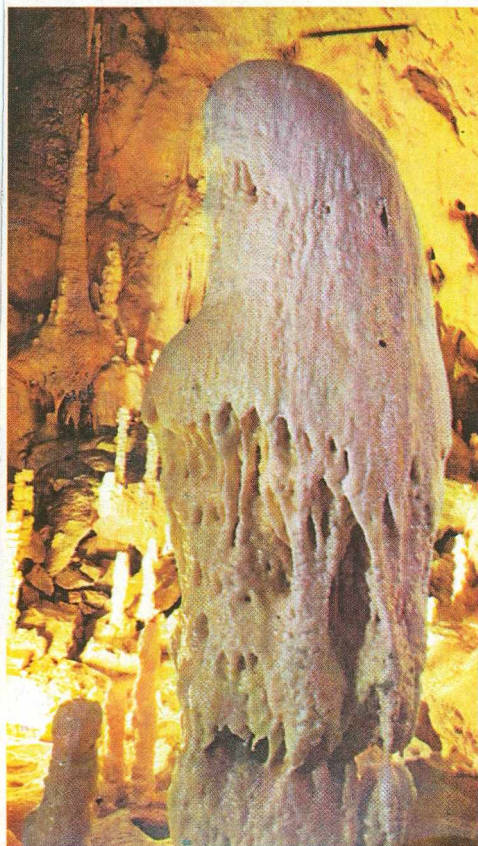
Despre dantelăria de calcar, culorile sculpturilor în piatră, perfecțiunea formelor și dansul stalactitelor și stalagmitelor vom lăsa fotografiile să vorbească. Putem doar să vă spunem că Peștera Urșilor este cotate ca fiind cea mai frumoasă peșteră turistică din Europa și că, pe alocuri, densitatea stalactitelor atinge 250/m². Este cea mai mare densitate din Europa.

O splendoare sufocată de mizerie, lipsă de informare și comerț distructiv

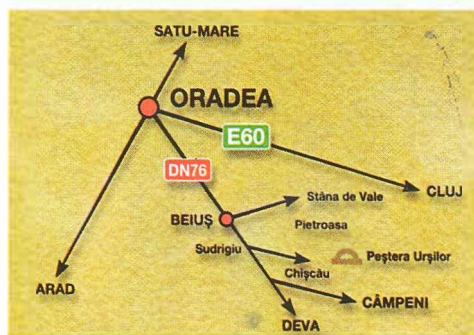
Toate aceste minunății ale naturii pot fi distruse de mâna brutală și lacomă a omului

lacune de organizare și protecție a obiectivului. Turistilor, în loc să li se facă o expunere cu o informație precisă despre rolul peșterii și importanța conservării ei, li se spun câteva povești mai spectaculoase și gata. Mulți dintre ei habar nu au că aici există stalagmite care au crescut 40 de centimetri în 80.000 de ani. Aproximativ un centimetru la 2.000 de ani. Nu vă mai spun că-n fața intrării tarabagii comercializează semințe, încurajând scuipatul cojilor în peșteră. Tot pe tarabe se pot găsi stalactite și stalagmite care, deși

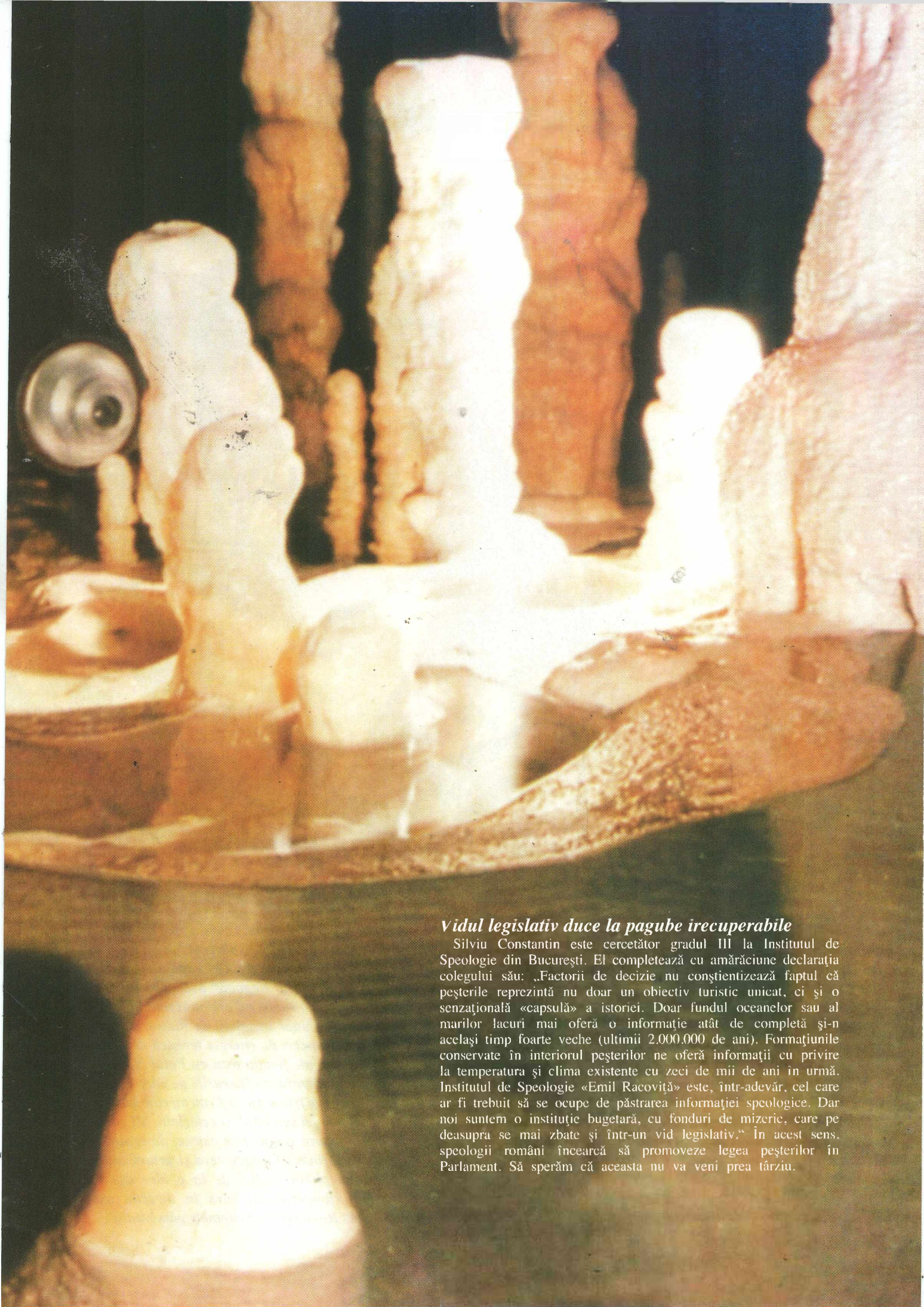

provin în majoritatea lor din Peștera Fagului (situată la 7 km în apropiere), e clar că încurajează distrugerea formațiunilor specifice. După unele informații pe care le dețin (dar nu sunt sigur) am auzit că mai nou se vând și craniile de urs. O veste bună însă ar fi că firma «Transilvania S.A.» a preluat acțiunile societății «Iadolina» din Stâna de Vale. Peștera Urșilor era și co-administrată de către «Iadolina» și acum a revenit celor de la «European Drinks». Ei au fost sponsorii operațiunii de igienizare. Cei de la «Transilvania» s-au angajat ca-n cel mai scurt timp să schimbe fațada și WC-urile peșterii, să amenajeze restaurantul nu la intrare, ci la ieșire, să realizeze un muzeu al peșterii, să înlocuiască iluminatul actual (cu lumină caldă) cu un sistem cu lumină rece. De mare însemnătate mi se pare popularizarea obiectivului și implementarea în conștiința publică a importanței și unicității Peșterii Urșilor”.

într-o clipă. În România, de cercetarea, amenajarea și conservarea peșterilor se ocupă Institutul de Speologie „Emil Racoviță”. El a funcționat și pe vremea lui Ceaușescu și funcționează și acum, pe baza unei legi semnată în 1920 de către Regele Ferdinand. Institutul a fost înființat în acel an de către Emil Racoviță, la Cluj. Era prima dată când apărea o astfel de instituție pe Terra. În 1958 el a fost reorganizat în forma actuală. Cu sediul central la București și o filială la Cluj. Bogdan Onac are 37 de ani și este cercetător gradul II în cadrul Institutului de Speologie, filiala Cluj. El a fost unul dintre cei care s-au ocupat de igienizarea peșterii: „Peștera Urșilor reprezintă singura peșteră din România despre care se poate spune că este amenajată cât de cât la standarde occidentale. Dar modul în care este protejată această minune a naturii lasă mult de dorit. O să vă dau un exemplu. De curând, membrii Clubului de speologie «Omega» împreună cu câțiva colegi de la Institut au efectuat o operațiune de curățire a peșterii. Trei zile am stat aplecați 14 oameni și am cules de pe jos bănuți, cutii de bere, gumă și multe alte mizerii. Cel mai greu ne-a fost cu cojile de semințe. Să aduni sacose întregi de resturi de semințe este un lucru al naibii de dificil. La bănuți, am strâns aproape 150 de kilograme de monede. De la exemplare de 15 bani și 25 bani ruginite și până la monede chinezești, franțuzești, rusești etc. Ce mai, de toate națiile. A fost o muncă infernală. Imaginați-vă că anual vizitează peștera circa 150.000 de turiști. E destul ca fiecare să arunce o singură monedă că tot se adună o cantitate impresionantă. Lumea crede că dacă arunci bănuți în ochiurile de apă dimprejur ai noroc. Ar trebui să facem un bazin pe care să scrie «Lacul norocului», și cu asta basta. Nu vă mai spun că o parte din gunoaiile aruncate devin sursă de hrană pentru microorganismele și bacteriile care se dezvoltă-n exces și strică astfel echilibrul peșterii. De asemenea, sunt foarte multe

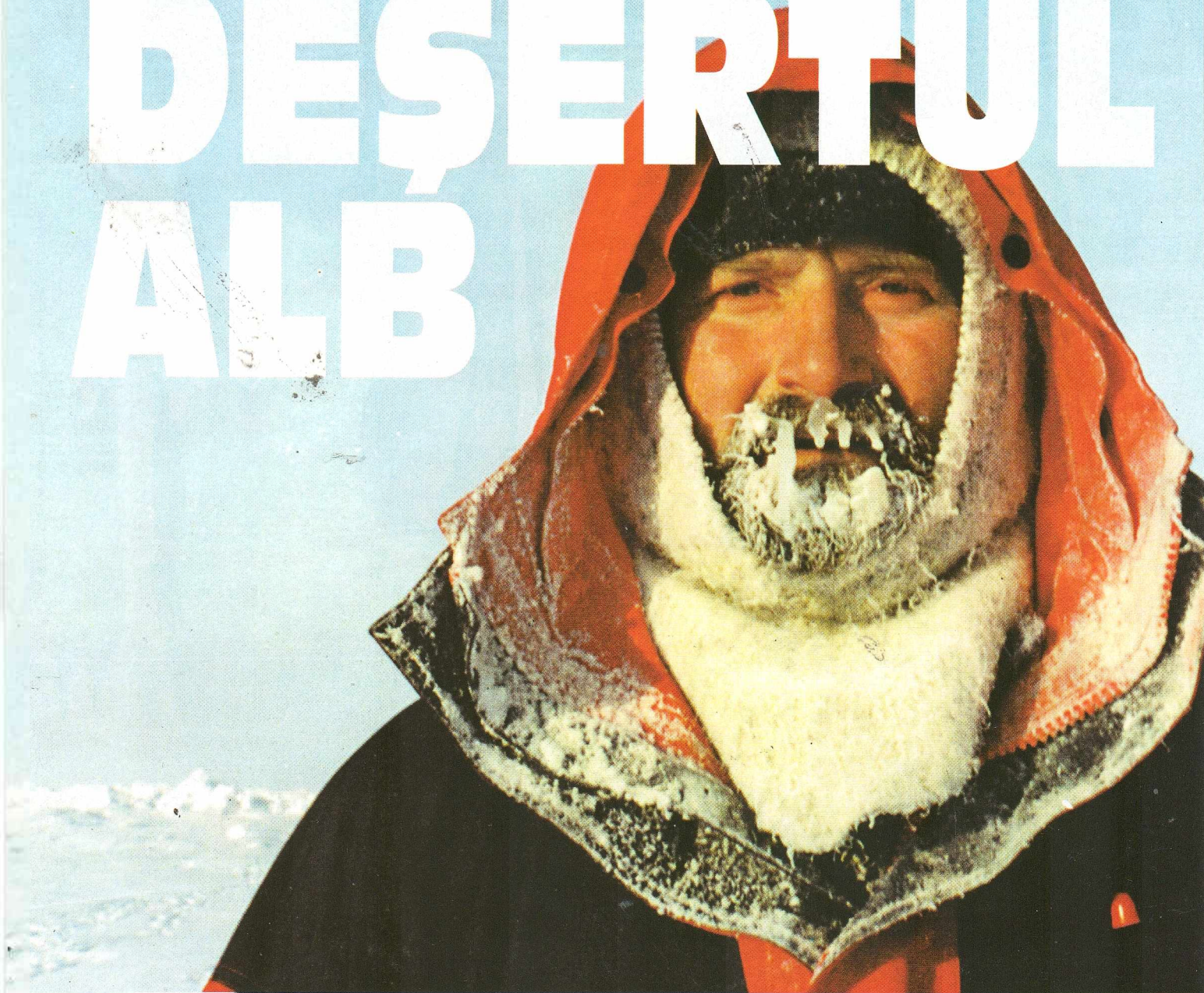
Vidul legislativ duce la pagube irecuperabile

Silviu Constantin este cercetător gradul III la Institutul de Speologie din București. El completează cu amărăciune declarația colegului său: „Factorii de decizie nu conștientizează faptul că peșterile reprezintă nu doar un obiectiv turistic unicat, ci și o senzațională «capsulă» a istoriei. Doar fundul oceanelor sau al marilor lacuri mai oferă o informație atât de completă și-n același timp foarte veche (ultimii 2.000.000 de ani). Formațiunile conservate în interiorul peșterilor ne oferă informații cu privire la temperatura și clima existente cu zeci de mii de ani în urmă. Institutul de Speologie «Emil Racoviță» este, într-adevăr, cel care ar fi trebuit să se ocupe de păstrarea informației speologice. Dar noi suntem o instituție bugetară, cu fonduri de mizerie, care pe deasupra se mai zbate și într-un vid legislativ.” În acest sens, speologii români încearcă să promoveze legea peșterilor în Parlament. Să sperăm că aceasta nu va veni prea târziu.

Cu Teodor Negoită,

DEȘERTUL

ALB

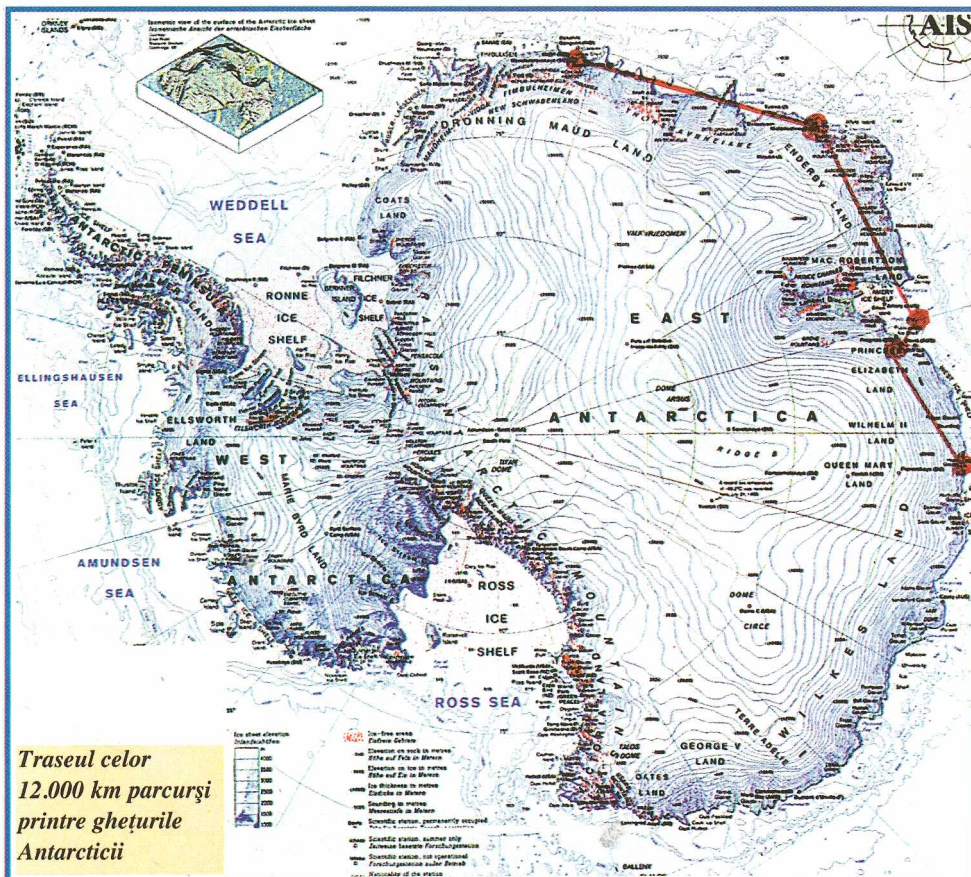

„Întotdeauna m-am simțit cam singur printre oameni“, mărturisește, aproape jenat, ca și când asta ar fi o vină, Teodor Negoită, primul român care a atins Polul Nord. Multe poate face omul împotriva singurătății, dar, de regulă, în limitele unei vieți normale, fără să-și șocheze familia, prietenii și chiar țara. Nu este și cazul de față. Imaginați-vă că suntem în 1986, când cercetarea era condusă de „tovarășă“, și apare un individ, spre 40 de ani, cu ideea că el trebuie să cucerească, nici mai mult, nici mai puțin decât Polul Nord. Cine-o mai fi și ăsta, s-au întrebat, atunci, „spectatorii“, de la vecinii de bloc, care-l crezuseră un „om normal“, până la securiștii care s-au muncit cu biografia lui, doar doar o ieși un „mic dușman al poporului“. Da' n-a ieșit, că omul ăsta era ciudat de tot. Se îndeletnicise vreo 10 ani cu cercetări de etnologie, deși a terminat Facultatea de chimie industrială, din Iași. A vrut să plece chiar în Africa ecuatorială, să studieze comunități de pigmei, dar s-a împiedicat, desigur, de formalități. Așa că

și-a reprimat această pasiune, „care a fost chiar ca o dragoste“, după cum singur recunoaște, și a trecut la speologie solitară, că în peșteri era liniște și întuneric, nu se băga nimeni peste gândurile și gesturile tale. „Dosarul Negoită“ avea, ca să vezi, și „elemente pozitive“, în sensul că subiectul era cunoscut în lumea cercetării, pentru modificarea unor instalații de industrie alimentară, prin care s-au făcut reduceri de energie termică de aproape 25%. Și atunci, totuși, de unde fixația asta cu Polul Nord? „Am înțeles, făcând speologie solitară, că lucrurile pe care le realizezi numai pentru tine, oricât de frumoase ar fi, nu au cine știe ce valoare, dacă nu folosesc, într-un fel sau altul, și celorlalți. Mi s-a părut, dintr-o dată, că a mă bucura singur este extrem de egoist. S-a așezat în mine, în timp, dorința de a face ceva și pentru alții, chiar dacă, recunosc, n-am plecat tocmai de la o idee așa mărească, dar lucrurile s-au limpezit, au curs în direcția asta“, susține „ambasadorul“ României la extremele pământului.

Text: LILIANA PETRUȘ
Foto: TEODOR NEGOIȚĂ

● România este a zecea țară care a atins Polul Nord
● În ianuarie 1997 Teodor Negoită a primit Premiul Flacăra pentru temeritate

frumoasă rău, „din care, dacă ieși viu, te-ai născut a doua oară”. Rudă de sânge, de-acum – pentru că a curs chiar și sânge, în aceste expediții – cu pinguinii și cu eschimoșii, cu ghețarii și cu aurora boreală, Teodor Negoită și-a îndeplinit și visul de-a face ceva pentru alții, destul de mulți, de vreme ce-au încropit o țară. Ați citit bine, în mediile internaționale nu se spune că Negoită a făcut ceva, ci că România a cucerit Polul Nord, de pildă. Ce-și mai poate dori un om aflat, de multe ori, „la înălțime”, pe post de țară, strigat chiar „Măi, România!”, în expedițiile internaționale? Păi își dorește și el un sediu pentru Centrul Român de Cercetări Polare și pentru Fundația Antarctică Română, că toate sunt înghesuite în propria-i locuință, de are scandal cu nevasta, că nu te mai poți mișca prin casă. Dulapurile, baia și balcoanele sunt pline de exponate, în așteptarea unui muzeu, iar ușa apartamentului este de prisos, că tot timpul se intră și se iese, e zăpăceală mare, ce să mai vorbim! Și ar mai vrea omul nostru să se aprobe, până în toamnă, o inițiativă legislativă aflată acum în Camera Deputaților, privind înființarea unei stațiuni românești de cercetare în Antarctica. S-ar rotunji, astfel, lucrarea unui român de excepție, care s-a încăpățânat să-și ducă țara la Poli și să o ridice în ierarhia științifică internațională.

În Spitsbergen sunt mai mulți urși decât oameni

Rep.: Pentru cei mai mulți dintre noi, zonele polare sunt doar un simbol, eventual un teritoriu cu iz ireal, imposibil de atins, pe undeva pe la marginea lumii. Dumneavoastră ați pășit și ați trăit acolo, puteți depune

mărturie despre realitatea acestor locuri. Există, cumva, o „senzație de pol”?

Teodor Negoită: Acolo este o altă lume, este altceva. Cerul, datorită faptului că pământul este plat, parcă se unește cu solul într-un spectacol fascinant. Omul este prea mic pentru ceea ce reprezintă acele întinderi albe. Te simți ca-n război, pericolul devine un mod de viață. La tot pasul se poate rupe gheața, sunt banchize în derivă, uraganele au, uneori, o pornire de sfârșit de lume, temperaturile pot scădea, iarna, până la -50 de grade Celsius, de se exfoliază metalele, cherosenul se face gelatină și plombele îți pot cădea din dinți. Trebuie să ai o motivație foarte solidă ca să rezisti în asemenea condiții. Gândiți-vă că, în timp ce Everestul a fost atins de peste 150 de expediții, România, prin mine, hai s-o spun, este de-abia a zecea țară care a atins Polul Nord.

– Se spune că începutul este, întotdeauna, mai greu. Cum a fost prima expediție?

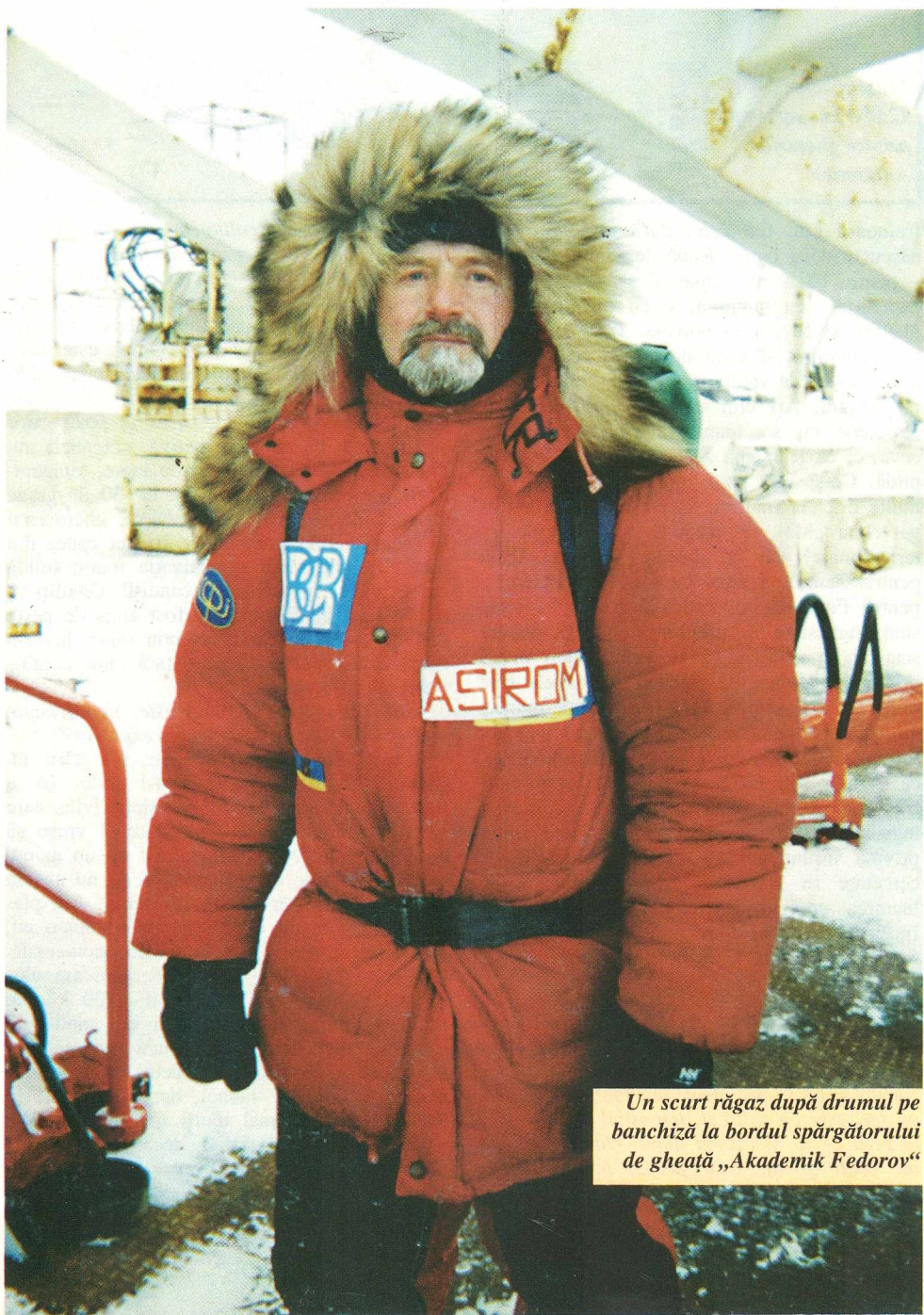
– În 1990, printr-o minune, s-a găsit un general, Puiu, Dumnezeu să-l ierte, că a murit, din Departamentul Aviației Civile, care chiar m-a crezut când i-am spus că vreau să cuceresc Polul Nord. M-a ajutat cu un avion, s-a ocupat și de combustibil, că eu nu aveam 100.000 dolari cât costa cherosenul. Am plecat șapte oameni, expediția am condus-o eu, era și prima mea ieșire în lumea occidentală. Am stat 78 de zile în Spitsbergen, am ales această insulă, situată la 1.200–1.300 km de Polul Nord pentru că drumul era mult mai scurt, deci cheltuielile erau mai reduse. Este și o zonă generoasă din punctul de vedere al cercetării florei și faunei, dar nu numai. În Spitsbergen sunt mai mulți urși polari decât oameni, sunt vreo 6.000, ceea ce înseamnă tot atâtea pericole. Ursul polar este considerat

„Ăsta ori e nebun, ori vrea să facă ceva!”

La sfârșitul anilor '80, când a început să sorcovească ministerele cu primul program românesc de cercetări polare, Teodor Negoită auzea, frecvent, în spatele ușilor închise: „Domnule, ăsta ori e nebun, ori vrea să facă ceva!” Planul de bătaie, însă, era fără cusur, cu ținte precise: „Am stabilit că facem o serie de expediții pregătitoare în Spitsbergen (Țara Munților Ascuțiți), în Groenlanda și nordul extrem al Canadei. Apoi, atingem Polul Nord, cucerim Polul Sud și, în fine, amplasăm o stațiune de cercetare românească în Antarctica”. Chiar dacă, la vremea respectivă, acest plan aducea a S.F., el a fost parcurs etapă cu etapă. Teodor Negoită are, deja, experiența a zece expediții polare, dintre care două de unul singur – „o nebulie

**Cu atelajul de câini
eschimoși în Groenlanda**

**Un scurt răgaz după drumul pe
banchiză la bordul spărgătorului
de gheață „Akademik Fedorov“**

cel mai rapid animal, dacă vrea să atace, o face fulgerător și prin surprindere, așa că e bine să nu dorești să-l vezi la față și trebuie să ai, obligatoriu, o armă cu tine, pentru situații extreme, și un sistem de semnalizare în jurul cortului. Am întâlnit ursul polar, chiar și când eram singur, dar, din fericire, nu s-a luat de viața mea. Tot aici există și o floră viu colorată, vara, cu efecte de imagine absolut incredibile. Imaginați-vă cum arată arbuștii pitici, de un verde crud, macul galben sau florile purpurii pe o imensitate albă. Sunt și păsări interesante, rândunica polară ne oferă chiar o lecție frumoasă, despre faptul că distanțele nu contează. După ce își petrece o vară în Nord, zboară în Antarctica, deci parcurge peste 15.000 km, ca să petreacă o a doua vară, în același an.

Dacă îi înghesuie foamea, eschimoșii taie câte un câine

– Bănuiesc că, de-a lungul celor zece expediții, v-ați împrietenit și cu eschimoșii...

– Eschimoșii sunt niște oameni foarte curați la suflet, când vii în mijlocul lor sunt cam suspicioși, ce-i drept, dar apoi te acceptă, dacă le respecti regulile. M-a impresionat foarte tare prietenul meu Ilaiea, care, la 23 de ani, și-a luat o nevastă cu doi copii. Eu nici n-am știut asta, decât la plecare, că era o dragoste pe capul lor, de numa-numa. La noi, un tânăr nu face asta, eschimoșii sunt mult mai naturali.

– Cum trăiesc, ce obiceiuri au?

– Vechiul sat, format din colibe, a rămas doar un punct istoric. Acum au case suspendate, ca să treacă zăpada pe sub ele, au sobe cu motorină, vine un vapor o dată la doi ani și le aduce combustibil. Nu au renunțat, însă, la traiul tradițional, trăiesc tot din pescuit, vânătoare și prelucrarea pieilor. În multe case există, deja, energie electrică și apă. Bărbații sunt la fel de iscusiți ca acum o mie de ani, că numai așa pot vâna o balenă, de pildă. Fac un fel de comerț cu blănuri, cu piei, dar nu la scară extinsă. În localitățile mai mari sunt și un fel de magazine, în altele, mici, de 20–30 de oameni, cu copii cu tot, nu se folosesc bani, că n-ai pentru ce. În fiecare sat, însă, există peste 100 de câini, pentru că ei tractează săniile, singurul mijloc de transport de aici. Dacă sunt înghesuiți de foame, eschimoșii mai mănâncă și câte un câine. Pe coasta de est a Groenlandei s-a trecut și la tentative de școlarizare, copiii sunt adunați într-un centru și învață în regim de internat.

Pâinea eschimosului e carnea de focă și morsă, am mâncat și eu, uscată sau crudă. Are un ușor gust de pește și se mănâncă cu felia de grăsime cu tot. Pot să spun că acolo este o viață liniștită, nu întâlnești agitația de la noi. Femeile sunt sensibile și agreabile, au gesturi frumoase, n-am auzit să țipe unii la alții, până și copiii se joacă fumos, nu sunt așa gălăgioși.

Când un explorator trage cauciucuri cu greutate, în jurul Casei Poporului

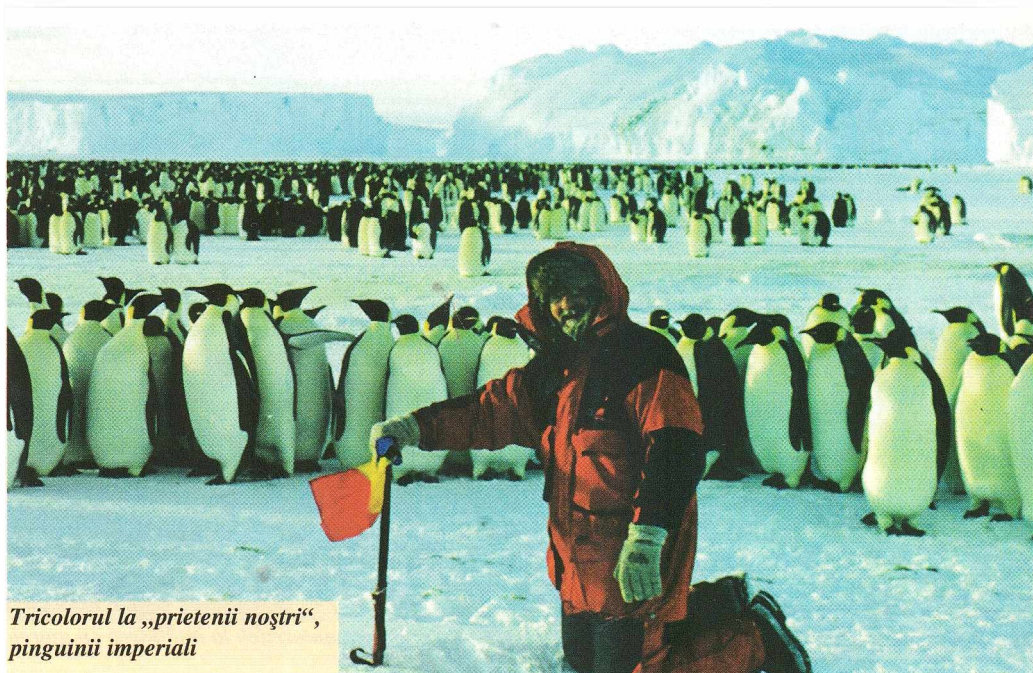
– Spuneți că zona polară este plină de pericole. Ați simțit aripa morții?

– Oho, de multe ori! În 1994, am căzut de pe un versant, cam 300 m, pur și simplu am fost ca o pasăre în zbor. M-am ales cu vreo 25 de lovituri, cu luxații, cu niște coaste rupte și cu ceva deplasări de oase. Țsta putea fi un accident mortal, dar am scăpat. Apoi, când eram cu rușii, în Antarctica, trebuia să plecăm spre interiorul continentului, împărțiți în două echipe. Eu am plecat cu primul zbor. La zborul al doilea, elicopterul nostru s-a prăbușit, s-a făcut praf, au murit cinci oameni. Despre degerături, răni și chestii de astea mărunte, n-are rost să vorbim.

– În două dintre expediții ați fost singur. De ce?

– Este mai puțin costisitor, problemele de organizare sunt mai reduse, accidentele sunt mai puține, că, dacă e, mori doar tu. Desigur, aventuri de acest gen nu sunt potrivite și în expediții de cercetare, de echipă. Dar trebuia să trăiesc și această experiență. Singur, te concentrezi mai bine, te odihnești când vrei și după cum te-ai antrenat. Înainte de Polul Nord, de pildă, am făcut lucruri de care mă mir și eu, acum. Făceam antrenamente de genul că trăgeam un cauciuc după mine, cu greutate și forță de frecare, simulând tractarea de acolo. Și asta n-ar fi nimic, da' mă învârteam în jurul Casei Poporului, că pe-acolo locuiesc, de mă fluierau toți copiii și se uitau la mine ca la urs. Ce mai, eram nebunul cu cauciucul...

Să revenim la expediția de unul singur, ca să vă spun că nu a fost totul pe roze. La un moment dat am rămas fără hrană, am stat trei zile pe o calotă, izolat în cort, din pricina unei furtuni năprasnice. Odată plecat de pe calotă, rupt de foame, am zărit, prin binoclu, un punct negru. Hopa, zic, sunt salvat,

**Tricolorul la „prieteni noștri”,
pinguinii imperiali**

acolo trebuie să fie cineva, că nu-i focă, după cum arată. M-am apropiat, era o eschimoasă, avea un cort montat și pescuia la copcă. Acum, ca să vedeți, acolo sunt alte reguli. Oricât de lihnit de foame eram, nu se putea să-i cer femeii mâncare, nu se cădea, pentru că acolo nu se cere, hrana se procură foarte greu.

Femeia mi-a arătat, prin semne, să-mi fac și eu o copcă. Am săpat 1,5 m în gheață, și am început să pescuiesc. Primul pește l-am mâncat imediat, așa cum se afla, pe al doilea la fel. După aceea mi-am revenit, am

sporovăit cu partenera mea de copcă prin gesturi, i-am dat țigări și cafea, că acolo nu se poate să nu dai nimic, dacă tu primești ceva, chiar și bunăvoință. Eschimoșii sunt ca niște copii, se bucură de orice. În toate expedițiile, de fapt, dulciurile noastre au ajuns pe mâna copiilor de eschimoși.

Rușii au pus tricolorul românesc în Antarctica

– Știu că ați ajuns, la un moment dat, în zone neexplorate, care nu există pe hărți.

**Insule înalte de-a lungul coastei estice a
Antarcticii în țara prințesei Elisabeta**

Calota antartică la întâlnirea cu marea

Cum se simte un om pe o bucată de pământ de existență căreia nu știu decât Dumnezeu și el?

– Nu mă puneți să descriu asta, că nu se poate! Într-un limbaj comun, este o satisfacție imensă! Avem și noi două insule, cercetate și botezate de Racoviță, în vestul Antarcticii, respectiv Insula Racoviță și Insula Cobălcescu. Mă întrebau niște demnitari, de curând, la ce-ți folosește o insulă, de câțiva metri pătrați, la capătul lumii? Eu n-aș lăsa nici un colț de stâncă, sunt niște drepturi prevăzute de normele internaționale. Și-apoi, nu e frumos să scrie, pe hărți, că insula cutare aparține României? Desigur, asta nu este în sens strict teritorial, ci așa, simbolic. La fel procedează cercetătorii din toată lumea. Sunt, încă, multe teritorii „pierdute” de pe hărți.

– În 1998, ați participat la cea de-a 43-a expediție rusă în Antarctica, la bordul spărgătorului de gheață „Akademik Fedorov”. Cum v-ați înțeles cu rușii?

– Rușii, ca și alte nații, chiar și norvegienii și danezii, când aud de români, nu știu de ce, parcă aud de ciură. După ce-am lucrat împreună, însă, lucrurile s-au schimbat, le-am câștigat respectul. Să știți că rușii au pus tricolorul românesc în Antarctica, atunci când am ajuns, nu eu! A fost un gest de mare apreciere, pentru mine, nici n-aș fi putut să stau cu ei 6 luni, dacă nu mă țineau ca-n palmă. Da' și eu m-am încadrat perfect, n-am avut niciodată comentarii, le-am dat tot ce am avut, de la 17 cartușe de țigări, până la sucul de fructe de soc, o chestie miraculoasă, cu care i-am vindecat de o epidemie de gripă.

Dați un leu pentru... căsuța noastră de la Polul Sud

– Ce activități desfășoară Centrul Român de Cercetări Polare și în ce măsură rezultatele cercetărilor sunt aplicabile în „lumea noastră”?

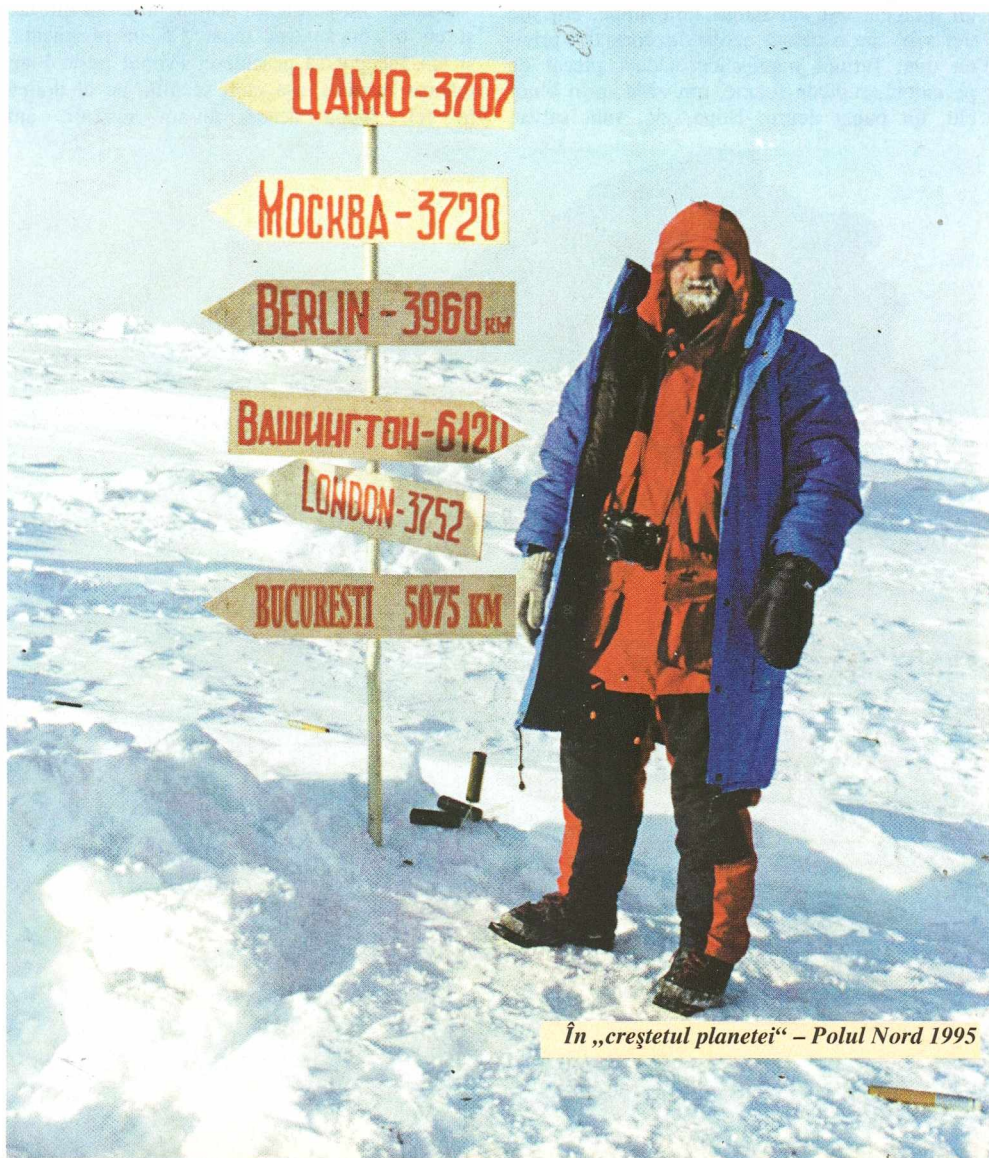
– Ne-am axat pe anumite direcții, cum ar fi studiul radioactivității și poluării în zonele polare și studiul microorganismelor, cu intenția de-a le izola și utiliza, dacă activi-

tatea lor enzimatică poate fi folosită industrial. Ne ocupăm și de studiul solurilor reci, de felul cum se dezvoltă viața în condiții de frig, în ideea de a îmbunătăți, poate, pajiștile alpine de la noi. Am studiat și producerea unor alimente de tip concentrat, pentru alimentație în condiții extreme, am scos, deja, biscuiții Naufragiu, Polar I și Polar II, i-am

și mâncat, dar trebuie să-i omologăm. Ne descurcăm destul de greu, din lipsă de fonduri, anul acesta avem 30 de milioane, în condițiile în care 15 milioane costă editarea unei singure lucrări. Așa că mai merg cu cerșitul, pentru că trebuie să fim prezenți cu lucrări de specialitate, în rândul țărilor membre ale Tratatului Antarctic. Altfel, riscăm să ieșim din circuit.

– Domnule Negoită, o ultimă întrebare. De ce este necesară o stațiune de cercetare românească în Antarctica?

– Există mai multe răspunsuri. Unul ar fi legat de asigurarea continuității, că poate Negoită moare și e păcat să pierdem ce avem deja, lucrurile trebuie să meargă mai departe. Știu că mulți consideră această stațiune un lux, dar nu e mare filosofie, să știți, per total ar fi vorba de câteva sute de mii de dolari, pe care îi pot obține, din sponsorizări, pentru că domeniul este exotic, atractiv, cu condiția să fie legiferat acest proiect. Printr-un asemenea punct de cercetare, intrăm în legătură cu elita științifică în domeniu, se aude de România în lume, se dă o șansă tinerilor care vor să se dedice studiilor polare. Nu e vorba de mine, eu mi-am atins visul, pot să merg și singur, și în echipă, am oferte tot timpul, la fel cum pot să stau și acasă, să-mi scriu memoriile. Dar de ce să nu ne gândim puțin și la alții? Spuneți și dumneavoastră, nu sună bine, așa ca țară, să ai un centru de cercetare în Antarctica și să mergi acolo când vrei?

În „creștetul planetei” – Polul Nord 1995

CLUB Flacăra

BUSINESS CLUB FLACĂRA

Începând cu numărul 3, această pagină vă aparține dumneavoastră, membrilor **Clubului Flacăra**. Așa cum v-am promis, Flacăra este o revistă interactivă care dorește să vină în întâmpinarea dorințelor cititorilor ei și, pe cât posibil, să încerce să le rezolve problemele. Uneori, simpla lor menționare în paginile revistei poate provoca o reacție și, de ce nu, o rezolvare. Alteori e nevoie de o investigație amănunțită a redactorilor noștri, sau de un sfat pe care, din numărul următor, vi-l pot oferi consilierii noștri pe probleme juridice, medicale etc. Problemele care îi preocupă pe cei mai mulți dintre dumneavoastră vor constitui teme de investigație pentru anchetele sau dosarele ce vor fi publicate în numerele următoare. Așa că, nu ezitați și scrieți-ne!

Gheorghe Trucă, jud. Olt - Pentru rezolvarea problemei dumneavoastră referitoare la obținerea titlului de proprietate pentru terenul pe care-l pose-dați în satul Studinița sunt în măsură să vă anunț că, din numărul 4 al revistei **Flacăra**, vom publica o rubrică de consiliere juridică. Această rubrică va prelua cazul, dacă vom intra în posesia unor documente care să vă sprijine cauza. În altă ordine de idei, vă asigur că, din păcate, nu sunteți singurul în această situație...

Girel Barbu, jud. Buzău - Lipsa banilor nu este o noutate în ceea ce privește imposibilitatea autorilor (și mai ales a poezilor) de a-și publica volumele. Singurul meu sfat este să căutați un posibil sponsor (al cărui nume sau reclamă să apară în carte).

Grigore Belei, jud. Bistrița-Năsăud - Voi trimite cazul dumneavoastră pentru a fi investigat de consilierul nostru juridic, care vă va da un răspuns în numărul viitor al revistei **Flacăra**. Problema dispariției arhivelor și plimbatul cu sacoșa pe la funcționarii statului este o problemă cu care se confruntă mai multe persoane în prag de pensionare.

Rodica Grosariu, jud. Bihor - Vă mulțumim pentru mărtisor și pentru cuvintele frumoase adresate revistei.

Viorica Muțescu, București - După cum vedeți, **Flacăra** este preocupată în continuare de problema vindecării cancerului. Este o temă pe care o vom trata și în numerele viitoare. Adresa doctorului Niculescu este: str. Păstorului nr. 76, București. Telefon: 210.07.00.

Vasile Ichim, Iași - Mulțumim pentru aprecieri. Vom investiga cazul dumneavoastră.

Nicolae Uncu, jud. Tulcea - În afară de exprimarea dumneavoastră, care cam deranjează hârtia, cazul pare întemeiat. Vom investiga!

Pandele Dianu, jud. Brăila - Scrisoarea dumneavoastră este emoționantă. Redacția vă oferă un abonament gratuit pe trei luni la revista **Flacăra**.

Florica Petrache, Pitești - Încercăm să vă rezolvăm cazul.

Pentru toți corespondenții care au solicitat schimbarea modului de amplasare a concursurilor din revista **Flacăra** vă anunț că această problemă se va rezolva integral începând din numărul 4, care va conține câteva schimbări ale formulei grafice.

Alexandru ARION

Ofertă specială numai pentru membrii

Clubului Flacăra și ai Business Club Flacăra:

Puteți achiziționa prin poștă sau direct de la sediul redacției cartea **O ISTORIE A SOCIETĂȚII ROMÂNEȘTI ÎN INTERVIURI** de George Arion (2 volume, 1.200 de pagini) la un preț de numai **150.000 lei** (față de prețul de vânzare obișnuit de **195.000 lei**). Cartea conține interviuri senzaționale cu peste 300 de personalități marcante ale vieții noastre culturale, artistice, politice din ultimii 25 de ani, cum ar fi: *Nichita Stănescu, Marin Preda, Eugen Barbu, Ștefan Augustin Doinaș, Marin Sorescu, Nicolae Manolescu, D.R. Popescu, Liviu Ciulei, Ana Blandiana, Fănuș Neagu, Alexandru Ivasiuc, Octavian Paler, Sabin Bălașa, Amza Pellea, Silvia Popovici, Sergiu Celibidache, Alexandru Paleologu, Dem. Rădulescu, Nicolae Breban, Constantin Noica, Eugen Simion, Andrei Șerban, Irina Petrescu, Radu Tudoran, Mircea Albulescu, Elena Dacian, Radu Beligan, Constantin Piliuță, Ovidiu Iuliu Moldovan, Valeria Seciu, Angela Similea, Victor Babiuc, Nicolae Spiroiu, Catherine Lalumière, George Pădure, Corina Chiriac, Regele Mihai I al României, Dimitrie Sturdza, Adrian Năstase, Dan Grigore, Petre Roman, Ion Caramitru, Emil Constantinescu, Gavril Dejeu, Mircea Geoană, Sorin Roșca Stănescu, Laurențiu Ulici, Marian Munteanu, Victor Ciorbea, Cristian Țopescu, Petre Mihai Băcanu, Valeriu Stoica, Stelian Tănase, Teodor Meleșcanu și alții.*

Comanda se poate efectua telefonic (la numerele **01.222.66.28; 01.222.67.38**; fax: **01.224.37.13**) sau prin poștă, pe adresa redacției. Plata se face ramburs la primirea coletului.

Toate taxele de expediere sunt suportate de redacție.

Răspunzând solicitărilor venite din partea multor cititori și beneficiind de experiența **CLUBULUI FLACĂRA**, revista Flacăra lansează, începând cu acest număr, **BUSINESS CLUB FLACĂRA**. Adresându-se oamenilor de afaceri, acest club vă permite, cu o investiție minimă, să beneficiați de facilitățile oferite membrilor **CLUBULUI FLACĂRA**, precum și să atrageți noi clienți sau parteneri de afaceri prin publicitate în revista Flacăra, la prețuri speciale pentru dumneavoastră. În plus, orice problemă de ordin juridic, administrativ sau de alt gen cu care vă confrunțați își va putea găsi răspunsul adecvat în paginile revistei Flacăra.

Variantă 1 (NUMAI 5.500.000 lei):

2 apariții pe 1/4 pag. în revista Flacăra

1 apariție pe 1/2 pag. în revista Flacăra

La care se adaugă:

Abonament pe 1 an la revista Flacăra **GRATUIT**

Almanahurile Rebus Estival, Flacăra 2001 și Rebus 2001 **GRATUIT**

Variantă 2 (NUMAI 7.500.000 lei):

4 apariții pe 1/4 pag. în revista Flacăra

1 apariție pe 1/2 pag. în revista Flacăra

La care se adaugă:

Abonament pe 1 an la revista Flacăra **GRATUIT**

Almanahurile Rebus Estival, Flacăra 2001 și Rebus 2001 **GRATUIT**

Variantă 3 (NUMAI 10.000.000 lei):

5 apariții pe 1/4 pag. în revista Flacăra

2 apariții pe 1/2 pag. în revista Flacăra

La care se adaugă:

Abonament pe 1 an la revista Flacăra **GRATUIT**

Almanahurile Rebus Estival, Flacăra 2001 și Rebus 2001 **GRATUIT**

De asemenea, membrilor **BUSINESS CLUB FLACĂRA** li se acordă o **reducere de 20%** din tarifele obișnuite de publicitate în toate revistele editate de Trustul Flacăra: Flacăra, Rebus, Rebusache, Integrăma Rebus, Mini-rebus, Cuvinte încrucișate, Maxi Skandy.

Prețurile nu includ TVA și taxa pe publicitate.

În cazul în care sunteți interesat de oferta noastră, completați talonul din revistă și depuneți-l în cutia poștală.

Pentru alte informații, machete de reclamă sau propuneri, nu ezitați să ne contactați la unul dintre telefoanele **01.224.36.88, 01.224.37.44** sau fax **01.224.37.13**.

Persoană de contact: **Petruț Stoian**, secretar general de redacție.

ASTROLOGIE

Compatibilitatea ta cu astrele

01-899 0017

Taxă 1000 lei/20 sec. Primele 20 sec. sunt netaxabile.

Campania revistei FLACĂRA a contat enorm în SALVAREA COLOANEI

● Uniunea Artiștilor Plastici intervine decisiv în salvarea Coloanei fără Sfârșit

Text: VICTOR NIȚĂ ■

O decupare din modulul cu nr. 16, comandată de Radu Varia, pentru a se analiza compoziția fontei din care au fost turnate modulele. O astfel de analiză se putea face fără această intervenție distructivă

Anul trecut, cam prin toamnă, revista Flacăra a publicat, sub genericul „Sfârșitul Coloanei fără Sfârșit“, două ample comentarii care prezentau, fără drept de tăgadă, că demersurile individului numit Radu Varia de-a restaura fabulosul monument de la Tg. Jiu, una din capodoperele marelui sculptor Constantin Brâncuși, n-aveau altă menire decât distrugerea Coloanei. Tras în ceasul al XIII-lea, semnalul nostru de alarmă a contat enorm, afirmă sculptorul și restauratorul Dorin Dănilă, cel care, în numele unui larg colectiv de restauratori, a avut amabilitatea să ne acorde interviul de mai jos.

– Așadar, domnule Dorin Dănilă, oferta colectivului din care faceți parte, o ofertă girată de Uniunea Artiștilor Plastici, a întrunit sufragiile Comisiei de selecție a tuturor ofertelor pentru restaurarea Coloanei fără Sfârșit. Este cazul să precizăm că în fruntea acestei Comisii s-a aflat marele brâncușolog Barbu Brezianu, cel care, la un moment dat, afirma că dacă Radu Varia nu va fi stopat din acțiunea sa criminală, vom avea o Coloană reconstituită, nu restaurată. Din cine se compune colectivul UAP, ca să-l numim astfel, și care au fost atu-urile ofertei cu care v-ați prezentat în fața Comisiei de selecție?

– La prima parte a întrebării se răspunde foarte simplu: Dorin Dănilă, Francisc Dozsa, Mircea Constantinescu, Alexandru Leluțiu și Florin Făgărășanu. Nouă, restauratorilor, ni se adaugă dr. ing. Mircea Crișan, William Mourey, expert UNESCO și restaurator specializat în metal, inclusiv doamna Sorana Georgescu Gorjan, fiica inginerului Ștefan Georgescu Gorjan, cel căruia Brâncuși i-a încredințat ridicarea Coloanei. Și acum să încerc să răspund la partea a doua a întrebării: cred că între atu-uri a contat specializarea noastră în restaurare și, bineînțeles, experiența noastră, una de peste 20 de ani. A mai contat enorm și amplul comentariu apărut în revista Flacăra, un comentariu la obiect, concret, obiectiv, pe direcția restaurării. În fine, a mai contat și atitudinea ministrului Ion Caramitru, care a înțeles direcțiile și principiile de restaurare propuse de oferta noastră. Deși actor, domnul ministru Caramitru a înțeles ce vrea să însemne o adevărată restaurare. Dânsul dispune în clipa de față de toate informațiile – și cele corecte, dar și cele incorecte – și știe exact ce trebuie făcut. Radu Varia, principalul concurent, a încercat, într-o ultimă zvăcnire, să se opună soluției noastre, prezentând o ofertă de continuare a demolării, dar de data aceasta s-a izbit de poziția fermă a tuturor factorilor responsabili. Domnul

A doua intervenție distructivă, executată la ordinul lui Radu Varia, în stâlpul central al Coloanei, tot pentru așa-zise analize. Pentru ambele decupări, inclusiv pentru fisurarea modulelor, atunci când au fost smulse de pe stâlpul central, Radu Varia trebuie să răspundă penal și să fie condamnat pentru deteriorarea Coloanei

Caramitru a catalogat soluția Varia ca una tendențioasă, premeditată, și a subliniat că programul de restaurare acceptat de Comisia de selecție a ofertelor nu va fi deturnat de nimeni. De fapt, dacă e să conchidem, Radu Varia a inventat un bolnav ca să-i aplice un tratament, tratamentul său.

– Să înțelegem că nefericitul episod Varia, care ar fi putut duce la demolarea definitivă a Coloanei, s-a încheiat?

– Da, de-acum înainte Radu Varia nu mai are ce căuta în viața Coloanei.

– Dar cum rămâne cu răul imens pe care l-a făcut acestui magnific monument?

– A făcut, într-adevăr, un rău imens, dar asta nu este treaba noastră, a restauratorilor, ci a celor care trebuie să ancheteze, chiar și penal, cum de a reușit Radu Varia să pună în pericol existența Coloanei.

– Oferta dumneavoastră și soluțiile pe care le propune au avut la bază, desigur, o investigație amănunțită a Coloanei, așa cum este ea azi, după intervențiile comandate de Radu Varia. Ce ați constatat?

– Investigațiile noastre au dovedit că starea Coloanei, în zona considerată ca dezastruoasă, adică fundația și stâlpul central, este bună și poate fi conservată în starea care e, dar cu intervenții minime. Mai gravă este situația modulelor, dar și aceasta poate fi remediată, soluțiile noastre beneficiind de o tehnologie de excepție, cu materiale aflate în topul cercetărilor mondiale.

– Care sunt, concret, soluțiile propuse?

– Dr. ing. Mircea Crișan a propus, pentru stâlpul central, o intervenție minimală, respectiv întărirea bazei, care este zona critică a stâlpului, cu un al treilea rând de tole, tola fiind o tablă de oțel cu o grosime de 21 de milimetri. Se va evita astfel posibilitatea ca stâlpul central să se îndoie din acel loc. Nu există acum acest pericol, dar el este posibil în timp. Altfel spus, este o acțiune asiguratorie, un principiu de bază în restaurare.

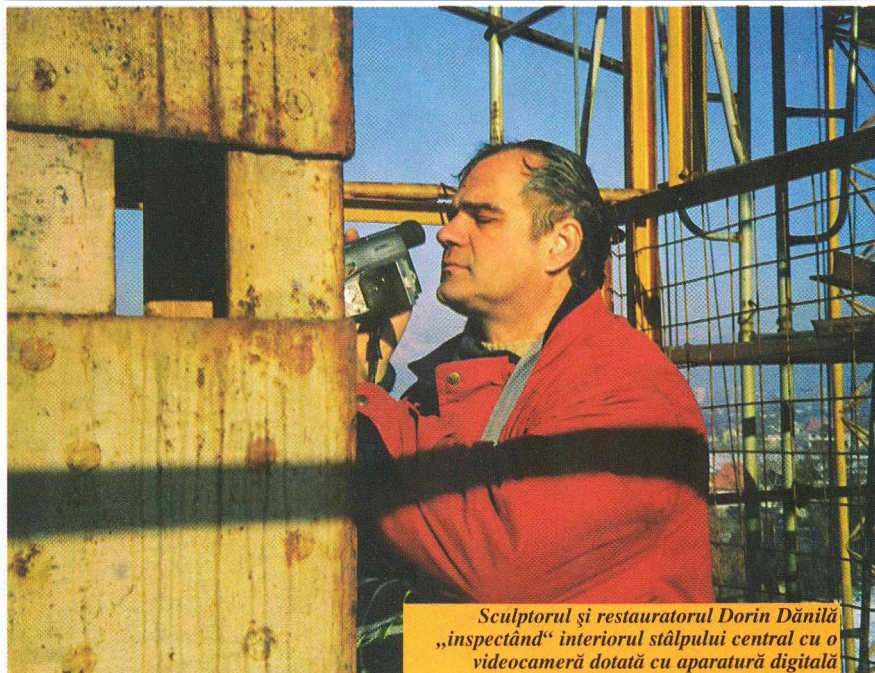
– Care sunt soluțiile pentru restaurarea modulelor?

– Aici este mult, foarte mult de muncit. În primul rând vom îndepărta stratul actual de metalizare, după care vom remetaliza, conform originalului, dar vom aplica în final și un strat protector transparent, operațiune în care vom folosi un lac special, care să împiedice înnegrirea alamei. Cu acest prilej vom remedia defectele de la montarea Coloanei, puține la număr, dar mai ales cele provocate de acțiunea timpului, inclusiv cele, foarte multe la număr, provocate de acțiunea Varia.

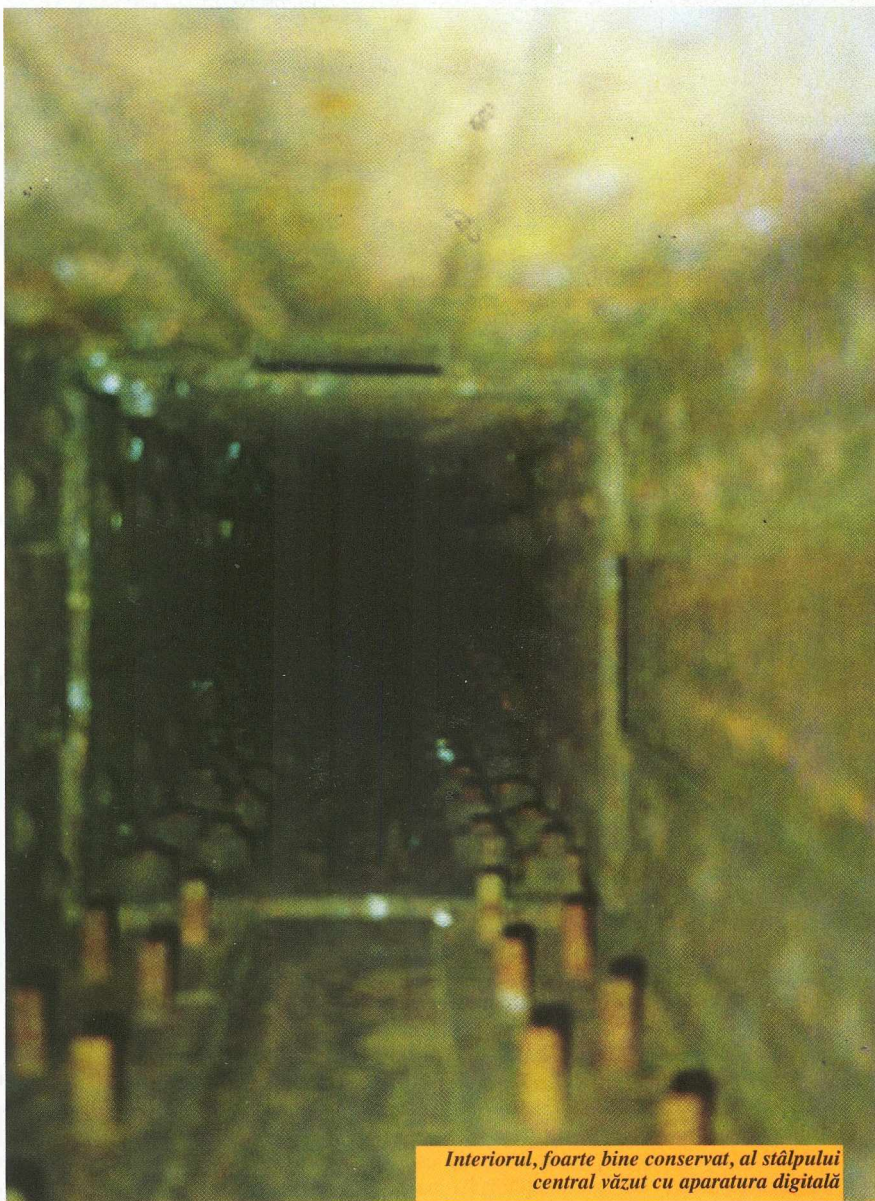
– Care ar fi noutățile ofertei dumneavoastră?

– Vom asigura o ventilație interioară a monumentului, vom consolida fundația, vom introduce în interior o serie de substanțe care să inhibe coroziunea. În plus, vom vopsi stâlpul central cu un sistem complex de vopsele epoxi, vom etanșeiza Coloana cu silicon și poliacrilați la îmbinarea modulelor. În final se va amenaja zona Coloanei, dar această amenajare face deja parte dintr-un alt proiect. Important este ca restaurarea să înceapă cât mai curând, chiar și acum, în al XIII-lea ceas.

P.S. Cu stupoare am citit în cotidianul „România liberă”, o scrisoare deschisă semnată de „specialiștii” lui Radu Varia, care se opun în continuare restaurării Coloanei, principala lor țintă fiind stâlpul central care, în opinia lor, neapărat trebuie să fie înlocuit. De ce? Pentru ca astfel, Coloana, cu o fundație nouă, cu un stâlp central nou și cu modulele deja fisurate, să ajungă în stadiul de reconstituire, nu de restaurare. Sperăm că disperatul apel al „variiștilor” să nu găsească nici un ecou în rândul celor care cu adevărat sunt preocupați de soarta fabulosului monument de la Târgu Jiu.

Sculptorul și restauratorul Dorin Dănilă „inspectând” interiorul stâlpului central cu o videocameră dotată cu aparatură digitală

Interiorul, foarte bine conservat, al stâlpului central văzut cu aparatură digitală

URANIA

Haldele cu minereu de uraniu veghează deasupra localității Ciudanovița

Text și foto: ANCA FARA și MARIO BALINT ■

La minele de uraniu din Banat nu se mai extrage aproape nimic. În colonii e atâta liniște, o liniște nefirească încât nici vântul nu bate, chiar dacă stai pe vârful dealului. Între grijile de zi cu zi și extracția minereului e doar tăcerea. O tăcere mai grea și mai adâncă decât orice buncăr.

Câteva sute de familii din localitățile Ciudanovița, Lisava, Jițin, Brădișor și, de ce nu, din Oravița, județul Caraș-

Severin, trăiesc sub semnul uraniului, modești și resemnați ca în fața unei fatalități, îngroziiți, însă, în propriul eu, că oamenii din jur, despre care știu că trăiesc altfel, i-ar putea uita definitiv, i-ar putea abandona în fundul acestei văi fără ieșire. Dacă drama lor ar fi fost pusă pe note, atunci cu siguranță partitura gravă plină de bemoli s-ar fi numit „URANIA“. Despre ea, în rândurile care urmează.

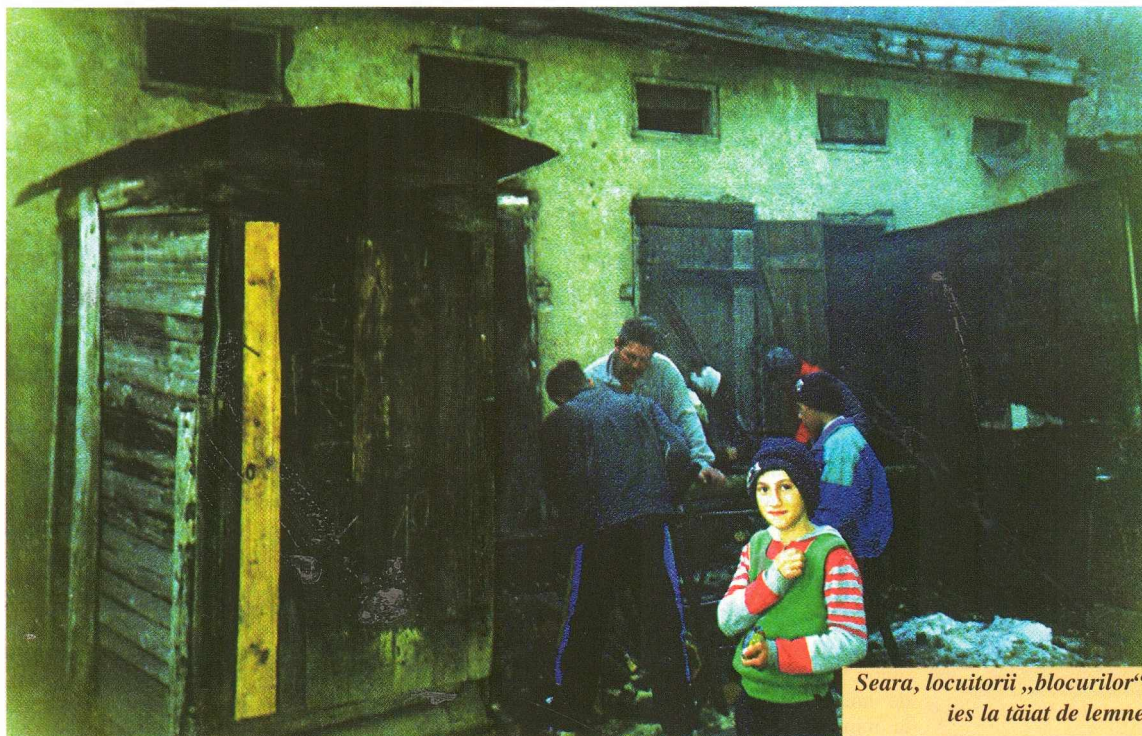
Minereul de uraniu se extrage în sud-vestul Banatului din 1954, cam de atunci de când U.R.S.S. testa bombe nucleare pe soldați în viață. Nevoia de combustibil nuclear a dus la deschiderea minei de la Ciudanovița și construirea unei colonii de muncă în cel mai pur stil sovietic. Fără măsuri de protecție. De fapt, protecția nu însemna nimic pentru birocrații care numărau vagoanele cu minereu radioactiv. Obiectiv militar de maximă securitate, minele de uraniu au atras în decursul anilor muncitori din toate colțurile țării. În timp ce în România salariul mediu nu depășea 2.500 de lei, la Ciudanovița se câștigau până la 30.000 de lei. După 15 ani de muncă în subteran se ieșea la pensie. Nimeni nu s-a gândit, sau nu a mai avut interesul să o facă, la consecințe. Astăzi, minele aparțin EMB-Oravița și Regiei metalelor rare. Nu s-a schimbat nimic. Au dispărut doar cizmele sovietice.

La 22 km de Oravița, Ciudanovița este un loc ciudat. Poate de la ciudățeniile își trage și

numele. Drumul până în localitate este un coșmar, lăsat parcă intenționat în paragină pentru a ține la distanță curioșii. Clădiri vechi, probabil ale administrației, mâncate de vreme și intemperii. Oameni puțini, iviți ici colo, pe la colțuri. Se mândresc, însă, cu ospitalitatea locală, dar afișează o vădită rețineră. În absența cluburilor, cinematografelor sau a unui cămin cultural, viața gravitează în jurul birtului din centrul coloniei. Acum mina s-a închis. Mai

Șeful de sector Petre Urechiatu se simte rău doar când se întoarce la Petroșani

Seara, locuitorii „blocurilor” ies la tăiat de lemne

lucrează 28 de muncitori, pentru evacuarea apelor din mină încărcate radioactiv. De fapt, aceste ape sunt problema aici. Dar când îi întrebi, locuitorii coloniei consideră că unica lor mare problemă e lipsa locurilor de muncă. Resping ideea unei posibile radioactivități în zonă și susțin că sunt sănătoși tun. Am văzut, însă, mai ales copii palizi, rahitici, când într-o zonă de munte copiii ar trebui să plesnească de sănătate. De fapt, nici nu ar avea de unde să știe de ce boli suferă. În Ciudanovița medicul vine o dată pe săptămână pentru a trata, eventual, un caz de gripă. Și pentru a completa acest tablou sumbru, să mai spunem că 60% din populație este sau la pensie sau a fost disponibilizată în 1997. Cu toții sunt, însă, legați într-un mod inexplicabil de zăcămintul de uraniu.

Mina și poluarea

La Ciudanovița extracția uraniului a încetat. Din lipsă de bani și nu de zăcămint. Conform studiilor geologice, la Ciudanovița, Lisava și Natra mai există uraniu pentru încă 20 de ani. Acum se mai exploatează, în cantități reduse, doar minele Lisava și Natra. Conservarea minei de la Ciudanovița a iscat și va isca în continuare controverse. În urma unei licitații internaționale ce a avut loc la Bruxelles, o firmă britanică și-a asumat răspunderea întocmirii proiectului de ecologizare a subteranului. Proiectul a fost prezentat la Timișoara în 1999, cu ușile închise, în absența autorităților de mediu și ape. Din cele opt volume în limba engleză, nici măcar rezumatul unuia singur nu a ajuns pe masa EMB. Acum urmează licitația pentru execuție. Timpul trece și problemele rămân aceleași. În perimetrul de extracție există halde de steril tip cozi pe o suprafață de 2,5 ha și un volum de 677.000 mc. Principalul factor poluant este apa din mină care spală minereul de uraniu și „din care pompăm 100 mc/h”, așa cum ne spunea mecanicul șef **Ion Suru**. Din păcate, filtrarea acestor ape se face prin

moduli vechi cu un grad de mare uzură. Modulii de recuperare, care folosesc o rășină specială de granulație mică sunt proiectați conform STAS-ului din 1975 și prevăd valori de 0,6 mg N/dmc. STAS-ul 1342/1991 prevede valori ale Concentrației Maxime Admise (CMĂ) de 0,02 mg/N dmc. Acești moduli vechi au eficiență mică. Apa este filtrată doar în proporție de 43,1% la Ciudanovița și 32,1% la Lisava. Apa reziduală se deversează în pâraurile Jitin și Lisava. Ei i se mai adaugă apa de ploaie care spală haldele de steril și care „conține de trei ori mai mult uraniu decât apa de mină”, după cum ne spune același mecanic șef. Când nu plouă, vântul băntuie nestingherit peste halde purtând praful de uraniu peste toată valea.

În urma măsurărilor efectuate de Agenția pentru Protecția Mediului Reșița s-a constatat că CMA în râurile Lisava și Jitin este depășită de cinci ori în medie. Ultimele depășiri din dreptul satului Brădișor, considerată în afara zonei speciale, unde a fost de 20 de ori. Normele de protecție nucleară, la art. 50, definesc ca deșeu radioactiv orice apă care depășește de zece ori concentrația maximă admisă. În aceste condiții, cei care trăiesc aici ar putea fi ușor numiți...

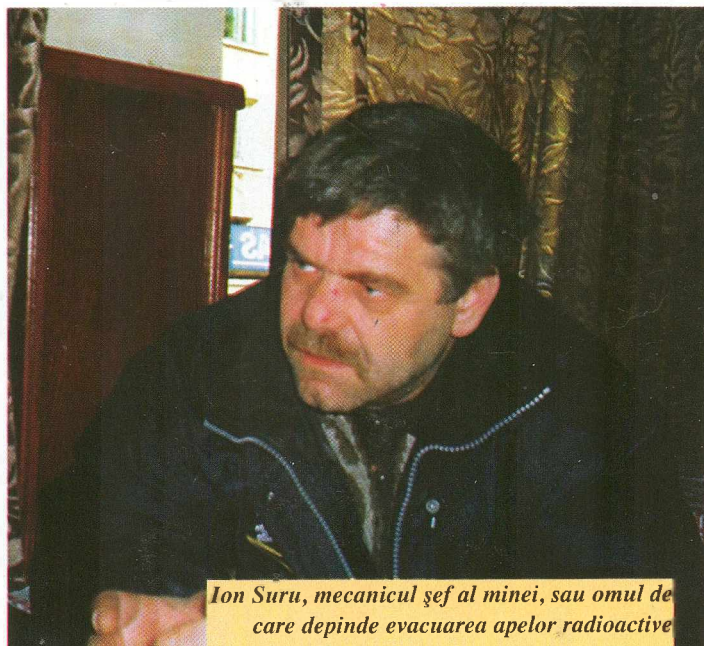
Oamenii atomici

„Nu există poluare radioactivă aici, în zonă, cât despre bolnavi, uitați-vă în jur. Vedeți bolnavi aici? Eu sunt din Petroșani și

de când am venit aici mă simt foarte bine. Doar când mă întorc acasă și stau două-trei zile mă simt rău, am amețeli, dar îmi trece”, ne-a spus șeful de secție **Petre Urechiatu**, un împătimit de munte, chiar dacă trebuie să-i suporte și pe „paltonari”, tânăr încă, dar care mai are aproape un an până la pensie. De fapt, la Ciudanovița te uimește tinerețea pensionarilor.

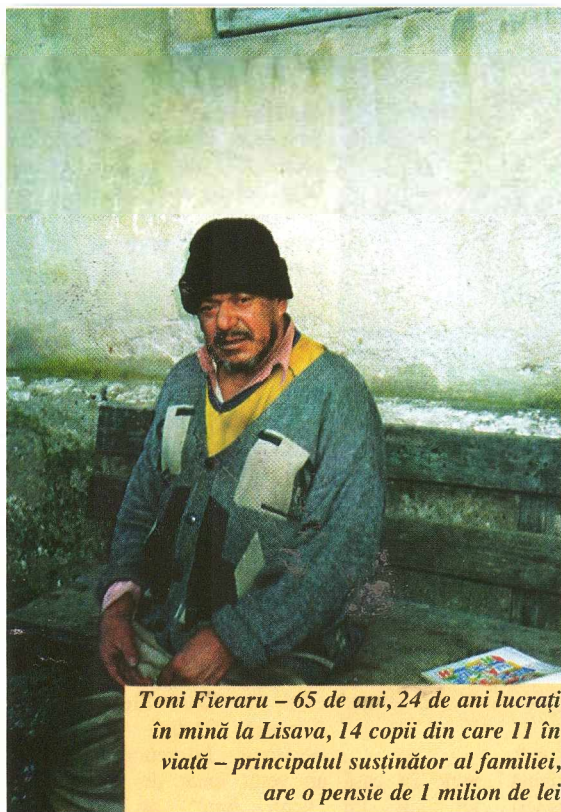
Coloniștii se adună la birtul din centru. Bărbați și femei. În general tineri pentru că bătrânii sunt mai rari. Consumă alcool, sau doar discută. Se mai cumpără alimente. Mult mai scumpe decât în oraș. „E normal să fie așa de scumpe dacă aici se vinde pe datorie, adică pe caiet, și se achită chiar după două luni”, ne lămurește Florentina Ungureanu, de 30 de ani, care lucrează la birt. Este una din cele 12 femei din sat, care lucrează. Câștigă 450.000 lei pe lună. Împreună cu soțul

aduc în casă un venit lunar de 900.000 de lei. „E un venit bun”, se mândrește Florentina, care are de crescut un băiat de 10 ani. Nimeni nu vorbește însă despre uraniu. Într-o țară unde nu se consideră necesară

Ion Suru, mecanicul șef al minei, sau omul de care depinde evacuarea apelor radioactive

construirea de WC-uri publice, unde consumul de detergent, săpun și pastă de dinți pe cap de locuitor este mai scăzut decât în toate țările europene, ecologizarea unor astfel de locuri existente nu este luată în serios pentru că prezintă un pericol deosebit. De la o masă învecinată ne privește Rusalîn Tilcă. În aprilie împlinește 40 de ani și mai are un an și o lună până la pensie. Acum culege probe de apă și radon, un gaz de mină al dracului de radioactiv. După pensionare ar

Toni Fieraru – 65 de ani, 24 de ani lucrați în mină la Lisava, 14 copii din care 11 în viață – principalul susținător al familiei, are o pensie de 1 milion de lei

plăpândă și firavă. Florina are 8 ani, Rozalia 11. Consideră că sunt o familie fericită. Atât cât se poate acolo. În ziua vizitei noastre ne-au invitat la o farfurie cu ciorbă de cartofi și cârnați. Mâncare, aveam să aflăm și mai târziu, servită, de fapt, în acea zi, cam de fiecare familie vizitată. Se gătește cât mai ușor pentru stomac.

Colonia este o paragină. Totul cade. Se prăbușește. În lipsa banilor, a posibilităților de a face orice altceva decât minerit, oamenii așteaptă ceva. Nimeni nu știe exact ce. Între o coamă de deal și o fațadă de bloc, cotețe de lemn, depozite de lemne. Picat parcă de undeva din fundul pământului Toni Fieraru, de 65 de ani, ne invită să-i cunoaștem familia. „Am muncit 24 de ani la Natra. Am 1.085.000 lei pensie din care trăiește toată familia. Am 14 copii, din care 11 în viață“. În garsonierele oboseite de vreme, pentru care se plătește 47.000 lei pe lună, am făcut cunoștință rând pe rând cu trei dintre copiii bătrânului: Nicolae are 30 de ani și, după ce a lucrat cinci ani la mină, în 1997 Ciorbea a decis să-i dea 13 milioane și să-l lase acasă. Are doi copii, Florina și Florin. Milioanele s-au dus și acum nu mai are nici un venit. Toni are 35 de ani și trei copii. Tot fără venit. Iulian are numai 27 de ani și o fetiță. În familia Fieraru

nimeni nu mai lucrează. Toți așteaptă acum să mai primească ceva bani, sau...

Minciuna

Nimeni nu le vorbește acestor oameni. Dacă nu ar exista uraniul, ai zice că problemele lor sunt aceleași cu ale minerilor din România. Nu este însă așa. Ei știu că sunt sănătoși. Deși, fără vreun motiv anume, au ochii tulburi, cu afecțiuni ale cristalinelor, au gușă și semne de afecțiuni ale tiroidei, stau prost cu dentiția și stomacul și suferă de anemii și infecții sangvine, parcă fără legătură cu afecțiunile măduvei spinării, toate cauzate de expunere îndelungată la doze mici de radiații. Și nici nu ar putea fi altfel din moment ce pâraul Jitin, care spală haldele de uraniu, curge chiar pe sub ferestrele lor. Puținele animale beau apă, copiii fac baie vara, se spală chiar și rufe. Dar pentru această populație pericolul nu există. Poate că izotopul cel mai rău ieșit din măruntaiele zăcămintului de uraniu nu există în tabloul elementelor lui Mendeleev: minciuna. Minciuna care îi face liniștiți și resemnați în propria lor suferință. Pentru problemele lor nu există decât un singur răspuns oficial: tăcerea. Dacă pentru Dumnezeu la început a fost cuvântul, pentru minele de uraniu de la Ciudanovița totul a început cu tăcerea. Pentru ca despre ei să se poată vorbi la modul concret, Florentina, Petre, Rusalin, Gabi și Toni ne-au chemat la o farfurie cu ciorbă de cartofi. Acolo, împreună, am ascultat Urania.

Familia Fieraru. Zece guri și câteva sute de mii de lei

GEORGE ARION în dialog cu dl. CONSTANTIN TICU DUMITRESCU

„Când i-am arătat legea, Corneliu Coposu mi-a spus să nu mă expun, că mă omoară...”

– Domnule Constantin Ticu Dumitrescu, vă rog să ne precizați, mai întâi, câteva repere biografice.

– M-am născut în satul Fânari, comuna Gherghița, județul Prahova, în 26 mai 1928; părinții mei au fost învățători. Tata a fost unul dintre inițiatorii PNT și a candidat (ca parlamentar) în mai multe rânduri, inclusiv la 19 noiembrie 1946. Imediat după alegeri, tata a fost urmărit cu asiduitate, mai ales după arestarea fruntașilor partidului; a rămas fugar timp de 5–6 ani, iar eu am început drumul confruntărilor, al arestărilor. De fapt, prima arestare s-a produs când abia împlinisem 17 ani – la 8 noiembrie 1945, după care, înainte de alegerile din '46, am fost arestat împreună cu un grup de trei tineri cu care făceam propagandă electorală în zona de sud a județului; am fost luat de jandarmi și purtat din post în post timp de vreo trei săptămâni. Nu vă mai zic, am trăit momente incredibile pentru mine, ca elev de liceu – băgat în beci împreună cu zלטarii și zלטărițele, într-o atmosferă pe care n-o pot uita nici acum. Însă avea să-mi prindă bine.

– În ce sens?

– Mă pregătea pentru ce avea să urmeze. După 1948, m-a arestat – din Gara de Nord – Securitatea din București, m-a „internat” la Ministerul de Interne, unde am stat vreo două luni și ceva, punându-mi-se o singură întrebare: unde se ascunde tatăl meu. Am îndurat bătaie, tortură... Apoi m-au lăsat tot în Gara de Nord, de parcă ar fi fost un fir rupt undeva și eu mă rătăcisem în timp. A urmat o ședință la Facultatea de Drept, în care am fost exmatriculat din toate facultățile din țară,

Munții Bucegi, plecând de la mândria prahoveanului că de ce Făgărașul să aibă, că de ce Banatul să aibă, și de ce noi, prahovenii, să nu putem face un grup de rezistență.

Pentru această acuză foarte gravă m-au reținut în anchete doi ani și trei luni. Eram aproape un caz unic; în general lichidau în 4–5 luni o anchetă, după care îl trimiteau pe om la închisoare. Șeful lotului propriu-zis a fost ucis în primele șase luni la Securitate.

– După ce s-a terminat ancheta?...

„Am gândit și am inițiat un grup de rezistență în Munții Bucegi”

pentru activitate antidemocrată (citește anti-comunistă!). După aceea, am fost câteva luni fugar; au reușit să mă prindă în casa celui mai bun prieten al meu, despre care, mai târziu, s-a dovedit că era unul din oamenii lor de bază infiltrat în grupul nostru. A urmat de data aceasta aproape un drum fără întoarcere. Pentru că, în mod real, eu am gândit și am inițiat un grup de rezistență în

– Am fost judecat în Orașul Stalin; mi s-au dat doi ani și jumătate. Găsindu-mi și arma, mi-au mai dat un an și jumătate. Am fost deținut la penitenciarul Brașov, iar după judecată am fost depus la Cetățuia-Brașov, unde am stat cu grupul de partizani din munții Făgăraș, a căror amintire mă cutremură și astăzi; au fost condamnați la moarte sau împușcați fără condamnare. De acolo am fost trimis la Jilava, iar de la Jilava – la Canal, în toamna anului '51.

Am făcut Poarta Albă doi ani și ceva; în 27 august 1953 m-au chemat pentru eliberare. În prealabil, toți au trecut – și am trecut și eu – pe la ofițerii politici și mi-au cerut să semnez o declarație că „n-am văzut, n-am auzit”. Eu eram în al patrulea an de detenție, eram foarte dur și foarte radical în ceea ce făceam; de fapt, la Poarta Albă, cea mai mare parte din timp mi-am petrecut-o în izolare, în bătaie și-n tot felul de pedepse. Așadar, am fost foarte categoric cu indivizii și le-am spus: „Cum? Adică să nu spun oamenilor, să nu spun părinților și prietenilor unde-am fost? Dar de ce, e secret? Nu semnez nimic”.

– Cum au reacționat?

– În clipa în care mă găseam între cele două porți, cu eliberarea în buzunar și cu foaia de drum, au apărut doi ofițeri care-au venit direct la mine spunând: „Ce-i mă, tu unde pleci?” Le-am spus: „După cum vedeți, mă eliberez”. „Ia dă tu biletul de eliberare

încoace!". Au pus mâna pe bilet, l-au rupt și m-au aruncat înapoi în colonie, în văzul tuturor colegilor de detenție. M-au urcat într-un jeep și m-au trimis la „Peninsula”.

– *Acolo cum a fost?*

– Am avut la „Peninsula” foarte mulți prieteni, dar, dintre toți, cel mai bun prieten al meu a fost Remus Radina, pe care-l consider și azi unul dintre cele mai valoroase elemente morale și de rezistență pe care le-am întâlnit în drumurile mele prin închisori.

– *Ce-a mai urmat?*

– În sfârșit, m-am întors în octombrie 1953, în domiciliu obligatoriu, și m-au mai ținut, după prima eliberare, două luni și jumătate. Chiar din domiciliu obligatoriu, m-am întors de două-trei ori la Constanța, la Stadion, unde lucrau unii dintre prietenii mei, ca deținuți. Mi-am continuat activitatea fără nici cea mai mică reținere. Prin asta vreau să subliniez că mă deosebesc de mulți, care, după ce au fost eliberați, n-au mai mișcat în front.

– *Consecința?*

– Am fost rearestat în 1958, încadrat în „crimă de uneltire”, într-un lot de șase persoane și acuzat pentru „activitate dușmănoasă în timpul detenției”. Imaginați-vă nonsensul! Deci, stai în lanțuri, stai în temniță și activezi dușmănos! Asta mi s-a părut cea mai caraghioasă poveste. Au fost și concluzii de genul: „A defăimat Uniunea Sovietică și regimul comunist și a elogiat modul de viață capitalist – 200 de ani”. În toamna anului 1963 au început decretele de eliberare masivă, primii fiind cei mai puțin vinovați (din lotul meu au fost eliberați doi). S-a

care s-au adunat toate fotografiile, s-au consemnat toate acțiunile în care era de semnat ceva, făcute în temniță, dar cu rolul celei mai crunte defăimări aduse Mișcării Legionare, realizată cu participarea marii majorități a veteranilor de la Aiud. Doi ani de zile s-a lucrat la această carte (pe care am văzut-o în biroul lui Virgil Măgureanu acum trei ani). Eu mă găseam atunci la Botoșani, pe la începutul lunii decembrie 1963, când se aplica un regim de reeducare. Oponența mea a fost permanentă, încât Faina, unul dintre fruntașii de vârf ai PNT, a scris că singurul om care a refuzat reeducarea de la Botoșani este Ticu Dumitrescu.

– *Bănuiesc că s-a încercat orice mijloc pentru această „reeducare.”*

– Ei bine, m-au supus unui regim de anchetă trei ofițeri de Securitate care m-au bătut până la desfigurare. M-au urcat pe o masă, într-un birou de anchetă, cu fața în jos și au adus, fără nici o exagerare, un ciomag noduros și mi-au aplicat lovitură după lovitură până când am făcut pe mine fără ca eu să-mi dau seama de acest lucru. Mi-am pierdut cunoștința și m-au aruncat într-o celulă cu podea de beton; când mi-am venit în

defăimare. Am uitat să spun că, în perioada anchetei (asta a fost, de fapt, o încercare mai grea decât aceea pe care v-am povestit-o mai sus), disperați că nu scot nimic de la mine, anchetatorii au folosit altă strategie: au venit într-o noapte, m-au scos din celulă, mi-au tras o bătaie bună, după care mi-au spus: „La dosarele astea și uită-te prin ele ca să te convingi că noi știm totul despre tine” și mi-au lăsat în cameră doi plutonieri pentru supraveghere. Am găsit în mapele respective note informative ale rudelor, ale celor mai buni prieteni și i-am recunoscut după scris, după conținutul hârtiilor respective... Vă dați seama ce poate însemna o astfel de încercare pentru un om care, de fapt, nici nu mai este om ci o zdreanță? Ce putere morală îți trebuie ca să rămâi întreg și să nu capotezi? În urma acestei cumplite experiențe, eu m-am izolat în Vrancea, mi-am rupt toate legăturile și am rămas foarte circumspect în relațiile cu oamenii. De altfel, cercetând dosarele acum, am găsit aprecierile făcute în dosarul meu: „Element periculos, fanatic etc. Sesizează foarte ușor când ne interesăm de el sau când este urmărit.”

– *Cum a venit acea decorație?*

„Cartea făcută în închisoarea de la Aiud în scopul defăimării Mișcării Legionare am văzut-o în biroul lui Virgil Măgureanu”

simțiri, la început am crezut că e sânge pe jos și pe mine, dar când mi-am dat seama că sunt materii fecale, vă mărturisesc sincer că a fost cea mai grea încercare prin care am trecut în viața mea de deținut. M-am simțit atât de decăzut, de umilit încât îmi doream să mor, nesuportând situația în care mă găseam. Am intrat în greva foamei; după zece zile au venit de la Procuratură, am făcut un memoriu și am avut norocul să fiu aruncat într-o celulă unde se găsea un țăran autodidact, din Crăișoru de Huedin. Omul acesta m-a readus la viață; intrasem acolo ca un schelet, adus cu pătura. El m-a hrănit și m-a spălat timp de o lună și jumătate.

– *Deci, ai fost eliberat...*

– Revenit la viață, primul lucru pe care l-am încercat a fost să-mi câștig existența. Toată familia mea fusese împrăștiată, până și mama fusese condamnată pentru nepredare de cote. Am aflat, de la un alt prieten de detenție – Dan Fântăneanu – că în Vrancea este nevoie de oameni, într-o zonă izolată unde nu se duce nimeni; m-am angajat întâi ca muncitor, apoi ca funcționar pe un șantier, cu un salariu de 605 lei și am stat aproape șapte ani într-o cabană forestieră în inima munților Vrancei. Între timp am cunoscut-o pe soția mea care avea, la rândul ei, necazuri „politice” – dată afară din Facultatea de Medicină și altele.

Sigur, există în această perioadă un punct de care nu-mi este nici rușine, dar nici nu mă laud cu el și anume acela al decorării mele cu Ordinul Muncii clasa a III-a.

– *Decorat?*

– Da. Acesta este singurul lucru adevărat din tot ce se încearcă împotriva mea ca

– După ce au apărut materialele împotriva mea publicate în tot felul de ziare, directorul general Popovici mi-a trimis o scrisoare extraordinară în care îmi spunea că este foarte revoltat de toate aprecierile care se fac, că el este autorul moral și material al decorării, descriind scandalul pe care l-am avut cu el când am aflat de decorație. Practic, am vrut să plec, nu i-am mai vorbit decât când eram nevoit să-i răspund la problemele de serviciu. Din cauza presiunilor pe linie de partid și întrebărilor cu privire la angajarea cuiva care era, nu-i așa, un fost deținut politic, omul trebuia „să le scoată ochii” cu ceva și avea nevoie de o „acoperire”. A profitat de momentul în care i s-a cerut o listă care să cuprindă cam o sută de propuneri pentru Ordinul Muncii. M-a prins și pe mine pe lista Transfăgărășanului...

– *Care credeți că este miza jocului în care v-ați angrenat și dumneavoastră în privința dosarelor Securității?*

– A apărut o serie întreagă de informatori: unii care au avut curajul să mărturisească, așa cum a făcut de la înălțimea scaunului ierarhic Mitropolitul Corneanu, cum a făcut fostul nostru ambasador la Paris, actualmente senator – domnul Paleologu și alții care au apărut în față împinși: Virgil Măgureanu, Adrian Vilău, Francisc Barany ș.a. Vă întreb: S-a întâmplat ceva? Nu! Mai mult decât atât, avem un singur caz de ofițer acoperit din 3.000–4.000 câți sunt. Daniel Dăianu a recunoscut înainte de a fi ministru. Și? Nu l-au numit ministru? Această lege nefiind nici punitivă, nici restrictivă, n-avea drept scop principal decât de a-i obliga pe unii să-și asume trecutul. Adică, masca jos! Alt scop a fost acela al demitizării acestei Securități care încă mai produce spaimă. Ca atare, am urmărit niște linii foarte clare: deconspirarea aparatului de Securitate prin publicarea **nominală** a gradelor și funcțiilor avute și ocupația

„demarat” procesul de reeducare. La Aiud el s-a materializat prin celebra operă – în adevăr „operă” din punct de vedere al execuției, o carte lucrată în filigran de argint, coperte groase, format uriaș, formidabil – în

actuală a tuturor ofițerilor de Securitate, pentru că s-a jonglat și se jonglează cu termenul „poliție politică”. Vor, prin asta, să abată atenția, să scoată dintr-un întreg o feliuță subțire, în care cea mai mare parte să fie morți sau atât de bătrâni, că nu mai reprezintă nimic și să-i scoată din cauză pe cei care ar fi fost necesar de mult să fie cunoscuți. Apoi, deconspirarea informatorilor; eu spuneam foarte clar în textul de lege: „indiferent unde și-au îndeplinit activitatea: în detenție, în exil, în stare de libertate”. Cine a dat o notă informativă și se dovedește că este a lui, a fost informator, iar numele lui va fi adus la cunoștința opiniei publice dacă se înscrie în lista de la articolul 2 – lista „demnitarilor”. De-abia a treia problemă o reprezenta dreptul la dosar, pentru că eram conștient de la început că acest drept la dosar reprezintă ceva din care țara nu se alege cu nimic, nu are cum să se producă o asanare morală prin asta. Ar fi ceva de genul „îmi pun pătura în cap, îmi văd dosarul, ies de acolo”.

– Cine trebuie să se ocupe de aceste dosare?

– Societatea civilă trebuia să-și propună oamenii, iar Parlamentul să-i aleagă. Să revenim acum la ce a rămas din proiectul inițial. Au apelat la sintagma „publicarea listelor cu numele ofițerilor din Securitatea care a funcționat ca poliție politică”, adică a câtorva, 100–200, și cu asta am terminat. Nu se rezolvă nimic așa, pentru că toți (nu majoritatea, ci toți) ofițerii de Securitate au trecut prin diferite specialități: tehnică operativă, filaj, arestări, anchete etc. Ei îl vor înregimenta pe un astfel de om exact acolo unde trebuie încât să nu apară pe listă. Despre a doua problemă – deconspirarea informatorilor – mă refeream la informatori fără să folosesc sintagma „ca poliție politică”.

să se facă utili și mi-au pus la dispoziție dosarele. Știți cât de banale mi se păreau acum?

– Tulburător!

– Cât despre faptul că notele informative aduc sau nu atingere drepturilor și libertăților cetățenilor, au consolidat „zidul de netrecut” și au spus „Gata!”. Deci, cine vor ei nu aduce atingere, iar dacă vor să-l desființeze pe unul, vine PDSR la putere, prinde pe nu știu care și-l transformă pe acela în informator. De aceea am spus că în final se va transforma într-o armă politică și că am născut un monstru, fără voia mea. După ce au „demontat” proiectul bucată cu bucată, a rămas un singur lucru: dreptul de a-ți studia dosarul, iar ultima lor măsură de siguranță a

vedea sub formă de stive enorme de documente tocate. E o mărturie peste timp.

– N-am știut acest lucru!

– Când „i-au lăsat” mașinile de distrus documente (pentru că folosite fără oprire s-au ars), au început să le rupă manual și, pentru că neamțul rămâne neamț, cei care au dorit păstrarea acestor odioase mărturii au inventat o mașină care reîntregește și decryptează hârtiile rupte. Or, în clipa în care ție nu ți se dă nimic, de unde să găsec eu un sediu cu spații imense pentru a adăposti totul? Și dacă, prin absurd, s-ar găsi, de unde bani pentru dotarea logistică? Pentru că Lucian Mateescu, colonelul de Securitate care a organizat arhiva centrală de pe Bujoreni, a muncit 15 ani! Cel puțin 4 ani i-ar trebui noii instituții să-și amenajeze sediul dacă, dacă, dacă... Precizez și faptul că, dacă printr-o minune, s-ar găsi de toate – și sediu, și bani, și oameni – ne confruntăm cu refuzul de a preda toate arhivele; nu se acceptă predarea arhivelor „care aduc atingere siguranței naționale”. Nu s-ar putea progresa în nici un fel. Este praf în ochii lumii! Practic, legea este inaplicabilă în astfel de condiții! Aici este punctul care ne definește. Oamenii ca noi spun așa: „După 10 ani de la o revoluție anticomunistă, arhivele Securității nu mai pot aduce nici un fel de prejudiciu statului de drept, nicidecum siguranței naționale”. Ei însă spun: „Nu, cum, oamenii ăștia care au apărât patria, care au făcut etc. etc.”. Vin eu și întreb: Care patrie? A cui? A lui Brejnev, a KGB? Ce patrie am avut noi sub comunism? Noi am avut o Românie sub comunism? Am fost o provincie, pur și simplu! Chiar PNT-istii și PNL-istii se agită de siguranța națională. Care siguranță? Ce mai poate ști despre noi un american sau un rus? S-a creat motivația pentru blocare și pentru a da doar sterilul. Așa mi-a făcut Măgureanu când am lucrat un an și jumătate la Procuratura Generală unde am constituit grupul de cercetare a arhivelor pentru a face Procesul comunismului.

„Legea dosarelor Securității este inaplicabilă în aceste condiții...”

Mai spuneam „retribuiți sau nu”; or, ei ce-au făcut: au introdus condiția retribuirii, care este de neluat în considerare pentru că asemenea documente nu se păstrează, ba mai mult, am constatat din ancheta făcută de mine că nici nu se întocmeau. Mi-au povestit unii informatori că „în ultimul timp, când aveam de dat ceva cuiva, trebuia să ne ducem doi; dacă veneam și spuneam superiorului că am predat cutare sumă împreună, treaba era considerată încheiată și orice hârtie legată de acest lucru se distrugea”.

Totuși, pentru ca oamenii să fie siguri că nu există nici cea mai mică teamă, au spus un lucru: „Nu este notă informativă decât aceea care aduce atingere drepturilor și libertăților cetățenilor”. Domnule Arion, înspăimântat de ce mi-a rămas mie în mintea mea de anchetat, amintiri din acea noapte în care am citit dosarul cu notele date de prietenii și rudele mele, rememorez dimineața următoare – când mi-au spus: „Vezi că știm tot? Pune, bă, mâna și scrie” – în care i-am refuzat: „N-am ce să scriu” și în care a reînceput chinul. M-am dus în 1990 (în calitate de vicepreședinte al comisiei CPUN) și am anchetat peste optzeci de ofițeri din Direcția I, a III-a și a V-a. Câțiva dintre ei au încercat

fost aceea de a nu da arhivele. Și, ca și cei care s-au împotrivit legii – niciodată nu a zis Galbeni că nu vrea legea, ci „Vai, domnule, cum să nu!”, ba Opreș încearcă într-un interviu să acrediteze ideea următoare: „Ticu Dumitrescu să nu uite că de fapt legea asta a fost a noastră. Corneliu Coposu a făcut-o”.

– Nu-i așa?

– De unde și până unde a lor! Săracul Cornel, când m-am dus prima oară să o semnez (pentru că, să știți, am luat semnături, păstrez și azi aceste documente), mi-a spus: „Ticule dragă, lasă-i dracului în pace, nu te expune că ăștia te omoară!” Acestea i-au fost vorbele, care nu trebuie greșit înțelese, ca o renunțare, ci vreau, amintindu-le, tocmai să scot în evidență cât de corect gândea. Zilele de azi confirmă. Sigur că m-a sprijinit, pentru că știa că nu mă poate întoarce din drum. Asta este vocația mea. Dacă n-am reușit Procesul comunismului, pentru care m-am zbatut un an și jumătate, măcar asta să fac. E ultima încercare fără de reușita căreia nu putem spera să aibă loc „igienizarea” clasei noastre politice, asanarea ei morală.

Și nemții au distrus masiv, numai că ei nu au aruncat nimic; le țin pe toate în saci de plastic, în niște hale imense, unde le poți

Muzee ultramoderne la Basel

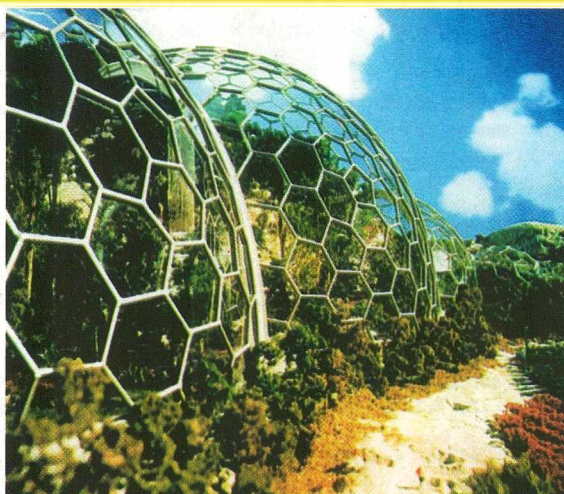

În imaginarul colectiv, Elveția este o țară frumoasă, curată, dar alcătuită din așezări muntoase cu vile în stil gotic, gen Sinaia. De fapt, orașele elvețiene, deși cu note asemănătoare între ele, au multe caracteristici proprii. La Basel, bunăoară, se află câteva capodopere ale arhitecturii moderne, alături de mai vechi edificii purtând amprenta istoriei și culturii locale. Dintre construcțiile moderne să amintim Centrul Fundației Beyler, construit de arhitectul italian Renzo Piano, care găzduiește un muzeu de artă modernă, Vitra Design Museum, creație a firmei Vitra, fabricantă de

O seră artistică

Pe valea fluviului Tywi, în Țara Galilor, într-o zonă colinară, printre pășuni și mici păcuri de pădure, privirea vizitatorului întâlnește deodată niște domuri din sticlă, iar în mijloc o cupolă care acoperă o suprafață de 4.500 mp. Este marea seră *National Botanic Garden of Wales* proiectată de arhitectul Norman Foster. Pentru realizarea acestei construcții nu s-a făcut economie nici de bani, nici de fantezie, iar în plus proiectantul a ținut seama de cele mai moderne imperative ale bioarhitecturii.

Grădina Botanică va fi deschisă în primăvara acestui an, în jurul ei fiind menținută o fermă de animale, hrănite evident după metode biologice.

Timizi sau duri?

Într-un climat de criză de identitate cinematografică mondial, spun specialiștii, continuă să propună două chipuri-cliseu pentru bărbații protagoniști. Unul este cel al bărbatului timid sau tandru, melancolic ori angelic asaltat de evenimente exterioare, iar celălalt este tipul viril, dur, provocator și chiar violent. Presa occidentală de specialitate a făcut chiar o încadrare a celor mai reprezentative staruri în cele două categorii. Astfel, Hugh Grant ar fi tipul de amant ușor rățăcit, aiurit și simpatic, binecrescut sau doar ușor provocator. Johnny Depp, cunoscut în special din filme precum *Arizona Dream* sau *Donnie Brasco*, este genul bărbatului taciturn, neguros, în stare de durități, dar cu un suflet cald.

Între actorii „plăcuți, protectivi, care-ți dau siguranță” s-ar afla Tom Hanks, Richard Gere sau Warren Beatty, în schimb în categoria bărbaților „hotărâți, furioși, tenebroși” ar putea fi înscrși Jack Nicholson, Bruce Willis, Steve McQueen, Brad Pitt, dar și Leonardo DiCaprio.

Această dispunere într-un fel de „tablou al lui Mendeleev” al actorilor face și mai previzibilă acțiunea unor filme în care fiecare dintre ei este distribuit, creând acea senzație de *déjà vu* pe care ți-o dau multe pelicule, în special cele americane, făcute cam după aceeași rețetă.

Din nou despre Cicciolina

Cicciolina, faimoasa Ilona Staller care a făcut o carieră meteorică de porno-star în Italia, fiind, pentru un mandat, chiar deputat în parlamentul țării, trăiește acum într-o casă la Roma împreună cu fanteziile sale erotice și hrănindu-și megalomanic o bovarică existență de celebritate. Acesta este pe scurt sensul unui reportaj făcut de un ziarist englez, Will Self, care a vrut s-o cunoască. În vârstă de 47 de ani, Cicciolina, scrie cu umor acid ziaristul, locuiește într-o casă mobilată în cel mai desăvârșit kitsch și ține să-și dea aere

de regină exilată. Venită din Ungaria natală la Roma, pe când era adolescentă, Cicciolina joacă în câteva filme porno, dar face curând cunoștință cu o serie de personalități din lumea politicii care se folosesc de imaginea ei șocantă (poza adesea goală în public). Printr-o împrejurare încă nelămurită este propusă candidat pentru postul de deputat pe listele Partidului Radical și, în mod surprinzător, câștigă. Fosta vedetă ar vrea să-și construiască o respectabilitate burgheză, dar nu renunță la pozele vamp și la stilul provocator. Acum, însă, totul are un aer obosit și desuet, scrie ziaristul.

Three Tango

La National Theater din Los Angeles a avut loc recent premiera filmului *Three Tango* în prezența protagoniștilor: Oscar Novak, Dylan McDermott și frumoasa Neve Campell (în fotografie). Filmul este povestea unei vesele neînțelegeri dintr-o familie, amestec de romantism și intrigă cvasipolițistă. Cunoscuți publicului american din alte filme și din seriale pentru televiziune, interpreții și filmul s-au bucurat de un frumos succes.

Fluturi și noroi

William Vollman este un ziarist american care până la 40 de ani a încercat mai multe meserii, dar mai cu seamă și-a slujit cu har vocația jurnalistică. Este autorul a vreo zece cărți de reportaj sau romane și s-a făcut remarcat pentru stilul penetrant, direct cu care abordează temele din actualitate. A scris despre războiul din Afganistan, dar și despre lumea traficantilor de droguri sau cea a prostituatelor. În ultima sa carte, apărută recent în Italia sub titlul *Povești despre fluturi*, subiectul este tocmai un amplu reportaj planelar despre piața mondială a prostituției, adică o lume de „fluturi și noroi”, cum scrie chiar autorul.

Glenn Gould în CD

Legenda spune că ambasadorul Rusiei la curtea electorului de Saxonia, contele Hermann von Keyserling, suferea de insomnie. Cum acest lucru se întâmpla pe la 1746 și cum contele îl avea pe lângă el pe Gottlieb Goldberg, un elev al lui Johann Sebastian Bach ajuns la Leipzig, Keyserling i-a cerut marelui compozitor să scrie ceva care să-l ajute să petreacă mai ușor nopțile de insomnie. Așa au fost compuse *Variațiunile Goldberg*, lucrare scrisă de Bach după o temă a soției lui, Anna Magdalena, și care a căpătat numele primului interpret.

Glenn Gould, care a fost un foarte mare pianist, și-a legat numele în special prin modul strălucit cu care a interpretat aceste *Variațiuni*. Înregistrarea din 1955 a fost reimprimată acum într-un CD pus în vânzare pe piața vest-europeană.

O artă puțin cunoscută: dublarea vocilor

În majoritatea țărilor occidentale, filmele care se transmit la televiziune sau în cinematografe nu sunt subtitrate ci se recurge la un procedeu mai lejer pentru spectator: vocile protagoniștilor sunt dublate în limba țării respective. Este adevărat că pentru noi românii, obișnuiți cu glasurile lui John Wayne sau Jean Gabin este destul de straniu să îi auzi vorbind în spaniolă sau italiană. Metoda aceasta are și dezavantajul că multe dintre inflexiunile glasurilor se pierd, în afară de faptul că pentru cineva care dorește să învețe o limbă străină a asculta ce spun personajele unui film poate fi un foarte bun exercițiu.

Adoptarea metodei dublării vocii a creat o adevărată industrie și o nouă meserie: actori care nu fac altceva decât să ghicească intonația vocii altuia. Mulți dintre aceștia ajung la o adevărată dexteritate, fiind în stare nu numai să imite timbrul vocii actorului din film, dar să și coordoneze perfect rostirea cu mișcarea buzelor celui de pe ecran. Ceea ce se pare că nu este deloc ușor. În plus, acești oameni acceptă o meserie anonimă, în „umbră” vocală a marilor vedete. În fotografiile alăturate îi vedeți pe Brad Pitt și pe un „imitator” al vocii sale din Italia, Pino Insegno.

„Orașul european al culturii – 2000”

Încă din 1995 Consiliul Miniștrilor Culturii din țările membre ale Uniunii Europene au desemnat Bologna „orașul european al culturii” pentru anul 2000. Orașul din Emilia Romagna nu va avea însă singur această cinste pentru că și alte orașe de pe bătrânul continent au fost invitate să-și prezinte valorile în acest an jubiliar: Santiago de Compostella,

Avignon, Bruxelles, Cracovia, Praga, Reykjavik, Bergen și Helsinki. Fiecare dintre aceste orașe li s-a încredințat o anumită „temă” culturală pe care s-o promoveze. Pentru Bologna tema este „informație și comunicare”, dar programul manifestărilor include festivaluri de dans și muzică, deschiderea unor expoziții (despre civilizația etruscă și arta medievală, despre tradiția construcției de automobile în regiune etc.).

Grupaj realizat de
STEFAN NICOLAE

MAȘINA DE SCRIS

de

ALEX. ȘTEFĂNESCU ■

Texte sub

ADRIAN ALEXANDRU, Craiova. Nu sunt atât de orgolios sau susceptibil încât să observ că un cuvânt folosit de dv. inexact ar putea fi interpretat ca o nepolitete la adresa mea. Dimpotrivă, mă bucur că există un autor ca dv., talentat și inteligent. În locul unor explicații, pe care oricum nu le așteptam, preferam noi texte literare. Vă rog, de asemenea, să-mi trimiteți o fotografie și date despre dv. (unde puteți fi găsit etc.) pentru eventualitatea că mă decid să vă atribui anul acesta premiul „Mașina de scris“.

ANA STIRA, Deva. Și versurile pe care mi le-ați trimis de data aceasta sunt cuceritoare, prin exploatarea ingenioasă a cuvintelor, prin jocul gândirii asociative, prin umorul de idei. Reproduc un poem și voi mai reproduce și altele, în numerele viitoare.

IULIANA MUSTĂȚĂ, Târgoviște. N-am înțeles nimic din versurile dv:

„Clepsidra îmi joacă timpul/ Un fir de nisip rămas/ Îi beau cu evlavie/ Mă mângâie pe gât în jos.../ Și mă-nec cu dulceața lui.“

Poate ați băut altceva, nu un fir de nisip...

DIANA BARBU, Mânciu Ungureni, Prahova. Iată versurile care mi s-au părut cele mai expresive:

„E o tristețe care te-amână/ Și-n tâmpla veghetoare și în mână/ Doar poezia mea te mai cunoaște/ Cu verbul ei de tipăt când te naște.“

„Mă privești năruindu-mă/ ca un fior/ pentru întâia ultima oară/ La mulți ani, dragostea mea!/ Moarte ușoară!“

ANGHEL ROMAN, Ploiești. Poemele sunt desuete și lipsite de valoare. Totuși, unele versuri, cu retorica lor melodioasă, reușesc să înduioșeze:

„Nu sunt decât o ușă nedeschisă/ o carte necitită poate sînt/ durut mereu de pasărea ucisă/ ce m-a lăsat în locul ei să cînt.“

DORINA BALICA, Reșița. Proza pe care mi-ați trimis-o seamănă cu o compunere școlară.

„Sătenii se pregătesc de oaspeți. Se face curățenie generală. Se vopsesc porțile și ferestrele. Se gătește mâncare bună și din abundență.“ etc.

ANDREI-ADRIAN BĂJAN, Câmpulung-Muscel. După cum vedeți, desenul reprezentând o mână pacificatoare apare chiar în acest număr. Aștept și alte desene. (Poate îmi faceți cadou imaginea – oricât de fantezistă – a unei mașini de scris, pe care să o folosesc ca siglă a rubricii.)

ANA-MARIA TOMOIAGĂ, Saturn, Mangalia. Poezia nu se publică pe bază de rugăminți; trebuie să fie bine scrisă și să emoționeze. Textele trimise de dv., naive, nu pot fi publicate.

DUMITRU MIRON, Timișoara. În zadar scrieți la calculator, în zadar folosiți citate în limba latină, în zadar îl invocați pe Francisc din Assisi, dacă din toate acestea rezultă până la urmă o proză ieftină și demodată:

„Ochii ei erau atât de limpezi, atât de sinceri! Buzele parcă stăpâneau cifrul secret al sărutului vieții veșnice.“

Ar fi bine să-i studiați pe scriitorii cu care sunteți contemporan.

VERONICA RĂUȚU, Plăieșu, Timișești, Neamț. Vă aflați în secolul nouăsprezece. Vă invit să veniți în vremea noastră, chiar dacă este mai puțin romantică.

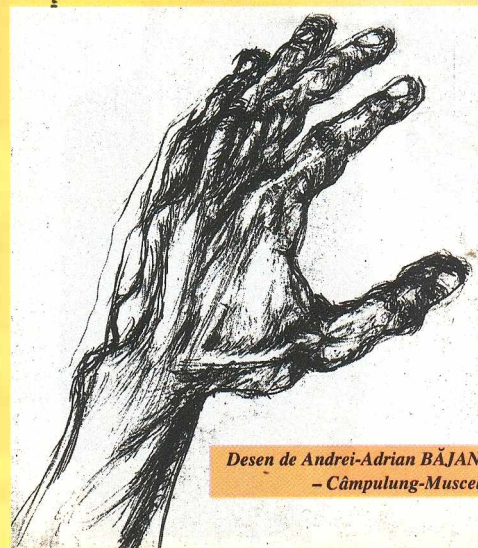
CEA MAI ORIGINALĂ SCRISOARE

D-le Alex. Ștefănescu
Nu înțeleg de ce să vă mai scriu.
M-am îndrăgostit... Nu știu dacă sunt fericită sau tristă, speriată sigur.
Nu știu ce se-ntâmplă cu mine...
Toți oamenii trec prin asta?
Nu contează... N-o să vă mai scriu.
Vă doresc numai bine.
STELA CIOBAN – Cluj

eu, clovnul
ho ho huo, tăticule freud! sunt
eu, clovnul picat din iad în
agora; uneori gonesc cu mașina
(in)vulnerabilă, ghidez îngerii cu
telecomanda, port în buzunar un
pumn de sare, am ochii dotați cu
gheare, din umeri îmi atârnă o
aripă (a)trofiată. eu scriu pe ziduri:
„dumnezeu a murit curentat în
televizorul meu stricat!“ mai sunt
ăla ce curăță ferestrele zgârie-norilor
din new york, eu fur sărăcia de la
bucium-sașa; sunt cățel pe care gheorghe
l-a pus în lanț, pisoii alintat în (săl)baticul
hollywood; sunt devora, femeia plătită cu
ora, purtând printre mațe copii virtuali.
sunt eu: supraclovnul (bucură-te, unchiule
zarathustra!). voi, restul, înjurați-mi domul

până scrășnește-n mine (p)omul!

ANA STIRA – Deva

Desen de Andrei-Adrian BĂJAN
– Câmpulung-Muscel

Poeme de GEORGETA LAZĂR -

ORADEA

Georgeta Lazăr (dreapta) împreună cu alți doi poeți
din Oradea: Aurora Pordea și Florian Lazăr

1.
Superbă nu-s dar știu să zbor cu gândul,
În două zile, vizitez pământul.
La tine am trimis un sol cu crini,
Să nu rămânem pururea, străini.

Pirați, în filme, n-am văzut de ani;
Sunt, la Brașov, mulți racketi năzdrăvani,
Cu săbii Ninja și pari autohtoni,
Aburi de opiu, printre neuroni.

Atei colțoși, nedemni mahmuri în togă,
Pe străzi, mai multă clientelă pentru morgă.
Îmbătrâniți devreme și speriați, de mâine.
Eu am o poezie care-i, miere pe pâine.

2.
Aveam o dragoste-n trecut,
Astăzi avem mai multe
Și-o nostalgie pentru scut
Și foarte multe culte,
Femei, religii, taxe mari
Și teama că vor crește.
Prea mulți parlamentari hoinari,
Dar... gheața se topește,
Când soarele ispititor,
aduce primăvara,
Va trece râul, ca un nor,
Și va cânta vioara,
Pentru poporu-nfrigorat
Și pentru-ndrăgostiți...
Doar ei sunt veșnicii copii
Și sunt mai fericiți.

Am ochii albaștri, ai tăi sunt de foc.
Pribeag e Poetul, pe Terra n-am loc,
De-atâtea hiene, pitici și vampiri,
Care, știți ce ne fac... dar rămân amintiri...

Vor zbura precum fulgii, plecând pe alt drum,
Ca fumul de Assos, de Kent – dar tot scrum...
Deși au Cielo și vile la munte,
Minciuna-i stigmatul pe buze, pe frunte.

Am părul de aur, al tău, e cărbune;
În plic e o inimă hoinară, prin lume.
Nu ești procurorul cu stripteuze la bar.
Tu meriți coroană de la cei plini de-amar,

Din turnul de fildeș al urbei prea reci,
Prea grăbită să țeasă neștiute poteci
Pe care, să treacă, poezii spre Marte,
Cu vise de aur gravate pe carte...

Cândva, ieșeau cu mândra la șosea,
Lângă un lac, la răsărit de stele,
Șoptindu-i: Ochii tăi de peruzea,
Sunt fascinanți, ispititori ca ele...

Astăzi o chemi la Disco sau la bere,
La un Hot-Dog dacă nu ești avar
Și uiți să-i spui că este numai miere;
Nu-i dai o floare, nu-i torni în pahar...

Preocupat de tine, uiți că fata,
Are un suflet ce se vrea iubit
Și strigi la ospătar: Să vină plata!
Te-ntorci acasă, foarte plictisit.

Peste decenii, ai mai vrea, iubire
De la o fată-crin, ce n-a uitat,
Surplusul de orgoliu revenind în amintire
Și-un sentiment pe care l-ai trădat...

Aveam și eu un câmp cu maci
Și via mea cu struguri,
Pământ de la vitejii daci,
Au mai rămas doar ruguri.

Să ardem precum Galilei
deși, avem dreptate,
În suflete avem scânteii
și în vieți doar noapte...

Mai scrie despre ghiociei
Mi-a spus Alex, în zori
Și s-au topit ghețari la Poli
Și gândul e la flori,

Să crească pe-un pământ pustiu,
În sate părăsite, printre biserici și păduri,
Eu le iubesc de când mă știu,
Dar tu, sărmane, cât înduri?

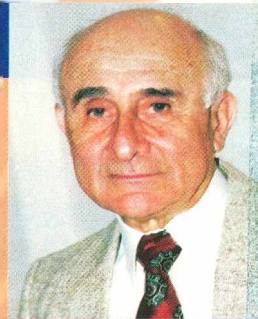
Convoi de umilințe
Și renunțare și abis?...
Un spin sub talpă și-un pumnal?...
Capcane-n calea către Paradis,
Ascunse de un dirijor fatal?...

PENTRU TOȚI CORESPONDENȚII

Aștept în continuare încercările dv. literare pe adresa: Alex. Ștefănescu, la redacția revistei „Flacăra”, Piața Presei nr. 1, sector 1, 71341 București. Mă interesează orice gen: poezie, proză, teatru, critică și istorie literară, eseu, reportaj etc. Manuscrisele sau dactilogramele trimise NU se restituie; vă rog, deci, să vă păstrați câte o copie.

RADU STANCA, ULTIMUL TRUBADUR

Text: NICOLAE BALOTĂ

În luna martie a acestui an se împlinesc 80 de ani de la nașterea poetului Radu Stanca. El a dispărut demult din mijlocul nostru, rămânând astfel veșnic tânăr, ca și poezia lui.

Dacă există un destin al poezilor, acesta e, fără îndoială, un vânător de soi, meșter în întinderea curselor și surprinderea făpturilor alese. Marii poeți cad, parcă întotdeauna, într-o cursă ce le-a fost anume pregătită. Citind și recitind versurile lui Radu Stanca, poet drag sufletelor noastre, îți este dat să recunoști cu admirație și pietate cu câtă îndemânare Poezia și-a ales victima sa, cum a atras-o spre locurile ce i le desemnase și cum, în cele din urmă, a răpus-o. Pioasă admirație merită Poezia și Poetul, deopotrivă, căci nu e glorie mai mare pentru un om decât să fie răpus de propria pasiune, pe câmpul bătăliilor sale.

Versurile lui Radu Stanca sunt, înainte de toate, rodul victorioaselor lupte ale tinerețelor unui poet ce și-a descoperit curând locul privilegiat al vocației sale. Loc delimitat într-o geografie spirituală și sentimentală: Sibiu. Un Sibiu fabulos, burg medieval, în care poetul se proiectează pe sine în poemele sale, sub chipul unui erou romantic. El coboară tăcut îngusta stradă Fingerling, culoarele obscure îl înghit, îl trec dintr-o stradă în alta.

„Intru-n Sibiu demol ca-ntr-o poveste,

În care port viziera peste față...

Stradele mă-nghit
dintr-una-ntr-alta,

Iar scările mă urcă
și coboară,

De nu mai știu: biserica
e-bolta

Cerului larg, sau ceru-n ea
coboară.”

Cneazul valah din această poezie cade la porțile cetății, dar, mioritic resemnat și senin încrezător, își spune: „Întins pe scut, ca mâine, intru-n ea”.

Mai e însă un alt Sibiu al poetului, un Sibiu baroc, orașul în care răsună un concert de orgă de Dietrich Buxtehude, „și orga-nreagă pare-un heruvar”. În acest oraș, domnul baladelor lui Radu Stanca, sub o altă înfățișare a sa, se preumblă singuratic, în frac și țilindru,

amintind straniu pe enigmaticul erou al lui Mateiu Caragiale din **Remember**, ori pe marele Mateiu el însuși, despre care știm că trecea ca o umbră solemnă prin Sibiu pe care și el îl îndrăgise.

Lupta poetului în burgul fabulos este când un turnir elegant, când o tăcută confruntare cu moartea. Lirismul baladelor lui Radu Stanca e uneori exuberant, alteori patetic. Eroul lor e „trubadurul mincinos”, care îi promite iubitei un castel în care:

„Într-un ungher cu blăni de jder pe jos
Piticii scunzi beau miere din magnolii,

Acolo eu primesc, pe perne, solii
Și sorb tutun din pipe lungi de os...”

ori e superbul Corydon, declamând cu jactanță:

„Sunt cel mai frumos din orașul acesta
Pe străzile pline când ies n-am pereche
Atât de grațios port inelu-n ureche,
Și-atât de înflorite cravata și vesta
Sunt cel mai frumos din orașul acesta.”

Radu Stanca adora spectacolul. Om de teatru, în sensul cel mai deplin al cuvântului, el iubea scena pentru care își scria piesele. Acestea nu aveau să fie jucate, din păcate, decât după moartea sa, după cum nici din poeziile sale nu au apărut decât prea puține în timpul vieții sale. În **Revista Cercului literar**, fiind adunate abia postum într-o carte.

Dar, pe lângă piesele sale, el își juca viața ca un spectacol dintre cele mai pasionante. O juca în iubirile sale, prin scrisul său, în moartea sa. Iubirea, pentru acest galant al lumii transilvane, era, mai presus de orice, o reprezentare pe care și-o oferea sieși, o reprezentare dramatică cu conflicte, mici ceremonii, declarații și despărțiri patetice. „Trubadurul mincinos” se laudă iubitei:

„Eu am, iubito, n Spania, un castel,

Porțile lui sunt prinse-n cângi de aur...”

Poetul grațios savura jocul dragostei ca pe o comedie a hazardului și voluptății, comedie uneori patetică, în care el era autorul, actorul și spectatorul privilegiat. Poetul reverențelor galante intră într-un altfel de joc atunci când apare mesagerul morții. Pentru Radu Stanca, dandy transilvan, moartea însăși e un spectacol magnific. Heralzi o anunță, maeștrii de ceremonie o regizează, după un protocol, ca un ritual. Moartea, pentru el, este când un „ministru al tăcerii”, când un paharnic ce toarnă vinul negru din amforă, așteptând „sus pe soclu, tăcut și solemn”. Totul se desfășoară ca într-un rit funerar, iar iubirea, ea însăși purtând o aură tragică, e uneori ceremonia unei cununii în moarte.

La arestarea mea, în 1956, îl lăsasem pe Radu Stanca în plină și rodnică desfășurare a destinului său creator. Conducea teatrul din Sibiu, scria (chiar dacă numai pentru sertar), avea o viață familială împlinită. Șapte ani mai târziu, ispășindu-mi condamnarea și suferind o nouă condamnare „administrativă”, de doi ani domiciliu obligator la Lătești, în marginea Bărganului, lângă Dunăre, unde am fost dus sub escortă, mama mea sosea peste câteva zile și îmi aducea, printre altele, cărți și reviste. Răsfoind revista clujeană **Tribuna**, am citit titlul unui ciclu de poeme publicate: „Poezii postume” de Radu Stanca. Vestea mă izbea dureros: era primul din vechiul Cerc al prietenilor mei care ne părăsea.

În Venezuela, țara de dincolo de ape

Text: GRIGORE CONSTANTINESCU ■

– Adina Cezar, ai fost recent, împreună cu Compania de dans „CONTEMP” pe care o conduci, în Venezuela. Merită povestit, nu-i așa?

– Venezuela este un alt univers! De cum cobori din avion la Caracas, totul e schimbat: o căldură extraordinară, enorm de multă lume, o foșgăială de parcă e sfârșitul lumii. Bine, eram și foarte obosiți. Chiar a doua zi am plecat la Maracaibo, unde eram invitați la Festivalul internațional de dans, urmat de un turneu cu spectacole, seminarii, clase de dans la toate universitățile din orașele Venezuelei.

– Sună frumos! Dar foarte exotic pentru noi.

– Chiar așa și este! Maracaibo se află la 8–9 ore distanță de Caracas, spre nord-vest, parcurse cu mașina. Este punctul cel mai călduros din Venezuela. Nu există căi ferate, în schimb șoselele sunt superbe! Venezuela, situată într-o climă aproape tropicală, este mare cât Germania și Franța la un loc, cu o populație de 22 de milioane de locuitori. Nimic nu pare obișnuit pentru noi, europenii. De fapt, și la Festival eram singurii din Europa. De „undevea”, departe...

– Deveniți voi... excepțiile?

– A fost foarte interesantă întâlnirea artistică. Sigur că albi se mișcă altfel decât negrii, iar acolo majoritatea populației este un „metisaj”, un amestec de spanioli (se vorbește castiliană) așezați peste străvechile popoare băștinașe; sunt frumoși, au o piele netedă și lucioasă față de care noi părem... stafide. Ei se hrănesc foarte mult cu fructe, despre unele nici nu auzisem (parcica, liosa...), crudități, pește.

– Altă viață?

– Cu totul diferită, de la relațiile bărbat-femeie până la învecinarea cu moartea, acceptată firesc, fără fatalism. Aș spune că venezuelenii știu să conviețuiască cu moartea. Sunt cosmici, relația cu noaptea și ziua se integrează ciclului naturii. De altfel, în diluviul care a cuprins Venezuela în timpul turneului nostru, am putut vedea cum reacționează ei și în fața cataclismelor. Nu-și pierd firea, rămân sereni, totul... vine și pleacă, se acceptă și se depășește. Altcum decât noi!

– Ați dansat la Maracaibo?

– În două teatre, unul monument istoric, celălalt modern (un fel de hală). Noi am „picat” foarte bine, am fost o pată de culoare dansând Debussy, Chopin și câteva piese separate. Publicul... în delir; uneori am dansat, la propriu, pe aplauze! Am ținut și un seminar, în limba spaniolă, despre dans și, ca pretutindeni unde am mai predat cursuri demonstrative, mai ales în centre universitare, le-am vorbit despre România. Se știe acum, în Venezuela, mai mult despre țara noastră: unde este, cine suntem. Fii sigur!

– Călătoria a continuat?

– După cinci zile, la Barquisimeto, apoi spre Barinas, cu o mașină total deschisă, fără uși și ferestre, pe niște drumuri de ne-au zguduit și creierii în cap! Numai pe noi, europeni năucii de curent, de zgomot și de ceea ce vedeam. Ceilalți erau coerenti, liniștiți. Ce vrei, sunt... obișnuiți. Am făcut, în turneu, 3.000 de kilometri. Pe drumurile venezuelene am călătorit mai mult decât în România. Uluior! Nici nu știu cum am rezistat. Dar am ajuns într-un centru universitar,

în mijlocul unui imens parc, ca în Paradis. Am rămas... leșinați! În general o atmosferă de o apropiere umană, de o prietenie de care la noi, fraților, să mă scuzați, suntem departe și din ce în ce mai prost.

– Dar ați dansat?

– Foarte mult, mereu cu un succes incredibil; în special pentru studenți, chiar dacă pentru ei Chopin este un romantism cumva... „altfel”, iar Debussy... prea modern. Le-a plăcut mult muzica lui Dan Dediu („În căutarea esențialului”). Totul într-o ambianță cuceritoare. A cântat pentru noi, într-un spectacol, un cvintet venezuelean. Spectacolul acela cu muzică live a fost un succes fenomenal, o seară de grație, aplauze de o oră și jumătate, pe care am dansat nebunește. Merita să trăiești „chimismul” ăsta public! Ne-au dat diplome, cadouri... Am plecat cu tristețe de acolo, ar fi fost frumos încă o săptămână. Ajungem apoi la cel mai îndepărtat reper de nord al turneului, la

Ponto Fijo, în peninsula paraguayana unde trebuia să dansăm la Ateneu, o clădire foarte veche. Aici am văzut un spectacol care m-a stupefiat, folclor autentic. Marta, solista lor, când dansa, nu că „halea” energia dar, când își deschidea gura, aveai impresia că te mănâncă! Putea dansa, cu aceeași plăcere, trei, cinci ore. În același timp și cânta. O personalitate autentică, cosmică! Am văzut și un colaj de Bach cu muzică africană de acum 4–5 secole. O întâlnire fabuloasă, stranie, nimic ce să ne amintească de noi, de cultura europeană.

– V-ați întâlnit cu artiștii?

– Da, căci a doua zi am predat studii (iarăși diplome, cadouri...). A fost o interesantă întâlnire de energii între mine și asta mică, Marta. Nu mai era „alba” și „neagra”, ci o concurență energetică, ca niște „canibali pe energie”. Mă întrebam la ce-i folosește să-i predau, când ea avea o mișcare și o tehnică cum n-am mai văzut, fără urmă de vulgaritate. Și era de o sexualitate atât de normală, parcă era vânt, ploaie, pădure, parcă erau tunete; și se desfundau șinusurile!

– Fascinantă povestire, greu de imaginat. Cum a continuat „aventura”?

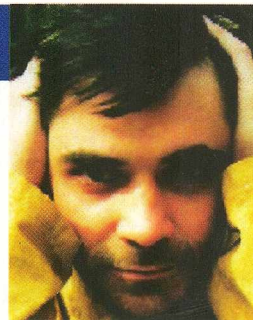
– Dar!... Au început ploile și a fost un dezastru, la care am asistat. Chiar și Marea Caraibelor am văzut-o prin pânze de apă. Acum, retrospectiv, tot drumul de întoarcere, din care am fost obligați să renunțăm la ultimele spectacole, este o întâmplare neadevărată! Cu o descătușare a forțelor naturii nemaivăzută, cu o traversare aventuroasă a Anzilor și Cordilierilor în taxiuri (900 de km!), cu emoții și surprize pentru a depăși, grație Companiei KLM, imposibilul întoarcerii acasă. Să nu uit să spun că, după reprezentațiile de la Barquisimeto, am devenit cetățeni de onoare ai regiunii Lara. Am văzut și o petrecere a unui miliardar, cu oameni și artiști incredibili, cu obiceiuri și o goană a prostituatelor care mi-au amintit de Fellini. Am simțit și pericolul iminent al revărsării apelor, nu numai la televizor, ci la modul concret. Aventură! Totul se integrează acum în propriile noastre ființe, devine biografie.

– Merita deci să trăiești un asemenea periplu?

– Apariția noastră acolo a fost foarte interesantă. Ei au rămas foarte mirați că noi eram foarte deschiși și nu ne dădeam aere de europeni. Aveam mare succes și când dansam pe muzică venezueleană... Cultura lor, din punctul nostru de vedere, este cu totul altă decât credem, inclusiv relațiile interumane. Eu am revenit cu o stare de oxigen și de adevăr incredibil. De normalitate! Chiar sunt schimbată într-un fel esențial. Am redescoperit că merită să-ți trăiești viața!

GREVA

pentru subvenție

Text: REMUS ANDREI ION ■

Sezonul grevelor i-a prins și pe actori, mai precis pe cei de la Teatrul Bulandra, care vor până la urmă o subvenție mai bogată. Nu e prima grevă din teatre și nu va rămâne nici ultima probabil.

Este interesant că la Bulandra s-a protestat prima dată pentru salarii: o întârziere de câteva zile pe care au simțit-o, de altfel, toate teatrele bucureștene. La rampă – la microfon, mai bine zis – a ieșit imediat actorul Virgil Ogășanu, cu amintiri de director în minister și în teatru. Mai apoi, primul cuvânt l-a avut chiar actualul director al teatrului, regizorul Ștefan Iordănescu. De la prima nemulțumire, cea legată de întârzierea salariilor, s-a ajuns repede la o cerere de mărire a subvenției, preferențial pentru Bulandra și în cele din urmă s-a oferit varianta unui avans substanțial din banii alocați lunilor de vară. S-au adus ca argument premierele și Uniunea Teatrelor din Europa.

Frica de reformă

De aici cred că mai trebuia făcut un pas, cel mai important: să se ceară o reformă a instituțiilor de spectacole. Dar nimeni nu vrea să rupă convenția, comoditatea, sistemul rentier. E mai bine să primești un sac de bani, chiar dacă micuț, decât să umbli cu sacul gol în spate după bani pe care îi capeți numai după performanțe. Când a fost vorba ca Ministerul Culturii să schimbe ceva (prin 1997), din teatre a răzbătut un nu puternic. S-a preferat salariu mic dar sigur, o firimitură de subvenție, care la fel de bine se poate numi șomaj tehnic, dacă punem în balanță sumele.

Virgil Ogășanu are și rolul de a se crede Ivan cel Groaznic – la Odeon

În teatre se lucrează, proclamă directorii, și de aceea se cer subvenții. Dar lucrurile se complică imediat ce apare întrebarea cum se lucrează. Încep diferențele, performanțele se impun, își cer drepturile. Pierderile nu le recunoaște nimeni, eșalonul din spate se face că plouă, nimeni nu își asumă consecințele eșecurilor. Boala instituției de spectacole, lungă și păguboasă duce la sărăcie, la subțierea subvenției. Greva de la Bulandra a fost o furtună într-un pahar cu apă, o învârtire în jurul cozii. Noroc că în teatru rămân premierele: **Turandot** de Carlo Gozzi în regia Cătălinei Buzoianu, **Zoon Erotikon**, un spectacol de Mihai Măniuțiu – a cărui reclamă într-o revistă de cultură sună așa: „Un spectacol de excepție, contemporan cu lumea și mult înaintea timpului său din România“!!! În culise, Liviu Ciulei își îndeplinește promisiunea de a oferi un **Hamlet** cu Marcel Iureș în rolul principal.

De măștișor!

De pe lista premierelor am putea extrage măștișoarele. O tânără regizoare neconservatoare, **Andreea Vulpe**, a montat un teatru care vrea să rămână pe cât posibil neconservator, o piesă de teatru „ca o replică la toate formele de înfrigurare, optimiste sau nu, legate de anul 2000.“ **Visul unei nopți de vară** se joacă la Teatrul Tineretului din Piatra Neamț și este „o viziune oarecum personală asupra creației lui Shakespeare, prin

Liviu Ciulei a cerut mereu să nu se renunțe la subvenție, dar mereu impune performanță

abordarea problematicii piesei și prin descoperirea unor sensuri care mi s-a părut că au fost ignorate de alții“, declară regizoarea care dorește să prezinte spectacolul și la București spre sfârșitul lunii martie.

Bleonț se întoarce la Ionescu și Ionescu revine pe scena Teatrului Național. După un teribil bluf al direcției lui Fănuș Neagu, care s-a lăudat cu o scrisoare trucată prin care era acordată exclusivitatea pentru piesele lui Eugen Ionescu, fiica dramaturgului a acceptat din nou provocarea unei scene bucureștene și a cedat regizoarei **Beatrice Bleonț** drepturile pentru a monta **Macbeth** la Teatrul Național. Succesul spectacolului, chiar dacă nu putea fi garantat, era într-un fel normal pentru că Beatrice Bleonț a avut primul, și poate cel mai mare succes, tot cu o piesă de Ionescu, **Jocul de-a măcelul**, text scris chiar înainte de **Macbeth**.

Dar poate că cel mai frumos cadou de martie l-a primit **Saviana Stănescu**. Ea a fost descoperită în spatele pseudonimului Olimpiu Dima, autorul piesei **Apocalipsa gonflabilă**, desemnată de UNITER „cea mai bună piesă

De două ori Bleont, pentru Ionescu: Beatrice și Claudiu

românească a anului 1999. După ziua păcălelilor, pe 3 aprilie, Saviana va primi premiul, la Gala Premiilor UNITER, de la Principesa Margareta.

Fericirea unei actrițe

Podul sau Podu' este un nume cu rezonanțe în lumea teatrului. O știu studenții bucureșteni care au urcat la ultimul etaj al „Casei” de pe Calea Plevnei și mulți dintre actori au făcut primii pași în meserie pe podeaua Podului. Podul este o vârstă a teatrului. Pentru **Ioana Moldovan**, Podu' este vârsta debutului, un debut savuros, bine instruit și calm. Podu' este un spectacol la/de Teatrul Național din București, ultima ispravă a lui **Horățiu Mălăele**. **Ioanei Moldovan** i-a adus multă fericire, foarte multă fericire. E din nou parcă pe băncile școlii, o școală care de astă dată o expune la cota de vârf a meseriei. Din platoul de televiziune al PRO TV a ajuns pe scândură, cot la cot cu **Horățiu Mălăele** și **George Ivașcu**. Piesa, o adaptare a lui Mălăele (care este și regizor) după **Podul Sinucigașilor** a lui Paul Ioachim.

Ioana Moldovan de la platoul TV pe scena de teatru

nu-ți oferă din start rețeta succesului. Nu e bună pentru laude: am debutat în Shakespeare, Cehov sau Molière. Succesul îl câștigi de-a dreptul pe scenă, expus privirilor spectatorilor, care vin cu destulă neîncredere la un spectacol după text românesc. Fericirea **Ioanei Moldovan**, care nu a fost dependentă de flori, felicitări și pupături, spune mult: milioane de telespectatori, cu neutralitatea lor garantată de micul ecran, nu pot umple viața unui creator mai mult decât o mână de spectatori alături de care trăiești când ești pe scena teatrului.

Mare bal mare

Unde? La **Casa Assan**, zic arhitecții. La Casa Oamenilor de Știință, mai scrie pe invitații. În Piața Lahovary adică, în aglomerația de autobuze, vecină cu Spitalul de oftalmologie, Hotelul Dorobanți sau Teatrul Tândărică (mai e sau era și un sex shop pe acolo).

În Piața Lahovary, la Casa Assan, vor arhitecții să își țină balul. Un bal adevărat, cu rezonanțe, un bal de breaslă, miros de boierie, suflu de tinerețe, cult al educației. Nu oricine își mai permite astăzi să lanseze invitații la bal. În plus, să scrii: „**În încheiere, subliniem faptul că absența dumneavoastră de la bal este de neconceput**”.

Balul arhitecților are istorie: se ține pe 26 februarie pentru că la acea dată, în 1891, s-a înființat Societatea Arhitecților Români. S-a organizat un banchet atunci, care s-a reluat an de an până când războiul și apoi comunismul au anulat frumosul obicei. În 1991, arhitecții români au participat, cum era și normal, la Bienala de Arhitectură de la Veneția. A fost adunare mare la deschidere, și invitații s-au cunoscut mai bine la o recepție de seară, într-o grădină umbră și luminată cu lumânări așezate pe încărcate mese rotunde. De la banchetul de altădată și recepția de la Veneția, Uniunea Arhitecților a ajuns la concluzia că trebuie, că merită, că ar fi **normal**, să readucă balul în viața bucureștenilor. În 1992 s-a organizat primul bal. Invitațiile au fost semnate de nume boierești: **Alexandru Beldiman**, **Șerban Sturza**.

Pentru 2000 balul a fost vârful unei campanii publicitare și culturale: **Orașul – aproapele meu**, ale cărei îndemnuri la civilizație, prietenie, frumusețe te întâmpină încă pe panourile din Piața Lahovary.

Ce e bal ca balul trece

Odată admis la balul din 2000 primeai și ziarul **Adevărul** din 26 februarie 1891, director politic **Alex. V. Beldimanu**. O foaie de știri, din țară și din celelalte continente, cu reclame pentru dinții **Goldstein**, mantale de ploaie, parchete masive, undelemn, icre moi dulci proaspete, stridii de ostanda etc. Invitația amintește de moda gușelor de blană și a pălăriilor cu boruri tari. Modernizarea vine încetul cu încetul: „Ce bem și ce mâncăm va fi orchestrat de domnul **Radu Anton Roman**”, un boier al artei culinare, aș adăuga. „Ne vor delecta prin cântările lor **Johnny Răducanu**, **Grigore Leșe**, **Junior Cromatic Big Band**, **Harry Tavitian**, **Sorin Minghiat**, **Night Loosers** și **Alexandru Andrieș**. Întreg balul va fi transmis în direct prin internet, iar prin videofon vom putea chefui împreună cu colegii de breaslă de pe alte meleaguri”.

La așa o invitație, lumea a dat buluc. În

primul rând arhitecții. De toate vârstele. Studenții au vrut și ei la bal, alți pofticioși nu s-au ținut deoparte. Casa Assan s-a umplut de lume, garderobierele asudau, vinul alb s-a șcurt repede, coadă îndesată la bar. Reîntâlnirile foștilor colegi de școală, de serviciu, de proiecte au fost emoționante probabil, dar nu prea a mai rămas loc de îmbrățișări. Muzica și-a dat drumul, s-au mai domesticit mesele încărcate cu bunătăți ca de Crăciun, dansatorii nu s-au lăsat intimidați și și-au croit ringul de dans. **Doina Levintza**, care anunțase o surpriză, a venit cu propriii invitați: câțiva travestiți. Cine a vrut a plecat, cine a rămas a petrecut până dimineață. Apoi s-a vorbit despre balul care a fost. Acum cred că se vorbește deja de balul care vine.

În secolul următor.

DE JUR ÎMPREJURUL
ECRANULUI

Fight Club

S.U.A., 1999 - 138 minute

... Iată un film care - îmi asum riscul, firește personal!, a o spune - este **ABSOLUT** (dar aici voi deschide o foarte lungă paranteză:

- Este ecranizarea unui roman omonim al unui anume **CHUCK PALAHNIUK**, despre care un anume critic literar, **Hillary Johnson**, afirma că „înfățișează EMASCU-

LAREA societății americane“. (?! - n.a.)

- Este regizat de către **DAVID FINCHER** (cel care a debutat cu acel imbecil „ALIEN - 3“, dar care a realizat și remarcabilul „SEVEN“).

- Într-unul din cele două roluri principale joacă - **impecabil!** - pretutindeni îndrăgitul actor **BRAD PITT** (cel din „Legendele toamnei“, „Seven“, „Șapte ani în Tibet“ etc.).

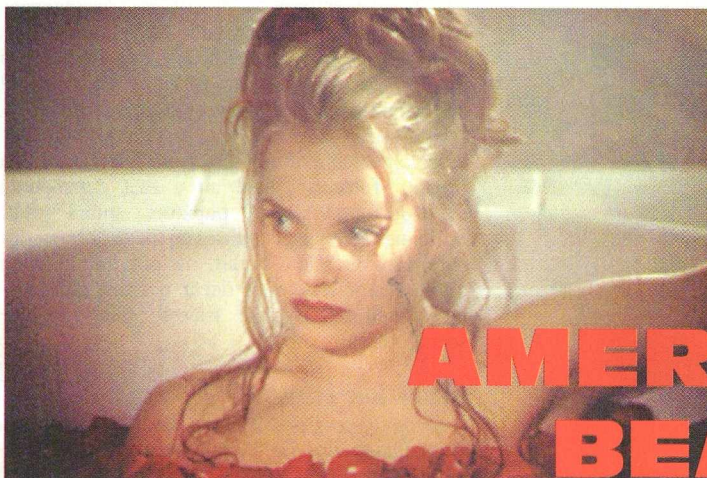
- Șoapte culese din presa de specialitate susțin că în Franța - țară în genere ostilă cinematografiei americane! - filmul la care ne referim s-a *situat, anul trecut, printre primele, în topurile nu doar ale criticii, dar și ale publicului de rând...!?

... și acum închidem această lungă paranteză):

... este **ABSOLUT - repet - o cretinitate vizuală**, mai exact: o **PORCĂRIE CINEMATOGRAFICĂ**, având însă pretenții „sociale“, „filozofice“, „politice“... precum și întreg restul!).

Întru toate cele de mai sus, sunt dator să vă schițez câteva dintre „ideile“ acestei pelicule (cei care m-au urmărit în paginile acestei reviste știu că - Doamne ferește! - nu voi „povesti“ niciodată subiectul vreunui film). Iată-le, la modul sec, absolut cum transpar:

În primul rând: societatea contemporană se află în pragul autodistrugerii... (**perfect de acord - n.a.**)...

AMERICAN BEAUTY

S.U.A., 1999 - 122 minute

... Onorat recent cu **3 GLOBURI DE AUR** (Cel mai bun film; Cel mai bun scenariu: **Alan Ball** și Cel mai bun regizor: **Sam Mendes**), filmul „**AMERICAN BEAUTY**“ reprezintă - în peisajul cinematografiei de peste Ocean - o realizare de excepție, un veritabil **Eveniment Cinematografic!** Pentru că, dincolo de premiile în sine (desigur, valoroase și cărora li se vor alătura cu siguranță încă altele, poate mai spectaculoase - mă refer la **OSCAR-uri, n.a.**), el constituie o cumplită analiză - îndrăznesc a-i spune: **disecție!** - a societății americane contemporane, **ȘI NU NUMAI A EI...**

Este o teribilă, și **disperată** dacă vrei, analiză a lumii contemporane în care „aparențele“ bunăstării devin tot mai false,

CUMPLIT!), întrucât pelicula este - declarat sau nu - o **COMEDIE**; mai exact o „**comedie-neagră**“ (deși eu aș îndrăzni să-i spun: o „**comedie-BEZNĂ**“!). Bazându-se pe un scenariu al unui autor cu experiență, tânărul regizor (**ATENȚIE: debutant** la acest film pentru care, iată, a și obținut un mare premiu!) ne relatează cu umor, dar și cu profunzime psihologică, existența de zi cu zi a unor eroi făcând parte din clasa mijlocie a unui orașel de provincie: un soț ajuns la vârsta critică, o soție stupid amăgită de cerințele modei..., un adolescent visător..., un militar ieșit la pensie..., o elevă nimfomană etc., etc. Rând pe rând, toți aceștia se dovedesc altfel decât par; rând pe rând, idealurile tuturor se sfărâmă, personajele devenind

tragice și mai ales **irecuperabile!** (Poate că singurii ce rămân fericiți, în felul lor, sunt cei doi... **homosexuali!**? Deși, chiar modul în care ei există, contrazice noțiunea la care ne referim).

... Un loc cu totul aparte îl ocupă interpretul „soțului“ (care e și **naratorul** filmului, cel care-și **va anunța sfârșitul** încă de la început - acțiunea devenind astfel imposibilă, nu-i

mai înșelătoare și în care relațiile dintre oameni devin mereu mai lipsite de vreun fundament moral sau logic, mereu mai dramatice și ducând în cele din urmă la o periculoasă auto-anulare.

La dezastru...!

... Încă de la începutul proiecției, un anumit text - o replică, fugară, a unui personaj - ne anunță, aparent ironic, că „**America se îndreaptă spre iad...!**“. Iar din acest moment, spectatorul va... **râde în hohote** (până la cadrul final și care este absolut

asa?! - dar care acțiune sfârșește a fi perfect logică: întregul film este „filmul vieții lui“ și care se consumă **în acele câteva clipe dinaintea morții!**).

Ei bine, în acest rol, **KEVIN SPACEY** (**OSCAR** pentru „**Suspecți de serviciu**“, și nominalizat chiar și la **GLOBUL** pomenit la începutul acestor rânduri) se dovedește **ABSOLUT MAGISTRAL...**

Iar dacă mulți dintre noi nu vor uita acest film profund încă multă vreme de acum încolo - asta i se va datora, în mare măsură, acestui inegalabil Kevin Spacey.

HORIA PĂTRAȘCU ■

Între viață și moarte

"Bringing Out The Dead", S.U.A., 1999 - 120 minute

„... Poate fi cea mai spectaculoasă meserie din lume, dar și cea mai neplăcută!” – declara romancierul Joe Connelly, cel care a petre-

cut zece ani ca angajat al SMU (Serviciul Medical de Urgență din New York), devenind și consultant de specialitate al filmului realizat după un roman propriu, de către scenaristul Paul Schrader și în regia celebrului **MARTIN SCORSESE**...!

Cităm, acum, dintr-o declarație a „celebrului”: „Este extraordinar ce fac acești paramedici: ei au grijă de oameni cu care NIMENI nu vrea să intre în contact (...) Un lucru mi s-a părut interesant: CUM poate o sin-

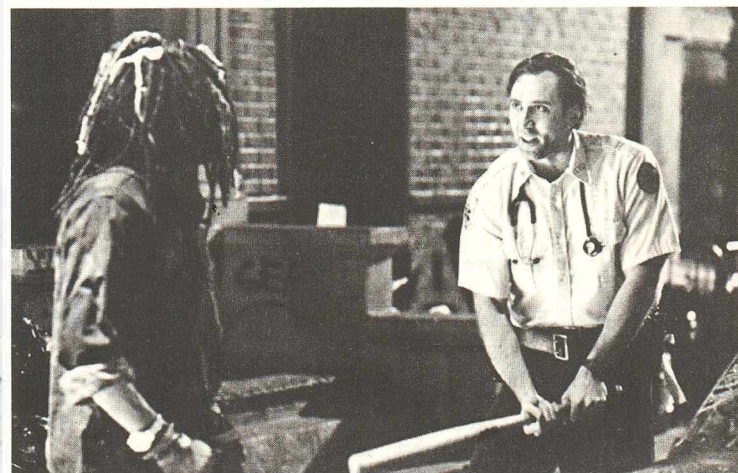
infernă program de muncă, aparțin anilor dinaintea lui 1996 (lucru precizat de altfel și în genericul filmului,

Scorsese, în... 1999!)...!? Atunci când New York-ul NU INTRASE ÎNCĂ în perioada înfloritoare în care se află astăzi!

Aluziile la rezultatele (reale!) obținute de către Administrația Clinton în ultimii ani mi se par absolut evidente...!

... Dar să revenim la film: desfășurându-se pe parcursul a trei nopți infernale – și numai noaptea! – având, pronunțat, caracterul unui „film documentar” – ultima operă a marelui regizor uluiește, încă o dată, prin violența vizuală dusă uneori

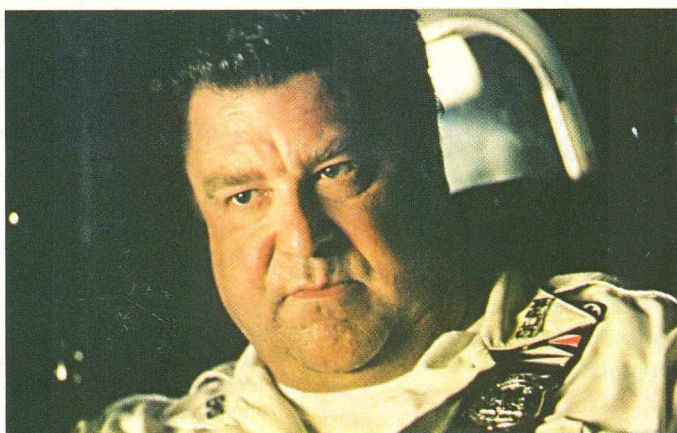
până la paroxism, prin maniera de a conduce actori de înaltă clasă (NICHOLAS CAGE, JOHN GOODMAN), prin umorul său atroce – aici aproape macabru... În schimb, dezamăgește profund printr-un soi de incoerență a acțiunii, prin repetarea unor clișee nu doar dure în sine, dar marcând parcă o anumită „oboseală” a celui care ne-a dat altădată și – printre altele – o capodoperă

gură persoană să stăpânească MOARTEA – în spital și pe străzi – în același timp?!“

... Și revenim, în sfârșit, la Connelly: „Înainte de 1996, SMU al orașului New York se afla într-o stare deplorabilă (...). Acum este mai multă disciplină, atmosfera de lucru s-a îmbunătățit. Criminalitatea a scăzut SIMȚITOR, iar orașul este mai primitiv ca ALTĂDATĂ!” (s.n.).

Deci: grozăviile sau indiferența, violența crasă precum și „năuceala” aparent ironică a unor medici extenuați din pricina unui

precum „Taurul furios“...! Să sperăm că e doar o impresie trecătoare – sau, mai știi...?!

pentru a scăpa de acest lucru, avem mijloace – precum „sedințele comune de psihanaliză în grup”... (e-n regulă, de acord, și cu asta!)... dar care nu sunt întotdeauna eficiente, întrucât, uneori, unor

bărbați ce au urmat anumite tratamente, le cresc sâni, aducându-i astfel la disperare... (Hm...!); singura soluție AR FI, după părerea autorilor, crearea unor „cluburi închise”, firește secrete, în care condiția esențială a pătrunderii este cea de a bate-măr un partener: a-l bate FIZIC, adică rupându-i fălcile cu pumnul... (Hm... hm!?)... În acest fel numai – deci bătându-se sălbatic, până la leșin, sau omorându-se chiar – noii admiși pot deveni fericiți!... (Măi, să fie...?!?!). Dar DE CE TOATE ASTEA: pentru că numai astfel individul „va scăpa de complexe”... (Haida-de...!)... iar organizația – secretă, iată, fiind ea! – va ajunge să domine omenirea: adică O VA DISTRUGE DEFINITIV!...

... Una peste alta, ăsta e filmul: „luați-vă la bătaie, fraților, că numai astfel avem asigurată intrarea în... EXPIEREA ATOMICĂ A LUMII!

Este prea de tot! Mărturisesc, sincer și fără pic de emfază, că personal am o viziune tragică asupra lumii – în sensul pericolului ce ne pasc, de la o zi la alta și mereu mai multe... Totuși – încă! – nu sunt dispus să mă spânzur! Îmi vine însă să-l spânzur pe acest regizor – simbolic, firește, și de propria-i peliculă – care (pe semne marcat de faptul că este co-fondator al companiei Propaganda Films, specializată încă din 1986 în industria de videoclipuri publicitare „de un stil aparte și cu o anume sofisticare”) își permite să

aducă pe marele ecran tembelismul de acum recunoscut și mai ales cronic pe care îl propagă programele TV!

FILM

Excepțional

AMERICAN BEAUTY (S.U.A. – tragicomedie)

Remarcabil

ÎNTRE VIAȚĂ ȘI MOARTE (S.U.A. – acțiune)

Pierzi, dacă nu vezi (din anumite motive)

FIGHT CLUB (S.U.A. – „horrible-horror“)

TEATRU

Excepțional

● COSTUMELE, scenariul și regia Dan Puric, Teatrul Nottara

● LUNGUL DRUM AL ZILEI CĂTRE NOAPTE, regia Alexandru Dabija, Teatrul Nottara

Veți avea satisfacții

● DOI GEMENI VENETIENI, regia Vlad Mugur, Teatrul Nottara

● SONATA FANTOMELOR, regia Cătălina Buzoianu, Teatrul Mic

● ILUZIA COMICĂ, regia Alexandru Darie, Teatrul de Comedie

● TOUJOUR L'AMOUR, regia Dan Puric, Teatrul Național București

Cineva are ceva de spus

● ZOON EROTIKON, regia Mihai Măniuțiu, Teatrul Bulandra

● VISUL UNEI NOPTI DE VARĂ, regia Andreea Vulpe, Teatrul Tineretului, Piatra Neamț

● MACBETT, regia Beatrice Bleont, Teatrul Național București

● PODU', regia Horațiu Mălăele, Teatrul Național București

● O SCRISOARE PIERDUTĂ, regia Alexandru Tocilescu, Teatrul Național București

Comedii, comedii...

● PĂLĂRIA, regia Horațiu Mălăele, Teatrul de Comedie

● NOAPTEA ÎNCURCĂTURILOR, regia Petru Vutcărau, Teatrul Mic

● REVISTA ÎN FRAC, Teatrul Constantin Tănase

Ion Trif Pleșa –

Dimineața împușcată

Editura Scriptor, Galați 1999,
202 pagini

Citind titlul, ai senzația că te afli în fața unei cărți polițiste. Dar, străbătându-i filele, constai că o plăcută surpriză că această carte este un omagiu adus jertfei unui erou, sublocotenentul ANTON CORNIȚĂ, născut pe meleagurile Bacăului și căzut la datorie pentru apărarea unui important obiectiv strategic și economic, tunelul de la Tălășmani-Berești, aflat pe calea ferată Bârlad-Galați, via Berești.

Prin bogăția de fapte autentice prezentate, cartea se constituie într-un document ce poate fi folosit și de autorii de manuale de istorie pentru a exemplifica adevăratul patriotism, iar autorul ei, Ion Trif Pleșa, ne-a redat încă o lecție de iubire de neam și pământ românesc pentru care i se cuvine o binemeritată prețuire.

prof. Gheorghe Arion

Bianca Balotă –

Micul palat baroc – nuvele

Editura Universal DALSI,
București 1999,
240 pagini

Scriitoarea propune cititorilor un popas într-un univers tandru și ocrotitor, în care evenimentele au desfășurarea unor ritualuri și sunt mai întâi înregistrate cu nesaț, descifrarea lor amânându-se pentru clipele de răgaz. În acest teritoriu fabulos orice întâmplare e bine-venită, ca un semn al vieții frenetice, iar orice încercare de a distruge armonia constituită e sancționată prompt și sever. Bianca Balotă scrie o proză de o simplitate tulburătoare, fluentă, de o limpezime de cleștar.

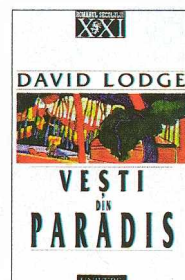

David Lodge –

Vești din Paradis

Traducere de Raluca Mihail și Radu Paraschivescu,
Editura Univers, București 2000,
320 pagini

Iată o carte încântătoare despre o lume mirifică – Hawaii – în care eroul, profesor de teologie la un colegiu englezesc, descinde timorat, cu precauție. Paginile romanului descriu uneori cu ironie, alteori cu gravitate, confruntarea dintre rigorile civilizației occidentale și universul insolit, plin de culoare și exuberanță, unde se desfășoară acțiunea, oferind o lectură plăcută.

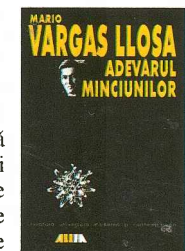

Mario Vargas Llosa –

Adevărul minciunilor

Editura ALLFA, București 1999,
216 pagini

Primele pagini din această culegere de eseuri ale cunoscutului prozator peruan dezbat probleme legate de statutul literaturii: „Iată de ce literatura atacă permanent toate puterile care și-ar dori, deopotrivă, să-i subjughe dar și să-i satisfacă pe oameni. Create în libertate, minciunile literaturii ne dovedesc că acest lucru e imposibil“. În continuare, Llosa analizează cu strălucire 25 de romane importante ale secolului nostru.

CONCURS

Premiu:

Cărți în valoare de

350.000 lei

Întrebare:

Care este protagonistul rubricii
„Profil“ din acest număr?☐

FLORIN CĂLINESCU

☐

MIHAI CĂLIN

☐

FLORIN BUSUIOC

Completați talonul, decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției: București,
Piața Presei Libere nr. 1, cod 71341, sectorul 1

Câștigătorul va fi desemnat prin tragere la sorți.

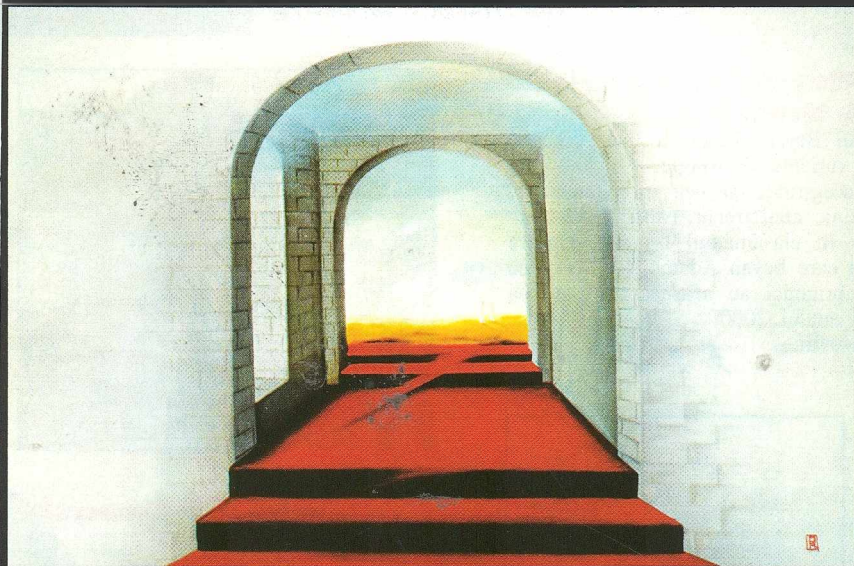
Data limită de trimitere a răspunsurilor dumneavoastră este

15 aprilie 2000, data poștei

Concurs sponsorizat de Editura „NEMIRA“

Regatul luminii

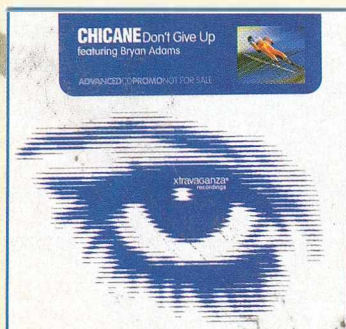
Text: ANA BARTON ■

Intrând într-o expoziție de grup recunoști imediat, de departe, o lucrare a Ruxandrei Papa. Nu trebuie să vezi semnătura. Pictura ei „suferă” de originalitate. E un fapt incontestabil. Unii critici spun despre această pictură că este suprealistă, văd similitudini între ea și cea a lui De Chirico. Ruxandra Papa spune că în ceea ce privește tehnica există asemănări, dar „tematica suprealismului n-are nici o legătură cu lucrările mele. Nu mă încadrez în nici un curent și nici nu vreau să mă încadrez în vreunul.” Artista ne propune o lume aparte, posibilă. O depășire a realității concrete. De fapt, toată pictura ei se naște din dorința de a evada din contingent, din lumea simțurilor, din ceea ce trăim cotidian și repetat. Tablourile au lumina lor proprie. Sunt vii, pulsează și pe un perete întunecat. Nu au nevoie de lumina zilei ori de cea artificială pentru a fi puse în valoare. Trăiesc în sine. Nu regăsim în ele personaje fabuloase, ci schițe de personaje, contururi. Se poate spune că personajul principal e însăși lumina. Caldă și învăluitoare, ea sparge pur și simplu cadrul tabloului, iese din acest prizonierat și se oferă. Am văzut în expozițiile Ruxandrei Papa oameni extaziați. Nu mă refer doar la vizitatori, ci și la specialiști. Mulți dintre ei spuneau că trăiesc în acele clipe într-o altă lume. Una care însă nu este agresivă, o lume primită în dar. În acest punct rezidă, cu siguranță, extraordinara forță plastică a Ruxandrei Papa, în puterea ei nu numai de a propune, ci chiar de a capta privitorul în interiorul artei sale unice, de a-l determina să fie parte din ea. Sigur că este o artă puternic spiritualizată, însă trimiterile sale nu sunt către simbolurile religioase cunoscute, ci către noțiunea atotcuprinzătoare de sacru. O lucrare nu trebuie explicată. În fața ei vibrezi sau nu. „Un tablou nu poate fi redus la câteva cuvinte. El pune probleme, nu dă răspunsuri. Un tablou care îți dezvăluie totul de la prima privire este sărac. El trebuie o viață întreagă să-ți creeze senzații și să te fascineze; să-ți bucure nu doar ochii, ci mai ales sufletul. Așa cum Umberto Eco și-a creat cărțile pe mai multe nivele de lectură, tablourile mele sunt create pe mai multe nivele de percepție și înțelegere. De la filosofie până la simpla bucurie de a privi. O întrebare este adesea mai bogată și mai interesantă decât răspunsul însuși.” Ruxandra Papa spune că un artist nu poate fi constant calitativ. Ea are perioade de lucru efectiv și altele de acumulari. Nu lucrează tot timpul. Pentru o nouă lucrare se așază în fața șevaletului având deja ideea tabloului și o experiență pluridimensională. Crede că toți artiștii sunt dotați cu un simț special, cu o putere de a capta ceva ce este dincolo de simțurile comune. Acea intuiție originară se transformă în artă. Ruxandra Papa stăpânește această „alchimie”, această metamorfozare a culorii în aurul luminii. „Lumina ca element primordial permite trecerea și circulația de la un nivel la altul integrând formele și înțelesurile fără a le particulariza (...). Să încercăm să nu distrugem o înțelegere profundă a simțurilor printr-o înțelegere sau explicare fragmentată care n-ar duce decât la o facilă dezvăluire a unor trăiri pe care le purtăm cu toții în noi”.

PROPUNERI RADIO CONTACT

Text: RALUCA MOIANU ■

Chicane & Bryan Adams - Don't Give Up

Piesa „Cloud N°9“ a lui Bryan Adams a fost remixată de către Chicane pentru varianta de single. Chicane este pseudonimul lui Nick Bracegirdle, iar cea mai bună performanță a sa a fost în iunie anul trecut, când „Saltwater“ a ajuns până pe locul 6 în clasamentul britanic. Despre „Don't Give Up“, piesa în care Bryan Adams îi dă o mână de ajutor, mai mulți DJ britanici au afirmat că este cea mai tare piesă de dans a anului 2000.

Single/Xtravaganza Recordings

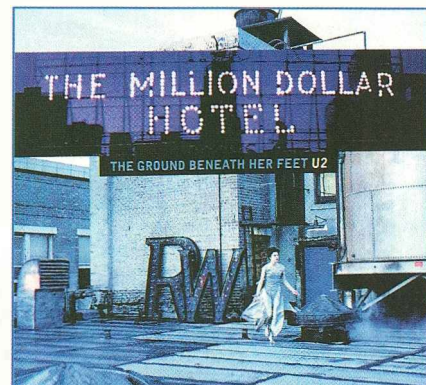

Lara Fabian - I Will Love Again

Lara Fabian și-a început cariera muzicală europeană imitând-o pe Celine Dion în cadrul emisiunii „Graines De Star“ realizată de postul francez de televiziune M6.

„Lara Fabian“ este și numele noului ei album, cel de-al șaselea din carieră și primul în limba engleză. „I Will Love Again“ este cel de-al doilea extras pe single din acest album, primul fiind „Adagio“, care a apărut la sfârșitul anului trecut.

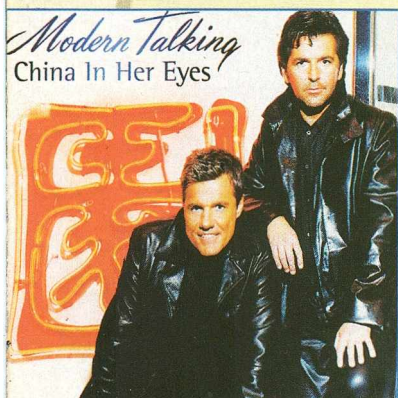
Single/Columbia Records

U2 - The Ground Beneath Her Feet

Noul extras pe single U2 este inclus pe coloana sonoră a filmului „The Million Dollar Hotel“, care îi are în rolurile principale pe Mel Gibson și Mila Jovovich. Pentru această piesă, U2 au colaborat cu Daniel Lanois și Salman Rushdie. „The Ground Beneath Her Feet“ este și numele cărții de poezii semnată Salman Rushdie, apărută în 1999.

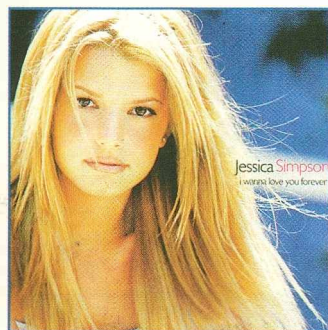
Single/ Island Records

Modern Talking - China In Her Eyes

Intrarea în Anul Dragonului a fost sărbătorită de Modern Talking în Asia prin lansarea albumului „2000 - Year Of The Dragon“. Pe acest album este inclusă și melodia „China In Her Eyes“, noul extras pe single semnat Modern Talking alături de colaboratorul lor Eric Singleton. Noul album al celor de la Modern Talking conține numai piese noi, câteva dintre ele chiar surprinzătoare – cântate în stil latino sau în maniera ATB și Vengaboys.

Single / BMG

Jessica Simpson - I Wanna Love You Forever

Albumul ei de debut se numește „Sweet Kisses“. Și așa cum spune, îi este dedicat în întregime prietenului ei, Nick Lacey – component al grupului 98 Degrees. Jessica Simpson are 19 ani și a reușit să-l cucerească pe Tommy Motola, boss-ul de la Sony Music, după ce i-a cântat în birou, a capella, „Amazing Grace“.

„I Wanna Love You Forever“, primul ei single, este produs de Sam Watters, cel care a mai lucrat cu trupa Color Me Badd și de Louis Biancaniello, care a mai lucrat cu Mariah Carey.

Single/Columbia Records

de ascultat foarte urgent de ascultat fără întârziere de ascultat

de 10 (zece) ani

RADIO CONTACT
96,1 FM

ARAD	99,1 FM	CRAIOVA	71,12 FM
BUCURESTI	96,1 FM	FOCSANI	95,4 FM
BUZAU	69,8 FM	HUNEDOARA	92,1 FM
BAIA MARE	88,5 FM	IASI	91,9 FM
BOTOSANI	93,1 FM	ORADEA	99,1 FM
BRASOV	105,5 FM	PITESTI	91,2 FM
CLUJ	89,8 FM	PLOIESTI	92,8 FM
CALARASI	101,8 FM	RM. VALCEA	66,14 FM
CONSTANTA	91,1 FM	RESITA	97,1 FM
CHISINAU	100,9 FM	SIBIU	91,8 FM
		TG. MURES	90,2 FM

<http://www.radiocontact.ro>

„Profesia e principalul lucru care mă ține”

S-a născut la 16 august 1968 în București
1987–1990 – a urmat cursurile Facultății de Energetică
din Institutul Politehnic București
1994 – a absolvit A.T.F., secția actorie
Activitate profesională la PRO TV:
Decembrie 1995 – februarie 1996 – „Ora 7, Bună
dimineața!”

1996–1997 – „Știi și câștigi”

1 decembrie 1997 – 1 iunie 1999 „Roata norocului”

4 aprilie 1999 – august 1999 – „Ministerul comediei”

Din 4 septembrie 1999 – „Superbingo”

Teatru:

– 1990 colaborator la „Trilogia antică”, regia Andrei Șerban, TNB

– 1993 „Antigona”, regia Alexandru Tocilescu, Teatrul Bulandra

– 1994 nominalizare debut UNITER

– din 1994 joacă la Teatrul Național București

Film:

– 1994 „Pepe și Fifi”, regia Dan Pița

– 1995 – mențiune specială debut UCIN

– 1996 „Eu sunt Adam”, regia Dan Pița

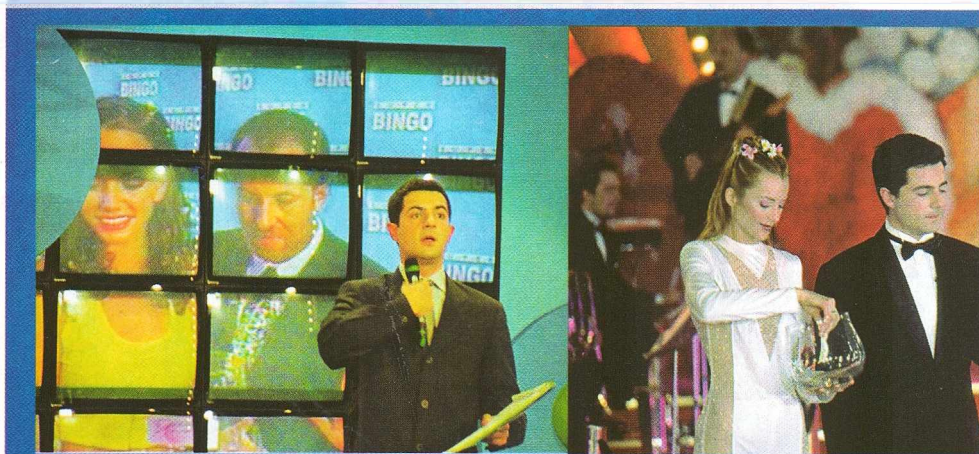
– 1998 „Train de vie”, regia Radu Mihăileanu

*Deși unul dintre cele
mai populare staruri
PRO TV, Mihai Călin
rămâne un actor a cărui
principală pasiune este
scena de teatru.*

Text: ANA BARTON ■

Foto: FLORIN IONIȚĂ ■

Cei mai mulți îl cunosc pe Mihai Călin în calitatea sa de vedetă PRO TV. E un statut câștigat prin talent și profesionalism. Are foarte mulți fani. De toate vârstele. Asta pentru că posedă o naturalețe și un farmec neobișnuite. El însă nu crede că ar fi diferit de oricare altă persoană. „Sunt un om absolut normal, am aceleași așteptări de la viață, dorințe, speranțe pe care le are orice om. Singurul lucru care este altfel e că de când lucrez în televiziune, fiind cunoscut, s-au schimbat un pic unele date ale vieții cotidiane. Nu mai sunt un anonim. Uneori e plăcut – și nu-ți dai seama de lucrul ăsta decât după ce l-ai pierdut – să fii anonim, să nu te știe nimeni, să-ți vezi de treaba ta mai departe, liniștit“. Fiindcă prezintă acum o emisiune-concurs, cu premii mari, există multe momente în care se lovește de situații când oamenii au nevoie de susținere financiară și vin direct la el, pe stradă ori la sală, înainte sau după emisiune. Evident, sunt disperati. Altfel nu și-ar imagina că le poate oferi din banii puși în joc. ăsta e imposibil. „Eu nu am ce să le fac decât să le dau bani de la mine. Ceea ce s-a întâmplat nu de puține ori. O asemenea stare de lucruri nu

și de picioare. N-ai ce să le faci. Pentru că, în afară de bani, oamenii pun în joc, în primul rând, o pasiune fără limite, sunt și dintre aceia care se îndoiesc de faptul că jocul e cinstit. Și fac tot felul de presupuneri. La un moment dat, unul dintre invitații din sală a propus să fie citite biletele înainte de a fi trimise comisiei de validare fiindcă nu avea încredere în comisie. Dar s-a întâmplat de câteva ori ca printre bilete să se rătăcească unele vechi de trei sau patru săptămâni. Acelea nu sunt valabile și din acest motiv se face validarea. Oamenii sunt însă extrem de suspicioși fiindcă au trăit dezamăgirea numită Caritas și falimentele nu știu câtor bănci“.

Între carte și baionetă

L-am întrebat pe Mihai Călin ce anume îl caracterizează. „Pasiunea mea principală este teatrul. Acesta e principalul pilon din orice caracterizare pe care mi-aș face-o. În general, profesia e principalul lucru care mă ține“. Nu a vrut din copilărie să fie actor. Magia teatrului l-a cuprins în liceu. A făcut Liceul de matematică-fizică de la Măgurele și a jucat în echipa de teatru de acolo. „Era plăcut pentru că eram izolați de viața de oraș și la mine nu prea a existat chiul în liceu“. Spectacolele se jucau în aula Facultății de fizică. După absolvire ar fi vrut să dea la teatru dar era oarecum timorat de perspectiva de a pica, fiindcă erau

lucruri. Mai mult ca sigur există un ceva pe care îl putem face cel mai bine. În plus, picai la admitere, te lua în armată un an și patru luni, apoi îți mai trebuia un timp de reacomodare, să te apuci să înveți. Și atunci am dat la fizică. Era singurul alt domeniu care mi-ar fi plăcut. Am picat, bineînțeles, pentru că ar mai fi trebuit să și învăț pentru examen. Am fost luat în armată, am dat examen de acolo și am intrat la Politehnică, la seral, la Energetică. Și am făcut doar un an de armată“. Când era în anul doi la Energetică, făcea parte din echipa Teatrului Podul; erau acolo studenți de la diferite facultăți. În '90, Andrei Șerban, directorul Teatrului Național, i-a invitat pe cei de la Podul și pe studenții de la A.T.F. să vină la niște audiții pentru a face parte din corul „Trilogiei antice“. „Am intrat în acest cor, am repetat în vara aceea, în toamnă am dat examen la teatru. Am intrat, am renunțat la Politehnică, terminasem atunci anul trei“.

În august '94 echipa de la „Pepe și Fifi“ (primul film în care a jucat) a fost invitată la Festival de Film du Monde de la Montreal. Dar Mihai Călin n-avea bani de drum. Dan Pița i-a spus că-i rezolvă cazarea la festival însă drumul trebuie să și-l plătească. A început să caute sponsorizări, dar nu reușea să facă rost nici de o sută de dolari. A împrumutat până la urmă de la niște rude bani pentru biletul Paris-Montreal, dus-întors. Dar nu avea bani să ajungă la Paris. „Dan Pița mi-a spus că l-a invitat la o vizionare pe Adrian Sârbu. Nici nu știam cine e Adrian Sârbu. Mi-a facilitat o întâlnire cu el. Sârbu văzuse filmul, i-a plăcut, i-a plăcut cum am jucat și atunci mi-a oferit banii de drum“.

Dimineata, nu!

În '95, Adrian Sârbu i-a spus că va lansa o nouă televiziune și i-a propus să lucreze acolo. A renunțat după primele două luni, pentru că nu avea deloc experiență și pentru că nu era mulțumit deloc de prestația lui la emisiunea de dimineată. Asta fiindcă nu „funcționează“ bine dimineata. Avea un program dărmător. Se trezea la 5, de la 7 la 8.30 avea emisiunea, de la 10 la 14 repeta la teatru, 14-17 – pauză și apoi o altă repetiție de la 17 la 21. „N-am putut rezista. Eram obosit tot timpul. N-aveam chef de nimic și mi-am dat seama cam după două luni că nu merge. Și atunci am renunțat“. A existat atunci un proiect de emisiune pe care să o realizeze împreună cu Mihaela Rădulescu

poate să se permanentizeze. Banii care se vehiculează în emisiune sunt cei pe care oamenii îi joacă, deci îi riscă în speranța că au câștiguri. Unii dintre ei câștigă. Banii aceia nu pot fi folosiți decât ca premii. Și numai pentru cei care joacă. E o mare părere de rău când te vezi neputincios, legat de mâini

nurmai patru locuri și o mulțime de zvonuri că se intră pe pile. „Realitatea este că mulți dădeau de trei-patru-cinci ori până să intre și mă terifia perspectiva de a încerca ani și ani de zile să intru la teatru. Nu sunt un om care spune că n-ar fi putut face altceva decât teatru. Sunt convins că putem face multe

(ea venise în PRO TV), dar nu s-a finalizat.

În vara lui '96 a apărut ideea unei emisiuni-concurs de cultură generală care s-a numit „Știi și câștigi”. I-a plăcut mult această idee. Echipa era formată din specialiști în diverse domenii, iar superviserii erau profesori universitari. Emisiunea a avut un succes extraordinar. Unii și-au botezat copiii cu numele câștigătorilor. Concursul trecea dincolo de ecran. În multe familii se organizau echipe și se desfășurau concursuri în paralel. Rolul lui Mihai Călin era acela de a fi o gazdă perfectă. Trebuia să-i facă pe oamenii scoși din mediul lor natural și așezați în fața a 6-7 camere de filmat și a zeci de proiectoare, să se simtă relaxați. Unii aveau însă mari emoții. Și gafau. Un profesor de geografie a răspuns greșit la întrebarea finală care, întâmplător, era din geografie. A încurcat două strămtori arhicunoscute. Și tot la capitolul gafe – de data asta la „Roata norocului” – în momentul în care pe panou se profila clar răspunsul corect, lipseau doar câteva litere din ultimul cuvânt, unul dintre concurenți a strigat sigur pe el și triumfător „Marea Revoluție Socialistă din Decembrie!”. Era evident și pentru cineva care n-a auzit niciodată de această revoluție că literele care lipseau erau din cuvântul „octombrie”, nicidecum din „decembrie”. „În acel moment m-am prăbușit pur și simplu pe pupitrul...”

Carol

Rolul său din „Pepe și Fifi” i s-a părut cel mai ofertant dintre cele trei roluri de tineri pe care le-a jucat. Asta din punct de vedere actoricesc. El a fost Carol, un tânăr rebel, cu o personalitate foarte pregnantă, handicapat locomotor, complexat. O partitură extraordinară. Iar Mihai Călin a excelat. Când a dat proba nu și-a imaginat că o va lua. Și a plecat la mare pentru două săptămâni. La întoarcere, a aflat că a fost acceptat. I-a plăcut foarte mult să lucreze cu Dan Pița. „Avem o relație caldă, amicală, care așa a pornit. Îți dădea o foarte mare libertate de improvizație, chiar și la text. Erau și niște limite, bineînțeles. Repeta foarte mult înainte de a trage un cadru, o secvență”. Aceste repetiții stimulează resursele creatoare ale actorului. „Există paradoxul ca un actor amator să poată face odată un lucru foarte bine, extraordinar chiar. Dar nu e în stare să-l repete. Cam asta înveți la facultate, tehnica de a te pune într-o stare de creație și atunci poți

repetă un lucru fără să fie tras la copiator. La film, rigoarea e mult mai mare. Orice gest înseamnă ceva. De aceea trebuie să repeți, să fie totul exact. În același timp, repetând, te simți mai bine în cămașa asta”.

Șansa

Se consideră un om norocos. „Tot ce mi s-a întâmplat până acum în cariera mea – teatru, film, televiziune – fără să le consider niște realizări extraordinare, parcă mi-au fost date. Nu m-am zbatut, n-am bătut la porți, n-am dat din coate. Probabil că am meritat, dar cred că am avut și noroc. E și o meserie cu bătaie lungă. Unii ajung să aibă succes la 25 de ani, alții la 40. E o meserie în care ai nevoie de succes și de recunoașterea celorlalți. Nu poți să stai numai în camera ta, să scrii romane și cu asta basta”. Despre bani spune că au acum un rol mult mai important decât acum cinci sau zece ani. Nu-și punea problema lor în studenție. „Când am început să mai câștig mi-am dat seama că e normal să-ți faci planuri de viitor în ceea ce privește situația materială, să ai o casă, un loc al tău în care să te simți bine. Îmi place să am bani pentru că îmi creează un confort psihic în afară de cel material, firesc”. În relațiile sale cu ceilalți importantă este afinitatea. Prietenii se bazează pe plăcerea de a fi împreună „chiar dacă ne împărtășim lucruri importante ori pălăvrăgim verzi și uscate. Îi simt pe ceilalți, e o chestie intuitivă, fără să spun că intuiția mea e deosebită. În ceea ce privește colegii, simt destul de repede afinitatea sau lipsa ei și acționez în consecință, adică îmi face plăcere să lucrez cu unii și cu alții nu, chiar dacă sunt profesioniști”.

În dragoste

Ce fel de femei îi plac? „Nu există un gen anume. De exemplu fizic: înalte, slabe, pline, blonde, brunete. Întâlnirea sau apropierea de

o femeie ține de ceva mai misterios cum e afinitatea. N-aș putea s-o analizez. Cred că nu trebuie să fie foarte comodă relația dintre un bărbat și o femeie. Paradoxal, în lipsa asta de comoditate trebuie să existe un confort și o senzație de bine în a fi cu o femeie. Trebuie să fie niște provocări care să te stimuleze, dar în același timp să fii tu însuși, să nu te depersonalizezi”. Îi plac relațiile sănatoase și sincere. A întâlnit, fără să treacă prin asta, relații complicate între bărbat și femeie. „Nu cred că-mi doresc chestia asta. De foarte multe ori relațiile astea complexe, care ar fi de dorit într-o viață artistică sau intelectuală intensă, sunt ca niște ispite. Nu mi se par sănatoase. Complicațiile intime parcă murdăresc ceva”. Nu are principii bătute în cuie de care să-și amintească zilnic. „Cred că e foarte importantă în relațiile cu oamenii – poate părea pueril sau telenovelistic – bunătatea. Să fii bun cu oamenii, să încerci să-i înțelegi”. I-am spus că acesta este de fapt idealul creștin și mi-a

mărturisit atunci că e un om credincios. „Uneori simt ceva, ca o sete, să citesc Biblia și mă gândesc de ce nu fac asta în fiecare zi, pentru că acolo găsești tot ce ai nevoie”.

O zi cu... **ANDREEA MARIN**

„Sper să am un

copil în curând"

Text: CARLA MIHĂILĂ ■

Foto: FLORIN IONIȚĂ și arhiva personală ■

„Pentru mine, ziua începe consultându-mi agenda. Nu sunt genul de om care se laudă că are puțin timp, sunt chiar o persoană ocupată și, poate am îmbătrânit puțin, dar nu mai țin minte fără să mă uit în agendă. Așa încât încerc să-mi fac o ordine pentru a fi cât mai eficientă.“

Andreea, femeie de afaceri

Pe Andreea Marin o cunoaște toată lumea, mai ales de când este gazda emisiunii de succes, „Surprize, surprize“. Frumoasă, deșteaptă, agreabilă ca persoană cu care legi o conversație, stilată atât în comportament, cât și în vestimentație, iată câteva cuvinte șablon, care conturează însă o parte din trăsăturile celei care inaugurează în revista „Flacăra“ o rubrică nouă. „O zi cu...“ (Andreea Marin, în cazul de față) își propune să dezvăluie viața de zi cu zi a VIP-urilor autohtone. Vom face incursiuni atât în universul lor profesional, cât și în cel privat, adresându-le întrebări pe care și le pun, probabil, mulți dintre noi. Și vom începe interesându-ne care este primul lucru pe care Andreea Marin îl face când se trezește. „Deschid agenda, spune ea, mă uit la ce mă așteaptă ziua în curs. Apoi mă spăl, mă machiez, mă aranjez, uneori mai mult, alteori mai puțin (când nu merg la Televiziune și când mă îmbrac sport). Pe la 10.00–11.00 încep treaba și mă întorc noaptea acasă.“

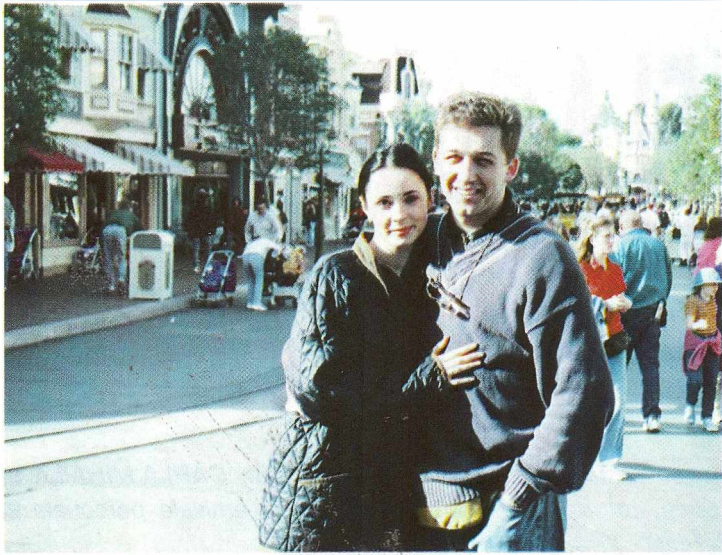
Pentru prezentatoarea care smulge râuri de lacrimi telespectatorilor TVR, nici o zi nu seamănă cu alta. Lunea este destinată planurilor pentru întreaga săptămână. Este o zi mai relaxantă, ce-i urmează duminicii pe care, de regulă, o doarme de la un capăt la altul. „Poate doar o incursiune la Sala Dalles să-mi strice programul de duminică și o ieșire, seara, cu prietenii.“ De marți începe treaba serioasă. Pe de o parte la „Surprize“, pe de alta la unele proiecte ce țin de publicitate. Mai nou, de la începutul anului, se ocupă de propria-i firmă al cărei obiect de activitate este legat, în principal, de televiziune și de radio. „Surprize, surprize“, de exemplu, este produsă de firma Andreei Marin, care a încheiat un contract cu firma spaniolă ce a adus ideea și tiparul emisiunii în România. Astfel, Andreea nu este angajata televiziunii, ci are un statut de free-lancer.

Informată mai ceva ca un securist

Tot de marți, Andreea intră în posesia fișelor celor care sâmbăta sunt bombardați cu surprize. Fișele sunt foarte asemănătoare cu cele de la Securitate, în sensul că de acolo Andreea află tot ce trebuie să știe despre omul cu care va vorbi: „Eu îl cunosc atunci, pe loc, în timpul spectacolului. Nu l-am văzut și nu l-am auzit niciodată, dar trebuie să știu despre el date personale, legate de familie, ce-i place, ce nu-i place, să-i cunosc profilul psihologic și, eventual, lucruri știute doar de o persoană, două.“ Până vineri e ocupată cu citirea și aprofundarea fișelor. Atunci, pregătirea pentru emisiune devine din ce în ce mai complicată. Ea află desfășurătorul emisiunii și, începând cu ora 14.00, parcurge, alături de întreaga echipă, repetițiile show-ului de a doua zi. „Sunt ore întregi de repetiții non-stop. Repetiția se face pas cu pas. Știu exact pe unde intră și iese fiecare. Evident, este o emisiune grea și apar întotdeauna lucruri spontane, la care nu te-ai gândi în mod normal. Poate că aici intervine rolul meu cu adevărat, pe lângă acela de a fi o gazdă bună și de a-i face pe oameni să se simtă într-adevăr relaxați, pentru a avea curajul să vorbească despre intimitatea lor. E vorba și de abilitatea de a schimba cursul discuției atunci când informațiile noastre sunt eronate, pentru că le avem de la așa-numiții noștri complici, care pot fi subiectivi. Uneori nu știu anumite lucruri și le aflu în direct de la omul cu care vorbesc. Mai există o posibilitate. Omul cu care vorbesc minte, pentru că are emoții, pentru că se află în fața atâtor reflectoare, pentru că știe că este urmărit de milioane de oameni și atunci simte nevoia să-și cosmetizeze puțin povestea.“

5 ani de căsnicie

Cu puțin timp în urmă, Andreea Marin s-a întors din Columbia, Carolina de Sud, un oraș eminamente universitar, unde a fost din nou studentă pentru aproape două luni. „Pentru prima oară în viață am spus: «Abia aștept să merg la școală»“. Să fii student acolo e diferit de ceea ce știm noi din România. Acolo realmente îți face plăcere. Tot ce înseamnă informație este la îndemâna ta, ca student în Statele Unite, pornind de la computerul și Internetul pe care le poți folosi gratis, ajungând la tot felul de facilități legate de laboratoare, de contactele pe care le ai cu americanii sau cu studenții din întreaga lume. Am avut colegi din Honduras, Ecuador, Africa de Sud, Europa, Japonia, Taiwan. S-au legat prietenii și ceea ce e interesant este că fiecare a venit cu bagajul său de cunoștințe și cu obiceiurile țării sale. Discutam despre secvențe din filme sau despre anumite spoturi publicitare și, în funcție de cultura de unde proveneam, fiecare înțelegea altceva“. Zilele Andreei în

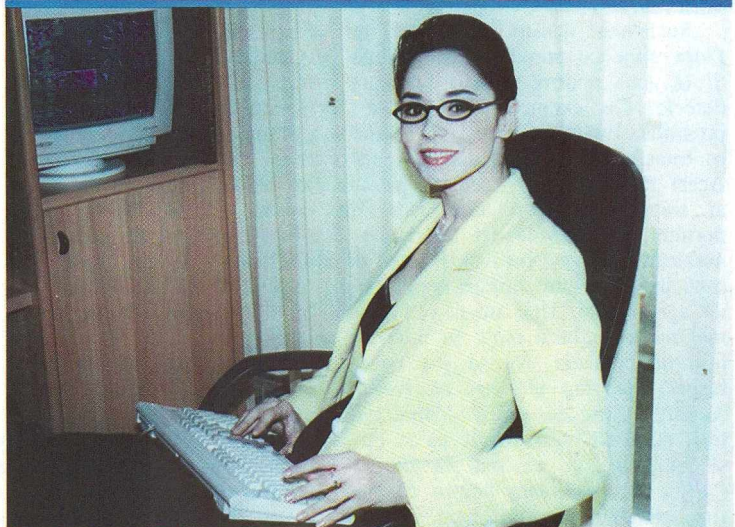

America au fost destinate exclusiv studiului. Ea avea cursuri zilnic, după terminarea căror trebuia să învețe. Week-end-urile n-au fost diferite de restul timpului, întrucât era nevoită să-și pregătească temele, ca orice student ce se respectă. Pe lângă plăcerea oferită de aprofundarea noilor cunoștințe, Andreea s-a mai bucurat, zi de zi, de prezența soțului său, student la aceeași facultate, dar cu programe diferite. „Bucuria începerii noului an, după șapte luni în care el a studiat la Viena, iar eu am fost aici, a fost imensă. Pot să spun că la alegerea mea de a merge la Universitatea din Columbia a contribuit foarte mult acest lucru“. La 4 martie, cei doi au sărbătorit 5 ani de căsnicie și, pentru acest lucru, soțul Andreei a venit în țară 10 zile, pe care cei doi le-au petrecut acordându-și bucuria la care se gândesc de mult, dar pe care nu și-au realizat-o din lipsa timpului: și-au vizitat părinții și bunicii, pe care nu-i mai văzuseră de luni de zile.

O păpușă și o pălărie

Casa Andreei exprimă personalitatea stăpânei, fiind extrem de primitoare și de luminoasă, un atu al acestui fapt constituindu-l florile, pe care dacă nu le primește, le cumpără singură, motivând că simte nevoia primordială să-i zâmbească toată lumea, toate lucrurile, inclusiv locuința. Ōricât de ocupată ar fi într-o zi, își face obligatoriu timp pentru curățenie. „La mine e curat tot timpul, fac asta în fiecare zi. În general, ca principiu de viață, nu las pe mâine ce pot face azi. Când am nevoie de un lucru, îl iau și-l pun la loc după aceea, nu-l las pentru a doua zi.“ În dormitor, lângă pat, sunt așezate la loc de cinste o sumedenie de jucării de pluș, câteva dintre cele pe care Andreea le-a adunat în timp. În acest fel, ea le vede zilnic, amintindu-și cu drag de perioada când a început pasiunea de a colecționa păpuși: pe vremea când lucra la TVR Iași, înregistrând primul succes cu o emisiune pentru copii. „Nu erau suficiente fonduri pentru a achiziționa recuzita emisiunii, așa încât le cumpăram din banii mei. Aveam această prioritate în fiecare lună, la salariu. S-au adunat în timp, mai ales că, mai târziu, pe unde am fost, am cumpărat cel puțin o păpușă și o pălărie, pentru că, a doua mea

pasiune a devenit colecționarea accesoriilor. Undeva în suflet, mărturisește Andreea, am rămas copil. Chiar îmi doresc foarte mult un copil și sper că-l voi avea în curând.“ Andreea adoră să gătească și, deși nu are timp pentru acest lucru în fiecare zi, ea îl face la început de săptămână, când e mai liberă. Soțului ei îi plac ciorbele, ea se omoară după tocănițe, ghiveciuri, mâncăruri cu sos, dar și după sarmale și ardei umpluți. În timpul liber se pierde între cărțile de la Sala Dalles sau se dedică prietenului cel mai bun – pianul. își redefineste sufletul în familie sau își amintește de prieteni. Cam așa arată zilele Andreei Marin.

VIP - ANCHETĂ FLACĂRA

Calități sau defecte

Fiecare om are calități și defecte. A. G. Weinberger spunea cândva că defectul lui cel mai mare este... el însuși. Dar ce cred, oare, celelalte VIP-uri? Au încercat ele să-și înăbușe vreun defect? Există vreo calitate pe care nu o au, dar și-o doresc?

Text: CARLA MIHĂILĂ ■

Foto: M. FELIX și arhivele personale ■

N&D

NICK: „Principală mea calitate este ambiția, iar cel mai mare defect este tot ambiția. Asta e bine. În adolescență, defectul numărul unu era înălțimea mult prea mică. Dar, m-am udat singur la rădăcină, și-am ajuns la un metru și optzeci și ceva de centimetri. Atunci jucam fotbal, deși n-aveam nici o legătură cu sportul în sine. M-am apucat de culturism, acum nu mai fac, drept dovadă (își duce mâinile la burtă) am început să iau proporții. Dar, pot să vă spun câte ceva și despre calitățile și defectele Deliei (colega de trupă). Face bine ce face. Unul dintre defectele ei este faptul că uită repede, mai ales ora când avem concerte, drept pentru care mă sună de mai multe ori într-o zi ca să mă întrebe la cât cântăm.”

DELIA: „Eu sunt mulțumită, în general, cu ce m-a hărăzit Dumnezeu (arăt bine, cânt destul de bine) și nu știu dacă aș putea să-mi doresc ceva mai mult”.

LAURENȚIU CAZAN

„E greu să răspunzi la o asemenea întrebare. Părerea mea este că în momentul în care ajungi să-ți recunoști calitățile și defectele, în aceeași măsură, deja te poți considera desăvârșit. Hai să-ți spun o poveste. Știi cum mă consider eu? Dumnezeu l-a trimis pe Moise să găsească și să-i aducă pe cei mai buni 100 de oameni din lume. L-a adus, după care l-a rugat să-i aleagă pe cei mai buni 10 oameni, i-a ales, după care pe cel mai bun dintre cei 10. L-a ales. Apoi, i-a spus: «Trimite-l pe cel mai bun om pe care l-ai ales să îl găsească pe cel mai rău». După o vreme, cel mai bun om s-a întors spunând că el este cel mai rău. Așa sunt eu.”

CORNEL FUGARU

„Societatea noastră e defectă, nu vedeți câte gropi pline cu noroaie există numai în Capitală? Și în zona noastră, a artiștilor, sunt foarte multe defecte. De exemplu, efectul de seră sau de piramidă. Eu știam că tot ce există sub piramidă se transformă în bine, dar se transformă în rău. Acest festival (n.r. - selecția pentru Eurovision) ar trebui să fie o sărbătoare, însă există o pornire, mai ales la cei tineri (eu sunt singurul mohican din acest festival, ultimul de altfel, restul n-au putut să intre printre acești tineri), o pornire de agresivitate. Unii nu-și văd lungul nasului și nici nu au o bază reală în muzică, nu mai vorbim de educație. Nu se știe ceea ce înseamnă respect reciproc și ceea ce înseamnă fair-play. Acum, în loc de «Săru' mâna, tată», auzi «Bă, tată, du-te să mori un pic ca să-mi lași mie casa și banii, că tu nu mai ai de ce să trăiești». Calități nu mai sunt pentru că nu încercăm să fim oameni, să fim buni. Oamenii care fac

muzică ar trebui să aibă un suflet ales. Ceea ce lipsește multora este credința și se încalcă unul din preceptele biblice care spune: «Iubește-ți aproapele...». Mulți dintre copiiiăștia mi-au fost elevi și trec pe lângă mine de parcă aș fi ciumat. Mă doare foarte tare. Așteaptă să-l salut eu? El are 20 de ani, eu am aproape 60. Nu se poate să-ți omori părinții, să-i pui la zid. Dacă măcar ar fi pregătiți din punct de vedere profesional.”

VALAHIA

DORIN TOPALĂ: „Calitățile mele sunt insignifiante, defectele sunt însă foarte multe, astfel încât le acoperă pe primele de la o poștă. Calitatea mea cea mai mare este poate norocul că m-am întâlnit cu Mihai și că s-a format VALAHIA. Printre defectele mele se află încăpățânarea și lenea. Într-un timp scăpasem de obositorul (pentru alții) defect de a vorbi foarte repede, dar de ceva vreme rezeala mi s-a accentuat, poate din cauza emoțiilor și a stress-ului la care sunt supus zi de zi.”

MIHAI TRĂISTARU: „Eu sunt din Moldova și mă chinui cu vorbitul literar. Dar de accent n-am scăpat. Nici nu știu care-i calitate și care-i defect. Dacă spun că sunt încăpățânat, asta înseamnă că e un defect sau o calitate? Sunt timid, și cred că asta e o calitate, sunt politicos, dar nu sunt tupeist. Nu mă las călcat în picioare, dar nu sunt luat în seamă de cele mai multe ori. Cățiva specialiști au constatat pe vremea când eu nici nu știam ce-i aia octavă, că pot cânta până la cinci octave. Fiind nativă chestia asta, probabil că e o calitate. Cred că am ajuns la această performanță pentru că sunt mai mic de înălțime. N-aș vedea o elefant sau un Teișan, de exemplu, să cânte subțire. Am făcut eu o constatare că Teișan, care-i înalt, cântă gros, grav. Aștia mai mititei, Prince, Michael Jackson, cântă mai subțirel. Așa și cu vrăbiuțele, care ciripesc, sau cu ursul care mormăie. Am scăpat totuși de-un defect: mă prosteam prea mult, vroiam să fac teatru și ajunsesem măscărici. Am scăpat de el când am intrat la facultate și mă simțeam penibil de multe ori, ridicol.”

ION ILIESCU

„Cel mai greu e să provoci un om la autoanaliză, dar poate că e potrivită o asemenea chestiune, pentru că sunt în ajun de aniversare (n.r. – discuția noastră a avut loc la 2 martie), mâine este ziua mea de naștere. E cam greu să-mi prezint propriile slăbiciuni sau calități. Cred că în primul rând viața m-a ajutat să-mi forjez o mică trăsătură de caracter cu o anumită tenacitate în fața valurilor. Am avut o viață, din copilărie, marcată de foarte multe dificultăți, deci m-am călit prin greutăți și asta mi-a dat tărie, ceea ce s-a verificat și-n acești ultimi 10 ani când am fost mai mult în lumina reflectoarelor și în momente tensionate. M-am străduit cât am putut să fac bine, iar una dintre devizele mele a fost: când nu poți să faci bine, măcar să faci cât mai puțin rău. De aici decurge o slăbiciune, care e relativă, pentru că poate fi și forță: mulți dintre prietenii și susținătorii mei îmi reproșează că nu sunt suficient de blând în fața durităților manifestate față de mine. Eu nu cred asta. E o slăbiciune, mă străduiesc să fiu cât mai blând cu interlocutorii, sunt deseori forțat să răspund mai vehement, deși unii spun că sunt iertător și nu sunt intransigent. Eu consider că a putea încasa, a nu răspunde ranchiunos, cu înrâncenare și cu duritate, e o tărie de caracter.”

IOAN GYURI PASCU

„Soția mea a descoperit că marea mea calitate, și-n același timp, cel mai mare defect al meu e sensibilitatea exagerată, care mă și ajută, dar îmi și creează dificultăți. Trec mai greu peste momentele dificile din cauza sensibilității, sunt foarte afectat dacă cineva mă lovește, în schimb mă ajută foarte mult la creație, pe scenă. E și rău să fii sensibil, dar e și foarte bine, pentru meseria noastră. Între trăsăturile mele de care nu sunt foarte mândru se înscrie faptul că mă enervez destul de repede; aveam cândva obiceiul de a mă scărpina la nas, dar acum încerc să mă abțin; îmi transpiră palmele de emoție. La polul opus sunt trăsăturile bune: sunt o fire sportivă, practic cu ușurință multe sporturi chiar dacă sunt atât de scund, sunt un talent multiplu la reproducerea oricărei limbi străine pe care o aud. Cel mai mult m-a ajutat totuși sensibilitatea și puterea de a ști ce vreau și de a avea încredere în toate calitățile mele. Am trecut chiar și peste complexul de a fi mic, văzând mari actori americani ce nu și-au pus problema asta, Dustin Hoffman, de exemplu, deși la noi parcă se mai ține cont de acest lucru.”

A fi sau a nu fi

DRESOR

Una din fascinațiile spectacolului de circ este dresura de animale. Puțini știu însă că în spatele celor cinci minute de apariție în manej se ascunde o muncă titanică, de luni sau poate chiar ani de repetiții îndelungate.

Text: CARLA MIHĂILĂ ■
Foto: FLORIN IONIȚĂ și arhiva personală ■

Lei, tigri, jaguari? Poate la Grădina Zoologică

Cercul de Stat din București a fost înființat în 1954. De atunci, dresajul animalelor constituie unul dintre numerele sale de rezistență. În spectacolul actual al circului bucureștean, „Șapte sirene pentru șapte pirai”, singurul număr de dresaj este susținut de doi urși (de fapt, ursoaice) și de dresorul Ionel Gheorghe, asistat de soția sa. În menajeria circului, pe lângă ursoaice se mai află câțiva câini și un leu, care este doar musafir pentru o perioadă scurtă, timp în care stăpânul său îi va pregăti o cușcă pe măsură. Povestea leuțului de un an este următoarea: un bărbat care nu prea avea ce face cu banii s-a gândit să-și cumpere o „mică” felină, sperând că-i va fi tovarășă zglobie de joacă în zilele plictisitoare. După ce a achiziționat leul și-a dat seama că nu prea are ce face cu el, mai ales că fostul stăpân i se adresase acestuia doar în ungurește, așa încât orice cuvânt

românesc, oricât de dulce ar fi în comparație cu varianta lui din limba lui Laszlo Tökes, este o enigmă care-l lasă rece pe bietul animal. De altfel, din '86, circul bucureștean nu mai are animale exotice, asta din pricina dificultăților de întreținere cu care s-au confruntat dresorii. Ultimul îmblânzitor de lei, tigri și jaguari a fost un polonez căsătorit cu o româncă. El și-a cumpărat câteva animale, pe care după ce le-a dresat, le-a donat circului, care, însă, nu le-a oferit hrana corespunzătoare. Polonezul a asistat neputincios la degradarea animalelor, mai ales că, odată efectuată donația, fostul proprietar nu mai are nici un drept asupra lor, deci nu le poate proteja. După polonez, un ungur, Csegedi, a prezentat câțiva ani buni o dresură mixtă extrem de reușită cu struți, lame, boi, ponei, iaci, capre românești, măgari și porci mici exotici. Când a ieșit la pensie a împărțit toate animalele la diverse grădini zoologice, realizând că la circ nu mai au viață. O soartă cruntă a avut și ultimul elefant al circului,

adus în țară de doi artiști, soț și soție. La un moment dat, aceștia au divorțat, dar înainte de asta, când au donat-o circului pe Trompița (căci era femele), au întocmit o clauză prin care menționau că nu are voie să lucreze cu elefantica decât unul dintre ei. După divorț, el s-a recăsătorit și, la ceva timp, a murit. Fosta soție a achiziționat elefantica, dar n-a avut parte de ea decât doi ani, pentru că aceasta, hoată din fire, a pus... trompa pe o sfecă, cu care s-a înecat.

De la balet la acrobație

Lumea artiștilor de circ este extrem de strălucitoare în aparență, căci costumele deosebite, în culori vii și surășul permanent cu care aceștia își premiază spectatorii, te pot înșela, ducându-te cu gândul la o bunăstare, atât materială, cât și spirituală. În realitate, viața circarilor este extrem de dură, iar munca pe care o prestează, la stat, nu le aduce nici pe departe satisfacțiile pecuniare pe care le merită. Am fost la circ, în Ștefan cel Mare, într-o duminică și trebuie să recunosc că am remarcat ceva schimbări în prezentarea spectacolului. M-a impresionat chiar un acrobat din trupa lui Cârneanu, care în urma unei execuții dificile și-a scrântit un picior, dar a stat pe baricade până la finalul întregii reprezentații cu un grad ridicat de spectaculozitate.

După show, am putut s-o cunosc pe Adriana Novac, dresor, care în spectacolul „Șapte sirene pentru șapte pirați” întruchipează cu multă delicatețe o vrăjitoare. Pentru că într-o oră și jumătate mai avea un spectacol, conversația noastră s-a purtat de

Singurul „animal” exotic al circului

Adriana Novac și Mouffi

la reporter la... vrăjitoare și declar cinstit că am fost „vrăjită” de farmecul interlocutoarei mele, născută în urmă cu 45 de ani, chiar în anul înființării Circului de Stat. „Poate acest lucru”, spune Adriana Novac, „m-a legat foarte mult de această clădire și de meseria asta, de arta de a dresa și de a fi artist de circ. Tatăl meu a fost comic acrobat la circ și atunci când eu am ajuns la vârsta când puteam să-mi aleg viitorul, a fost foarte contrariat, sfătuindu-mă să fac orice, numai circ nu. N-am înțeles atunci de ce. Vedeam numai partea frumoasă a vieții din circ, vedeam numai paielele, numai aplauzele, numai reflectoarele și mi se părea o viață feerică, un basm. Ideile mele au rămas pe poziție, am terminat liceul de coregrafie și-am venit la circ, pe vremea d-lui Iozefini, ca prim-solistă a trupei de balet. După aceea, având anumite calități, printre care 1.62 m și 42 kg, am fost cooptată de trupele de acrobați, care aveau nevoie și de o ținută mai deosebită și de suplețea mea. Am intrat în trupa de acrobați «Carmelo Cristea» și am lucrat numai la înălțime. A fost o muncă foarte grea. Abia atunci mi-am dat seama că tatăl meu știa de ce spune să nu mă apropii prea mult de această meserie. După 10 ani am abandonat acrobația o dată cu soțul de care am divorțat. M-am reîntors în trupa de balet și am avut marea șansă să plecăm în Emiratele Arabe Unite”.

Dresură de capre arăbești și de porci

Izbindu-se de bogăția arabilor, Adriana Novac și-a pierdut capul și, după nouă luni de spectacole, s-a văzut cu 1.000 de dolari în mână, bani cu care nu și-a cumpărat lăntișoare sau aparate video, cum făceau toți colegii ei, ci... capre. Și nu una-două, ci douăsprezece. „Am venit acasă și mă uitam la ele. Nu aveam nici o noțiune de dresură. Mă gândeam că se procedează exact ca și la copii, cărora am avut șansa, fiind absolventă a liceului de coregrafie, să le predau balet. Am început să le dau nume, să le cânt. Dresorii de atunci au fost foarte sceptici, nici unul nu mi-a întins o mână de ajutor”. Dar, băftoasă din fire, n-a așteptat prea mult până a început să-și dreseze caprele cu ajutorul unui ceh care venise în spectacolul de la București cu o dresură de pume. Cehul a observat că Adriana merge la animale, vorbește cu ele, le hrănește, dar nu le scoate la repetiții. Părându-i-se ciudat, a întrebat-o de ce nu repetă cu caprele, răspunsul Adrianei fiind de o sinceritate debordantă: „Pentru că nu știu să le dresiez.” Așa și-a început Adriana activitatea de dresor, fără să-și plătească lecțiile, profesorul său ceh spunându-i că face acest lucru din plăcere și pentru că i-a observat interesul sporit în lucrul cu animalele. Prima repetiție începea la ora 7.00 dimineața, iar ultima se termina la ora 9.00 seara. Spre mirarea maestrilor în ale dresurii, în trei luni și jumătate Adriana a putut să dea o previzionare, nu lipsită de emoții și de privirile ironice ale dresorilor, dar suficient de bună cât să convingă că trebuie să apară în spectacol. „Am reușit, de fapt, să cer hrană pentru animale, pentru că pe toată perioada pregătirii eu le-am

Dă Ionel Gheorghe pe timpul primei dresuri de lei

Imagine din vagonul unde trăiește Ionel Gheorghe și soția sa (în foto)

întreținut. Mi-am dat seama că de-abia de atunci începeau adevăratele greutăți căci dresorii și-au dat seama că «adresoarea», cum îmi spuneau pe linia grajdului, devine din ce în ce mai mult o problemă pentru ei. Nu încercau să fie mai buni decât mine, dar se chinuiau să-mi pună bețe în roate.“

Porcii atacă în grup

Primul turneu în țară l-a avut ca artist și pe dresorul ceh care, văzând problemele cu care se confrunta Adriana, a spus: „Hai să mai facem o surpriză colegilor tăi. Să facem o dresură de porci.“ Șocată la început, Adriana a acceptat propunerea maestrului său, realizând mai târziu în ce s-a băgat.

„Caprele au fost niște bijuterii. Porcii, însă, au fost mult mai greu de dresat. Începeam repetițiile la șase și jumătate dimineața. Mi-au trebuit doi ani ca să-i pot scoate în manej fără probleme. Erau porci de Bazna în combinație cu Marele Alb, semisălbatici, extrem de agresivi și de duri. I-am ținut de la trei săptămâni până la nouă ani. Nu vă pot spune câte înjurături am primit de la colegii mei acrobați, care, dimineața devreme ar fi vrut să mai doarmă, dar nu erau lăsați de mine

și de alergătura animalelor mele de jur împrejurul circului“. De câteva ori s-a confruntat cu furia câte unui porc, în plin spectacol, dar faptul că și-a păstrat sângele rece a ajutat-o să nu-și piardă un picior, sau chiar viața. „Porcii, motivează Adriana Novac, sunt animale care atacă în grup. Dacă un leu te atacă, aruncăm cu apă, ceilalți fug și el rămâne singur. În fața unui porc nu se poate sta: poți să arunci cu apă sau foc, n-ai nici un fel de șansă, într-o fracțiune de secundă nu mai ești, pentru că i se alătură ceilalți și până nu te termină nu se lasă.“ După porci, Adriana Novac a realizat o dresură mixtă de câini și pisici, al cărei protagonist a fost dog-germanul King. De altfel, acesta i-a produs dresoarei cele mai mari satisfacții, aducându-i acesteia recunoașterea calităților sale tocmai la Hollywood. „Am fost solicitată de cinematografie să lucrez pentru un film cu o echipă de la Hollywood, care avea nevoie de un câine și de o pisică. N-am crezut că va fi așa de greu. Înainte de scena care urma să se filmeze, cea care traducea îmi spunea ce are câinele de făcut, dar eu nu aveam voie să-i dau nici un fel de comandă. Filmul se numește «Legenda lui Galgamet» și n-a

apărut încă la noi, dar eu am primit o diplomă în care calitățile mele și cele ale lui King sunt recunoscute. Nu cred să aibă așa ceva mulți dresori din țară.“

Despre limbaj

Un an mai târziu de la povestea cu filmul, petrecută în 1995, mama Adrianei s-a îmbolnăvit, așa încât aceasta a fost obligată să renunțe la capre și porci. „Nu aveam loc în grajd, nu aveam hrană, la un moment dat chiar mi s-a spus că dacă mai calc în grajd o să-mi se rupă picioarele. Într-o dimineață am găsit o capră moartă în zăpadă. Atunci mi-am dat seama că nu mai am loc și că trebuie să-mi salvez măcar animalele, pe care le-am donat la Bucov.“ De atunci, ea prezintă o dresură mixtă de câini și pisici și speră ca în scurt timp să achiziționeze pui de lei, tigri și jaguari de la o grădină zoologică. Am fost curioasă să aflu dacă există un limbaj special folosit în dresură. „Pe vremuri era un anumit dicționar, dar în momentul actual fiecare dresor își face un dicționar al lui și al animalului pe care-l dresază. De regulă, se folosesc cuvinte scurte, clare, comenzi cât mai scurte și mai bine pronunțate, diferite foarte mult între ele, ca animalele să poată percepe ce vrei de la ele.“ O las pe Adriana Novac, imaginându-mi-o plimbându-se în Parcul Circului cu o serie de găște sau în metrou cu un porcușor și mă întreb, așa cum o făcea și ea deseori, ce gândește lumea uitându-se la ea, dar neștiind că este dresor la **Cercul Globus București**.

Urșii, mai agresivi ca lei

Domnul Ionel Gheorghe lucrează ca dresor la **Circul din '54**, de când a fost înființată această instituție. Pentru început a fost îngrijitor de animale la artista emerită Dina Mihalcea, căreia i s-a propus să dresăze niște pușori de lei proaspăt achiziționați. În '58, când artista a pus bicele în cui, a preluat numărul de dresură de lei, ducându-l până în 1967, când, din pricina dificultăților cu care le procura hrana, a fost nevoit să-i doneze grădinilor zoologice. Între timp, tot pe vremea Dinei Mihalcea, a mai prezentat publicului o dresură de cimpanzei. Trei ani, după

Ionel Gheorghe și ursoaicele din spectacolul actual

care o maimuță a murit și alta s-a îmbolnăvit, celelalte două rămase nefiind suficiente pentru un show reușit. Din '67 este dresor de urși, iar anii dedicați exclusiv înblânzirii acestora îi permit să spună că sunt mult mai agresivi decât lei. Pentru ca acele câteva minute din spectacol să fie desăvârșite, Ionel Gheorghe lucrează zi de zi, în câte două reprize, o serie de urși fiind pregătiți pentru apariție în maneaj după un an de repetiții. Animalele învață figurile ce-i încântă pe cei din sală ajutați de dresor cu mâna și nu prin imitare, cum îmi imaginam. După fiecare figură primesc cu satisfacție un mic „ciubuc”: biscuiți, zahăr, bomboane, miere de albine etc. Deși par drăgălași, urșii sunt în realitate extrem de periculoși și, de acest lucru, Ionel Gheorghe s-a convins într-un turneu în Polonia, în care fratele lui l-a salvat din gura unei ursoaice. „Soțul meu”, spune d-na Gheorghe, „intrase în cușcă să pregătească urșii pentru spectacol. Aveam atunci o ursoaică foarte răsfățată, un element bun, care l-a prins însă cu colții de picior, întrucât nu-i pusese încă botnița. Cumnatul meu, fratele soțului, se afla și el în turneu cu o dresură de lei și, având prezență de spirit, l-a scos din gura ursoaicei.”

Ești dresor, ai cicatrici

Dar cel mai teribil accident al acestui om

extrem de curajos s-a petrecut în 1961, când se afla la primul său turneu peste hotare. Amintirea minuterilor de groază trăite atunci îi produce și acum emoții extrem de puternice soției dresorului, din 1958 asistenta acestuia. „Aveam nouă lei în spectacol, trei masculi și șase femele, destul de agitați pentru că erau în călduri. Unul dintre lei s-a așezat în fața porții maneajului îngrădit și nu a vrut să-l lase pe soțul meu să intre. El a insistat, a intrat, a lucrat o figură sau două, după care lei au devenit extrem de agitați, pentru că până la urmă, cel care nu l-a lăsat să intre, să-l sfășie cu o labă pe spate. Și acum se cunosc urmele, parcă sunt niște operații. După șapte zile în care nu a lucrat, a revenit în arena circului, reluându-și numărul cu aceeași lei. Atunci, am avut o discuție serioasă cu soțul meu, mai ales că eram deja părinții unui băiețel de un an și jumătate. I-am spus că am nevoie de tatăl copilului meu și l-am rugat să renunțe la lei. El mi-a răspuns că fiecare meserie are riscul ei și că nu e obligatoriu să moară sfâșiat de animale, ci poate fi călcat de o mașină. În timp, m-am obișnuit cu ideea, deși în fiecare seară simțeam un ghimpe în inimă. El avea doar traul aferent unui artist, frică niciodată.” La o privire atentă, pe fața lui Ionel Gheorghe se poate observa o cicatrice, pe care i-o datorează unei leoaice, crescută în casă până

la șase luni. Ciudat este faptul că toate „micile accidente”, cum le numește, l-au prins în Polonia, de unde nu are doar amintiri urâte. De pildă, în turneul de la Varșovia cu Dina Mihalcea și cu cimpanzeii, cel mai nebunatic dintre aceștia a ținut cu tot dinadinsul să dea autografe, cum văzuse la marea artistă. A desfăcut cu mare delicatețe geanta, a scos tacticos pașaportul și a purces spre înfăptuirea celei mai mari dorințe ale sale: aceea de a semna cu un ruj, direct pe actul cu pricina.

În loc de încheiere

La conducerea actuală a Circului Globus se află d-na Brândușa Novac, „dresoare de oameni”, cum a fost numită de Ani Dumitrache, cea care m-a introdus în lumea plină de surprize a circarilor. Tânăra directoare intenționează să ridice clădirea din Ștefan cel Mare la standardele internaționale. Se vor văru grajdurile, se vor dota cu ventilația corespunzătoare, cuștile vor fi schimbate cu unele mai încăpătoare. Asta în funcție de banii alocați de primărie și de sponsori. În plus, luna martie este dedicată femeii, în cinstea căreia sunt organizate spectacole, prezentări de modă, expoziții de pictură, de flori, de cosmetică etc. Și pentru că fiecare artist din circ are o poveste interesantă de spus, vom reveni cu dezvoltări peste o lună.

Secvențe din prima dresură cu urși dintr-un turneu în America

Conform FBI:

Mafia rusă s-a infiltrat masiv în S.U.A. și Israel

Text: VLADIMIR ALEXE ■

Fenomenul crimei organizate din Rusia are origini adânci în istoria fostei Uniuni Sovietice și chiar mai vechi. Potrivit unui studiu din 1989 al cercetătorului S.I. Lebedev, primele semne de structurare a crimei organizate ruse datează încă de la sfârșitul secolului trecut. Adevărata **înflorire** a acesteia se manifestă după 1917, sub regimul sovietic, când apar așa-numiții **hoți în cadrul legii** (în rusă, *vori v zakon*). În anii '20-'30, mafia din U.R.S.S. se structurase la două niveluri ierarhice: executanții (**urki**) și elementele de decizie (**zigani**). În timpul celui de-al doilea război mondial, Stalin a promis tuturor **hoților în cadrul legii**, judecați – condamnați și deținuți în lagăre sau închisori – că vor fi iertați dacă se înrolează, ca voluntari, pe front. Elementele criminale se vor înrola în număr mare, ca de pildă în armata comandată de Rokosovski. În acest fel, mii de mafioți din U.R.S.S. s-au pomenit în 1945 **eroi ai marelui război de apărare a Patriei Sovietice**, decorați și gradați, exemple de curaj și devotament. Din 1947 însă, Stalin încearcă din nou să repopuleze lagărele cu **hoții din cadrul legii**, ceea ce declanșează o adevărată bătălie între statul sovietic și bandele de mafioți. Apar și primele confruntări

între clanuri, așa cum a fost **războiul câteleur** ori **războiul galbenilor**. Codul de onoare al mafioților sovietici interzice acceptarea unui nou membru, dacă acesta a fost komsomolist (de membrii PCUS nici nu se pune problema) ori dacă dovedește supunere față de formele instituționalizate ale statului sovietic. Corupția sistemului sovietic a permis, în anii '70-'80, ca structurile mafiotice să se infiltreze masiv în administrație și să exploateze instituțiile statului comunist în interesul crimei organizate. Dezmembrarea U.R.S.S. (decembrie 1991) și a instituțiilor acesteia lasă în funcțiune un singur sistem perfect structurat, la nivel unional: mafia. După reunirea **nașilor** ruși și din celelalte foste republici unionale, desfășurată la Vedențovo, în apropiere de Moscova, în decembrie 1991, mafia rusă trece la cucerirea puterii pe întreg fostul spațiu sovietic. Un decret, semnat în martie 1991, a facilitat unui număr de 250 de ofițeri KGB și **prieteni** (colaboratori) ai KGB, cei mai mulți mafioți, să-și însușească întreaga avere a fostului PCUS (15 miliarde de dolari), să-și constituie firme mixte, să cumpere la prețuri sub-evaluate bogățiile Rusiei (în primul rând petrolul și gazele naturale), să-și constituie

imperii bancare care să transfere clandestin către **paradisuri financiare**, uriașele sume rezultate din afaceri oneroase și să finanțeze **Familia** – clanul Elțin și clientela politică; aceștia – aflați la putere, la Kremlin. În același timp, mafia rusă s-a lansat în cucerirea de noi teritorii. În primul rând S.U.A. Rapoartele F.B.I. din 1998 identifică pe teritoriul american 25 de mari clanuri mafiotice ruse, care derulau uriașe afaceri (de ordinul milioane de dolari) în domeniile **fraudei financiare, spălării banilor murdari, prostituției, afacerilor imobiliare, extorcări de fonduri, traficului de droguri și armament**. În 1998, F.B.I. avea în curs 250 de anchete implicând mafia rusă, anchete derulate în 27 de state ale federației. Tot potrivit F.B.I. deoarece în Rusia **concurau** 12.000 de grupări mafiotice, exodul crimei organizate ruse către S.U.A. și alte țări dezvoltate nu avea perspective să scadă, ci dimpotrivă, să crească. În același timp, rapoartele F.B.I. semnalau o tendință de sofisticare a metodelor mafiei ruse în S.U.A., în domeniile fraudelor fiscale la scară mare și a spălării transnaționale a banilor murdari.

Mafia rusă: de la cucerirea Rusiei la cucerirea lumii

Potrivit profesorului american Emilic Viano, **ceea ce avem** (în Rusia – n.n.) este o **imensă țară controlată practic de crima organizată**. Conform lui Viano, **aceste grupări devin tot mai puternice și, utilizând Rusia ca bază, acaparează totul, de la droguri și prostituție până la schimbul valutar și extorcarea fondurilor Băncii Mondiale și ale Fondului Monetar Internațional**. În opinia F.B.I. diferitele grupuri mafiotice **domină deja viața economică a Rusiei... exercitându-și controlul în sectoare cheie economice ca: distribuția petrolului, industria farmaceutică și a produselor de larg consum**. Profesorul Viano remarcă și o tendință manifestată mai ales în ultimii ani: **Mafia rusă și-a construit alianțe solide cu familiile crimei organizate italiene, latino-americane, chineze și japoneze**. Rapoartele F.B.I. pe 1998, citând surse rusești, estimau că 550 de bănci din Rusia (adică jumătate din instituțiile financiare și de credit) erau controlate total de grupări ale crimei organizate.

Arestarea lui Gregori Lerner

Filierele transnaționale și „paradisurile financiare“

Conform rapoartelor F.B.I., grupările mafiotice ruse utilizează în mod curent acest sistem bancar pentru spălarea banilor murdari și sustragerea de la plata taxelor, fără de care guvernul rus nu poate plăti salariile ori achita datoriile. F.B.I. estimează că mafioții ruși au obținut controlul asupra băncilor din Cipru, Antigua și alte binecunoscute paradisuri financiare. În 1998, cinci bănci rusești și-au deschis filiale în Aruba, o insulă din Caraibe. De la aceste filiale, prin operațiuni electronice, sunt spălate imense sume de bani provenind din lumea întreagă, specifică rapoartele F.B.I. Totodată, se înregistrează și o creștere fără precedent a gradului de violență în lumea mafiei bancare. Aceste activități transnaționale bancare sunt însoțite de un înalt nivel de violență îndreptat împotriva oficialităților bancare din Rusia. Se precizează că, în momentul de față, un bancher rus are aceleași speranțe de viață, câte are și un specialist în dezamorsarea bombelor.

Mafia rusă și-a asigurat serviciile profesioniștilor din „Forțele Speciale Ruse“

În opinia profesorului Viano, Occidentul este în parte responsabil pentru această situație din Rusia. Creditele uriașe acordate de Fondul Monetar Internațional au fost rapid deturnate prin sistemul bancar controlat de Mafia rusă. Un exemplu în acest sens este și scandalul **Rusiagate**, izbucnit în vara lui 1999, când un credit de 4,8 miliarde dolari acordat Rusiei de FMI pentru susținerea reformei a fost deturnat de mafie într-un interval de 25 de zile, respectiv iulie – august 1998, iar banii transferați clandestin, prin intermediul băncii elvețiene **Gottard**, în conturi secrete de la **Bank of New York**. Împotriva acestei bănci, F.B.I. a deschis mai multe anchete. Agenții Ambasadei S.U.A. de la Moscova au trimis rapoarte secrete care dezvăluiau circuitul prin care se deturnau și transferau clandestin, din Rusia în străinătate,

sume uriașe, prin intermediul lui **Menatep Bank** a mafiotului **Hodorkovski** și a altei bănci controlate de mafia rusă, **Inkombank**. Șase deținători de conturi la **Inkombank** au acționat în justiție **Bank of New York**, acuzând-o că, prin practici oneroase, a permis mafiei ruse un acces nelimitat la sistemul bancar american. Profesorul Viano susține că **minimum ce putem face este să stopăm fluxul marilor credite către Rusia. Suntem în situația să hrănim monștrii, pentru că toate ajutoarele sunt deturnate de crima organizată.**

Rapoartele F.B.I. menționează și un alt element îngrijorător: profesioniști din elita celebrelor **Forțe Speciale Ruse** au fost recrutați în ultimii ani de mafie. Acești militari, mulți dintre ei veterani, sunt utilizați de mafia rusă pe post de bodyguarzi personali, asasini profesioniști, recuperatori de datorii și ca traficanți de armament. Salariile considerabile pe care mafia rusă le oferă membrilor **Forțelor Speciale Ruse** au determinat o masivă migrare a acestora către structurile mafiotice, în

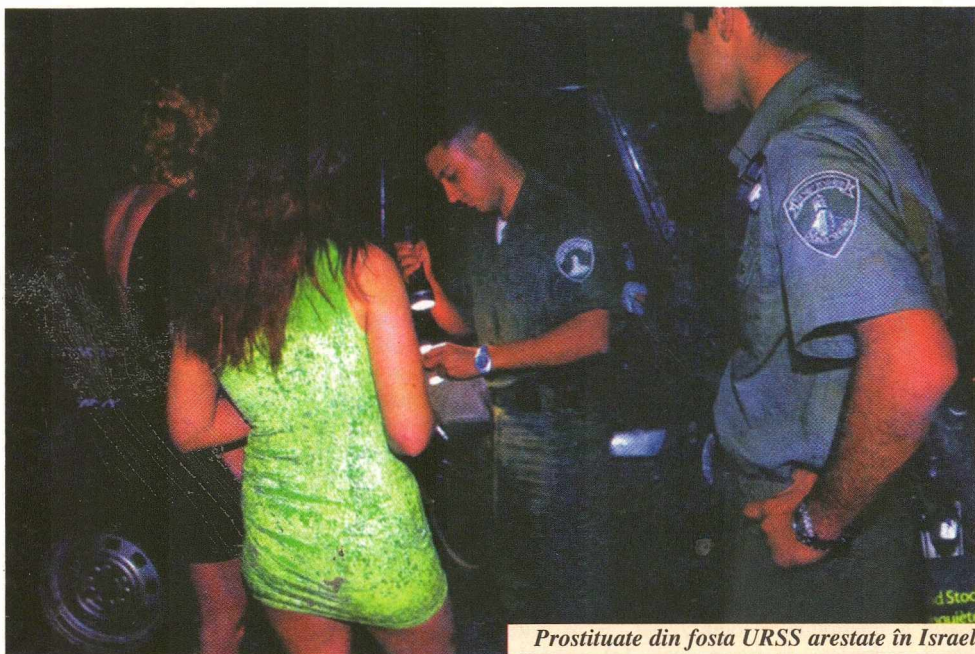
condițiile în care statul rus nu le mai achită, cu lunile, nici măcar un salariu modest.

Imperiul crimei organizate

Membrii de elită din **Forțele Speciale Ruse** nu sunt însă singurii profesioniști atrași de ceea ce rapoartele F.B.I. numesc **imperiul crimei organizate** făurit de mafia rusă. Au fost recrutați, în același timp, experții cei mai buni din Rusia în software, juriștii în drept internațional, experții în finanțe și servicii secrete, operatorii de cazino, managerii de hoteluri și restaurante etc. Aproape tot ceea ce reprezenta competență în domeniile care interesau a fost racolat de mafia rusă. Un adevărat **furt al creierelor** practicat de grupările mafiotice în detrimentul statului rus, incapabil să mai asigure propriilor săi experți modestul salariu lunar. Profesorul Viano este categoric: **Să spunem direct adevărul. Crima organizată controlează Rusia.** Totuși, potrivit rapoartelor F.B.I., mafia rusă nu neglijează nici formele clasice de criminalitate. În ultimii 5 ani, traficul de droguri a crescut de 15 ori. Mafia rusă a stabilit legături cu cartelul columbian al drogurilor de la Cali, căruia i-a oferit mari cantități de armament și echipament militar din arsenalul fostei Armate Roșii, în schimbul unor enorme cantități de heroină și cocaină, distribuite apoi pe străzile Moscovei. La un moment dat, susține un raport F.B.I., s-a negociat chiar și achiziționarea unui submarin militar care să fie utilizat de cartelul columbian pentru introducerea drogurilor de pe mare în diverse țări, dar afacerea a căzut în ultimul moment. Alt domeniu în care mafia rusă s-a infiltrat masiv, afirmă F.B.I., este acela al bordelurilor și barurilor cu numere de strip-tease din Europa și Asia. Operatorii de cazinouri și baruri oferă tinerelor rusoase, ucrainence și baltice salarii generoase, ca să le atragă în cluburile lor, dar, aproape fără excepție, fetele ajung apoi într-o stare similară sclaviei, fiind incapabile să se mai reîntoarcă în țările lor.

Arestarea lui Andrei Kolezniok, iunie 1998

Prostituate din fosta URSS arestate în Israel

Traficul cu „Miss U.R.S.S.”

Un adevărat campion în materie s-a dovedit, conform F.B.I., Mihail Hodorkovski. În 1989, Hodorkovski – un fost activist la Komsomol care se bucura de încrederea K.G.B. – a primit aprobarea să înființeze un joint venture cu un american, Richard Hughes.

Rusul urma să-i livreze americanului komsomoliste, care se impuneau în concursurile de frumusețe Miss U.R.S.S.. Richard Hughes a relatat următoarele, privind cazul Iuliei Suhanovaia, o Miss U.R.S.S. de 17 ani. De câte ori încercam să obțin viza pentru Suhanovaia, mă loveam de rezistența autorităților sovietice. Dar cu ajutorul lui Hodorkovski, am primit imediat aprobarea, cu condiția însă ca rusul să o însoțească, personal, în avion. După părerea lui Hughes, solitudinea bruscă a sovieticilor la viză pentru acest negoț mascat de carne vie (exportul cu Miss U.R.S.S.) se explică prin apartenența lui Hodorkovski la structurile acoperite ale K.G.B., cele care primiseră ordin să se infiltreze, prin afaceri, în America și pe alte piețe occidentale. Până la urmă, una dintre frumoasele komsomoliste exportate de Hodorkovski, Inna Misane, de 27 de ani, l-a acționat în justiție la New York pe rus, acuzându-l că i-a exploatat frumusețea și sexualitatea timp de un an, fără s-o plătească. Inna Misane a câștigat procesul și o despăgubire de 495.753 dolari, acordați de o instanță americană. În schimb, Hodorkovski – cu dolarii câștigați din traficul de carne vie la New York – și-a fondat o bancă, Menatep, iar în 1995 a achiziționat Yukos, a doua companie petrolieră din Rusia, cu numai 168 milioane dolari, în timp ce aceasta era evaluată la minimum 3 miliarde dolari.

Mafia rusă finanțează politicieni din Israel

Rapoartele F.B.I. dezvăluie și alte detalii privind expansiunea, din ultimii ani, a Mafiei ruse în lume. Astfel, agenția federală americană atrage atenția că: Rapoarte care ne-au

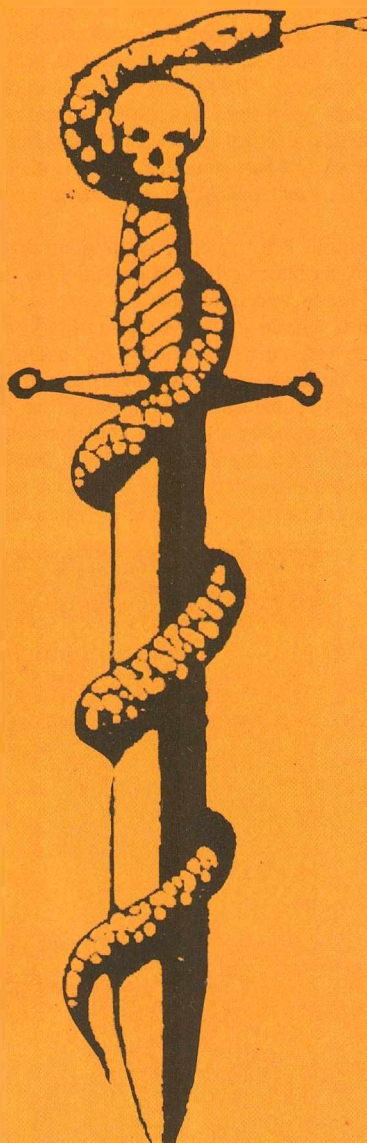
fost furnizate recent sugerează că sume importante, provenind de la grupările crimei organizate ruse, au jucat un rol proeminent în selectarea și susținerea candidaților în cursul alegerilor din Israel. După ce a devenit evident că grupările mafiot ruse încearcă să se infiltreze în guvernul israelian, Israelul a procedat la schimbarea numelui Unități Naționale pentru Crime Deosebite în același timp, mult mai adecvat, de Unitatea Națională Anti-Mafia și pentru Crime Deosebite.

Tatuaj mafiot rus semnificând: 16 ani muncă silnică

Tatuaj mafiot rus semnificând: 18 ani muncă silnică

Tatuaj mafiot rus semnificând: am ucis (pumnalul) și am mințit (șarpele)

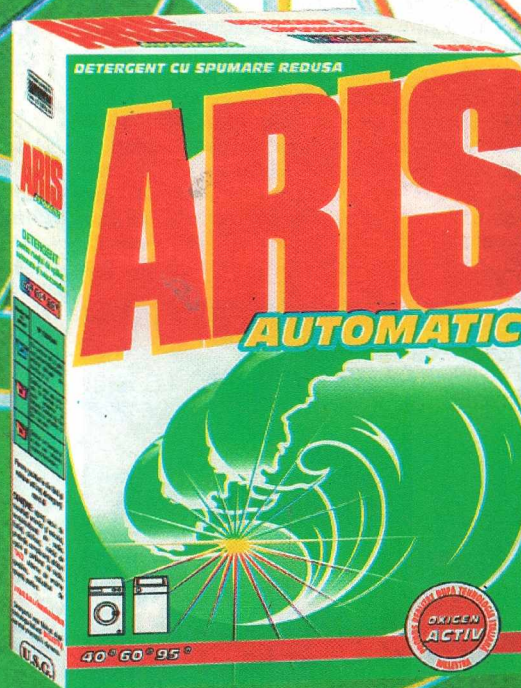
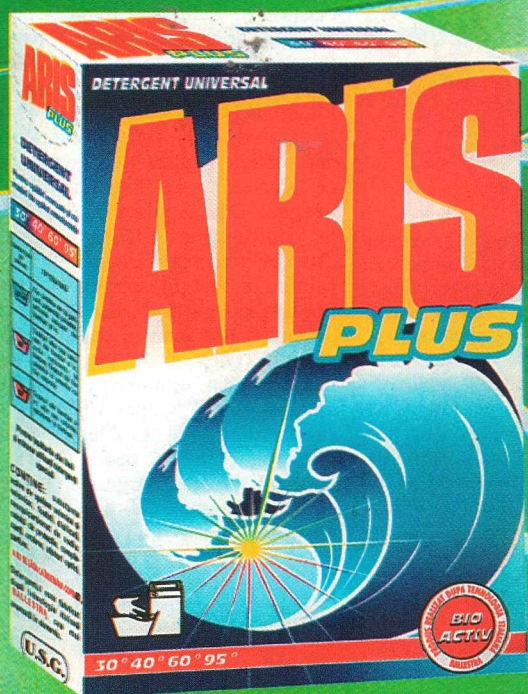
01-899 0078

TAROT

IN DIRECT NON STOP

Tarif 19500 lei/30 sec. Primele 20 sec. sunt netaxabile.

ARIS

UN

MIRACOL

ÎN LUMEA DETERGENTILOR

U.S.G.

Produs de
Uzinele Sodice Govora S.A.
Strada Uzinei nr.2,
1000, Rm. Vâlcea
Tel: 050-73 05 01
Fax: 050-73 05 04

Tricolorii

„GENERATIA DE AUR” nu și-a spus ultimul cuvânt

- Refuzați de Ucraina, salvați de Cipru ● „Tricolorii” au avut liber la o dată fixată de UEFA pentru jocuri ● S-a stabilit „jintarul” preliminarilor C.M. din 2002
- „Asistentul” Nicolae Grigorescu este... recidivist
- „Adidas” rămâne lângă echipa națională ● Se conturează lotul pentru EURO

Text: POMPILIU L. DUMITRESCU

Foto: ROMPRES

Ca și cum nu ar fi fost destul că programul de pregătire al „tricolorilor” era și-așa destul de săracuț, colac peste pupăza selecționerului **Emeric Ienei** a venit renunțarea din partea Ucrainei de-a ne fi parteneră într-un amical pe 26 aprilie. Variantele de a apela la mexicanii sau brazilienii au picat aproape imediat, de exemplu fotbaliștii „carriocas” solicitând, se pare, vreo jumătate de milion de dolari. Așa că, ați înțeles, „dacă e sâmbătă, e Belgia”, pardon, Cipru. Și cum prietenul lui Mircea Sandu este Mario Lefkaritis, acesta nu ne-a lăsat nici acum și bineînțeles că întâlnirea s-a perfectat. Mai ales că, pentru antrenorul reprezentativei din Insula Afroditei, Stavros Papadopoulos, prilejul oferit este „mană cerească”, declarându-se chiar încântat, întrucât solicitase meciuri tari în deplasare („acasă” ciprioții întrecuseră Spania cu 3-2, trecându-și în cont o remiză și o victorie împotriva României). Cum-ne-cum, „gaura” din calendar s-a acoperit, dar nu știm de ce, rămânem cu impresia că noi am devenit sparring-parteneri pentru insulari. În fine, să nu ne lamentăm prea mult, spre

Ehei, și ce gând năstrușnic ne bântuie văzând această „asociere”: păi, în 1992, danezii au fost chemați de pe plajele unde-și petreceau vacanța și n-au câștigat ei trofeul european?

Pentru amatorii de statistici, să inserăm rezultatele din 23.02., cu mențiunea că echipele subliniate sunt calificate la EURO: **Italia** - **Suedia** 1-0, **Turcia** - **Norvegia** 0-2, **Franța** - **Polonia** 1-0, **Croația** - **Spania** 0-0, **Irlanda** - **Cehia** 3-2 (!), **Macedonia** - **Iugoslavia** 1-2, **Oman** - **Slovenia** 0-4, **Anglia** - **Argentina** 0-0, **Belgia** - **Portugalia** 1-1 și **Olanda** - **Germania** 2-1.

Dacă și noi? În fond, ce-atâta zburcăm că nu am susținut niște biete „amicale”? Și-apoi, e mai bine ce-au pățit Germania sau chiar Portugalia și Anglia, care au terminat nedecis? În plus, dinspre staff-ul medical al naționalei germane răzbate o undă de îngrijorare în privința calendarului competițional încărcat, ținând seama în special de faptul că Bayern München este principala furnizoare de selecționabili. Ce-ar fi să-i prindem noi pe nemții ăștia oboșiți de mama focului și să le tragem o tocană pe 12 iunie? Mai mult, „interistul” **Laurent Blanc** și component de bază al „cocoșilor” nici nu consideră utile meciurile de pregătire, calificându-le chiar ca ridicole: în compania unor adversari modești, prestația titularilor nu este concludentă, existând riscul suprasolicitării acestora sau al neselecționării. Nu știm dacă este o pledoarie *pro domo*, dar este totuși o opinie. Revenind la ale noastre, nu este România în continuare pe locul 8 în clasamentul FIFA - Coca-Cola? Și o axiomă emisă de un venerabil federal: adversarii puternici în jocuri de pregătire nu garantează automat succesul în jocurile oficiale.

Ca un făcut, nu stăm prea bine nici în perspectiva preliminarilor C.M. din 2002, grupa a 8-a din care facem parte (alături de Italia, Ungaria, Georgia și Lituania) fiind singura care nu-și fixase calendarul meciurilor. După cum se știe, întâlnirea din 31 ianuarie, de la București, a reprezentanților celor cinci federații s-a soldat cu un eșec, neajungându-se la vreun rezultat nici până la 7 februarie, data limită impusă de FIFA. Abia pe 13 martie forul mondial i-a convocat la sediul său din Zürich pe împuterniciții organismelor naționale în cauză pentru o ultimă șansă de a conveni reciproc asupra datelor respective.

Pe fondul acesta de acalmie (ne referim și la faptul că nu avem nici un fel de emoții în „primăvara europeană” a întrecerilor continentale intercluburi, fiind conectați doar sentimental-patriotic prin Adrian Ilie, Dan Petrescu, Gică

Hagi și cumnatul Gică Popescu), mai vibrăm puțin atunci când ni se confirmă selecționarea lui **Nicolae Grigorescu** (n. 24.08.1955) între cei 17 asistenți desemnați de UEFA să officieze la turneul final din vară („recidivă” la Coupe du Monde '98) sau mai organizăm o festivitate de prezentare a noului echipament al echipei naționale, marca „Adidas”. Realizat în două variante (pe galben și pe roșu), acesta a fost îmbrăcat în premieră de Bogdan Stelea, Bogdan Lobonț, Viorel Moldovan, Ionuț Lupescu, Marius Măldărășanu, Vali Năstase și Laurențiu Roșu - prezenți la ceremonie. Cu același prilej, a fost prezentată și mingea oficială de la C.E. 2000.

Deși parcă facem pași prea mici, antrenorii lotului național iau notițe și se documentează la fața locului. Astfel, Emeric Ienei a vizionat partida Anglia - Argentina și l-a urmărit pe Dan Petrescu într-un meci din Premier League; Dan Apolzan a fost observator atent la confruntarea Olanda - Germania și l-a avut în vizor pe Cristian Chivu, iar Dumitru Moraru a fost în spionaj la disputa Belgia - Portugalia, purtând discuții cu Ciobotariu și Selymes; Imi Ienei a dat o fugă să-i vadă pe cei doi Gică și a lor Galatasaray cum îl răzbuună prin eliminarea Borussia Dortmund din „sferturile” Cupei UEFA. Și-apoi, nici nu sunt prea multe probleme: ce dacă trebuie trimis la UEFA, până la 15 mai, tabelul nominal cu lotul lărgit de 35 de jucători, iar până la 31 mai cel de 22? Crede cineva că vor lipsi de la convocare Stelea, Lobonț (încă un stranie), D. Petrescu, Gh. Popescu, Filipescu, Nanu, Fl. Petre, Sabău, Hagi, Gălcă, Lupescu, Stângă, D. Munteanu, A. Ilie, V. Moldovan, I. Ganea, Craioveanu sau, de ce nu, Adrian Mutu? Doar dacă, Doamne ferește, vreunul va călca strâmb. Să fim optimiști, așadar, „generația de aur” nu și-a spus ultimul cuvânt, ba poate avea unul cu greutate la EURO, iar selecționata României este probabil cea mai experimentată dintre toate cele prezente la turnul din iunie.

a nu crede lumea că avem ceva cu verii mai mici ai grecilor, pe care îi vom întâlni pe 29 martie în deplasare și pe 3 iunie la București. (Apropo, partida împotriva ciprioților a fost programată la Constanța.)

Mai delicat a fost însă faptul că pe 23 februarie (dată stabilită de UEFA) s-au disputat 18 meciuri amicale în care au fost angrenate 27 de echipe europene, dintre care 14 calificate la EURO 2000. Doar două au stat cumiți deoparte, România și Danemarca.

01-899 0081

TAROT

Dragoste, Bani, Carieră

Tarif 19500 lei/30 sec. Primele 20 sec. sunt netaxabile.

Spuneam cândva că în actuala ediție asistăm la un campionat al paradoxurilor. Ei bine, dacă în orice întrecere „sarea și piparul” o constituie lupta pentru dobândirea laurilor, în acest retur ciuntit lucrurile s-au cam inversat, atenția fiind polarizată spre vânzoleala cu accente tragice din partea inferioară a clasamentului, mai ales în condițiile în care nu mai puțin de patru formații vor apăsa primul eșalon. Teoretic, duelul la vârf este tranșat prematur în favoarea „câinilor roșii”. Desigur, „vina” o poartă aproape în exclusivitate „hăitașii” acestora, care n-au reușit să mențină trena. De bine, de rău din spre Podul Grant mai puține câte un semn de alarmă. Nu prea neliniștor însă, și de aceea nici nu știm cum să calificăm declarațiile lui Mister din Șos. Ștefan cel Mare care își acuză rivalii din Giulești de nesinceritate când aceștia afirmă că au abandonat cursa de urmărire. Se știe, acest transfer pe planul diplomației al nonbeleranței nu a făcut parte niciodată din strategia sportivă. Dar, probabil că amintirea trecutului sezon este prea dureroasă pentru dinamoviști, aflați în postura corbului păcălit de vulpe.

Din păcate, situația s-a deteriorat dramatic în ceea ce privește echipa din cartierul Ghencea, „roș-albaștrii” cunoscând cel mai puternic declin din ultimele două decenii. Îți pare o impietate aproape să citești sau să auzi făcându-se calcule de supraviețuire pe prima scenă acolo unde Steaua părea logodită cu norocul pe vecie și singura grijă ce o avea era colecționarea titlurilor spre a-și mai agăța o stelută la blazon. Pe gazonul unde au fost ingenuncheate mari nume ale fotbalului european a crescut sămânța înfrângerilor în fața unor „provinciale” ca FCM Bacău, FC Argeș sau Petrolul ori se plimbă tanțos alde Rapid și FC Național. Și tot la capitolul întâmplărilor nefirești, în partida cu ultima echipă numită, 20.000 de suporter ai

militarilor și-au văzut formația de suflet învinsă pe propriul teren și au avut tăria să-i aplaude pe **Mihai Stoichiță, Marius Lăcătuș, Sabin Ilie și Marius Iordache**, dar ca antrenor, respectiv jucători ai oaspeților. Gest superb al galeriei „ultrașilor”, dar câtă durere aveau probabil în inimă...

● Derby de tradiție și de orgolii în Giulești, **Rapid – Steaua 2-2**, în care gazdele n-au știut să-și conserve avantajul de 2-0 luat prin Schumacher și Nicolae Constantin, „vizitatorii” restabilind egalitatea prin Stelian Carabaș și Eugen Trică, pentru a termina în forcing. Ca întotdeauna, partida a stârnit controverse, cele două părți acuzând arbitrajul lui Vasile Anghelinei cu argumente mai mult sau mai puțin justificate. Trebuie să menționăm că din distribuția „alb-vișiniilor” au lipsit portarul Bogdan Lobonț (care a asistat ca spectator, după ce tocmai fusese înrolat de către Ajax Amsterdam), Dănuț Lupu, Ovidiu Sabău și noua achiziție Tiberiu Bălan, făcându-și debutul portarul Florentin Rădulescu (Petrolul) și fundașul Iulian Crivac (FC Argeș). De asemenea, Steaua a apărut pentru prima oară sub comanda lui **Victor Pițurcă**, antrenor-manager, dar fără Lăcătuș, Sabin Ilie, Iordache, Marius Luca (plecat la Getafe, în divizia secundă spaniolă), portarii Zoltan Ritli (Oașul Negrești) și Dumitru Hotoboc (Jiul), Alexandru Zotică (Gaz metan Mediaș), Ștefan Stoica (Electro Bere Craiova), Radu Chiorean (FC Onești) și Elton Ceno (SK Skanderbeu). Ca noutăți, militarii i-au utilizat pe Tiberiu Lung (Universitatea Craiova), Stelian Carabaș (FC Național) și Claudiu Răducanu (Extensiv).

Text: POMPILIU L. DUMITRESCU ■

Steaua, din etapa a XIX-a (joc reprogramat pe 19 aprilie), întrucât sezonul de toamnă-iarnă a inclus și primele trei runde din retur. În primăvară, „deschiderea” (pe 3 martie) au făcut-o **FC Brașov – FC Argeș 2-1**, o partidă în care „Armeanul” și-a învins foștii elevi, încrezători cât au fost sub comanda acestuia că-și pot lua măsurile pentru confecționarea cununilor de campioni, dar care a preferat să încerce miracolul supraviețuirii formației de sub Tâmpa ● Surprinzător, liderul **Dinamo** s-a impus doar cu **1-0** în Bănie, în fața „lanternei”, **Extensiv**, printr-un penalty ● Mare bombă asupra Ploieștiului, **Petrolul – Gloria Bistrița 1-2**, cu antrenorul Virgil Dridea regretând pierderea vechilor prietenii ● Dezastru pentru gazde în Banat și pe litoral, **CSM Reșița – Univ. Craiova 0-0**, respectiv **FC Farul – Astra 1-1**, ultimul rezultat provocând demiterea antrenorului Gabriel Zahiu și înlocuirea sa cu fostul „astral” Vasile Simonaș ● Într-un derbi județean, **FC Onești – FCM Bacău 1-0** ● Redeschiderea stagiunii teatrale în Drumul Găzarului: **Rocar – Oțelul 3-2** ● **FC Național – Ceahlăul 5-1**, după o primă repriză albă.

Cea de-a **22-a etapă** ne-a rezervat în „posticipo” confruntarea **Steaua – FC Național 2-3**, la cei patru ex-steliști amintiți mai la început trebuind să-i adăugăm pe Adrian Matei (ostracizat mai demult) și chiar pe portarul Bogdan Vintilă, pasager cândva prin Ghencea. După o primă repriză bună și în care au reușit să deschidă scorul repede (Roșu, min. 9), gazdele au crezut prea mult în strategia jocului la ofsaid, fiind „sanctionate” de Cătălin Liță în min. 45 și 58, pentru ca în min. 60 S. Ilie să pună „bomboana pe colivă”. Chiar dacă Dănculescu a redus handicapul, militarii le-a lipsit exact forcinul de care dăduseră dovadă cu o rundă înainte ● **FC Argeș – Rapid 0-1**, o partidă în care Pițurcă, visând la locul 3, a fost „suporterul” giuleștenilor ● **Dinamo – Univ. Craiova 5-2** (trecând prin 5-0!), oltenii pierzând invincibilitatea care le surăsese de nouă ori ● În „anticipo”, **Oțelul – FC Brașov 1-0** ● Scorul etapei: **Ceahlăul – FC Onești 6-0** ● **FCM Bacău – Farul 1-1** și în orașul lui Bacovia poate ieși o mare dandana ● **Astra – CSM Reșița 2-1**, bănățenii mai având doar șanse teoretice de supraviețuire ● **Gloria – Rocar 2-1** și **Extensiv – Petrolul 0-0**, „centralii” Sorin Vădana, respectiv Gheorghe Moise fiind al 12-lea jucător pentru bistrițeni și „găzari”.

În clasament: 1. **DINAMO** 59 p. (+26), 2. **Rapid** 46 p. (+16), 3. **FC Argeș** 42 p. (+9), 4. **Ceahlăul** 40 p. (+4), 5. **Gloria** 38 p. (+5), 6. **Astra** 34 p. (-2), 7. **Steaua** 30 p. (-6) ... 15. **FC Farul** 24 p. (-9), 16. **FC Onești** 24 p. (-9), 17. **CSM Reșița** 18 p. (-15), 18. **Extensiv** 15 p. (-18).

Rapid – Steaua 2-2, cu autorii golurilor rapidiste în prim plan (Schumacher 20, N. Constantin 4)

Așadar, căderea de cortină s-a produs pe 13 decembrie, prin disputarea restanței din etapa a XIV-a, **FC Argeș – Steaua 4-0**, când a avut loc despărțirea antrenorilor **Florin Halagian** și **Emeric Ienei** de cele două echipe, unul plecând la FC Brașov, celălalt preluându-și prerogativele de selecționar. Și totuși a mai rămas o „codiță”, **Rocar –**

Danke, Lothar!

În viața oricărui sportiv vine întotdeauna o clipă – pe cât de frumoasă, pe atât de emoționantă – a despărțirii. Nici pentru **Lothar Matthäus** (n. 21.03.1961 la Erlangen) – liberoul naționalei Germaniei și al bavarezilor de la Bayern München – nu a fost altfel, miercuri, 8 martie. Cei 70.000 de spectatori prezenți pe „Olympiastadion” și-au luat la revedere de la cel ce a ținut să-și încheie cariera într-o partidă de Liga Campionilor, în care gazdele au zdrobit cu 4-1 pe Real Madrid, deținătoarea celor mai multe trofee continentale.

O carieră încheiată pe pământul patriei, dar pe care Lothar o va continua pe solul american, din 15 martie el activând la New York sub culorile „New Jersey MetroStars”. O carieră începută ca profesionist în 1979 la Borussia Mönchengladbach, trecând apoi la Bayern, Internazionale Milano și din nou la münchenezi. 464 meciuri în Bundesliga și 121 goluri înscrise, 101 partide în cupele europene, dar și recordman mondial prin cele 144 selecții în prima reprezentativă, pentru care a marcat 23 de goluri. Numai

Text: POMPILIU L. DUMITRESCU ■

Foto: ROMPRES ■

8 jocuri la turneele finale ale C.E. (în perioada 1980–1988), dar 25 (alt record mondial) la 5 turnee finale ale C.M. în intervalul 1982–1998. Desigur, toate aceste performanțe ar fi avut cote mai înalte, însă conflictele cu fostul selecționar Berti Vogts și cu Jürgen Klinsmann sau cele două operații suferite în decembrie 1994 – ianuarie 1995 la tendonul lui Ahile și care l-au ținut 10 luni pe tușă au făcut ca între 18 decembrie 1994 și 27 mai 1998 să lipsească de la convocările în „Mannschaft”.

„Balon de Aur” în 1990 și cel mai bun fotbalist al lumii în 1990 și 1991, Lothar și-ar dori ca finala EURO să fie o dispută Germania – Olanda, reprezentativă împotriva căreia și-a început cariera internațională cu două decenii în urmă, la C.E. din Italia.

Retras din teren în minutul 89 al partidei cu madrileni, Matthäus a făcut turul de onoare al stadionului, în timp ce pe tabela electronică scria: „Danke, Lothar!” „Auf wiedersehen und alles gute”, completăm noi.

Ultimul meci pentru Sir Stanley Matthews

Miercuri, 23 februarie, cu puține ore înaintea începerii amicalului Anglia – Argentina, s-a stins din viață, pe un pat de spital, la 85 de ani, primul jucător din istoria fotbalului englez care a fost înnoobilat cu titlul de Sir, **Stanley Matthews**. Pe „Wembley”, cei 75.000 de spectatori au păstrat un moment de reculegere, iar jucătorii celor două reprezentative au evoluat cu o banderolă neagră.

Născut pe 1 februarie 1915, Stanley își începe ucenicia fotbalistică la clubul Stoke City, pe când avea doar 14 ani, trei ani mai târziu devenind jucător profesionist tot aici. Doar după un sezon Stoke a reușit promovarea în Premier League, pentru ca în 1936 să se claseze pe locul 4 (ca și în 1947). În 1934 Stanley face parte pentru prima oară din echipa națională a Angliei, pentru care va susține ultimul meci în 1957, pe când avea 42 de ani și 103 zile, adunând 54 de selecții. În 1948 a fost desemnat **fotbalistul anului** în Anglia, tot atunci transferându-se la Blackpool, cu care va câștiga Cupa Angliei în 1953. Peste trei ani a devenit primul fotbalist care a cucerit nou instituitul trofeu **Balon de Aur**. În 1963 este ales din nou **fotbalistul anului** în Anglia. În 1961 a revenit la Stoke, de unde se va

retrage din activitatea competițională la cinci zile după ce împlinise 50 de ani, totalizând 710 partide susținute în prima ligă. A fost înnoobilat de Regină cu titlul de **Cavaler al Imperiului Britanic**. În 1992 a primit **Ordinul de Aur din partea FIFA**.

S-ar putea spune că biografia sa nu este una spectaculoasă: a evoluat la două echipe destul de modeste, dovedind doar o longevitate ieșită din comun. Ce l-a impus atunci atenției tuturor iubitorilor fotbalului? În primul rând, Matthews a dovedit un comportament de adevărat gentleman: în 33 de ani de carieră nu a primit nici un avertisment taxat prin cartonaș galben. Apoi, calitatea de maeștru al fentelor pe extrema dreaptă, ceea ce i-a adus supranumele de **Lordul driblingului**, dar întotdeauna în favoarea coechipierilor, pentru care a reprezentat un pasator ideal. Dar nu în ultimul rând, modestia sa ca principală trăsătură de caracter, ca și noblețea sufletească l-au transformat într-un erou de legendă încă din timpul vieții.

La funeraliile organizate la Stoke-on-Trent (orașul natal) și care au avut loc la 9 zile după deces, câteva zeci de mii de oameni au ținut să-și ia rămas bun, între care Sir Bobby Charlton și celebrul portar Gordon Banks. Îndrăznim să credem că modestele rânduri de mai sus constituie un pios omagiu de la distanță și din partea noastră la ultimul meci al unui Sir al jocului cu balonul rotund.

Germania

După cum se știe, România face parte din grupa A la turneul final al Campionatului European din vara acestui an, având de înfruntat (în ordine) Germania, Portugalia și Anglia. Să recunoaștem, o adevărată „groapă cu lei“. Iar dacă înaintea tragerii la sorti, cei doi Gică (Hagi și Popescu) mergeau cu gândul chiar la cucerirea titlului, nouă nu ne rămâne de făcut decât să urmărim, pe parcursul celor aproximativ trei luni până la startul marii competiții fotbalistice, evoluția pregătirilor în taberele adversarelor.

Numit antrenor al naționalei Germaniei la 9 septembrie 1998, **Erich Ribbeck** (născut pe 13 iunie 1937, la Wuppertal) nu a fost un „nume“ în fotbalul din Bundesliga, el activând ca jucător la Wuppertaler SV și Viktoria Köln, iar ca antrenor la Eintracht

Bursa (10.10.98), 0-1 cu Turcia, în fața căreia va remiza (0-0) la München, în ultima partidă (9.10.99). Au fost, de altfel, singurele puncte pierdute, în rest înregistrând victorii pe linie: 3-1 cu Moldova la Chișinău (au marcat Kirsten - 2, Bierhoff) și 6-1 la Leverkusen (Bierhoff - 3, Kirsten, Bode, Scholl), 3-0 cu Irlanda de Nord la Belfast (Bode - 2, Hamann) și 4-0 la Dortmund (Bierhoff, Ziege - 3), 2-0 cu Finlanda la Nürnberg (Jeremies, Neuville) și 2-1 la Helsinki (Bierhoff - 2).

Dintre cei care au putat campania preliminară, Ribbeck a ales 15 jucători: portarii Oliver Kahn (Bayern München), Jens Lehmann (Borussia Dortmund) și Hans-Jörg Butt (Hamburger SV), fundașii Lothar Matthäus, Thomas Linke, Markus Babel (toți de la Bayern), Jens Nowotny (Bayer Leverkusen) și Christian Wörns (Borussia Dortmund), mijlocașii Jens Jeremies, Mehmet Scholl (ambii de la Bayern), Christian Ziege (Middlesbrough) și Diemar Hamann (FC Liverpool), atacanții Oliver Bierhoff (AC Milan), Oliver Neuville (Leverkusen) și

Text: POMPILIU L. DUMITRESCU ■

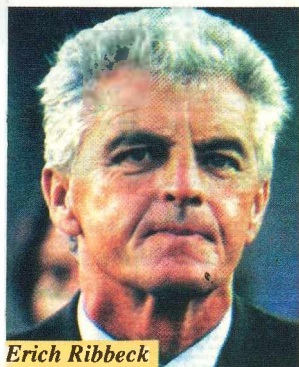
Foto: ROMPRES ■

răutăților“. În plus, „portocalii“ au luat jocul în serios și au dominat categoric pe alocuri (au înscris Kluivert 15 și Zenden 28), doar reușita lui Ziege (min. 22) fiind prea puțin pentru oaspeți. Nici liberoul Matthäus n-a fost în apele sale, dominat psihic de importanța faptului că împlinea 144 de prezențe la echipa națională (depășindu-l pe portarul suedez Thomas Ravelli, cu care se afla la egalitate), ceea ce constituie un record mondial. Chiar dacă după pauză Sebeschescu lăsat locul lui Sebastian Deisler (Hertha Berlin), condiția de debutant și a acestuia l-a făcut să evolueze la fel de timorat. De asemenea, linia mediană a abuzat de pase (inutile), numai intervențiile portarului Kahn și ratările gazdelor determinând o victorie la limită a acestora.

Formația utilizată:

Kahn - Babel, Matthäus, Linke - Sebeschescu (46 Deisler), Hamann (61 Wosz), Jeremies, Scholl, Ziege - Neuville (76 Baumann), Bierhoff.

Evoluția dezamăgitoare a deținătoarei titlului continental avea să declanșeze o furtună de critici din partea presei și a specialiștilor. Numai că, pe cât de prudent, înaintea întâlnirii neexcluzând un eșec, Ribbeck a rămas pe atât de imperturbabil declarând că „acum știu unde ne aflăm“. Tocmai de aceea urmează să privim cu un interes sporit proxima verificare a „Mannschaft“-ului din 29 martie de la Zagreb, în compania Croației.

Erich Ribbeck

Bilanțul celor 10 întâlniri directe România - Germania (a căror „deschidere“ s-a produs la 25.08.1935, 2-4 la Erfurt) este de-a dreptul dezastruos pentru „tricolori“: o singură victorie (1-0 la București, pe 22.11.1967, prin golul marcat de Gergely) și două egalități (1-1 la Stuttgart, pe 08.04.1970 - a marcat Al. Neagu, respectiv C. Dinu - autogol! și tot 1-1 la La Valletta, pe 05.09.1998 - V. Moldovan a înscris pentru noi, rezultat ce a condus la demisia lui Berti Vogts), în schimb, 7 înfrângeri (între care, 3-9 la Frankfurt/Main pe 14.07.1940 și 0-7 la Beuthen în 16.08.1942). De menționat că un singur joc a fost oficial și s-a disputat la Lens (17.06.1984) la prima prezență românească în cadrul unui turneu final european (1-2, a marcat Coraș).

Frankfurt, Borussia Dortmund, FC Kaiserslautern, Bayer Leverkusen, Bayern München și „secund“ al naționalei ● Iar dacă Federația germană (DFB - Deutscher Fussball Bund) și-a aniversat centenarul la 28 ianuarie anul acesta, un alt fapt este demn de reținut: din 1923, la „cărma“ primei reprezentative s-au succedat doar 7 (șapte!) selecționeri, ultimii fiind **Sepp Herberger** (1936-1964), **Helmut Schön** (1964-1978), **Jupp Derwall** (1978-1984), **Franz Beckenbauer** (1984-1990) și **Berti Vogts** (1990-1998) ● Palmaresul „Panzerelor“ este de-a dreptul impresionant: din 1972, au obținut calificarea la toate turneele finale ale „europenelor“, adjudecându-și titlurile în 1972, 1980 și 1996, ocupând locul secund în 1976 și 1992; de asemenea, au realizat „tripla“ la campionatele mondiale în 1954, 1974 (când au fost gazde) și 1990, obținând locul 2 în 1966, 1982 și 1986, locul 3 în 1934 și 1970.

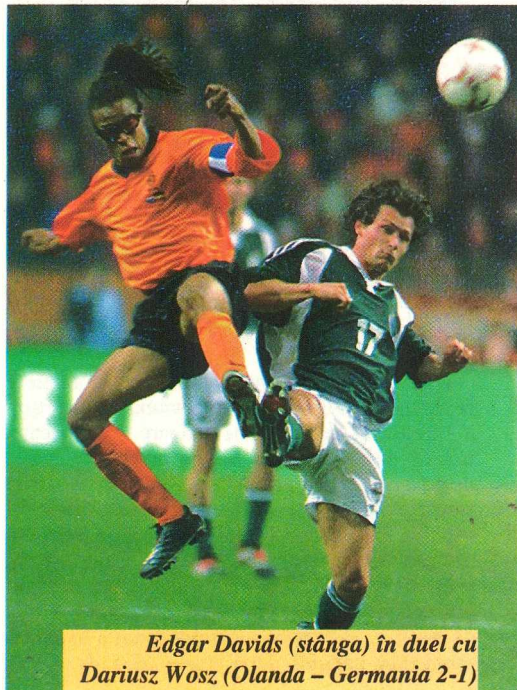
Participantă în grupa 3 preliminară, Germania a reușit calificarea (de pe prima poziție) nu fără emoții, după debutul de la

Marco Bode (Werder Bremen).

Cu meticulozitatea lor recunoscută, germanii și-au alcătuit un plan riguros de pregătire cuprinzând meciuri amicale (cu Olanda, Croația, Elveția, Bayern München, Real Mallorca, Cehia și Liechtenstein) și campionate.

Data de 23 februarie a constituit pentru multe reprezentative un prilej de a-și verifica potențialul. În ceea ce ne interesează, Anglia - Argentina 0-0, Belgia - Portugalia 1-1 și Olanda - Germania 2-1, asupra ultimului meci urmând să zăbovim mai mult.

Astfel, în acest prim test susținut pe „ArenA“ din Amsterdam în compania Olandei (una dintre gazdele turneului final), Ribbeck a utilizat echipa standard a momentului, punând accentul pe ofensivă și, în consecință, apelând la trei atacanți (Neuville, Bierhoff, Scholl). Idee nefericită a selecționarului german întrucât cei care trebuiau să constituie tridentul ofensiv s-au încurcat reciproc, în timp ce apărarea - jucând la ofsaid - a manifestat o nepermisă nesiguranță, debutantul ungar naturalizat Zoltan Sebeschescu (Wolfsburg) fiind „capul

Edgar Davids (stânga) în duel cu Dariusz Wosz (Olanda - Germania 2-1)

Dominație românească la semifond

Text: POMPILIU L. DUMITRESCU ■

Foto: ROMPRES ■

Desfășurate la Gent (Belgia), în perioada 25-27 februarie, Campionatele Europene de atletism în sală (ediția a 26-a) au reunit peste 500 de sportivi din 43 de țări. Întrecerile au fost găzduite de Flanders Sport Arena (6.000 de locuri pe scaune), renovată cu această ocazie și beneficiind de o pistă rapidă (de 200 m) acoperită cu Mondo Sportflex Super X.

Competiția a fost lansată în 1966, la Dortmund; din 1970 a primit recunoașterea oficială a IAAF; începând din 1990 se dispută bienal (alternativ cu C.M.). Precedenta ediție a avut loc în 1998 la Valencia. Prin prisma rezultatelor de atunci, România a avut asigurate 12 locuri, deplasând în total 19 sportivi (14 atlete și 5 atleți). Îmbucurător este faptul că 13 dintre aceștia s-au calificat în finale.

Deși a constituit într-un fel o avanpremieră la Jocurile Olimpice din toamnă, competiția a înregistrat rezultate de valoare. Din păcate, trebuie să spunem de la început că delegația noastră a fost lipsită de aportul a două sportive de excepție – Ionela Târlea și Monica Iagăr-Dinescu, aflate încă în refacere de pe urma unor accidentări. Chiar și în aceste condiții, prin cele **cinci medalii** obținute (două de aur, două de argint și una de bronz), **România a ocupat locul 5 în clasamentul pe națiuni**, după Rusia (6-5-4), Cehia

(3-2-1), Germania (2-6-1) și Bulgaria (2-2-2), iar **în cel feminin s-a situat pe poziția a doua.**

Bineînțeles, vedeta C.E. a fost multipla campioană și recordmană **Gabriela Szabo**, încununată chiar în preziua începerii disputelor propriuzise și cu titlul de **cea mai bună atletă europeană a anului 1999.**

Primele emoții le-am trăit alături de concurențele la triplusalt, însă **Rodica Petrescu-Mateescu** (14,12 m), **Cristina Nicolau** (13,95 m) și **Adelina Gavriliță** (13,87 m) au acces fără probleme în finala de opt. La debutul său ca senioară, Cristina a obținut medalia de argint (14,63 m), fiind depășită de rusoaica **Tatiana Lebedeva** doar cu 5 cm. În schimb, Rodica a ocupat locul 6 (14,16 m), iar Adelina – 8 (13,90 m). În proba masculină, **Ionuț Pungă** ne-a produs o mare dezamăgire: cu 16,26 m a obținut al 16-lea rezultat!...

Tot din prima zi și-a început „calvarul” la pentatlon „veterana” **Liliana Năstase** (38 ani), care a „adunat” numai 4.321 p., fapt ce a condus-o pe locul 8. Titlul a fost adjudecat de **Karin Ertl** (Germania) – 4.671 p.

La aruncarea greutății, după ce a „spart” constant plafonul celor 20 m la debut de sezon, **Gheorghe Gușet** a obținut locul 5 (20,21 m), deși îi era accesibil podiumul. (Pe primul loc, ucraineanul **Andrei Bagaci** – 21,18 m.)

Din păcate, în proba similară, **Livia Meheș** (16,82 m) nu a depășit calificările. În finală s-a impus **Larisa Peleşenko** (Rusia) – 20,15 m, în timp ce **Astrid Kumbernuss** (Germania) – 19,12 m – s-a clasat a treia.

Nici **Ovidiu Olteanu** (8:04,67) la 3.000 m nu a avut mai mult succes, iar la lungime – **Bogdan Țăruș** (7,98 m) și **Bogdan Tudor** (7,90 m) s-au calificat din ultima săritură. În finală, Țăruș a confirmat (8,20 m) și a luat „argintul” (a fost întrecut cu 6 cm de bulgarul **Petar Dacev**). Cu 7,80 m (!), Tudor s-a clasat pe locul 7.

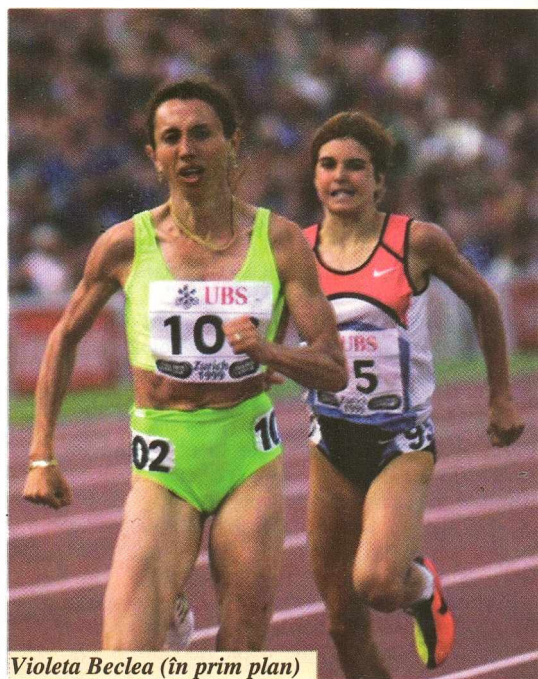
Trebuie să mai spunem că, potrivit listelor de concurs, România avea asigurată o medalie întrucât la proba feminină de ștafetă 4 x 400 m nu erau înscrise decât trei țări (Rusia, Italia și România). Ceea ce s-a și întâmplat, **Otilia Ruicu, Anca Safta** (a înlocuit-o pe **Andreea Burlacu**), **Georgeta Lazăr** și **Alina Răpanu** obținând „bronzul”. (Ca și la 200 m, am regretat din nou absența Ionelei Târlea.)

Împărțindu-și probele și nevrând să riște nimic, semifondistele rapide **Violeta Beclea-Szekely** (4:15,12 în serie și 4:12,82 în finală) și **Gabriela Szabo**

(8:50,45, respectiv 8:42,06) au făcut curse tactice foarte bune, revenindu-le medaliile de aur. Iar dacă Gabi a repetat succesul din 1998, **Violeta** (n. 26.03.1965) a obținut prima sa mare victorie, având la activ două medalii de bronz la C.E. de sală (Glasgow '90 și Valencia '98) și trei medalii de argint la C.M. de sală (Sevilla '91, Toronto '93 și Maebashi '99). Nu putem să oitem nici faptul că este pregătită de o altă fostă glorie și longevivă sportivă, **Maricica Puică.**

Cu 4:17,00, **Elena Buhăianu-Iagăr** a ratat intrarea în finală la 1.500 m, ca și **Alina Răpanu** sau **Anca Safta** la 800 m. La 400 m doar **Otilia Ruicu** (53,40) a mers mai departe (locul 12 – 53,44), **Georgeta Lazăr** și **Andreea Burlacu** oprindu-se în serii. Cunoscută mai ales ca „iepure” al Gabrielei Szabo, dar concurând în cealaltă serie **Luminița Gogârlea** a ocupat locul 7 la 3.000 m, ceea ce i-a barat accesul în finală.

Alături de Gabi Szabo, în întrecerea masculină **atletul anului 1999** a fost desemnat cehul **Tomas Dvorak**, recordman mondial la decatlon (8.994 p. pe 4 iulie, la Praga). La fel ca marea noastră campioană, acesta nu a avut probleme la Gent, obținând „aurul” la heptatlon (6.424 p.), corectând recordul european. Alți campioni: înălțime – **Kajsa Bergqvist** (Suedia) – 2,00 m („altitudine” care ar fi fost perfect accesibilă pentru **Monica Iagăr-Dinescu**); 200 m – **Muriel Hurtis** (Franța) – 23,06 (lucru valabil și pentru **Ionela Târlea**); în aceeași probă (la masculin), **Christian Malcolm** (MBr) – 20,54; 1.500 m – **José Antonio Redolat** (Spania) – 3:40,51.

Violeta Beclea (în prim plan)

Bădia Maftei

- naționalist de la 17 ani

Text: CARLA MIHĂILĂ ■

Foto: Arhiva personală ■

La 18 ani

„N-am căzut în cap niciodată“

„M-am născut la 6 martie 1920, spune bădia, într-o zi mai caldă decât asta de azi. Tata a înjugat boii la plug și s-a dus la arat. Pe la trei după-amiază s-a înnorat și a început să ningă cu niște fulgi mai mari decât oul de găscă. Când s-a întors tata, eu ieșisem afară.“ Ernest Maftei e de loc din satul Prăjești, situat pe niște dealuri bucolice, vecine cu lunca Siretului și aflate la 12 km de Bacău. Singurul băiat al unei familii sănătoase de țărani, el a mai avut trei surori, alături de care a crescut în spiritul lui Creangă. „Mă puneau ai mei în covățică, pe prispă, și eu cădeam mereu, pentru că era prispă în pantă, să curgă apa. N-am căzut în cap niciodată, de-aia nu sunt nici în Parlament, nici în vreun minister, că ăștia-s căzuți în cap. Eram năbădăios de mic... Sora mea care-mi urma era mai mică decât mine cu doi ani. Părinții ne puneau să mâncăm

lapte cu mămăligă din strachină. Eu puneam lingura de-a curmezișul și-i spuneam să nu mănânce din partea mea. Ea, săraca, mânca numai de la ea, dar se ducea și laptele de la mine, drept pentru care o dădeam cu fundu' de pământ. Era la noi în sat un obicei ca băieții de șapte ani să treacă Siretul înot. Veneau toți părinții cu gustări la iarbă verde. Pe mine m-a luat tata de la 5 ani să mă-nvețe să trec Siretul, să nu-l fac de râs. Când a venit ziua în care trebuia să sar, țin minte că am ezitat. Malul era înalt de 2-3 m. M-a luat tata și m-a aruncat.“ Fiind un bun elev, s-a dus la oraș, la Școala Normală, gândind că se va face învățător. Profesorii l-au cooptat pe dată în trupa de teatru a școlii. „Eram frumușel și jucam roluri de fete. Îmi puneam peruci, sâni de hârtie și pantofi cu toc. Dar am jucat și țărâncuțe.“ În liceu, pe la 14 ani, a căpătat obiceiul de a fuma, dar bunul simț nu i-a permis să facă acest lucru de față cu tatăl său. Când se întorcea acasă, arunca țigara cu o uliță înainte.

„Tata dorea să fiu învățător“

„Eu sunt mare naționalist, dar în sensul frumos al cuvântului. Principiile mele sunt: să-ți iubești neamul fără să urăști altă nație, să nu fii șovin și antisemit. La 17 ani am jurat credință mișcării legionare, pentru că aveam un unchi prieten cu Codreanu. În scurt timp am ajuns comandantul legionarilor din

Bacău. A fost un fenomen care nu se mai poate repeta. Tineretul de-atunci nu vroia să trăiască în nemernicie și erau oleacă, așa cum e și-acum“, își amintește Ernest Maftei. Sfătuit de profesorii de la Școala Normală, el a dat examen la Institutul de teatru din Iași, unde mergeau, în general, tineri cu bani. Deși a terminat cu bine Institutul, Ernest Maftei își aduce aminte că, din cauza convingerii sale legionare, n-a avut zile bune nici în perioada lui Antonescu, nici după 23 August 1944. „Sunt printre puținii supraviețuitori. Am avut 13 procese. Mă țineau 4 luni în pârnaie, ieșeam achitat... La unul dintre cele mai mari procese m-a apărut Ionel Teodoreanu, unul dintre cei mai mari avocați. Am venit în București și am jucat sub alt nume trei ani, Erna Valahu. Așa mi-au pierdut urma sau au vrut să mi-o piardă.“ Când a auzit că fiul său vrea să se facă actor, tatăl său a fost necăjit foc, crezând că singurul său

Tânăr actor

Deși a iubit 5 femei, s-a însurat o singură dată, la 26 de ani

vârstar de sex masculin va juca pe sârmă, la circ, și se va face de răs. Ca să se convingă de contrariu, Ernest l-a dus la premiera filmului din 1949, „Răsună valea”, unde a jucat rolul unui brigadier. „Mă întreabă tata: «Care ești tu?» «Ăla cu lada.» «Asta faci tu, măi băiete, cari lăzi? N-ai vrut să vii învățător în sat, ți-am făcut casă frumoasă, tu umbli prin lume și cari lăzi.» În '53 l-am chemat iarăși când am făcut «Desfășurarea». Aveam rol principal, eram secretarul de partid. Nu se făcuseră colectivele încă. Tata a stat în lojă

În rol de haiduc

alături de miniștri, fără să-și dea băta și cojocul jos. Și comenta: «He-hei, n-am știut eu că fi-miu-i bandit, ia uite ce face.» Iar la gară mi-a zis, după ce a aflat că am luat bani frumoși pe acel film, că m-am vândut pe puțin. Dar, până la urmă, a fost fericit.”

„Am fost cu Labiș în noaptea accidentului“

În perioada tinereții, Ernest Maței a fost bun prieten cu Nicolae Labiș, poetul cu un sfârșit tragic, despre care ne spune: „Dormea la mine. Eu ședeam pe Calea Victoriei. Am fost împreună înainte de accident la bufetul Teatrului Național. Se făcuse ora 1.00 noaptea și el nu vroia să mai plece, scriind versuri și spunându-mi că merge la iubita lui de la Șosea. Am pe un șervețel ultimul lui catren: «Dumnezeu mami ei de viață/ Dragoste-mi face rotocol/ Suflul mi-e ca paharul gol/ Care-l văd în față.» La

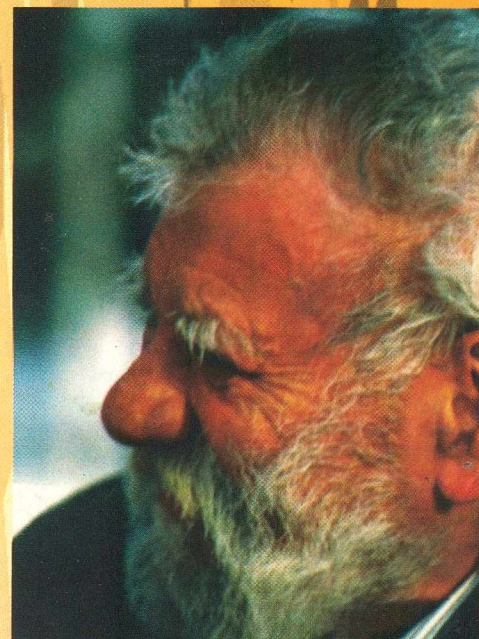
Universitate, tramvaiul făcea cruce. Era ghețuș, ger și ningea mărunț. El a vrut să sară din tramvai din mers, a alunecat, a căzut pe spate și și-a rupt șira spinării. Nu-i așa cum se spunea, că l-au asasinat. La înmormântare, toți scriitorii și poeții noștri se uitau urât la mine. Eu n-am putut să-l aduc acasă, asta i-a fost soarta. Dacă mai trăia, l-ajungea pe Eminescu.” La 26 de ani, bădia a spus adio vieții de burlac, însurându-se cu o femeie model, care i-a fost alături până acum 7 ani, când s-a stins măcinată de boală. „Soția îmi spunea mereu că n-am nici un defect, că om ca mine nu mai găsește, dar nici nu-i mai trebuie. Mi-a murit din accident. Ea a fost inginer chimist la ICECHIM, savantă cu invenții. A fost o explozie mare, care i-a găurit plămânii, după care a mai dus-o așa, săraca, vreo cinci ani. Nu puteam sta singur și am cunoscut o femeie minunată, de treabă, ingineră la RENEL. I-am făcut o vilișoară ca de păpușă la Calul Bălan. Și la 44 de ani a murit de cancer.” Acum, la Samurcaș, lângă Calul Bălan are o grădină frumoasă, cu de toate, vreo 300 m de boltă de vie, la lucrările lor fiind ajutat de fiul și de nora sa. Se mândrește cu nepotul de 16 ani, năzdrăvan ca și bunicul lui la aceeași vârstă, iar când îl apasă vreo supărare ia vioara din cui, cântă și-i trece. Sau scrie. Până acum a scris vreo trei piese de teatru, dintre care una a luat premiul întâi pe țară, și a publicat „o plachie” de versuri, deși mai are de-un volum. La 80 de ani a adunat ceva înțelepciune, dovadă versurile ce urmează, și care, cândva, îi vor fi epitaful.

După 30 de ani, împreună cu soția și băiețelul Gheorghe

Am plecat

„Un punct... încă nedefinit.
Cu ifose de Univers,
Pe-acest rotund m-am rătăcit.
Într-un vârtej greu de-nțeles
Abia am poposit,
Lăsând o urmă de nimic
În praful învechit.
C-am și plecat de unde am venit.”

Previziuni generale – aprilie 2000

Caracterizare generală

Luna aprilie va reprezenta o perioadă tensionată, în care interesul multora dintre noi se va îndrepta spre rezolvarea unor probleme care se vor acutiza. Nevoia de a face schimbări de anvergură va fi mare, dar aceste tendințe trebuie cenzurate.

Berbec

Problemele financiare cu care vă veți confrunta nu se vor rezolva prea curând. Ar fi bine să nu vă implicați în afaceri riscante, chiar dacă vi se pare că șansa vă surâde. De energie nu duceți lipsă, dar ar fi bine să o canalizați spre activități intelectuale sau socio-profesionale.

Taur

Traversați o perioadă deosebit de tensionată, în care vă pândesc pericole de tot felul. Evitați discuțiile în contradictoriu cu superiorii ierarhici, căci ați putea avea multe neplăceri. Nu faceți schimbări majore în viața dv. și îndreptați-vă atenția mai degrabă spre activitățile de rutină.

Gemeni

Îngrijiți-vă sănătatea, căci din această zonă ar putea să apară tot felul de surprize neplăcute. Relația cu prietenii se va îmbunătăți simțitor și ați putea obține sprijinul unora dintre ei pentru punerea în practică a planurilor dv. Veți primi propuneri de colaborare avantajoase.

Rac

Eforturile dv. în plan profesional se vor bucura de succes, mai ales că veți beneficia atât de sprijinul șefilor cât și de cel al colegilor. În schimb relația cu prietenii va fi cam tensionată și n-ar fi exclus să se înregistreze discuții aprinse ce ar putea duce la situații neplăcute. În plan financiar, nu vă așteptați la prea multe reușite.

Leu

Situația dv. profesională este foarte tensionată, dar ar fi bine să nu faceți schimbări fundamentale. Soluții pentru rezolvarea problemelor cu care vă confrunțați ar putea să apară, dar trebuie să vă gândiți bine înainte de a le pune în practică. Situația dv. financiară va înregistra o evoluție ascendentă.

Fecioară

În prima parte a lunii veți primi noi propuneri de colaborări. Cu ocazia unor drumuri făcute în compania persoanei iubite veți avea posibilitatea să vă consolidați relația cu aceasta. Câștigurile și cheltuielile vor alterna astfel încât la sfârșitul lunii veți constata că nu v-ați ales decât cu foarte multă muncă.

Text: CRISTINA VANA ■

Balanță

Pe cât posibil evitați să faceți speculații sau să participați la jocuri de noroc care vă vor duce, mai mult ca sigur, spre pierderi. Activitățile de divertisment vă vor costa și ele ceva bani, dar și câștigurile vor fi pe măsură. Călătoriile scurte pe care le veți avea de făcut se vor dovedi avantajoase.

Scorpion

Este o perioadă în care colaborările nu vă sunt avantajoase, așa că ar fi bine să faceți totul de unul singur. Preocupările dv. pentru rezolvarea chestiunilor bănești vor fi încununate de succes. La serviciu veți avea de făcut față unor activități dificile, care vă vor obosi peste măsură.

Săgetător

Chestiunile sentimentale vă interesează în mod special; ați putea face o cucerire sau ați putea consolida relația cu ființa iubită. Capacitățile dv. mentale ating un maximum în această perioadă, ceea ce v-ar putea ajuta să luați decizii înțelepte în problemele cu care vă confrunțați.

Capricorn

Situația, în ansamblu, vă avantajează, chiar dacă este cam tensionată. În familie va avea loc un eveniment care vă va bucura nespus. Totuși, vor exista nemulțumiri din cauza copiilor care doresc ceva mai multă independență. Va fi nevoie de mult tact și diplomatie pentru a vă descurca.

Vărsător

Veți avea parte de o mulțime de evenimente, care vă vor suprasolicita fizic și nervos. Neînțelegerile cu rudele apropiate nu vor putea fi rezolvate așa cum vă doriți. Mare atenție, căci nu este exclus să aveți parte de un accident casnic. Persoana iubită va fi alături de dv. în tot ce veți dori să întreprindeți.

Pești

În plan socio-profesional ați putea avea o inițiativă care se va bucura de aprecierile celor din jur și care v-ar putea aduce și unele câștiguri. Călătoriile nu vă sunt avantajoase, iar dacă aveți de semnat documente oficiale evitați să semnați sau măcar cereți sfatul unei persoane apropiate.

ASTROLOGIE
Destinul vieții tale

01-899 0016

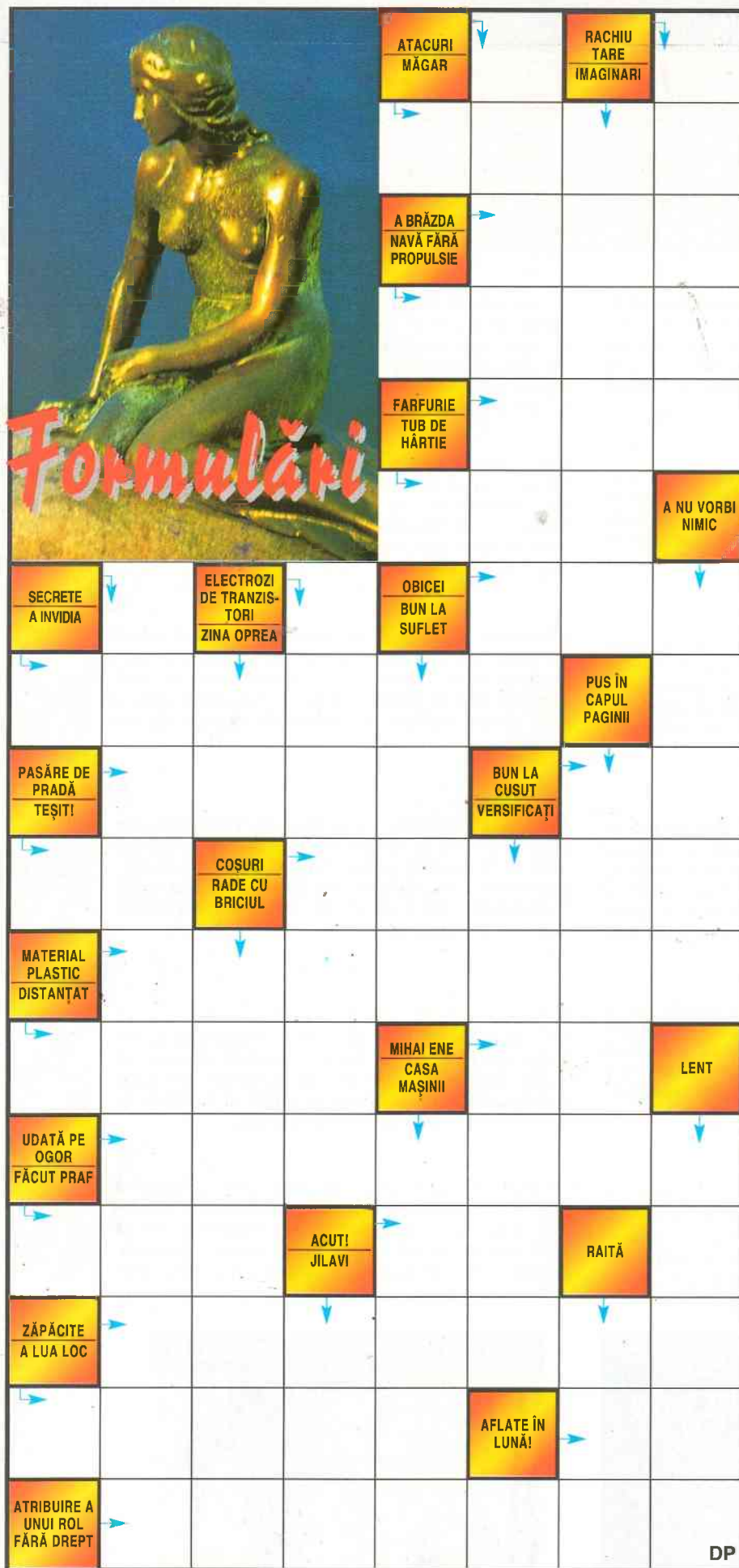
Tarif 19500 lei/30 sec. Primele 20 sec. sunt netaxabile.

Noi îți prezicem viitorul

TAROT

01-899 0012

Tarif 19500 lei/30 sec. Primele 20 sec. sunt netaxabile.

PUBLICATIILE

Flacăra

Societate comercială înmatriculată la
Oficiul Registrului Comerțului București
sub nr. J. 40/5888/1991 din 04.07.1991
Cod Fiscal R 1582276

Consiliul de Administrație:

Președinte - director general:

GEORGE ARION

Membri: Manuela Ruxandra Arion, Alexandru Păsărin

Director general-adjunct: **ALEXANDRU PĂSĂRIN**

Director executiv: **BEATRICE ANCA ARION**

Director difuzare: **GABRIEL BUMB**

Contabil șef: **ELENA ANGHEL**

Secretariat: **ILEANA TEȘLEANU** Tel: 224.36.86; 224.37.44

Fax: 224.37.13

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei nr. 1, cod 71341.

Cont lei - 2511.1-789.1/ROL BCR, sector 1, București

Cont valută - 2511.1-789.3/USD BCR, sector 1, București

- 2511.1-789.2/DM BCR, sector 1, București

Fundația

„Premiile Flacăra - România”

Președinte:

GEORGE ARION

Director executiv:

MANUELA RUXANDRA ARION

Cont lei: 2511.1-1373.1/ROL

BCR sector 1, București

Cod Fiscal 9607228

Flacăra

Redactor șef: **ALEXANDRU ARION**

■ SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE - Petruț Stoian

■ REDACTORI - Ciprian Enea, Carla Mihăilă, Victor Niță, Toma Roman jr.

■ SPORT - Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu

■ FOTOREPORTER - Florin Ioniță

■ CORECTURĂ - Angela Ștefănescu

■ COLABORATORI PERMANENȚI - Nicolae Balotă, Grigore Constantinescu, Remus Andrei Ion, Horia Pătrașcu, Ioana Preda, Alex Ștefănescu, Tudor Călin Zorojanu

■ CORESPONDENȚI ÎN STRĂINĂTATE - Gabriela Adam-Opaiț (Austria), Ștefan Nicolae, Alexandru Graur (Italia)

REBUS

Redactor șef: **MIHAI ZGUBEA**

REBUSACHE

Redactor șef: **CONSTANTIN GRIGORE**

Mini-REBUS

Redactor șef: **DANIEL POPA**

■ REDACTOR ARTISTIC: Aurel Ștefan Alexandrescu

■ CORECTURĂ: Ioan Grigoriță

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

RAMONA DUMITRESCU, Maria Călin,

Violeta Enache, Felix Grigore, Doru Vinilă

■ DIFUZARE (222.66.28; 222.67.38): Ionuț Ștefan Bojan, Elizabela Costea, Paul Gabriel Ene, Cătălin Helișan, Valerică Leon, Daniel Nica, Valeriu Radu

FINANCIAR-CONTABIL: Florența Tudor

ADMINISTRATIV: Liliana Crețu, Ionel Blagoci, Mihai Spiridon

Cititorii din țară și din străinătate se pot abona prin Societatea Comercială „Publicațiile Flacăra” S.A., telefon 222.66.28

222.67.38, fax. 224.37.13. la adresa: Piața Presei nr. 1, sector 1, cod 71341 - București, România

Cititorii se pot abona și prin **S.C. MT PRESS IMPEX S.R.L.**, București Tel./Fax: 01/627.66.65; 01/323.38.56

Foarte important!

Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea juridică pentru conținutul articolului aparține autorului. De asemenea, în cazul unor agenții de presă și personalități citate, responsabilitatea juridică le aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: **MEGAPRESS - BUCUREȘTI**

CELE MAI TARI
PUBLICAȚII DE DIVERTISMENT

REBUS

Liderul publicațiilor de cultură rebusistă din România

REBUSACHE

Mini REBUS

REBUS SRL **CUVINTE**
ÎNCRUCIȘATE

Integrama
REBUS

INTE **G** **FRAME**
Maxi — Skandy

6

14

17

20

23

34

39

42

44

46

47

48

50

52

53

54

55

58

64

68

72

77

79

80

58

62

64

75

ADVERTISING & PROMOTION

Adevărata noastră **A**Dresă este clientul. Strategia **A**Doptată de noi pentru transformarea dv. în **A**Dept al stilului **A**DJUST este reprezentată de serviciile noastre **A**D-hoc, **A**D acente unei activități de concepție **A**Dâncă. Vă vom **A**Demeni să **A**Derați imediat la o ofertă **A**Daptată tuturor pretențiilor. Ne veți **A**Dora...

ADJUST – just AD

Tel./Fax: 232.14.43

